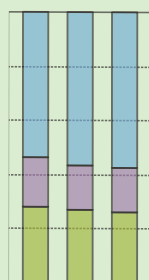

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk

123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

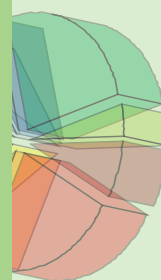
123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

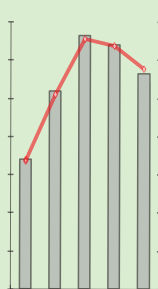
123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

Ochrona środowiska w województwie pomorskim w latach 2005-2010

*Environmental protection
in Pomorskie Voivodship
in the years 2005-2010*

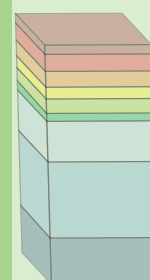

123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

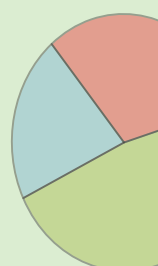
123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

Informacje i opracowania statystyczne
Statistical information and elaborations

2011

123456789
012345678
901234567
890123456
789012345
678901234
567890123
456789012

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący *President*

Jerzy Auksztol

Opracowanie i redakcja techniczna *Editorial and technical supervision*

Gabriela Adamska-Szreder, Piotr Bednarski, Beata Bojarska, Małgorzata Buńko,
Sylwia Czajka, Mirosława Lindenberg, Dorota Piotrowska,
Magdalena Poleszuk, Aleksandra Sarnowska, Andrzej Sirocki

Tłumaczenie *Translation*

Małgorzata Kruszewska

Skład komputerowy *Typesetting*

Gabriela Adamska-Szreder, Agnieszka Sagolewska

Projekt okładki *Cover design*

Małgorzata Kloz

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Gdańsku *Statistical Office in Gdańsk*

ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

tel. (58) 768-31-00, 768-31-30

fax (58) 768-32-70,

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

<http://www.stat.gov.pl/gdansk>

Przy publikowaniu danych US
prosimy o **podanie źródła**

*When publishing SO data
please indicate source*

Druk: Wydział Poligraficzny Urzędu Statystycznego w Olsztynie, 10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82
Nakład: 70 egz. Format B-5. Cena 20 zł.
Oddano do druku: grudzień 2011 r.

PRZEDMOWA

Publikacja „Ochrona środowiska w województwie pomorskim w latach 2005-2010” stanowi kontynuację wcześniejszych opracowań poświęconych tej tematyce wydanych przez Urząd Statystyczny w Gdańsku.

Opracowanie zawiera szereg danych niezbędnych do oceny stanu środowiska naturalnego w województwie, m.in. informacje dotyczące warunków naturalnych oraz problematyki związanej z ochroną ziemi, wód i powietrza.

Podstawowym źródłem prezentowanych danych są materiały oparte na badaniach i sprawozdawczości realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Dodatkowo, w celu pełniejszego przedstawienia zagadnień z zakresu ochrony środowiska, wykorzystano również dane ze sprawozdawczości resortowej oraz instytucji działających na terenie województwa pomorskiego.

Dla zobrazowania zachodzących zmian oraz umożliwienia porównań, informacje dla województwa pomorskiego przedstawiono w retrospekcji, a także na tle kraju i pozostałych województw. Ponadto wybrane dane zaprezentowano w układzie regionów, podregionów, powiatów i gmin.

Dane pogrupowano w dziewięciu działach obejmujących m.in. zasoby, czynniki zagrożeń oraz ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Każdy dział poprzedzają uwagi metodyczne wyjaśniające zasady grupowania danych oraz ważniejsze pojęcia i definicje dotyczące prezentowanej tematyki.

Publikacja, poza wydaniem książkowym, dostępna jest na płycie CD oraz na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/gdansk/>.

Wyrażam nadzieję, iż opracowanie będzie cennym i interesującym źródłem informacji o zasobach środowiska naturalnego i jego ochronie na terenie województwa pomorskiego.

Jerzy Auksztol

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, grudzień 2011 r.

PREFACE

The publication "Environmental protection in Pomorskie Voivodship in 2005-2010" is a continuation of earlier papers on this subject issued by the Statistical Office in Gdańsk.

The study contains a number of data needed to assess the environmental situation in the voivodship, i.a. information on natural conditions and issues related to protection of land, water and air.

The main source of the data presented is materials based on surveys and reporting realized by Central Statistical Office.

In addition, in order to more fully present the issues of environmental protection, also data from departmental reporting and institutions operating in Pomorskie Voivodship were used.

With the aim of illustrating the changes taking place and allowing comparisons, information on Pomorskie Voivodship was presented retrospectively, as well as compared to the country and other voivodships. Besides, selected data were shown for regions, subregions, powiats, as well as for gminas.

The data were organized into nine chapters covering i.a. resources, risk factors and the economic aspects of environmental protection. Each chapters is preceded by methodological notes explaining the principles of grouping the data, as well as the basic concepts and definitions of the topics presented.

This publication, apart from printed edition, is also available on CD-ROM and on the website of the Office <http://www.stat.gov.pl/gdansk/>.

I hope that the elaboration will be valuable and interesting source of information about resources of natural environment and its protection in Pomorskie Voivodship.

Jerzy Auksztol

*Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, December 2011

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Tabl. Table	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	<i>Symbols. Major abbreviations</i>	x	12
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	14
TABLICE PRZEGLĄDOWE	REVIEW TABLES		
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie pomorskim	<i>Major data on environmental state, threat and protection in Pomorskie Voivodship</i>	I	17
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według regionów w 2010 r. Pomorskie na tle kraju i innych województw w 2010 r.	<i>Major data on environmental state, threat and protection by regions in 2010</i> <i>Pomorskie on the background of the country and other voivodships in 2010</i>	II III	27 30
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według podregionów w 2010 r.	<i>Major data on environmental state, threat and protection by subregions in 2010</i>	IV	44
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według powiatów i gmin Stan geodezyjny i wybrane kierunki wykorzystania powierzchni w 2011 r.	<i>Major data on environmental state, threat and protection by powiats and gminas</i> <i>Geodesic status and selected directions of land use in 2011</i>	V 1	50 50
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r.	<i>Water consumption for needs of the national economy and population in 2010</i>	2	55
Gospodarowanie wodą w przemyśle w 2010 r.	<i>Water management in industry in 2010</i>	3	56
Wodociągi i kanalizacja w 2010 r.	<i>Water-line and sewerage system in 2010</i>	4	57
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie oraz napełniania stawów rybnych w 2010 r.	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agricultural and filling up fish ponds in 2010</i>	5	62
Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2010 r.	<i>Industrial and municipal waste water and population using waste water treatment plants in 2010</i>	6	62
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane w 2010 r.	<i>Treated and untreated industrial waste water in 2010</i>	7	64
Charakterystyka oczyszczalni ścieków komunalnych w 2010 r.	<i>Characterization of municipal waste water treatment plants in 2010</i>	8	65
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza w 2010 r.	<i>Emission and air pollutant reduction in 2010</i>	9	66
Powierzchnia powiatów objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu w 2010 r.	<i>Area of powiats including various types of nature and landscape protection in 2010</i>	10	67
Powierzchnia gruntów leśnych w 2010 r.	<i>Forest land in 2010</i>	11	68
Pozyskanie drewna (grubizny) w lasach prywatnych w 2010 r.	<i>Removals (timber) in private forest in 2010</i>	12	69
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania w 2010 r.	<i>Generated and landfilled up to now (accumulated) waste and their landfill sites in 2010</i>	13	70
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe w 2010 r.	<i>Municipal waste and liquid waste in 2010</i>	14	71
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing (current prices) in 2010</i>	15	72
Nakłady na środki trwale służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing (current prices) in 2010</i>	16	74
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices) in 2010</i>	17	76
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania (ceny bieżące) w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by sources of financing (current prices) in 2010</i>	18	82

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. WARUNKI NATURALNE	CHAPTER I. NATURAL CONDITIONS		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of voivodship</i>	1(19)	84
Powierzchnia i granice województwa	<i>Area and borders of voivodship</i>	2(20)	84
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3(21)	87
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	4(22)	87
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes</i>	5(23)	88
Temperatura powietrza	<i>Air temperatures</i>	6(24)	89
Srednie miesięczne temperatury powietrza w 2010 r.	<i>Average monthly air temperatures in 2010</i>	7(25)	89
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness</i>	8(26)	90
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych w 2010 r.	<i>Total monthly atmospheric precipitation in 2010</i>	9(27)	90
DZIAŁ II. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY	CHAPTER II. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL		
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	91
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa	<i>Geodesic status and directions of voivodship land use</i>	1(28)	97
Powierzchnia geodezyjna terenów miejskich i wiejskich	<i>Urban and rural geodesic area</i>	2(29)	99
Powierzchnia odlogów i ugorów na gruntach ornych	<i>Area of idle and set aside land within arable land</i>	3(30)	99
Grunty rolne i leśne wyłączone na cele nierolnicze i nieleśne	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes</i>	4(31)	99
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land</i>	5(32)	100
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych	<i>Area of reclaimed agricultural land</i>	6(33)	101
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków	<i>Fires of agricultural crops, meadows, stubbles and wasteland</i>	7(34)	102
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient</i>	8(35)	102
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony gleb	<i>Activity of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of soil protection</i>	9(36)	103
Ekologiczne gospodarstwa rolne	<i>Organic farms</i>	10(37)	104
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów	<i>Area, resources and exploitation of peat resources</i>	11(38)	104
DZIAŁ III. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD	CHAPTER III. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS		
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	105
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	<i>Exploitable underground water resources</i>	1(39)	111
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal</i>	2(40)	111
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	3(41)	112
Zużycie wody w zakładach i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody	<i>Consumption of water in plants equipped with closed water cycles</i>	4(42)	113
Miasta o decydującym zużyciu wody w gospodarce narodowej w 2010 r.	<i>Cities with decisive water consumption in the national economy in 2010</i>	5(43)	113
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle	<i>Balance of water management in industry</i>	6(44)	114

	Tabl. Table	Str. Page
Gospodarowanie wodą w przemyśle według wybranych sekcji i działów w 2010 r.	<i>Water management in industry by selected sections and divisions in 2010</i>	7(45) 115
Wodociągi i kanalizacja	<i>Water-line and sewerage system</i>	8(46) 116
Melioracje podstawowe	<i>Primary melioration</i>	9(47) 117
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji	<i>Primary melioration requiring rebuilding or modernization</i>	10(48) 118
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as filling fish ponds</i>	11(49) 121
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground</i>	12(50) 121
Miasta o dużej skali zagrożenia ściekami w 2010 r.	<i>Cities with high waste water threat in 2010</i>	13(51) 122
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane	<i>Treated and untreated industrial waste water</i>	14(52) 123
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według wybranych sekcji i działów w 2010 r.	<i>Treated and untreated industrial waste water by selected sections and divisions in 2010</i>	15(53) 124
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane i nieoczyszczane	<i>Treated and untreated waste water discharged through sewerage system</i>	16(54) 126
Oczyszczalnie ścieków	<i>Waste water treatment plants</i>	17(55) 126
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków	<i>Plants by having waste water treatment plants</i>	18(56) 127
Charakterystyka przemysłowych oczyszczalni i podczyszczalni ścieków	<i>Characterization of industrial waste water treatment plants and pretreatment plants</i>	19(57) 128
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi	<i>Mass of pollutants in industrial waste water discharged after treatment into waters or into the ground</i>	20(58) 129
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych	<i>Sewage sludge from industrial waste water treatment plants</i>	21(59) 130
Oczyszczalnie ścieków komunalnych	<i>Municipal waste water treatment plants</i>	22(60) 130
Miasta i oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	<i>Cities and waste water treatment plants servicing cities</i>	23(61) 131
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi	<i>Mass of pollutants in municipal waste water discharged after treatment into waters or into the ground</i>	24(62) 132
Osady z oczyszczalni ścieków komunalnych	<i>Sewage sludge from municipal waste water treatment plants</i>	25(63) 133
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony wód	<i>Activity of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of water protection</i>	26(64) 133
Jakość wody dostarczonej ludności do spożycia w 2010 r.	<i>Quality of water supplied to the population for consumption in 2010</i>	27(65) 135
Stan ekologiczny jednolitych części rzek kontrolowanych w 2010 r.	<i>Ecological condition of uniform bodies of river waters controlled in 2010</i>	28(66) 135
Stan ekologiczny jednolitych części jezior kontrolowanych w 2010 r.	<i>Ecological condition of uniform bodies of lakes controlled in 2010</i>	29(67) 136
Stan sanitarny wód w kąpieliskach	<i>Sanitary quality of water in bathing resorts</i>	30(68) 136
Zanieczyszczenia Morza Bałtyckiego wykryte przy wykorzystaniu wyposażenia teledetekcyjnego	<i>Pollutants of the Baltic Sea detected by means of teledetective equipment</i>	31(69) 137
Zanieczyszczenia w wybranych portach wykryte śmigłowcem SP-SHO	<i>Pollutants in selected ports detected by SP-SHO helicopter</i>	32(70) 137
Biologiczna zabudowa brzegów morskich	<i>Biological management of coast</i>	33(71) 138
Hydrotechniczne umocnienia brzegów morskich	<i>Hydrotechnical stabilization of coast</i>	34(72) 139
DZIAŁ IV. ZANIECZYSZCZENIA I OCHRONA POWIETRZA	CHAPTER IV. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR	
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x 140

	Tabl. Table	Str. Page
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza emitujące zanieczyszczenia powietrza	<i>Plants especially noxious to air purity emitting air pollutants</i>	1(73) 144
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń	<i>Plants especially noxious to air purity by size of pollutants emission</i>	2(74) 144
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity</i>	3(75) 145
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza	<i>Basic air pollution reduction systems in plants</i>	4(76) 146
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji	<i>Emission sources in plants especially noxious to air purity by emission size</i>	5(77) 147
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających	<i>Pollutants retained and neutralized in cleaning devices</i>	6(78) 148
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według rodzaju substancji	<i>Emission of pollutants from plants especially noxious to air purity by types of substances</i>	7(79) 149
Miasta o dużej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2010 r.	<i>Cities with environmental threat of air pollutant emission from plants especially noxious to air purity in 2010</i>	8(80) 153
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wybranych sekcji i działów	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants especially noxious to air purity by selected sections and divisions</i>	9(81) 153
Poważne awarie	<i>Major accidents</i>	10(82) 155
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie ochrony powietrza	<i>Activity of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of air protection</i>	11(83) 155
DZIAŁ V. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	CHAPTER V. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION	
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x 157
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	1(84) 164
Obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione	<i>Legally protected objects possessing unique environmental value</i>	2(85) 164
Parki narodowe	<i>National parks</i>	3(86) 165
Parki narodowe według kategorii gruntów	<i>National parks by land categories</i>	4(87) 165
Parki narodowe według kategorii ochronności	<i>National parks by protective categories</i>	5(88) 166
Parki narodowe według form własności	<i>National parks by ownership forms</i>	6(89) 166
Turystyka w parkach narodowych	<i>Tourism in national parks</i>	7(90) 167
Parki narodowe – działalność dydaktyczna	<i>National parks – didactic activity</i>	8(91) 167
Główne gatunki zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych	<i>The main species of beasts of the chase and protected animals in national parks</i>	9(92) 168
Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych	<i>Regulation of population of beasts of the chase in national parks</i>	10(93) 168
Ochrona lasu w parkach narodowych	<i>Protection of forest in national parks</i>	11(94) 169
Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć	<i>Wood harvest in national parks by categories of cuttings</i>	12(95) 169
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych	<i>Pest damage and protection against pest damage in national parks</i>	13(96) 170
Rezerwy przyrody	<i>Nature reserves</i>	14(97) 170
Rezerwy przyrody w 2010 r.	<i>Nature reserves in 2010</i>	15(98) 171
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów	<i>Landscape parks by land categories</i>	16(99) 193
Parki krajobrazowe w 2010 r.	<i>Landscape parks in 2010</i>	17(100) 193

	Tabl. Table	Str. Page
Obszary chronionego krajobrazu według kategorii gruntów	<i>Protected landscape areas by land category</i>	18(101) 196
Obszary chronionego krajobrazu w 2010 r.	<i>Protected landscape areas in 2010</i>	19(102) 198
Obszary Natura 2000 – obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO)	<i>Natura 2000 areas – areas of special bird protection</i>	20(103) 205
Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO)	<i>Natura 2000 areas – areas of special habitat protection</i>	21(104) 205
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	22(105) 208
Indywidualne formy ochrony przyrody	<i>Individual forms of nature protection</i>	23(106) 208
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych	<i>State of major protected animals population</i>	24(107) 211
Działalność Inspektoratu Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami	<i>Activity of Animal Welfare Society Inspectorate Clubs and members of the Nature Protection League</i>	25(108) 211
Koła i członkowie Ligi Ochrony Przyrody	<i>League</i>	26(109) 211
Parki i ogrody historyczne	<i>Parks and historical gardens</i>	27(110) 212
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach	<i>Public and settlement green areas in cities</i>	28(111) 212
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land</i>	29(112) 213
Struktura powierzchni lasów w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Structure of forest areas managed by the State Forests by age and species structure of tree stands</i>	30(113) 214
Pożary lasów	<i>Forest fires</i>	31(114) 215
Pożary lasów według przyczyn powstania	<i>Forest fires by causes</i>	32(115) 215
Powierzchnia lasów ochronnych	<i>Protective forest area</i>	33(116) 216
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych	<i>Protective forest area managed by the State Forests</i>	34(117) 217
Zasoby drzewne na pnii w lasach w zarządzie Lasów Państwowych według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Growing stock of standing wood in forest areas managed by the State Forests by age and species structure of tree stands</i>	35(118) 218
Pozyskanie drewna według form własności i sortymentów	<i>Removals by form of ownership and range</i>	36(119) 219
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals</i>	37(120) 220
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work</i>	38(121) 220
Rodzinne ogrody działkowe	<i>Family allotment gardens</i>	39(122) 221
Ważniejsze zwierzęta łowne	<i>Major beasts of the chase</i>	40(123) 222
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych	<i>Shooting of the main beasts of the chase</i>	41(124) 222
DZIAŁ VI. ODPADY	CHAPTER VI. WASTES	
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x 223
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania	<i>Generated and landfilled up to now (accumulated) waste and their landfill sites</i>	1(125) 227
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według rodzajów	<i>Generated and landfilled up to now (accumulated) waste by types</i>	2(126) 228
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania w wybranych miastach w 2010 r.	<i>Generated and landfilled up to now (accumulated) waste and their landfill sites in selected cities in 2010</i>	3(127) 229
Odpady wytworzone dotychczas składowane (nagromadzone) według wybranych sekcji i działów	<i>Generated and landfilled up to now (accumulated) waste by selected sections and divisions</i>	4(128) 229
Odpady niebezpieczne wytworzone	<i>Generated hazardous waste</i>	5(129) 233
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych	<i>Achieved levels of recycling of packaging waste</i>	6(130) 233

		Tabl. Table	Str. Page
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe	<i>Municipal waste and liquid waste</i>	7(131)	234
Składowiska (wysypiska) odpadów komunalnych	<i>Landfill sites of municipal waste</i>	8(132)	234
Odgazowywanie składowisk (wysypisk) odpadów komunalnych	<i>Outgassing of municipal waste landfill sites</i>	9(133)	235
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami	<i>Activity of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in the scope of waste management</i>	10(134)	235
ZIAŁ VII. PROMIENIOWANIE. HAŁAS	CHAPTER VII. RADIATION. NOISE		
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	236
Moc dawki promieniowania gamma	<i>Dose rate of gamma radiation</i>	1(135)	238
Stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w opadzie całkowitym w Polsce	<i>Concentration of caesium 137 and strontium 90 in total fall-out in Poland</i>	2(136)	239
Stężenia radionuklidów w powietrzu	<i>Radionuclides concentrations in the air</i>	3(137)	239
Hałas przemysłowy	<i>Industrial noise</i>	4(138)	240
Hałas drogowy w dzień w miastach w latach 2007-2010	<i>Traffic noise during a day in the cities in the years 2007-2010</i>	5(139)	240
ZIAŁ VIII. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA	CHAPTER VIII. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	241
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices)</i>	1(140)	248
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing (current prices)</i>	2(141)	250
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska według rodzajów inwestycji (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by types of investment (current prices)</i>	3(142)	254
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by sources of financing (current prices)</i>	4(143)	255
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska według źródeł finansowania oraz kierunków inwestowania w 2010 r.	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by sources of financing and directions of investing in 2010</i>	5(144)	256
Nakłady na środki trwale służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania oraz źródeł finansowania w 2010 r. (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and sources of financing in 2010 (current prices)</i>	6(145)	258
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według sekcji w 2010 r. (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by sections in 2010 (current prices)</i>	7(146)	259
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	8(147)	259
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi	<i>Investment outlays on environmental protection and water management in rural areas ...</i>	9(148)	262
Stan wyposażenia wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Equipment with some appliances and facilities of environmental protection and water management in rural areas</i>	10(149)	265
Mała retencja wodna	<i>Small water retention</i>	11(150)	266
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu kar	<i>Receipts for voivodship environmental protection and water management funds from fines</i>	12(151)	266

		Tabl. Table	Str. Page
Gospodarowanie wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Management of the voivodship environmental protection and water management funds</i>	13(152)	267
Gospodarowanie powiatowymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Management of the powiat environmental protection and water management funds</i>	14(153)	268
Gospodarowanie gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Management of the gmina environmental protection and water management funds</i>	15(154)	269
Wpływy, gospodarowanie i wykorzystanie środków pieniężnych funduszu ochrony gruntów rolnych	<i>Receipts, management and use of money from the agricultural land protection fund</i>	16(155)	270
Gromadzenie środków pieniężnych funduszu ochrony gruntów rolnych	<i>Accumulation of money of the agricultural land protection fund</i>	17(156)	271
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki funduszu ochrony gruntów rolnych	<i>Works and undertakings carried out with the use of money from the agricultural land protection fund</i>	18(157)	271
DZIAŁ IX. ŹRÓDŁA ODNAWIALNE	CHAPTER IX. RENEWABLE SOURCES		
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	272
Elektrownie	<i>Power stations</i>	1(158)	274
Elektrownie biogazowe	<i>Biogas power stations</i>	2(159)	274
Elektrownie wiatrowe na lądzie	<i>Wind power stations</i>	3(160)	275
Elektrownie wodne	<i>Hydro power stations</i>	4(161)	275

WYKRESY

CHARTS

		Str. Page
Położenie geograficzne województwa pomorskiego	<i>Geographic location of Pomorskie Voivodship</i>	85
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania w 2011 r.	<i>Geodesic area of the voivodship by direction of use in 2011</i>	86
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 2005-2010	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in years 2005-2010</i>	119
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w 2010 r.	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground in 2010</i>	119
Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według powiatów w 2010 r.	<i>Industrial and municipal waste water and population using waste water treatment plants by powiats in 2010</i>	120
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2010 r.	<i>Emission of air pollutants from plants especially noxious to air purity in 2010</i>	151
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2010 r.	<i>Air pollutant reduction systems in plants especially noxious to air purity in 2010</i>	151
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według powiatów w 2010 r.	<i>Emission of air pollutants from plants especially noxious to air purity by powiats in 2010</i>	152
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według kategorii i powiatów w 2010 r.	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value by category and powiats in 2010</i>	209
Struktura składu gatunkowego lasów w 2010 r.	<i>Species structure of forests in 2010</i>	210
Struktura wiekowa lasów w 2010 r.	<i>Age structure of forests in 2010</i>	210
Odpady wytworzone według rodzajów w 2010 r.	<i>Waste generated by types in 2010</i>	231
Odpady niebezpieczne wytworzone (w ciągu roku)	<i>Hazardous waste generated (during the year)</i>	231
Odpady wytworzone według powiatów w 2010 r.	<i>Waste generated by powiats in 2010</i>	232

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 10 na str. 16.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 10 on page 16.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
“Of which” indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	= tysiąc
thous.	= thousand
mln	= million
	million
zł	= złoty
zl	= złoty
szt	= sztuka
pcs	= piece
µg	= mikrogram
	microgram
g	= gram
	gram
kg	= kilogram
	kilogram
t	= tona
	tonne
mm	= milimetr
	millimetre
µm	= mikrometr
	micrometre
cm	= centymetr
	centimetre
m	= metr
	metre
km	= kilometr
	kilometre
m ²	= metr kwadratowy
	square metre
km ²	= kilometr kwadratowy
	square kilometre
ha	= hektar
	hectare
l	= litr
	litre
m ³	= metr sześcienny
	cubic decametre

MAJOR ABBREVIATIONS

k.	= koło (w pobliżu)
nr	= numer
No.	= number
ok.	= około
poz.	= pozycja
pkt	= punkt
tabl.	= tablica
	= table
ust.	= ustęp
woj.	= województwo
Dz. U.	= Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy
itp.	= i tym podobne
etc.	= and the like
itd.	= i tak dalej
m.in.	= między innymi
i.a.	= among others
np.	= na przykład
e.g.	= for example
tj.	= to jest
i.e.	= that is
ozn.	= to znaczy
i.e.	= that is
tzw.	= tak zwany
i.e.	= that is
n.p.m.	= nad poziomem morza

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	str.	= strona
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	jw.	= jak wyżej
kW	= kilowat <i>kilowatt</i>	gm.	= gmina
MW	= megawat <i>megawatt</i>	m.	= miasto
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	PKB	= produkt krajowy brutto
Hz	= herc <i>hertz</i>	<i>GDP</i>	= <i>gross domestic product</i>
kHz	= kiloherc <i>kilohertz</i>	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	<i>ECE</i>	= <i>Economic Commission for Europe</i>
s	= sekunda <i>second</i>	EWG	= Europejska Wspólnota Gospodarcza
h	= godzina <i>hour</i>	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
d	= doba	FAO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa
24 h	= 24 hours		<i>Food and Agriculture Organization of the United Nations</i>
r.	= rok	IMGW	= Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
y	= year		<i>The Institute of Meteorology and Water Management</i>
dB	= decybel <i>decibel</i>	ISPA	= Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
toe	= milion ton oleju ekwiwalentnego <i>tonne of oil equivalent</i>		<i>Instrument for Structural Policies for Pre-Accession</i>
Mtoe	= milion ton oleju ekwiwalentnego <i>million tonne of oil equivalent</i>	IUCN	= Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych
Bq	= bekerel <i>becquerel</i>		<i>The International Union for Conser- vation of Nature and Natural Resources</i>
μBq	= mikrobekerel <i>microbecquerel</i>	OECD	= Organizacja Współpracy Gospodar- czej i Rozwoju
J	= dżul <i>joule</i>		<i>Organization for Economic Coopera- tion and Development</i>
Gy	= grej <i>gray</i>	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
nGy	= nanogrej <i>nanogray</i>	UN	= <i>United Nations</i>
MWe	= megawat elektryczny <i>megawatt electric</i>	PHARE	= Fundusz spójności społeczno- -gospodarczej w celu wsparcia przemian gospodarczych w Polsce i na Węgrzech
€	= euro <i>euro</i>		<i>Poland and Hungary Assistance for Reconstructing of the Economies</i>
art.	= artykuł	UE	= Unia Europejska
Atr.	= <i>article</i>	EU	= <i>European Union</i>
cd.	= ciąg dalszy		
cont.	= <i>continued</i>		
dok.	= dokończenie		
cont.	= <i>continued</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej gospodarki narodowej.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności** – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują brak porównywalności danych również przy niezmienionych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowe grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2) według **sektorów własności**:

a) sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

b) sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the entire national economy.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities** – PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. On 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) was introduced NACE Rev. 2 and replaced the Polish Classification of Activities – NACE Rev. 1.1.

NACE Rev. 2 differs from the previously used NACE Rev. 1.1 classification in the fact that it introduced scope-related changes, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

2) according to **ownership sectors**:

a) **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

b) **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

3. Dane prezentowane dla regionów, województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 1, 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. NTS 1 składa się z 6 regionów. Region centralny obejmuje swym zasięgiem województwa mazowieckie i łódzkie, region południowy – śląskie i małopolskie, region wschodni – podlaskie, lubelskie, podkarpackie i świętokrzyskie, region północno-zachodni – lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie, region południowo-zachodni – dolnośląskie i opolskie oraz region północny – pomorskie, kujawsko-pomorskie i warmińsko-mazurskie.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Informacje dla województwa w podziale na podregiony oraz na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

6. **Liczyby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Przy przeliczaniu **na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI. Dla lat 2000 i 2001 do przeliczeń przyjęto liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

8. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

3. Data presented for regions, voivodship, subregions, powiats and gminas correspond to levels 1, 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by the decree of the Council of Ministers, dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573) replacing the NTS in force until 31 XII 2007. NUTS 1 consists of 6 regions. Central region covers Mazowieckie and Łódzkie voivodships, southern region comprises Śląskie and Małopolskie voivodship, eastern region covers the voivodships: Podlaskie, Lubelskie, Podkarpackie and Świętokrzyskie, north-western region – Lubuskie, Wielkopolskie and Zachodniopomorskie voivodships, south-western region – Dolnośląskie and Opolskie voivodships as well as northern region – Pomorskie, Kujawsko-pomorskie and Warmińsko-mazurskie voivodships.

4. Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Information for voivodship by subregions as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term “urban area” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a “rural area” is understood as the remaining territory of the country.

6. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

7. When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI. For the years 2000 and 2001, the number of population, applied in calculations, was balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002.

8. Selected information for the last year are presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

9. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania i zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

10. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

9. Due to the electronic method and rounding of data processing, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

10. The names of some classification levels used in the publication have been abbreviated; abbreviations were marked in tables with sign „Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN
COMMUNITY – NACE Rev. 2

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
	sekcje <i>sections</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
	działy <i>divisions</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
WARUNKI DEMOGRAFICZNE ^a DEMOGRAPHIC CONDITIONS ^a							
Ludność w tys.	2172,3	2199,0	2203,6	2210,9	2219,5	2230,1	2240,3
<i>Population in thous.</i>							
miasta: w tys.	1485,4	1480,1	1477,3	1474,9	1475,1	1476,6	1477,7
<i>urban areas: in thous.</i>							
w %	68,4	67,3	67,0	66,7	66,5	66,2	66,0
<i>in %</i>							
wieś: w tys.	686,9	718,9	726,3	736,0	744,4	753,5	762,6
<i>rural areas: in thous.</i>							
w %	31,6	32,7	33,0	33,3	33,5	33,8	34,0
<i>in %</i>							
w wieku:							
<i>at age:</i>							
przedprodukcyjnym	553,5	479,0	469,3	462,2	457,0	452,9	450,6
<i>pre-working</i>							
produkcyjnym	1334,1	1414,9	1422,2	1428,6	1433,5	1439,5	1442,6
<i>working</i>							
poprodukcyjnym	284,7	305,1	312,1	320,1	329,1	337,7	347,1
<i>post-working</i>							
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,8	10,7	11,0	11,6	12,4	12,3	12,0
<i>Live births per 1000 population</i>							
miasta	9,4	9,6	10,0	10,5	11,2	11,4	11,1
<i>urban areas</i>							
wieś	13,9	12,9	13,1	13,8	14,7	14,2	14,0
<i>rural areas</i>							
Zgony na 1000 ludności	8,4	8,4	8,5	8,9	8,9	8,8	8,7
<i>Deaths per 1000 population</i>							
miasta	8,7	8,9	9,1	9,5	9,4	9,4	9,3
<i>urban areas</i>							
wieś	7,6	7,4	7,4	7,6	7,8	7,7	7,5
<i>rural areas</i>							
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,7	6,0	5,5	6,4	5,5	5,0	4,5
<i>Infants deaths per 1000 live births</i>							
miasta	8,2	6,4	5,6	6,4	5,8	4,3	5,0
<i>urban areas</i>							
wieś	7,0	5,4	5,5	6,4	5,1	6,1	3,8
<i>rural areas</i>							
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,5	2,2	2,5	2,7	3,6	3,5	3,4
<i>Natural increase per 1000 population</i>							
miasta	0,7	0,7	1,0	1,0	1,8	1,9	1,8
<i>urban areas</i>							
wieś	6,3	5,5	5,6	6,1	7,0	6,4	6,5
<i>rural areas</i>							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 15.

a See general notes, item 7 on page 15.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY <i>USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL</i>							
Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze ^a w ha	85	353	492	621	593	285	225
<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes^a in ha</i>							
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^b (stan w dniu 31 XII) w ha	2775	2620	2676	2839	2853	2784	2924
<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land^b (as of 31 XII) in ha</i>							
Grunty w ha:							
<i>Land in ha:</i>							
zrekultywowane	33	34	36	61	52	58	43
<i>reclaimed</i>							
zagospodarowane	10	12	2	22	2	3	10
<i>managed</i>							
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych ^c (w przeliczeniu na czysty składnik) w kg/1 ha użytków rolnych	131,1	124,9	132,3	126,8	130,4	129,2	122,1
<i>Consumption of mineral or chemical fertilizers^c (in terms of pure ingredient) in kg/1 ha of agricultural land</i>							
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD <i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>							
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	270,4	276,4	270,4	267,4	253,9	224,6	227,0
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³</i>							
na 1 km ² w dam ³	14,8	15,1	14,8	14,6	13,9	12,3	12,4
<i>per 1 km² in dam³</i>							
na cele:							
<i>for purposes of:</i>							
produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	112,9	147,9	138,8	140,7	124,9	97,2	99,6
<i>production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) – from own intakes</i>							

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych. ^b Zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych. ^c Łącznie z wieloskładnikowymi; w roku gospodarczym.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural land. ^b Recorded on the basis of the criteria and principles set out in the relevant laws on the protection of agricultural land and forest land. ^c Including mixed fertilizers; in farming year.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (cd.) <i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)</i>							
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ (dok.): <i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³ (cont.):</i> nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych eksploatacji sieci wodociągowej ^a	29,9	8,8	11,0	10,2	10,9	10,1	9,0
<i>irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds exploitation of water-line system^a</i>	127,6	119,7	120,6	116,7	118,1	117,4	118,4
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w hm ³ <i>Consumption of water from water-line system in households in hm³</i>	81,2	75,2	74,2	73,8	75,3	75,0	74,8
miasta	62,5	55,5	54,1	53,8	54,2	53,7	52,8
<i>urban areas</i>							
wieś	18,7	19,7	20,1	20,0	21,1	21,3	22,0
<i>rural areas</i>							
na 1 mieszkańca w m ³	37,4	34,2	33,7	33,5	34,0	33,7	33,4
<i>per capita in m³</i>							
w tym miasta	42,1	37,5	36,6	36,4	36,8	36,4	35,8
<i>of which urban areas</i>							
Miasta ^b	42	42	42	42	42	42	42
<i>Urban areas^b</i>							
wyposażone w sieć: <i>possessing:</i>							
wodociagową	42	42	42	42	42	42	42
<i>water-line system</i>							
kanalizacyjną	42	42	42	42	42	42	42
<i>sewerage system</i>							
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	40	41	41	42	42	42	42
<i>served by waste water treatment plants</i>							
mechaniczne	2	-	-	-	-	-	-
<i>mechanically</i>							
biologiczne	16	16	16	17	13	11	11
<i>biologically</i>							
z podwyższonym usuwaniem biogenów	22	25	25	25	29	31	31
<i>with increased biogene removal (disposal)</i>							

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. b Stan w dniu 31 XII.

a Water withdrawal by intakes before entering the water-line system. b As of 31 XII.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.)							
RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)							
Ścieki przemysłowe i komunalne ^a odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³	198,0	225,1	215,1	220,9	201,4	168,7	171,4
<i>Industrial and municipal waste water ^a discharged into waters or into the ground in hm³</i>							
w tym wody chłodnicze	40,0	85,2	75,0	79,1	62,0	42,0	46,1
<i>of which cooling waters</i>							
Ścieki wymagające oczyszczania ^b w hm ³	158,0	139,9	140,1	141,8	139,4	126,7	125,3
<i>Waste water requiring treatment ^b in hm³</i>							
w tym oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,6	92,3	92,8	90,2	90,0	98,8	99,5
<i>of which treated in % of requiring treatment</i>							
oczyszczane	146,3	129,1	130,1	127,9	125,5	125,2	124,7
<i>treated</i>							
mechanicznie	9,7	5,3	5,1	5,3	4,9	6,2	5,3
<i>mechanically</i>							
chemicznie ^c	2,9	2,1	2,5	3,1	2,7	2,6	2,6
<i>chemically ^c</i>							
biologicznie	69,6	57,8	58,6	57,3	53,2	49,2	49,5
<i>biologically</i>							
z podwyższonym usuwaniem biogenów	64,1	63,9	63,9	62,2	64,7	67,2	63,3
<i>with increased biogene removal (disposal)</i>							
nieoczyszczane	11,7	10,8	10,0	13,9	13,9	1,5	0,6
<i>untreated</i>							
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	10,7	10,4	9,6	13,5	12,0	0,9	0,0
<i>of which discharged by sewerage system</i>							
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	74,3	78,4	78,8	79,9	80,7	80,5	80,5
<i>Population using waste water treatment plants in % of total population ^d</i>							

a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. c Od 2003 r. dane dotyczą ścieków przemysłowych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana) – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a In 2010 the methodology of municipal waste waters was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. c Since 2003 concerns industrial waste water. d Population using waste water treatment plants (in 2000 defined as served population) – estimated data; total population – based on balances.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA POLLUTION AND PROTECTION OF AIR							
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a <i>Plants especially noxious to air purity^a</i>	87	76	76	76	72	72	81
wyposażone w: <i>possessing:</i>							
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń: <i>system to reduce the emission of:</i>							
pyłowych <i>particulates</i>	71	59	57	65	54	60	56
gazowych <i>gases</i>	11	9	8	8	9	10	16
nieposiadające wyników pomiarów: <i>without measurement results:</i>							
emisji: <i>emission of:</i>							
pyłów <i>particulates</i>	37	28	29	•	32	26	32
gazów <i>gases</i>	34	27	26	•	25	23	29
emisji <i>emission</i>	77	70	73	•	64	67	74
Emisja zanieczyszczeń pyłowych w tys. t/yr <i>Emission of particulates pollutants in thous. t/yr</i>	5,4	3,5	3,5	3,5	3,3	2,6	3,4
w tym pyły ze spalania paliw <i>of which particulates from the combustion of fuels</i>	4,3	2,7	2,6	2,7	2,5	2,0	2,4
Emisja zanieczyszczeń gazowych w tys. t/yr <i>Emission of gases pollutants in thous. t/yr</i>	5037,9	6366,0	6213,5	5979,3	5516,1	5427,8	6523,9
w tym: <i>of which:</i>							
dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>	4989,6	6324,3	6173,2	5938,8	5481,2	5397,6	6488,6
dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	26,7	25,2	24,0	23,7	20,0	16,3	18,1
tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	7,3	6,0	5,8	5,9	4,8	4,6	5,9
tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>	9,9	9,1	9,1	9,1	8,5	8,3	9,7

a Stan w dniu 31 XII; emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a As of 31 XII; emitting particulates, gases or particulates and gases.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA (dok.)							
<i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR (cont.)</i>							
Emisja z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t/yr: <i>Emission from plants especially noxious to air purity per 1 km² in t/yr:</i>							
pyłów <i>particulates</i>	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
gazów (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	2,6	2,3	2,2	2,2	1,9	1,7	1,9
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w tys. t/yr: <i>Pollutants retained in pollutant reduction system in thous. t/yr:</i>							
pyłowe <i>particulates</i>	308,7	327,8	282,6	320,1	303,6	300,0	390,1
gazowe (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	31,3	37,8	44,4	43,1	45,1	40,6	70,7
w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>in % of pollutants produced:</i>							
pyłowych <i>particulates</i>	98,3	98,9	98,8	98,9	98,9	99,1	99,1
gazowych (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	39,4	47,6	52,4	51,6	56,4	57,3	66,7
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ							
<i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY</i>							
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a : <i>Legally protected areas possessing unique environmental value^a:</i>							
w tys. ha <i>in thous. ha</i>	594,3	596,1	594,8	596,1	597,3	598,1	598,1
w % powierzchni województwa <i>in % of voivodship area</i>	32,5	32,6	32,5	32,5	32,6	32,7	32,7
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	2736	2711	2699	2696	2691	2682	2670

^a Stan w dniu 31 XII; od 2005 r. bez obszarów sieci Natura 2000.

^a As of 31 XII; since 2005 excluding Natura 2000 areas.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.)							
PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)							
Parki narodowe ^{ab} : National parks ^{ab} :							
obiekty <i>objects</i>	2	2	2	2	2	2	2
w tys. ha	23,4	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2
<i>in thous. ha</i>							
w % powierzchni województwa <i>in % of voivodship area</i>	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Rezerваты przyrody ^{ab} : Nature reserves ^{ab} :							
obiekty <i>objects</i>	113	118	120	125	128	129	129
w tys. ha	7,1	7,0	7,4	7,9	8,6	8,7	8,7
<i>in thous. ha</i>							
w % powierzchni województwa <i>in % of voivodship area</i>	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Parki krajobrazowe ^{abc} : Landscape parks ^{abc} :							
obiekty <i>objects</i>	7	7	7	7	7	7	7
w tys. ha	152,7	152,7	152,4	152,3	152,2	152,2	155,1
<i>in thous. ha</i>							
w % powierzchni województwa <i>in % of voivodship area</i>	8,3	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2	9,2
Obszary chronionego krajo- brazu ^{ac} : Protected landscape areas ^{ac} :							
obiekty <i>objects</i>	53	53	45	44	44	42	42
w tys. ha	395,2	394,0	392,4	390,4	390,3	390,4	390,4
<i>in thous. ha</i>							
w % powierzchni województwa <i>in % of voivodship area</i>	21,6	21,7	21,6	21,5	21,5	21,5	21,5
Pomniki przyrody ^{ad}	2472	2619	2653	2736	2728	2744	2784
Monuments of nature ^{ad}							
Lasy ^a w tys. ha	649,0	657,0	657,5	659,0	659,9	661,4	662,7
Forests ^a <i>in thous. ha</i>							
na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
publiczne <i>public</i>	582,3	587,4	587,7	588,7	588,8	589,2	589,1
prywatne <i>private</i>	66,7	69,6	69,8	70,3	71,1	72,2	73,6
Grunty związane z gospodarką leśną ^a w tys. ha	16,6	17,3	17,5	17,7	17,7	17,7	17,8
Land connected with silviculture ^a <i>in thous. ha</i>							

a Stan w dniu 31 XII. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. d Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gminy.

a As of 31 XII. b Excluding protection zones. c Excluding the area of nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. d Including those created on the basis of gmina resolution.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.)							
<i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>							
Lesistość ^a w %	35,5	35,9	35,9	36,0	36,0	36,1	36,2
<i>Forest cover^a in %</i>							
Lasy ochronne ^b w tys. ha	163,7	185,9	186,3	185,2	185,1	184,5	182,3
<i>Protective forests^b in thous. ha</i>							
Pozyskanie drewna (grubizny) ^c w dam ³	2034,9	2421,9	2366,9	2584,1	2460,4	2537,4	2712,4
<i>Removals (timber)^c in dam³</i>							
na 1 mieszkańca w m ³	0,94	1,10	1,07	1,17	1,11	1,14	1,21
<i>per capita in m³</i>							
Zadrzewienia w tys. szt: <i>Trees and shrubs outside the forest in thous. units:</i>							
sadzenie drzew	43,3	76,5	39,9	33,2	54,1	43,0	43,5
<i>plantings of trees</i>							
sadzenie krzewów	100,7	90,1	80,8	57,1	73,8	45,8	60,9
<i>plantings of bushes</i>							
Odnowienia i zalesienia ^d : <i>Renewals and afforestation^d:</i>							
w tys. ha	4,5	4,9	5,1	4,3	4,1	3,6	3,4
<i>in thous. ha</i>							
w % powierzchni województwa	0,70	0,27	0,28	0,23	0,23	0,20	0,19
<i>in % of voivodship area</i>							
ODPADY							
<i>WASTE</i>							
Odpady ^e wytworzone w ciągu roku: <i>Waste^e generated during the year:</i>							
w tys. t	1976,1	2197,9	2539,9	2466,9	2487,5	2647,9	1822,7
<i>in thous. t</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
poddane odzyskowi ^f	1152,3	1676,9	1918,2	2096,8	2032,6	2233,6	1482,2
<i>recovered^f</i>							
unieszkodliwione	712,1	449,3	548,7	302,4	380,3	177,5	261,1
<i>treated</i>							
w tym składowane ^g	651,0	354,5	399,3	250,9	300,3	108,8	152,9
<i>of which landfilled^g</i>							
na 1 km ² w t	108,0	120,1	138,7	134,7	135,9	144,6	99,5
<i>per 1 km² in t</i>							

a Stan w dniu 31 XII. b Stan w dniu 1 I; w zarządzie Lasów Państwowych. c Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. d Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzenia II piętra. e Z wyłączeniem odpadów komunalnych. f Do 2001 r. określone jako wykorzystane. g Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych.

a As of 31 XII. b As of 1 I; managed by the State Forests. c Excluding removals from trees and shrubs outside the forest. d Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. e Excluding municipal waste. f Until 2001 defined as utilized. g On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ODPADY (dok.) WASTE (cont.)							
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^a); stan w końcu roku w tys. t	20387,2	22141,4	22864,5	23146,0	22970,9	21737,1	21828,4
<i>Waste landfilled up to now (accumulated^a); as of end of year in thous. t</i>							
Tereny składowania odpadów w ha: <i>Waste landfill sites in ha:</i>							
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	286,8	160,5	164,9	175,6	196,8	162,4	174,6
<i>non-reclaimed (as of end of year)</i>							
zrekultywowane w ciągu roku <i>reclaimed during the year</i>	2,8	2,3	5,7	16,4	4,0	21,3	-
Odpady komunalne stałe zebrane ^b na 1 mieszkańca w kg <i>Municipal waste collected^b per capita in kg</i>	350	267	281	300	307	313	305

**EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA
ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION**

Nakłady na środki trwałe ^c służące ochronie środowiska (ceny bieżące): <i>Outlays on fixed assets^c for environmental protection (current prices):</i>							
w tys. zł	332688,5	232914,8	294216,3	349300,3	481352,6	680789,1	835580,0
<i>in thous. zł</i>							
w tym na: <i>of which on:</i>							
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu ... <i>protection of air and climate</i>	110679,9	34232,6	46077,0	78549,7	96016,5	67647,7	111130,5
<i>gospodarkę ściekową i ochronę wód</i> <i>waste water management and protection of waters</i>	198039,0	162428,0	210149,1	231385,5	343236,1	441518,7	472468,7

a Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych. b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę kategorii odpadów. c Do 2005 r. określane jako wydatki inwestycyjne.

a On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). b Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the classification of waste. c Until 2005 defined as investment expenditures.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION IN POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.)							
ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)							
Nakłady na środki trwałe ^a służące ochronie środowiska (ceny bieżące) w tys. zł (dok.): <i>Outlays on fixed assets^a for environmental protection (current prices) in thous. zł (cont.):</i>							
w tym na (dok.): <i>of which on (cont.):</i>							
gospodarkę odpadami, ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych <i>waste management, protection of soils, underground and surface waters</i>	14676,0	27708,1	32223,4	37231,6	14632,2	169617,4	239990,9
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	152	106	134	158	217	305	373
Nakłady na środki trwałe ^a służące gospodarce wodnej (ceny bieżące): <i>Outlays on fixed assets^a for water management (current prices):</i>							
w tys. zł <i>in thous. zł</i>	56288,0	50639,2	87106,0	118069,7	87611,3	157529,3	242291,0
w tym na: <i>of which on:</i>							
ujęcia i doprowadzenia wody <i>water intakes and systems</i>	32792,2	28107,8	42278,3	54956,2	44997,3	84334,1	110746,7
zbiorniki i stopnie wodne <i>water reservoirs and falls</i>	1894,0	4074,4	6497,6	6200,3	2678,2	6921,1	2187,5
regulacja i zabudowa rzek i potoków <i>regulation and management of rivers and streams</i>	7422,0	362,9	3758,2	8423,0	4290,3	-	1348,0
obwałowania przeciwpodziowe i stacje pomp <i>flood embankments and pump stations</i>	6411,6	11416,1	16159,3	29981,9	16521,0	5450,5	24275,6
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	26	23	40	53	40	71	108

a Do 2005 r. określane jako wydatki inwestycyjne.
a Until 2005 defined as investment expenditures.

II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW^a W 2010 R.

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGIONS^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny Central	Południowy Southern	Wschodni Eastern	Północno- zachodni North- -Western	Południowo- zachodni South- -Western	Północny Northern
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	10866,4	3146,4	1026,3	2172,4	3319,1	587,3	614,8
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³</i>							
w tym w % ogółem na cele: of which in % of total for purposes of:							
produkcyjne	70,4	80,8	41,1	71,9	83,7	24,5	33,0
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	19,0	13,9	44,2	13,2	10,6	38,6	49,6
<i>exploitation of water-line system^b</i>							
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c wymagające oczyszczenia w hm ³	2309,4	402,9	696,9	263,5	350,2	303,3	292,6
<i>Industrial and municipal waste water^c requiring treatment in hm³</i>							
w tym oczyszczane w % ogółem	92,4	87,2	91,5	74,5	99,5	89,0	98,7
<i>of which treated in % of total</i>							
w tym chemicznie ^d , biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów	65,7	77,5	45,3	90,2	73,0	57,7	90,0
<i>of which chemically^d, biologically and with increased biogene removal (disposal)</i>							
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^e	65,2	57,4	65,3	57,9	68,5	74,1	74,9
<i>Population using waste water treatment plants in % of total population^e</i>							
w tym biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów	50,1	46,1	52,9	39,8	53,5	54,7	56,7
<i>of which biologically and with increased biogene removal (disposal)</i>							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 15. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. d Dotyczy ścieków przemysłowych. e Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a See general notes, item 3 on page. 15. b Water withdrawal by intakes before entering the water-line system. c In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. d Concerns industrial waste water. e Population using waste water treatment plants – estimated data; total population – based on balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW^a W 2010 R. (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGIONS^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny Central	Południowy Southern	Wschodni Eastern	Północno- zachodni North- -Western	Południowo- zachodni South- -Western	Północny Northern
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: <i>Emission from plants especially noxious to air purity in thous. t:</i>							
pyłowych <i>particulates</i>	62,5	9,4	17,3	8,7	10,3	7,9	8,9
gazowych <i>gases</i>	216155,4	65211,4	53866,1	23910,7	28031,5	30080,2	15055,5
w tym: <i>of which:</i>							
dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	519,2	186,2	121,9	44,0	55,2	66,6	45,3
tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>	340,5	105,8	88,1	37,5	42,5	40,7	25,9
dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>	214451,6	64869,9	53045,1	23769,3	27882,7	29931,1	14953,5
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych: <i>Air pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:</i>							
pyłowe <i>particulates</i>	99,7	99,8	99,6	99,6	99,5	99,8	99,1
gazowe (bez CO ₂) <i>gases (excluding CO₂)</i>	57,4	55,1	32,8	61,4	51,7	86,9	50,6
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b : <i>Legally protected areas possessing unique environmental value^b:</i>							
w tys. ha <i>in thous. ha</i>	10143,1	1414,5	1063,4	2769,0	1974,8	626,1	2295,3
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	32,4	26,3	38,7	37,0	29,6	21,3	38,0
Pomniki przyrody ^{bc} (obiekty) <i>Monuments of nature^{bc} (objects)</i>	36293	7887	3705	5678	7775	3266	7982

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 15. b Stan w dniu 31 XII. c Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy.

a See general notes, item 3 on page 15. b As of 31 XII. c Including those created on the basis of gmina resolution.

II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW^a W 2010 R. (dok.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGIONS^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny Central	Południowy Southern	Wschodni Eastern	Północno- zachodni North- -Western	Południowo- zachodni South- -Western	Północny Northern
Odpady ^b wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113478,8	11727,5	41597,1	8587,2	12061,7	34404,1	5101,2
<i>Waste^b generated (during the year) in thous. t</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
poddane odzyskowi	84287,3	4192,3	38759,7	7228,8	6210,9	23843,4	4052,2
<i>recovered</i>							
unieszkodliwione	25970,8	7069,8	2235,5	1164,5	5446,3	9560,6	494,1
<i>treated</i>							
w tym składowane ^c	20694,0	5573,1	666,4	1074,6	3583,5	9487,9	308,5
<i>of which landfilled^c</i>							
Odpady ^b dotychczas składowane (nagromadzone ^d ; stan w końcu roku) w tys. t	1724484,2	100176,0	764406,9	35870,6	167181,8	616491,7	40357,2
<i>Waste^b landfilled up to now (accumulated^d; as of end of year) in thous. t</i>							
Odpady komunalne zebrane ^e (bez wyselekcjonowanych) w tys. t	9184,3	2046,1	1937,7	1046,4	1579,1	1165,5	1409,5
<i>Municipal waste collected^e (excluding selected) in thous. t</i>							
Odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	80	74	77	88	84	86	78
<i>Waste water deposited on landfill sites in % of collected</i>							
Nakłady na środki trwałe w mln zł służące:							
<i>Outlays on fixed assets in mln zł for:</i>							
ochronie środowiska	10926,2	2068,6	2084,8	1869,8	2139,4	1030,4	1733,2
<i>environmental protection</i>							
gospodarce wodnej	3565,4	771,3	651,8	543,1	616,0	356,3	626,9
<i>water management</i>							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 15. ^b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^c Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych. ^d Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych. ^e Dane szacunkowe.

^a See general notes, item 3 on page 15. ^b Excluding municipal waste. ^c On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). ^d On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). ^e Estimated data.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R.

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie
1	Powierzchnia ^a ogólna w tys. ha <i>Total area^a in thous. ha</i>	31268,0	1994,7	1797,1	2512,2	1398,8	1821,9	1518,3
2	użytki rolne	18931,0	1197,0	1178,6	1778,3	571,1	1299,9	937,0
	<i>agricultural land</i>							
3	grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	9531,0	621,2	436,3	594,0	715,5	391,1	459,5
	<i>forest land as well as woody and bushy land</i>							
4	grunty pod wodami	639,8	17,7	47,7	19,0	24,7	10,95	20,1
	<i>lands under waters</i>							
5	grunty zabudowane i zur- banizowane	1550,2	133,2	82,0	89,8	60,0	93,3	83,8
	<i>built-up and urbanized areas</i>							
6	użytki ekologiczne	34,4	3,7	5,0	4,4	2,7	1,2	0,6
	<i>ecological arable land</i>							
7	nieużytki	481,7	13,0	42,3	22,9	17,6	15,25	11,6
	<i>wasteland</i>							
8	tereny różne	99,8	8,9	5,2	3,8	7,1	6,2	5,6
	<i>miscellaneous land</i>							
	Ubytek (-) lub przyrost (+)							
9	użytków rolnych ^b w ha	-62271	-2269	-1696	-6053	-1918	-2344	-5795
	<i>Decrease (-) or increase (+) in agricultural land^b in ha</i>							
	Grunty zdewastowane i zde- gradowane wymagające rekultywacji i zagospoda- rowania ^{cd} w ha	61161	6049	4410	3049	1538	4497	1787
	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management^{cd} in ha</i>							
11	zdewastowane	54520	3608	4364	2846	823	4313	1782
	<i>devastated</i>							
12	zdegradowane	6641	2441	46	203	715	184	5
	<i>degraded</i>							

a Stan w dniu 1 I; według ewidencji geodezyjnej. b W 2010 r. w stosunku do 2009 r. według ewidencji geodezyjnej. c Stan w dniu 31 XII.
a As of 1 I; by geodesic register. b In 2010 in relation to 2009 by geodesic register. c As of 31 XII. d Recorded on the basis

2010

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
3555,8	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,3	1171,1	2717,3	2983,6	2289,2	1
2445,7	603,9	962,4	1219,9	929,2	646,1	756,2	1327,75	1948,4	1129,4	2
839,1	261,9	710,3	640,0	685,7	410,1	344,5	778,3	790,7	848,8	3
41,0	12,1	20,3	27,6	73,9	15,1	8,1	138,4	42,6	120,4	4
184,7	55,8	76,3	73,1	91,3	141,2	51,8	86,8	150,4	96,8	5
1,7	0,4	1,7	1,8	1,8	0,4	0,3	2,5	2,0	4,2	6
35,7	4,0	9,5	54,5	42,1	14,9	8,9	76,6	36,7	76,2	7
7,9	3,1	4,1	1,8	7,0	5,4	1,2	7,1	11,8	13,4	8
-8422	-358	-8643	-3035	-1676	-7020	-2133	-5185	-3654	-2071	9
4007	3343	1809	2855	2924	4372	3383	4711	9575	2852	10
3755	2968	1732	2746	2374	3668	3326	4548	9404	2263	11
252	375	77	109	550	704	57	163	171	589	12

d Zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
of the criteria and principles set out in the relevant laws on the protection of agricultural land and forest land.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie
1	Powierzchnia ^a zmeliorowanych użytków rolnych w tys. ha ... <i>Area^a of reclaimed agricultural land in thous. ha</i>	6421,0	442,8	462,5	318,0	176,1	473,7	203,5
2	Pożary ^b upraw rolnych, łąk, rżysk w ha <i>Fires^b of agricultural crops, meadows, stubbles in ha</i>	1764	264	82	99	169	104	63
3	Zużycie nawozów (w przeliczeniu na czysty składnik) w kg/1 ha użytków rolnych ^c : <i>Consumption of fertilizers (in terms of pure ingredient) in kg/1 ha of agricultural land^c:</i>							
	mineralnych lub chemicznych ^d <i>mineral or chemical^d</i>	114,7	140,1	154,8	104,3	96,0	120,2	56,7
4	wapniowych ^e <i>lime^e</i>	38,1	70,4	47,9	26,9	37,8	29,3	11,7
	Gospodarstwa ekologiczne: <i>Organic farms:</i>							
5	z certyfikatem <i>certified</i>	12901	778	232	1386	417	234	1729
6	w trakcie przestawiania <i>in the course of conversion</i>	7681	449	95	576	416	186	427
7	Zasoby złóż torfów udokumentowane w tys. ha <i>Resources of documented peat resources in thous. ha</i>	905,1	7,2	40,2	103,6	37,8	23,8	2,4
8	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ <i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³</i>	10866,4	465,2	245,3	370,6	104,3	321,2	547,2
9	na 1 km ² w dam ³ <i>per 1 km² in dam³</i>	34,8	23,3	13,6	14,8	7,5	17,6	36,0
	na cele: <i>for purposes of:</i>							
10	produkcyjne ^f <i>production^f</i>	7650,7	102,4	77,5	113,5	12,0	106,5	313,4
11	nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych <i>irrigation in agriculture and forestry as well as filling up and completing fish ponds</i>	1153,3	184,7	52,1	168,0	40,0	75,1	76,5
12	eksploatacji sieci wodociągowej ^g <i>exploitation water-line system^g</i>	2062,4	178,1	115,7	89,2	52,3	139,5	157,3

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych. ^c W roku gospodarczym 2009/10. ^d Łącznie łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. ^e Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a As of 31 XII. ^b Resulting from the burning of plant residues. ^c In the 2009/10 farming year. ^d Including mixed fertilizers. ^e Most g Water withdrawal by intakes before entering the water system.

2010 (cont.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
775,5	248,8	221,2	350,5	421,8	214,0	115,7	620,6	971,5	405,0	1
76	17	41	169	85	239	187	44	24	101	2
96,7	181,6	59,1	105,0	122,1	97,4	81,0	103,6	149,5	123,0	3
22,8	102,8	15,0	14,2	57,2	36,2	9,5	39,8	45,3	65,9	4
1232	49	1620	1038	348	153	928	989	456	1312	5
703	30	471	995	300	75	315	1290	292	1061	6
39,9	2,6	7,9	187,3	51,3	3,1	8,3	139,3	44,7	205,7	7
2825,3	122,1	305,3	92,9	227,0	479,1	1403,5	142,6	1582,0	1632,8	8
79,5	13,0	17,1	4,6	12,4	38,8	119,8	5,9	53,0	71,3	9
2436,1	41,6	162,4	12,7	99,6	108,8	1272,7	25,5	1266,4	1499,7	10
89,9	32,0	59,4	21,2	9,0	74,4	75,0	46,3	115,5	34,2	11
299,3	48,5	83,6	59,0	118,4	295,9	55,8	70,7	200,1	99,0	12

z wieloskładnikowymi. e Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. f Poza rolnictwem, leśnictwem,

frequently in the form of quicklime; including defecated lime. f Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing – from own intakes.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie
1	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ <i>Water consumption for needs of the national economy and population in hm³</i>	10356,5	424,0	216,9	348,0	89,0	291,6	492,7
	na cele: <i>for purposes of:</i>							
2	przemysłu ^a <i>industry^a</i>	7662,2	117,6	76,1	111,7	11,2	106,6	301,1
3	rolnictwa i leśnictwa ^b <i>agriculture and forestry^b</i>	1153,3	184,7	52,1	168,0	40,0	75,1	76,5
4	eksploatacji sieci wodociągowej ^c <i>exploitation of water-line system^c</i>	1541,1	121,8	88,7	68,3	38,4	109,9	115,1
	Melioracje podstawowe ^d : <i>Primary melioration^d:</i>							
5	rzeki i kanały w km <i>rivers and canals in km</i>	74177	6198	3281	4883	3979	3838	3678
6	wąły w km <i>rollers in km</i>	8433	1333	179	183	816	162	1016
7	pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³ <i>usable capacity of water reservoirs in dam³</i>	269918	4754	13690	66433	7041	12157	420
8	stacje pomp odwadniających w szt <i>drainage pump stations in units</i>	583	33	29	22	44	-	23
9	Scieki przemysłowe i komunalne ^e odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³ <i>Industrial and municipal waste water^e discharged into waters or into the ground in hm³</i>	9216,8	243,4	127,7	150,0	35,4	131,2	557,3
10	bezpośrednio z zakładów ^f <i>directly from plants^f</i>	7919,0	141,3	56,1	99,9	5,7	43,1	441,4
11	w tym wody chłodnicze <i>of which cooling waters</i>	6907,4	51,4	10,4	77,3	0,5	0,6	251,6
12	siecią kanalizacyjną <i>by sewerage system</i>	1297,8	102,1	71,6	50,2	29,8	88,1	115,9
13	Scieki przemysłowe i komunalne ^e wymagające oczyszczenia ^g w hm ³ <i>Industrial and municipal waste water^e requiring treatment^g in hm³</i>	2309,4	192,0	117,3	72,7	35,0	130,7	305,6
14	oczyszczane <i>treated</i>	2133,7	177,5	114,3	72,2	34,5	130,0	299,3
15	nieoczyszczane <i>untreated</i>	175,7	14,5	3,0	0,5	0,5	0,7	6,3

a Patrz uwagi metodyczne do działu „Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód” na str. 107. b Woda zużyta do nawadniania stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych. d Stan w dniu 31 XII. e W 2010 r. zmieniono chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

a See methodological notes to the chapter “Resources, use, pollution and protection of waters” on page 107. b Water consumption for purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies. d As of 31 XII. e In 2010 the cooling water and polluted water from mine drainage as well as building construction, and polluted precipitation water. g Discharged into

2010 (cont.)

Mazo- wieckie	Opolskie	Podkar- packie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmińsko- mazurskie	Wielko- polskie	Zachodnio- pomorskie	Lp. No.
2764,5	110,3	271,7	79,4	201,1	400,7	1385,6	128,8	1539,3	1612,4	1
2434,3	40,0	152,4	12,8	97,6	137,3	1269,5	26,4	1267,1	1500,8	2
89,9	32,0	59,4	21,2	9,0	74,4	75,0	46,3	115,5	34,2	3
240,5	38,3	59,9	45,4	94,5	188,9	41,1	56,1	156,8	77,4	4
7937	2917	3692	4243	4709	2278	2551	6463	7073	6457	5
669	372	591	31	653	339	344	443	765	537	6
13829	3791	8868	59509	-	4402	5760	3654	57782	7828	7
25	4	6	14	95	3	8	93	50	134	8
2637,4	114,0	216,3	40,6	171,4	393,9	1334,2	65,8	1430,5	1567,6	9
2403,3	84,0	162,7	7,1	91,1	243,6	1301,3	18,7	1324,8	1495,0	10
2365,2	2,6	141,4	0,5	46,1	2,7	1258,5	15,7	1230,2	1452,7	11
234,1	30,0	53,6	33,5	80,3	150,3	32,9	47,1	105,6	72,6	12
272,2	111,4	74,9	40,1	125,3	391,2	75,7	50,1	200,2	115,0	13
221,4	92,4	73,9	40,1	124,7	338,1	51,4	49,8	199,6	114,4	14
50,8	18,9	1,0	0,0	0,6	53,1	24,3	0,3	0,6	0,6	15

w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych. c Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. f Łącznie z wodami g Odprowadzone do wód lub do ziemi.

irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. c Excluding water consumption for industrial methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. f Including waters or into the ground.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie
	Oczyszczalnie ścieków ^a : <i>Waste water treatment plants^a:</i>							
1	przemysłowe <i>industrial</i>	1155	81	50	67	34	80	82
2	komunalne ^b <i>municipal^b</i>	3136	208	141	263	98	160	234
3	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^c w tys. <i>Population using waste water treatment plants^c in thous.</i>	24921,6	2217,7	1464,8	1155,1	691,5	1677,1	1849,7
4	w % ludności ogółem <i>in % of total population</i>	65,2	77,1	70,8	53,7	68,4	66,2	55,9
	w tym z oczyszczalni: <i>of which waste water treatment plants:</i>							
5	biologicznych <i>biological</i>	5741,3	625,9	481,8	277,7	207,6	179,5	396,2
6	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal (disposal)</i>	19126,3	1591,8	971,7	875,3	483,5	1497,6	1450,3
	Osady z oczyszczalni ścieków wytworzone w ciągu roku w tys. t masy suchej: <i>Sewage sludge from waste water treatment plants generated during the year in thous. t of dry solid:</i>							
7	komunalnych <i>municipal</i>	526,7	35,4	27,2	21,3	19,7	38,7	42,5
8	w tym składowane <i>of which landfilled</i>	58,9	11,8	2,3	1,8	0,9	6,9	3,8
9	przemysłowych <i>industrial</i>	368,4	68,5	24,7	19,9	3,3	16,9	26,9
10	w tym składowane <i>of which landfilled</i>	107,0	64,8	12,6	9,3	0,1	0,6	13,1
11	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a <i>Plants especially noxious to air purity^a</i>	1796	137	81	94	70	112	145

a Stan w dniu 31 XII. b Miejskie i wiejskie. c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków; ludność a As of 31 XII. b Urban and rural. c Population using waste water treatment plants – estimated data; total population – based

2010 (cont.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
129	36	74	29	40	188	41	18	111	95	1
279	71	222	111	219	212	108	218	308	284	2
2789,9	676,5	1349,0	751,7	1803,5	3336,4	626,8	1029,4	2153,7	1348,7	3
53,2	65,8	64,1	63,3	80,5	72,0	49,5	72,1	63,0	79,7	4
702,6	127,0	462,0	139,3	332,6	572,5	326,7	217,0	431,1	261,8	5
2087,4	546,8	884,5	610,9	1469,8	2753,6	300,2	812,4	1714,3	1076,3	6
63,1	15,4	26,5	16,6	33,7	58,6	15,0	26,3	58,2	28,7	7
1,1	3,4	1,4	6,8	3,4	4,9	3,3	1,9	2,4	2,8	8
30,0	5,9	3,9	6,9	26,4	28,2	6,6	3,5	18,4	78,3	9
1,3	0,1	0,2	0,0	1,5	2,6	0,0	0,0	0,6	0,2	10
157	93	88	56	81	343	77	49	128	85	11

ogółem na podstawie bilansów.
on balances.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie
	Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: <i>Emission of pollutants from plants especially noxious to air purity in thous. t:</i>							
1	pyłowych <i>particulates</i>	62,5	5,2	4,3	2,8	1,4	4,2	3,9
2	w tym ze spalania paliw <i>of which from the combustion of fuels</i>	45,2	3,9	3,0	1,9	1,1	3,5	2,3
3	gazowych <i>gases</i>	216155,4	16343,7	6999,0	5196,1	2080,9	35704,6	10475,8
4	w tym dwutlenek węgla <i>of which carbon dioxide</i>	214451,6	16260,9	6941,8	5163,1	2052,8	35538,3	10344,6
5	Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza <i>Emission sources in plants especially noxious to air purity</i>	32261	2562	1842	1263	995	2001	3233
6	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a w tys. ha <i>Legally protected areas possessing unique environmental values^a in thous. ha</i>	10143,1	369,9	571,1	570,0	543,9	359,2	790,3
7	parki narodowe ^{ab} <i>national parks^{ab}</i>	314,5	11,9	0,0	18,2	13,6	0,1	38,0
8	rezerваты przyrody ^{ab} <i>nature reserves^{ab}</i>	164,2	10,5	9,5	11,5	3,7	7,4	3,3
9	parki krajobrazowe ^{abc} <i>landscape parks^{abc}</i>	2529,0	195,4	223,5	233,2	76,9	95,5	175,8
10	obszary chronionego krajobrazu ^{ac} <i>protected landscape areas^{ac}</i>	6990,0	138,6	329,7	299,2	436,4	243,3	571,8
11	użytki ekologiczne ^a <i>ecological arable lands^a</i>	51,0	5,2	5,3	7,1	3,1	1,5	1,1
12	stanowiska dokumentacyjne ^a <i>documentation sites^a</i>	0,9	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
13	zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ^a <i>landscape-nature complexes^a</i>	93,5	8,3	3,0	0,8	10,1	11,5	0,1
14	Pomniki przyrody ^{ad} <i>Monuments of nature^{ad}</i>	36293	2625	2622	1532	1236	3612	2187

a Stan w dniu 31 XII. b Bez otuliny. c Bez rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków a As of 31 XII. b Excluding protection zones. c Excluding the area of nature reserves and other forms of nature protection

2010 (cont.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
5,2	2,9	2,0	1,1	3,4	13,4	2,8	1,2	5,6	3,3	1
4,7	1,7	1,6	0,8	2,4	8,3	1,8	1,1	5,0	2,0	2
29506,8	13736,4	3767,8	1616,6	6523,9	43390,3	13330,3	1532,7	16801,3	9149,3	3
29331,5	13670,3	3746,7	1607,3	6488,6	42700,5	13252,2	1523,0	16722,2	9107,7	4
2036	2041	2931	369	1142	5178	1523	664	2770	1711	5
1055,2	256,3	797,6	645,6	598,1	273,2	755,8	1126,15	948,4	482,4	6
38,5	0,0	46,7	92,1	26,2	0,0	7,6	0,0	8,0	13,5	7
18,2	0,9	11,0	23,5	8,7	4,1	3,8	31,2	4,1	12,7	8
168,4	61,7	272,9	83,5	155,1	227,0	126,5	139,4	178,0	116,2	9
822,4	189,6	463,0	444,2	390,4	37,0	617,1	929,2	753,7	324,4	10
1,8	0,7	3,9	2,1	4,0	0,8	0,5	4,85	2,5	6,4	11
0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	12
5,3	3,3	0,2	0,1	13,7	4,25	0,1	21,4	2,2	9,15	13
4275	641	1375	2058	2784	1518	713	2576	3809	2730	14

krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. d Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy.
situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. d Including those created on the basis of gmina resolution.

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie
1	Powierzchnia gruntów leśnych ^a w tys. ha	9328,9	605,1	429,6	585,8	706,2	391,5	438,9
	<i>Forest land^a in thous. ha</i>							
2	w tym lasy	9121,9	589,0	419,6	577,3	685,1	384,1	433,8
	<i>of which forests</i>							
3	publiczne	7435,6	572,6	372,1	345,0	675,5	254,7	245,2
	<i>public</i>							
4	prywatne	1685,7	16,4	47,5	232,3	9,6	129,4	188,3
	<i>private</i>							
	Lesistość: <i>Forest cover:</i>							
5	w %	29,2	29,5	23,3	23,0	49,0	21,1	28,6
	<i>in %</i>							
6	lokata województwa	x	8	13	14	1	16	9
	<i>voivodship's place</i>							
7	Požary lasów	4681	285	287	156	484	238	130
	<i>Forest fires</i>							
10	Odpady ^b wytworzone w tys. t	113478,8	33550,4	2267,7	4860,4	914,3	6173,4	6089,2
	<i>Waste^b generated in thous. t</i>							
11	poddane odzyskowi	84287,3	23163,1	1674,5	3863,9	705,5	904,9	5467,4
	<i>recovered</i>							
12	unieszkodliwione	25970,8	9483,1	201,3	956,8	138,5	5170,2	540,6
	<i>treated</i>							
13	magazynowane czasowo ...	3220,7	904,2	391,9	39,7	70,3	98,3	81,2
	<i>temporarily stored</i>							
	Odpady komunalne zebrane ^c : <i>Municipal waste collected^c:</i>							
14	w tys. t	10044	944	515	338	297	669	766
	<i>in thous. t</i>							
15	na 1 mieszkańca w kg	263,0	345,6	248,7	156,7	294,0	263,5	231,9
	<i>per 1 capita in kg</i>							
	Odpady komunalne unieszkodliwione biologicznie ^c							
16	w tys. t	609	58	42	5	38	43	23
	<i>Municipal waste biological treated^c in thous. t</i>							

a Stan w dniu 31 XII. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Dane szacunkowe.

a As of 31 XII. b Excluding municipal waste. c Estimated data.

2010 (cont.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
820,7	256,4	677,8	626,15	680,5	401,9	333,6	761,4	784,7	828,7	1
808,8	249,4	666,9	616,2	662,7	392,1	327,2	740,8	764,1	804,7	2
455,4	237,8	558,1	417,2	589,1	313,6	235,4	691,3	683,1	789,7	3
353,4	11,5	108,8	199,0	73,6	78,5	91,7	49,4	81,0	15,0	4
22,7	26,5	37,4	30,5	36,2	31,8	27,9	30,6	25,6	35,2	5
15	11	2	7	3	5	10	6	12	4	6
1058	100	173	122	277	356	257	144	379	235	7
5554,1	853,7	1049,5	713,5	1822,7	35507,9	1963,8	1010,8	5170,8	5976,6	10
3287,4	680,3	845,0	617,0	1482,2	33292,3	1902,9	895,5	3402,2	2103,2	11
1899,6	77,5	131,8	60,3	261,1	1694,9	15,6	31,7	1680,3	3627,5	12
367,1	95,9	72,7	36,2	79,4	520,7	45,3	83,6	88,3	245,9	13
1573	260	360	243	683	1380	200	328	915	523	14
300,7	252,6	171,1	204,3	305,7	297,5	157,3	229,9	268,0	308,6	15
172	1	1	23	53	82	1	1	38	28	16

III. POMORSKIE NA TLE KRAJU I INNYCH WOJEWÓDZTW W 2010 R. (dok.)

POMORSKIE ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY AND OTHER VOIVODSHIPS IN

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Mało- polskie
1	Składowiska kontrolowane czynne ^a : <i>Controlled landfill sites in operation^a:</i> liczba	633	51	54	70	21	32	29
2	powierzchnia w ha	2479,4	234,7	174,9	137,1	87,2	154,9	97,8
3	Nakłady na środki trwałe ^b służące ochronie środowiska w mln zł	10926,2	701,8	495,4	407,1	232,7	801,1	602,8
4	<i>Outlays on fixed assets^b for environmental protection in mln zł</i> na 1 mieszkańca w zł	286	244	239	189	230	316	182
	w tym na: <i>of which for:</i>							
5	ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	2219,4	46,3	103,3	62,3	29,5	138,5	82,1
6	gospodarkę ściekową i ochronę wód	7206,1	571,9	317,0	296,8	187,8	542,3	466,6
	<i>waste water management and protection of waters</i>							
7	gospodarkę odpadami, ochronę gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych	989,3	54,3	66,6	23,2	9,1	81,4	26,3
	<i>waste management, protection of soils and underground and surface waters</i>							
8	zmniejszanie hałasu i wibracji	141,6	14,4	0,6	9,5	-	19,9	9,5
	<i>noise and vibration reduction</i>							
9	Nakłady na środki trwałe ^b służące gospodarce wodnej w mln zł	3565,4	288,4	265,3	145,0	136,1	173,7	433,4
10	<i>Outlays on fixed assets^b for water management in mln zł</i> na 1 mieszkańca w zł	93	100	128	67	135	69	131
	w tym na: <i>of which for:</i>							
11	ujęcia i doprowadzenia wody	1798,4	127,4	112,0	87,7	36,8	153,0	102,8
	<i>water intakes and systems</i>							
12	obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	373,3	18,0	1,9	38,8	4,4	0,0	79,6
	<i>flood embankments and pump stations</i>							

a Stan w dniu 31 XII. b W cenach bieżących.

a As of 31 XII. b In current prices.

2010 (cont.)

Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	Lp. No.
70	26	26	42	35	27	17	30	68	35	1
274,9	150,6	71,1	92,4	163,9	141,7	53,8	127,9	278,2	238,3	2
1267,5	328,6	621,0	257,4	835,6	1482,0	584,3	402,2	863,7	1043,0	3
242	319	295	217	373	320	462	282	253	616	4
533,2	74,9	64,3	19,9	111,1	159,9	93,1	65,2	165,7	470,1	5
601,3	212,7	507,1	168,6	472,5	1019,5	461,8	308,1	566,9	505,2	6
75,1	7,2	27,3	50,0	240,0	139,3	15,9	25,2	105,5	42,9	7
26,2	13,3	7,5	0,0	1,1	22,0	2,9	-	14,7	-	8
597,5	68,0	157,9	118,0	242,3	218,4	122,2	119,3	224,2	255,6	9
114	66	75	99	108	47	97	84	66	151	10
320,6	17,1	65,5	72,3	110,7	158,0	53,1	88,1	99,8	193,3	11
22,2	13,0	48,0	0,0	24,3	13,5	63,2	3,2	7,0	36,1	12

IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2010 R.

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	słupski	starogardzki	trójmiejski
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	227,0	31,8	31,1	71,2	92,9
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³</i>					
na cele: <i>for the purposes of:</i>					
produkcyjne ^a	99,6	1,2	4,2	45,0	49,2
<i>production^a</i>					
w tym wody: <i>of which:</i>					
powierzchniowe ^b	86,5	0,0	1,0	42,5	43,0
<i>surface waters^b</i>					
podziemne	13,0	1,1	3,1	2,6	6,2
<i>underground waters</i>					
nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych	9,0	6,6	2,4	0,0	0,0
<i>irrigation in agriculture and forestry as well as filling up and completing fish ponds</i>					
eksploatacji sieci wodociągowej ^c	118,4	23,9	24,5	26,2	43,7
<i>exploitation of water-line system^c</i>					
wody: <i>waters:</i>					
powierzchniowe	10,6	0,0	0,0	0,0	10,6
<i>surface</i>					
podziemne	107,7	23,9	24,5	26,1	33,2
<i>underground</i>					
Ścieki przemysłowe i komunalne ^d wymagające oczyszczania ^e w hm ³	125,3	15,0	18,3	51,0	41,1
<i>Industrial and municipal waste water^d requiring treatment^e in hm³</i>					
oczyszczane	124,9	14,9	18,1	51,0	40,8
<i>treated</i>					
mechanicznie	5,3	0,1	0,3	2,6	2,3
<i>mechanically</i>					
chemicznie ^f	2,6	0,0	0,0	0,0	2,6
<i>chemically^f</i>					
biologicznie	49,5	2,9	5,8	39,4	1,4
<i>biologically</i>					
z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal (disposal)</i>	67,3	11,8	12,0	9,0	34,5

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. c Pobór wód na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. d W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. e Odprowadzone do wód lub do ziemi. f Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Including sea internal waters. c Water withdrawal by intakes before entering the water system. d In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. e Discharged into waters or into the ground. f Concerns industrial waste water.

IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2010 R. (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY
SUBREGIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	słupski	starogardzki	trójmiejski
Ścieki przemysłowe i komunalne ^a wymagające oczyszczania ^b w hm ³ (dok.): <i>Industrial and municipal waste ^a water requiring treatment ^b in hm³ (cont.):</i>					
nieoczyszczane	0,5	0,1	0,2	0,0	0,3
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną <i>of which discharged by sewerage system</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^c : <i>Municipal waste water treatment plants ^c:</i>					
obiekty	219	47	99	70	3
przepustowość w dam ³ /d	543,9	139,7	130,7	93,1	180,4
równoważna liczba mieszkańców (RLM) w tys. <i>equivalent number of inhabitants (RLM) in thous.</i>	3123,0	993,2	784,6	472,7	872,5
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^d w tys.	1803,5	347,2	393,7	346,9	715,7
<i>Population using waste water treatment plants ^d in thous.</i>					
w tym z oczyszczalni biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów	1802,4	347,2	392,6	346,9	715,7
<i>of which biologically and with increased biogene removal (disposal)</i>					
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: <i>Emission of pollutants from plants especially noxious to air purity in thous. t:</i>					
pyłowych	3,4	0,3	0,5	1,5	1,1
<i>particulates</i>					
gazowych	6523,9	131,3	360,0	2217,7	3814,9
<i>gases</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
dwutlenek siarki	18,1	0,4	1,1	4,6	12,0
<i>sulphur dioxide</i>					
tlenki azotu	9,7	0,3	0,5	3,2	5,7
<i>nitrogen oxides</i>					
tlenek węgla	5,9	0,6	1,4	2,8	1,1
<i>carbon oxide</i>					
dwutlenek węgla	6488,6	130,0	356,8	2206,3	3795,6
<i>carbon dioxide</i>					

^a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Odprowadzone do wód lub do ziemi. ^c Miejskich i wiejskich. ^d Na podstawie szacunków.

a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Discharged into waters or into the ground. c Urban and rural. d Based on estimates.

IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2010 R. (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY
SUBREGIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	słupski	starogardzki	trójmiejski
Zanieczyszczenia z zakładów szczególnie uciążliwych zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających w t: <i>Pollutants from plants especially noxious to air purity retained and neutralized in reduction system in t:</i>					
pyły <i>particulates</i>	390124,0	757,0	1937,0	268651,0	118779,0
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	99,1	72,7	79,1	99,5	99,1
gazy: <i>gases:</i>					
dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	1441	30	2	889	520
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	7,4	7,5	0,2	16,1	4,1
tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>	138	13	-	124	1
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	1,4	4,8	-	3,7	0,0
tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	180	62	-	118	-
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	3,0	8,7	-	4,1	-
węglowodory <i>hydrocarbons</i>	1206	-	22	97	1087
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	48,5	-	19,6	11,4	72,9
inne ^a <i>other^a</i>	67743	-	7	17127	50609
w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>in % of pollutants produced</i>	99,5	-	6,5	99,6	99,7
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^b w ha <i>Legally protected areas possessing unique environmental value^b in ha</i>	598064,4	195964,8	214333,3	176232,5	11533,8
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	32,7	44,1	26,2	33,5	27,8
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	2670	3747	4455	3570	155
parki narodowe ^{bc} <i>national parks^{bc}</i>	26185,9	0,0	26185,9	0,0	0,0
rezerваты przyrody ^{bc} <i>nature reserves^{bc}</i>	8736,5	3463,6	3964,0	867,9	441,0

a Głównie amoniak, dwusiarczek węgla, fluor, siarkowodór, związki chloroorganiczne. b Stan w dniu 31 XII. c Bez otuliny.

a Mostly ammonia, carbon disulphide, fluorine, hydrogen sulphide, organochlorine compounds. b As of 31 XII. c Excluding protection zones.

**IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
 PODREGIONÓW W 2010 R. (cd.)**
**MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY
 SUBREGIONS IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	śląpski	starogardzki	trójmiejski
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona ^a w ha (dok.): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value ^a in ha (cont.):</i>					
parki krajobrazowe ^{abc} <i>landscape parks ^{abc}</i>	155069,9	45671,5	81670,7	20485,9	7241,8
obszary chronionego krajobrazu ^{ac} <i>protected landscape areas ^{ac}</i>	390360,9	135517,8	97006,3	154491,2	3345,6
użytki ekologiczne ^a <i>ecological arable lands ^a</i>	4006,1	959,1	2700,3	306,2	40,5
stanowiska dokumentacyjne ^a <i>documentation sites ^a</i>	29,8	1,0	18,7	0,0	10,1
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe ^a <i>landscape-nature complexes ^a</i>	13675,3	10351,8	2787,4	81,3	454,8
Pomniki przyrody ^{ad} <i>Monuments of nature ^{ad}</i>	2784	635	1327	562	260
Powierzchnia gruntów leśnych ^a w ha <i>Forest land ^a in ha</i>	680482,0	131178,2	382265,7	155244,2	11794,0
w tym lasy <i>of which forests</i>	662732,7	127878,9	372220,7	151218,7	11414,4
publiczne <i>public</i>	589104,8	107814,3	345395,7	124754,5	11140,3
prywatne <i>private</i>	73627,9	20064,6	26825,0	26464,2	274,1
Lesistość ^a w % <i>Forest cover ^a in %</i>	36,2	28,8	45,5	28,7	27,5
Zakłady wytwarzające odpady ^{ae} <i>Plants generating waste ^{ae}</i>	118	17	41	27	33
Odpady ^e wytworzone (w ciągu roku) w tys. t <i>Waste ^e generated (during the year) in thous. t</i>	1822,7	102,0	435,4	818,6	466,7
poddane odzyskowi <i>recovered</i>	1482,2	61,0	368,9	672,0	380,3
unieszkodliwione <i>treated</i>	261,1	38,3	60,2	99,1	63,5
w tym: <i>of which:</i>					
termicznie <i>thermal</i>	45,8	24,9	15,4	0,4	5,1
składowane ^f <i>landfilled ^f</i>	152,9	3,7	33,7	83,5	32,0
magazynowane czasowo <i>temporarily stored</i>	79,4	2,7	6,3	47,5	22,9

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Bez otuliny. ^c Bez rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. ^d Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy. ^e Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^f Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

^a As of 31 XII. ^b Excluding protection zones. ^c Excluding the area of nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. ^d Including those created on the basis of gmina resolution. ^e Excluding municipal waste. ^f On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2010 R. (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	słupski	starogardzki	trójmiejski
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^a ; stan w końcu roku) w tys. t	21828,4	17,2	15,8	2331,9	19463,5
<i>Waste landfilled up to now (accumulated^a; as of end of year) in thous. t</i>					
Tereny składowania odpadów ^b w ha					
<i>Area of waste landfill sites^b in ha</i>					
niezrekultywowane ^c	174,6	2,2	2,3	38,2	131,9
<i>non-reclaimed^c</i>					
zrekultywowane (w ciągu roku)					
<i>reclaimed (during the year)</i>					
Odpady komunalne zebrane ^d (bez wyselekcjonowanych) w tys. t	637,5	126,9	105,8	117,8	287,0
<i>Municipal waste collected^d (excluding selected) in thous. t</i>					
z gospodarstw domowych	418,3	89,8	75,2	86,1	167,2
<i>from households</i>					
z handlu, małego biznesu, biur i instytucji	179,2	31,0	25,2	28,1	94,9
<i>from trade, small business, offices and institutions</i>					
z usług komunalnych	40,0	6,1	5,4	3,6	24,9
<i>from municipal services</i>					
Odpady komunalne unieszkodliwione biologicznie ^d w t	53213,7	483,1	11077,7	7707,5	33945,4
<i>Municipal waste treated biologically^d in t</i>					
Składowiska kontrolowane czynne ^e	35	5	12	17	1
<i>Controlled landfill sites in operation^e</i>					
Nieczystości ciekłe wywiezione ^{df} w dam ³	1209,2	528,9	207,7	370,6	102,0
<i>Liquid waste removed^{df} in dam³</i>					
w tym z gospodarstw domowych	882,3	407,6	148,4	279,9	46,4
<i>of which from households</i>					
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące)	835580,0	225853,0	106453,1	108883,1	394390,8
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection in thous. zł (current prices)</i>					
na 1 mieszkańca w zł	373	432	221	221	531
<i>per capita in zł</i>					
Polska = 100%	7,6	2,1	1,0	1,0	3,6
<i>Poland = 100%</i>					

a Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Stan w końcu roku. d Dane szacunkowe. e Stan w dniu 31 XII. f Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). b Excluding municipal waste. c As of the end of year. d Estimated data. e As of 31 XII. f Collected temporarily in sealed tanks.

**IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
PODREGIONÓW W 2010 R. (dok.)**

*MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY
SUBREGIONS IN 2010 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podregiony Subregions			
		gdański	słupski	starogardzki	trójmiejski
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące) (dok.): <i>Outlays on fixed assets for environmental protection in thous. zł (current prices) (cont.):</i>					
w tym na: <i>of which for:</i>					
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	111130,5	66328,9	2964,1	4596,6	37240,9
<i>protection of air and climate</i>					
w tym na: <i>of which for:</i>					
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	9798,2	-	-	3392,0	6406,2
<i>devices designed to reduce pollutants</i>					
nowe techniki i technologie spalania paliw	25337,9	229,2	1641,0	37,6	23430,1
<i>modern fuel combustion technologies</i>					
gospodarkę ściekową i ochronę wód	472468,7	143601,7	95202,9	84507,4	149156,7
<i>waste water management and protection of waters</i>					
w tym na: <i>of which for:</i>					
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki	274045,6	91781,9	64331,3	62681,3	55251,3
<i>sewerage system discharging waste water</i>					
oczyszczanie ścieków	120257,0	33285,5	22756,8	9700,9	49513,8
<i>waste water treatment</i>					
gospodarkę odpadami	237956,0	10340,2	3783,1	18735,3	205097,4
<i>waste management</i>					
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł (ceny bieżące)	242291,0	23140,5	15983,5	28913,1	174253,9
<i>Outlays on fixed assets for water management in thous. zł (current prices)</i>					
na 1 mieszkańca w zł	108	44	33	59	235
<i>per capita in zł</i>					
Polska = 100%	6,8	0,6	0,4	0,8	4,9
<i>Poland = 100%</i>					
ujęcia i doprowadzenia wody	110746,7	10317,6	12325,7	19430,3	68673,1
<i>water intakes and systems</i>					
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	103733,2	4450,6	329,1	4048,7	94904,8
<i>construction and modernization of water treatment plants</i>					
zbiorniki i stopnie wodne	2187,5	206,8	1980,7	-	-
<i>water reservoirs and falls</i>					
regulacja i zabudowa rzek i potoków	1348,0	-	1348,0	-	-
<i>regulation and management of rivers and streams</i>					
obwałowania przeciwpowodziowe	24275,6	8165,5	-	5434,1	10676,0
<i>flood embankments</i>					

V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW I GMIN
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS AND GMINAS
TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I WYBRANE KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND SELECTED DIRECTIONS OF LAND USE IN 2011

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym / Of which			
		użytki rolne agricultural land	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione forest land as well as woody and bushy land	grunty zabudo- wane i zurbani- zowane built-up and urbanized areas	nieużytki wasteland
		w ha	in ha		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	1831034	927057	686414	92631	41945
POWIATY: POWIATS:					
Bytowski	219207	82599	117245	5907	6014
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Bytów	19692	9752	7833	1065	492
Miastko	46610	16557	25166	1388	1698
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Borzytuchom	10852	4514	5556	268	297
Czarna Dąbrówka	29806	10344	16815	556	703
Kołczygłowy	17002	6359	9518	400	491
Lipnica	30881	11592	16292	696	710
Parchowo	13121	5297	6763	309	318
Studzienice	17626	4075	11893	465	376
Trzebielino	22597	6940	14618	392	445
Tuchomie	11020	7169	2791	368	484
Chojnicki	136421	50582	71971	4561	2401
Gmina miejska: Urban gmina:					
Chojnice	2104	1016	100	949	30
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Brusy	40045	12338	23639	812	596
Czersk	38011	10893	24597	1178	812
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Chojnice	45821	22311	17950	1406	712
Konarzyny	10440	4024	5685	216	251
Człuchowski	157527	66524	79477	4279	3401
Gmina miejska: Urban gmina:					
Człuchów	1278	492	16	435	24
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Czarne	23483	8983	12811	605	490
Debrzno	22403	15054	5960	735	431

TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I WYBRANE KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2011 R. (cd.)
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND SELECTED DIRECTIONS OF LAND USE IN 2011 (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		użytki rolne agricultural land	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione forest land as well as woody and bushy land	grunty zabudo- wane i zurbani- zowane built-up and urbanized areas	nieużytki wasteland
		w ha in ha			
POWIATY (cd): POWIATS (cont.):					
Człuchowski (dok.) (cont.):					
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Cziuchów	36147	19988	13578	1097	640
Koczala	22339	5472	15615	354	480
Przechlewo	24397	8888	12827	545	825
Rzeczonica	27480	7647	18670	508	511
Gdański	79375	54983	15868	4926	1306
Gmina miejska: Urban gmina:					
Pruszcz Gdański	1647	541	41	723	19
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Cedry Wielkie	12427	10918	422	508	99
Kolbudy	8266	3880	3324	657	188
Pruszcz Gdański	14380	11652	766	1184	171
Przywidz	12934	6190	5682	458	322
Pszczółki	5012	4305	111	467	106
Suchy Dąb	8451	7622	205	346	35
Trąbki Wielkie	16258	9875	5317	583	366
Kartuski	112054	61979	35043	5998	3147
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Kartuzy	20645	8322	9624	1096	451
Żukowo	16404	10772	3492	1520	352
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Chmielno	7861	4903	1115	451	236
Przodkowo	8518	6663	1054	395	294
Sierakowice	18222	10890	5347	698	603
Somonino	11211	5966	4309	513	321
Stężycza	16047	8578	5094	793	447
Sulęczyño	13146	5885	5008	532	443
Kościerski	116567	49936	52967	4526	3177
Gmina miejska: Urban gmina:					
Kościerzyna	1586	812	81	570	45
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Dziemiány	12538	3301	7490	365	370
Karsin	16943	6421	8706	507	319
Kościerzyna	30989	11800	14961	1474	813
Liniewo	11003	7101	2756	347	386
Lipusz	10895	2453	7531	257	203
Nowa Karczma	11340	7951	2191	410	513
Stara Kiszewa	21273	10097	9251	596	528

TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I WYBRANE KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2011 R. (cd.)
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND SELECTED DIRECTIONS OF LAND USE IN 2011 (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		użytki rolne agricultural land	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione forest land as well as woody and bushy land	grunty zabudo- wane i zurbani- zowane built-up and urbanized areas	nieużytki wasteland
POWIATY (cd): POWIATS (cont.):					
Kwidziński	83470	54290	20078	3899	1768
Gmina miejska: Urban gmina:					
Kwidzyn	2154	556	568	983	18
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:					
Prabuty	19713	12788	4177	831	455
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Gardeja	19270	13679	3910	564	472
Kwidzyn	20737	14089	4836	780	422
Ryjewo	10371	6608	2861	343	232
Sadlinki	11225	6570	3726	398	169
Lęborski	70602	33200	29429	3341	1325
Gminy miejskie: Urban gminas:					
Lębork	1786	597	350	796	28
Łeba	1481	250	716	265	215
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Cewice	18761	5754	11633	513	246
Nowa Wieś Lęborska	27045	15815	9513	1078	378
Wicko	21529	10784	7217	689	458
Malborski	49423	41916	1481	3224	347
Gmina miejska: Urban gmina:					
Malbork	1716	631	1	954	25
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:					
Nowy Staw	11430	10207	379	529	83
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Lichnowy	8891	8082	146	391	15
Malbork	10067	8706	145	652	93
Miłoradz	9370	8034	464	310	95
Stare Pole	7949	6256	346	388	36
Nowodworski	67153	41906	5752	2536	1234
Gmina miejska: Urban gmina:					
Krynica Morska	11601	147	1721	153	297
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:					
Nowy Dwór Gdański	21320	19223	213	1073	290
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Ostaszewo	6070	5465	44	244	46
Stegna	17009	13272	1899	789	389
Sztutowo	11153	3799	1875	277	212

TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I WYBRANE KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2011 R. (cd.)
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND SELECTED DIRECTIONS OF LAND USE IN 2011 (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		użytki rolne agricultural land	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione forest land as well as woody and bushy land	grunty zabudo- wane i zurbani- zowane built-up and urbanized areas	nieużytki wasteland
POWIATY (cd): POWIATS (cont.):					
Pucki	57214	31074	18618	4417	2092
Gminy miejskie: Urban gminas:					
Hel	2172	10	1651	238	135
Jastarnia	780	155	281	190	143
Puck	479	194	3	272	10
Władysławowo	3922	1921	878	746	250
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Kosakowo	5014	2589	843	721	270
Krokowa	21109	11785	7396	1087	791
Puck	23738	14420	7566	1163	493
Słupski	230424	117790	85216	8136	7277
Gmina miejska: Urban gmina:					
Ustka	1019	149	490	316	35
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:					
Kępice	29305	8971	18359	814	717
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Damnica	16766	10872	5073	571	119
Dębica Kaszubska	29952	12521	15595	818	491
Główczyce	32197	18904	9957	1041	1491
Kobylnica	24391	14859	7947	1134	334
Potęgowo	22846	15189	6366	676	449
Stupsk	26173	16147	7801	1307	326
Smółdzino	26029	7951	6758	441	2281
Ustka	21746	12227	6870	1018	1034
Starogardzki	134534	63821	58664	5973	2475
Gminy miejskie: Urban gminas:					
Czarna Woda	2773	940	1553	179	54
Skórcz	363	210	30	113	10
Starogard Gdański	2528	1270	210	971	47
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:					
Skarszewy	16958	10995	4170	823	555
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Bobowo	5163	4164	664	169	145
Kaliska	11058	2266	8031	359	123
Lubichowo	16090	5397	9633	474	156
Osieczna	12298	2130	9654	277	94
Osiek	15616	2542	11521	278	175
Skórcz	9686	7418	1693	336	178
Smętowo Graniczne	8601	6371	1661	440	84
Starogard Gdański	19621	11776	5829	957	616
Zblewo	13779	8342	4015	597	238

TABL. 1. STAN GEODEZYJNY I WYBRANE KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W 2011 R. (dok.)
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND SELECTED DIRECTIONS OF LAND USE IN 2011 (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		użytki rolne agricultural land	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione forest land as well as woody and bushy land	grunty zabudo- wane i zurbani- zowane built-up and urbanized areas	nieużytki wasteland
POWIATY (dok): POWIATS (cont.):					
Sztumski	73074	54284	13192	2698	1527
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Dzierzgoń	13103	11748	478	558	210
Sztum	18106	11253	4932	737	447
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Mikołajki Pomorskie	9160	7211	1347	286	187
Stary Dzierzgoń	18570	12410	4923	591	398
Stary Targ	14135	11680	1512	526	285
Tczewski	69711	51119	10946	4281	1373
Gmina miejska: Urban gmina:					
Tczew	2238	813	9	1116	23
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:					
Gniew	19412	13120	4189	718	498
Pelplin	14102	11438	1584	751	140
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Morzeszczyn	9119	6707	1689	355	324
Subkowy	7780	6204	954	305	114
Tczew	17060	12838	2520	1036	273
Wejherowski	128525	57946	57827	7363	2014
Gminy miejskie: Urban gminas:					
Reda	3492	1337	1618	494	29
Rumia	3010	817	1320	849	15
Wejherowo	2553	442	1242	827	9
Gminy wiejskie: Rural gminas:					
Choczewo	18313	8888	8271	581	362
Gniewino	17627	7308	7562	670	216
Linia	11981	6237	4610	493	359
Luzino	11147	5636	4755	541	170
Łęczyce	23286	9521	12501	798	208
Szemud	17691	11654	4128	1097	454
Wejherowo	19425	6106	11820	1013	192
MIASTA NA PRAWACH POWIATU: CITIES WITH POWIAT STATUS:					
Gdańsk	26196	9293	4889	9458	913
Gdynia	13514	2122	6222	4410	88
Słupsk	4315	1627	596	2020	42
Sopot	1728	66	933	679	24

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

S o u r c e: data of the Department of Geodesy and Property Management of the Regional Centre for Geodetic and Cartographic Documentations of Marshal's Office of Pomorskie Voivodship in Gdańsk.

TABL. 2. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2010 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przemysł ^a Industry ^a	Rolnictwo i leśnictwo ^b Agriculture and forestry ^b	Eksplatacja sieci wodociągowej ^c Exploitation of water-line system ^c	Przemysł ^a Industry ^a	Rolnictwo i leśnictwo ^b Agriculture and forestry ^b	Eksplatacja sieci wodociągowej ^c Exploitation of water-line system ^c
	w dam ³		in dam ³		w % ogółem		in % of total
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	201099,3	97610,0	9024,0	94465,3	48,5	4,5	47,0
Powiaty: Powiats:							
Bytowski	3816,9	1053,0	300,0	2463,9	27,6	7,9	64,6
Chojnicki	4205,1	449,0	419,0	3337,1	10,7	10,0	79,4
Człuchowski	3258,3	831,0	126,0	2301,3	25,5	3,9	70,6
Gdański	4358,5	200,0	-	4158,5	4,6	-	95,4
Kartuski	4552,6	356,0	-	4196,6	7,8	-	92,2
Kościerski	2434,8	570,0	-	1864,8	23,4	-	76,6
Kwidzyński	41951,6	38712,0	-	3239,6	92,3	-	7,7
Lęborski	3525,1	534,0	100,0	2891,1	15,1	2,8	82,0
Malborski	2849,0	116,0	-	2733,0	4,1	-	95,9
Nowodworski	1760,7	-	-	1760,7	-	-	100,0
Pucki	10718,4	373,0	6249,0	4096,4	3,5	58,3	38,2
Słupski	6746,2	996,0	1450,0	4300,2	14,8	21,5	63,7
Starogardzki	7978,6	3921,0	-	4057,6	49,1	-	50,9
Sztumski	1798,6	243,0	-	1555,6	13,5	-	86,5
Tczewski	4618,8	156,0	-	4462,8	3,4	-	96,6
Wejherowski	7460,9	297,0	380,0	6783,9	4,0	5,1	90,9
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:							
Gdańsk	68198,4	46120,0	-	22078,4	67,6	-	32,4
Gdynia	13626,3	2319,0	-	11307,3	17,0	-	83,0
Słupsk	4801,8	364,0	-	4437,8	7,6	-	92,4
Sopot	2438,7	-	-	2438,7	-	-	100,0

a Patrz uwagi metodyczne do działu „Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód” na str. 107. b Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. c Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a See methodological notes to the chapter “Resources, use, pollution and protection of waters” on page 107. b Water used for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. c Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3. GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE W 2010 R.

WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pobór wody z ujęć własnych Water withdrawn from own water intakes		Zakup wody Purchase of water	Zużycie wody na potrzeby przemysłu Water consumption for industry	
	powierzchni- wych ^a surface ^a	podziemnych underground		ogółem total	na 1 km ² per 1 km ²
	w dam ³ in dam ³				
WOJEWÓDZTWO	12952	86518	962	97610	5
<i>VOIVODSHIP</i>					
<i>Powiaty:</i>					
<i>Powiaty:</i>					
Bytowski	202	867	-	1053	0
Chojnicki	271	-	221	449	0
Człuchowski	881	-	-	831	1
Gdański	201	-	-	200	0
Kartuski	221	-	2	356	0
Kościerski	446	147	1	570	0
Kwidziński	561	39165	172	38712	46
Lęborski	505	-	29	534	1
Malborski	121	36	15	116	0
Pucki	388	-	18	373	1
Słupski	904	181	13	996	0
Starogardzki	1020	3120	44	3921	3
Sztumski	236	-	7	243	0
Tczewski	171	-	10	156	0
Wejherowski	257	30	18	297	0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>					
<i>Cities with powiat status:</i>					
Gdańsk	4311	42181	274	46120	176
Gdynia	1894	791	134	2319	17
Słupsk	363	-	4	364	8

a Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi.

a Including internal sea waters.

TABL. 4. WODOCIĄGI I KANALIZACJA W 2010 R.
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych Connections leading to residential buildings		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Water consumption from water-line system in households	
	wodociągowa water-line	kanalizacyjna ^a sewerage ^a	wodociągowe water-line system	kanalizacyjne sewerage system	w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31 XII		as of 31 XII			
WOJEWÓDZTWO ... VOIVODSHIP	14162,3	7779,2	241441	15359	74755,8	33,4
POWIATY: POWIATS:						
Bytowski	949,0	436,9	10159	7096	2062,1	27,1
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:						
Bytów	160,0	100,8	2668	2343	721,3	30,0
Miastko	184,3	83,0	1850	1487	503,9	25,7
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Borzytuchoń	48,8	32,7	463	274	78,1	27,0
Czarna Dąbrówka	109,2	41,8	961	621	164,5	29,4
Kolczygłowy	80,4	33,2	841	488	120,8	28,4
Lipnica	146,9	42,7	1038	386	114,0	23,3
Parchowo	41,0	22,6	677	381	79,1	23,3
Studzienice	40,4	29,2	558	475	85,7	24,5
Trzebielino	47,3	20,7	401	235	79,7	21,1
Tuchomie	90,7	30,2	702	406	115,0	27,8
Chojnicki	895,2	472,4	12360	10049	2469,7	26,4
Gmina miejska: Urban gmina:						
Chojnice	115,8	86,1	2808	2790	1070,0	26,8
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:						
Brusy	161,7	82,8	2518	1763	350,4	25,9
Czersk	220,2	125,6	3905	2552	422,8	20,2
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Chojnice	344,3	142,5	2708	2601	556,4	32,6
Konarzyny	53,4	35,4	421	343	70,1	31,1
Człuchowski	548,9	357,2	6321	4388	1666,8	29,4
Gmina miejska: Urban gmina:						
Człuchów	42,8	36,7	1231	1152	430,3	30,2
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:						
Czarne	78,1	38,9	768	673	336,7	36,4
Debrzno	115,3	40,6	1126	425	242,2	25,7
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Człuchów	160,8	87,9	1307	604	283,5	26,9
Koczała	40,0	32,6	415	332	70,0	20,5
Przechlewo	53,2	69,2	765	652	199,1	32,2
Rzeczenica	58,7	51,3	709	550	105,0	28,6

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 4. WODOCIĄGI I KANALIZACJA W 2010 R. (cd.)
 WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych Connections leading to resi- dential buildings		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Water consumption from water-line system in households	
	wodociągowa water-line	kanalizacyjna ^a sewerage ^a	wodociągowe water-line system	kanalizacyjne sewerage system	w dm ³ in dm ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII					
POWIATY (cd.): POWIATS (cont):						
Gdański	827,0	513,8	15099	11110	3669,8	38,8
Gmina miejska:						
Urban gmina:						
Pruszcz Gdański	72,5	145,5	3300	3293	1053,4	39,6
Gminy wiejskie:						
Rural gminas:						
Cedry Wielkie	109,0	16,8	1137	286	213,0	33,2
Kolbudy	117,6	111,5	2907	2444	513,5	37,3
Pruszcz Gdański	205,7	138,9	3378	3175	716,8	35,9
Przywidz	79,1	8,1	846	370	213,8	40,2
Pszczółki	62,6	78,3	1414	1250	274,3	32,6
Suchy Dąb	66,0	9,0	696	215	182,0	45,5
Trąbki Wielkie	114,5	5,7	1421	77	503	50,2
Kartuski	1521,5	455,0	22243	10003	3560,0	30,4
Gminy miejsko-wiejskie:						
Urban-rural gminas:						
Kartuzi	273,8	102,8	4681	2078	844,3	26,3
Zukowo	365,5	79,2	6506	2744	886,5	30,4
Gminy wiejskie:						
Rural gminas:						
Chmielno	117,7	55,8	1665	922	310,9	45,3
Przodkowo	143,5	64,2	1353	759	335,8	44,5
Sierakowice	191,0	21,9	2620	976	465,0	26,6
Somonino	133,4	82,7	2676	1552	244,5	25,3
Stężycza	207,0	35,0	1794	661	358,0	38,7
Sulęczyno	89,5	13,4	948	311	115,0	22,7
Kościerski	619,3	315,7	9709	5908	1448,0	21,1
Gmina miejska:						
Urban gmina:						
Kościerzyna	66,1	76,3	2532	2085	613,0	26,5
Gminy wiejskie:						
Rural gminas:						
Dziemiiany	27,4	26,0	570	520	85,2	20,2
Karsin	68,3	42,3	1080	705	117,3	19,5
Kościerzyna	172,0	48,3	2096	748	234,9	16,6
Liniewo	88,4	34,7	880	377	116,7	25,5
Lipusz	20,7	18,0	575	474	37,8	10,7
Nowa Karczma	112,6	40,2	1220	659	152,3	23,5
Stara Kiszewa	63,8	29,9	756	340	90,8	14,1
Kwidziński	830,1	319,5	9925	5490	2364,5	28,9
Gmina miejska:						
Urban gmina:						
Kwidzyn	100,8	87,3	2989	2749	1172,8	30,7
Gmina miejsko-wiejska:						
Urban-rural gmina:						
Prabuty	169,3	22,4	1768	567	375,4	28,5

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 4. WODOCIĄGI I KANALIZACJA W 2010 R. (cd.)
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych Connections leading to resi- dential buildings		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Water consumption from water-line system in households	
	wodociągowa water-line	kanalizacyjna ^a sewerage ^a	wodociągowe water-line system	kanalizacyjne sewerage system	w dm ³ in dm ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII					
POWIATY (cd.): POWIATS (cont):						
Kwidziński (dok.) (cont.):						
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Gardeja	211,7	68,7	1616	556	188,3	22,8
Kwidzyn	164,5	101,7	1951	846	300,9	28,2
Ryjewo	99,0	22,6	748	447	138,7	23,8
Sadlinki	84,8	16,8	853	325	188,4	32,7
Lęborski	333,4	153,0	7144	4331	2281,4	35,6
Gminy miejskie: Urban gminas:						
Lębork	81,1	64,6	2742	2106	1186,2	34,3
Łeba	39,8	20,1	804	804	295,0	78,5
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Cewice	55,6	32,8	605	474	197,7	27,9
Nowa Wieś Lęborska	89,2	15,2	2027	561	433,8	33,8
Wicko	67,7	20,3	966	386	168,7	29,3
Malborski	377,4	228,2	6201	5465	2135,6	33,9
Gmina miejska: Urban gmina:						
Malbork	124,4	78,7	2981	3305	1495,4	39,1
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:						
Nowy Staw	57,0	30,8	949	985	213,5	27,7
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Lichnowy	49,1	26,0	573	220	116,1	25,0
Malbork	42,0	14,0	484	139	95,2	22,1
Miloradz	42,4	46,0	397	351	94,3	28,4
Stare Pole	62,5	32,7	817	465	121,1	26,0
Nowodworski	516,1	221,9	6348	3531	1001,0	28,1
Gmina miejska: Urban gmina:						
Krynica Morska	27,2	25,1	762	301	42,2	31,0
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:						
Nowy Dwór Gdański	202,7	43,1	2273	762	550,9	30,9
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Ostaszewo	43,3	0,9	616	13	90,8	28,3
Stegna	156,0	93,8	2016	1577	205,1	21,2
Sztutowo	86,9	59,0	681	878	112,0	31,3

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 4. WODOCIĄGI I KANALIZACJA W 2010 R. (cd.)

WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych Connections leading to resi- dential buildings		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Water consumption from water-line system in households	
	wodociągowa water-line	kanalizacyjna ^a sewerage ^a	wodociągowe water-line system	kanalizacyjne sewerage system	w dm ³ in dm ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII					
POWIATY (cd.): POWIATS (cont):						
Pucki	685,9	741,4	14520	12426	3023,6	30,9
Gminy miejskie: Urban gminas:						
Hel	1,6	1,3	235	152	161,1	43,0
Jastarnia	30,2	45,9	1040	887	225,5	57,5
Puck	35,0	34,1	1129	1102	340,7	30,2
Władysławowo	114,1	120,3	3479	3144	864,0	57,2
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Kosakowo	72,5	80,6	2552	2150	356,3	37,5
Krokowa	145,9	125,5	1836	1747	417,3	40,2
Puck	286,6	333,7	4249	3244	658,7	28,0
Ślupski	875,7	751,3	12790	9314	3569,3	38,2
Gmina miejska: Urban gmina:						
Ustka	35,1	29,2	1212	1055	730,5	45,5
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:						
Kępice	75,0	43,6	1171	565	220,2	23,3
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Damnica	49,8	54,3	735	520	161,7	25,4
Dębica Kaszubska	103,8	73,5	1484	939	565,2	58,8
Główczyce	50,5	14,9	1244	809	310,0	32,7
Kobylnica	120,0	134,9	1492	1629	309,6	30,7
Potęgowo	79,1	49,2	899	591	177,3	24,9
Ślupsk	156,5	183,5	2318	2133	598,1	42,1
Smoldzino	57,0	2,0	795	82	96,0	28,4
Ustka	148,9	166,2	1440	991	400,7	51,8
Starogardzki	992,6	318,5	17833	6691	3308,7	26,6
Gminy miejskie: Urban gminas:						
Czarna Woda	30,4	5,4	605	37	126,2	39,4
Skórcz	16,5	14,5	575	472	105,6	29,4
Starogard Gdański	90,7	84,8	3797	2030	1351,2	28,0
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:						
Skarszewy	150,1	31,0	2109	712	347,7	24,1
Gminy wiejskie: Rural gminas:						
Bobowo	54,4	-	478	-	51,0	17,0
Kaliska	46,2	14,0	1207	458	118,3	22,8
Lubichowo	36,1	15,4	1138	453	229,4	39,1
Osieczna	29,6	-	769	-	72,9	25,9
Osiek	12,6	11,5	303	260	33,0	13,1
Skórcz	101,5	17,7	885	135	120,9	26,8
Smętowo Graniczne	66,8	8,9	920	139	133,4	25,4
Starogard Gdański	193,0	58,8	2812	818	333,1	22,8
Zblewo	164,7	56,5	2235	1177	286,0	25,7

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 4. WODOCIĄGI I KANALIZACJA W 2010 R. (dok.)
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych Connections leading to resi- dential buildings		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych Water consumption from water-line system in households	
	wodociągowa water-line	kanalizacyjna ^a sewerage ^a	wodociągowe water-line system	kanalizacyjne sewerage system	w dam ³ in dam ³	na 1 miesz- kańca w m ³ per capita in m ³
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII					
POWIATY (cd.): POWIATS (cont):						
Sztumski	370,0	134,4	4446	2228	1194,2	28,7
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>						
Dzierżon	59,6	44,8	887	547	281,0	29,6
Sztum	153,2	56,5	1923	1114	631,5	35,3
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>						
Mikołajki Pomorskie	31,6	24,0	445	317	70,1	18,9
Stary Dzierżon	55,8	7,8	612	200	122,1	30,2
Stary Targ	69,8	1,3	579	500	89,5	13,8
Tczewski	681,7	311,8	11597	7616	3717,7	32,7
Gmina miejska: <i>Urban gmina:</i>						
Tczew	125,2	110,6	3972	3807	2136,3	35,5
Gminy miejsko-wiejskie: <i>Urban-rural gminas:</i>						
Gniew	100,4	28,3	1769	981	377,7	24,4
Pelplin	112,8	48,5	1795	868	480,5	28,8
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>						
Morzeszczyn	52,5	25,7	546	258	90,7	23,8
Subkowy	80,1	6,0	1088	95	135,7	25,3
Tczew	210,7	92,7	2427	1607	496,8	40,9
Wejherowski	1352,9	553,9	23933	10511	5716,8	29,5
Gminy miejskie: <i>Urban gminas:</i>						
Reda	66,0	89,4	1551	765	642,0	31,1
Rumia	129,5	103,7	5350	3139	1473,9	32,1
Wejherowo	102,3	90,7	3113	2546	1440,1	30,3
Gminy wiejskie: <i>Rural gminas:</i>						
Choczewo	67,0	23,1	927	383	163,0	29,1
Gniewino	91,7	9,1	896	130	236,6	33,3
Linia	126,0	18,1	1151	351	162,2	27,5
Luzino	138,7	26,2	2512	1123	278,4	19,9
Łęczycze	69,7	99,0	1451	1494	277,8	24,0
Szemud	291,8	27,1	3341	511	463,5	31,9
Wejherowo	270,2	67,5	3641	69	579,3	27,2
MIASTA NA PRAWACH POWIATU: CITIES WITH POWIAT STATUS:						
Gdańsk	1086,0	878,8	29839	25971	17319,7	37,9
Gdynia	453,6	398,2	13201	8609	9051,9	36,6
Słupsk	164,5	150,1	4946	4534	3558,9	36,7
Sopot	82,5	67,2	2827	3088	1636,1	42,7

^a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 5. POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH W 2010 R.
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURAL AND FILLING UP FISH PONDS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia Area of		ogółem grand total	Pobór wody ^a Water withdrawal ^a			
	nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^b irrigated agricultural land and forest land ^b	napelnianych stawów rybnych ^c filled up fish ponds ^c		do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych for irrigation of agricultural land and forest land		do napelniania stawów rybnych for filling up fish ponds	
				razem total	na 1 ha per 1 ha	razem total	na 1 ha per 1 ha
	w ha	in ha		w dam ³ in dam ³			
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	7149	95	9024	7274	1,0	1750	18,4
Powiaty: Powiats:							
Bytowski	-	15	300	-	-	300	20,0
Chojnicki	300	-	419	419	1,4	-	-
Człuchowski	120	-	126	126	1,1	-	-
Kościerski	100	-	100	100	1,0	-	-
Pucki	6249	-	6249	6249	1,0	-	-
Słupski	-	80	1450	-	-	1450	18,1
Wejherowski	380	-	380	380	1,0	-	-

a Łącznie z poborem do nawodnień ścieków. bc O powierzchni co najmniej: b – 20 ha; c – 10 ha.

a Including withdrawal for waste water irrigation. bc With the area of at least: b – 20 ha; c – 10 ha.

TABL. 6. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER^a AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Grand total ^b	Oczyszczone Treated				Nieoczyszczone Untreated	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d Population using waste water treatment plants in % of total population ^d
		razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie ^c i biologicznie chemically ^c and biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	125312	124738	5263	52136	67339	574	80,5
Powiaty: Powiats:							
Bytowski	1851	1851	44	928	879	-	74,2

a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. c Dotyczy ścieków przemysłowych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground. c Concerns industrial waste water. d Population using waste water treatment plants – estimated data; total population – based on balances.

TABL. 6. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (dok.)
 INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER ^a AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Grand total ^b	Oczyszczone Treated				Nieoczyszczane Untreated	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d Population using waste water treatment plants in % of total population ^d
		razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie ^c i biologicznie chemically ^c and biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)		
		w dam ³		in dam ³			
Chojnicki	2878	2869	-	2498	371	9	85,2
Człuchowski	1777	1777	1	1095	681	-	73,8
Gdański	2475	2400	33	399	1968	75	75,1
Kartuski	2309	2309	36	654	1619	-	44,4
Kościerski	1706	1706	309	172	1225	-	63,0
Kwidzyński	36485	36485	1999	34238	248	-	73,1
Lęborski	2828	2828	169	152	2507	-	73,1
Malborski	2178	2178	-	192	1986	-	76,3
Nowodworski	1151	1151	-	1151	-	-	59,2
Pucki	3853	3822	16	108	3698	31	79,8
Słupski	4167	4002	53	1127	2822	165	77,9
Starogardzki	5932	5916	285	3276	2355	16	61,0
Sztumski	1139	1139	-	1139	-	-	65,5
Tczewski	3567	3564	-	341	3223	3	81,2
Wejherowski	5183	5170	10	627	4533	13	71,4
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:							
Gdańsk	27029	26860	2037	3980	20843	169	97,4
Gdynia	11926	11833	271	59	11503	93	94,0
Słupsk	4762	4762	-	-	4762	-	98,9
Sopot	2116	2116	-	-	2116	-	100,0

a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. c Dotyczy ścieków przemysłowych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground. c Concerns industrial waste water. d Population using waste water treatment plants – estimated data; total population – based on balances.

TABL. 7. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE W 2010 R.

TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odprowadzone ^a Discharged waste water ^a			W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground						
	ogółem grand total	bepośrednio do wód lub do ziemi directly into waters or into the ground		razem total	oczyszczone treated					nie-oczyszczone untreated
		razem total	w tym wody chłodnicze of which cooling waters		razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie chemically	biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)	
	w dam ³ in dam ³									
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	98008	91099	46103	44996	44422	5233	2618	36318	253	574
Powiaty: Powiats:										
Bytowski	89	43	-	43	43	43	-	-	-	-
Chojnicki	474	145	-	145	136	-	-	136	-	9
Człuchowski	486	114	105	9	9	1	-	8	-	-
Gdański	221	108	-	108	33	33	-	-	-	75
Kartuski	189	36	-	36	36	36	-	-	-	-
Kościerski	438	313	-	313	313	309	-	4	-	-
Kwidziński	34782	34221	727	33494	33494	1999	-	31495	-	-
Lęborski	645	208	-	208	208	152	-	56	-	-
Malborski	176	19	-	19	19	-	-	19	-	-
Pucki	283	48	-	48	17	16	-	1	-	31
Słupski	1119	373	35	338	173	41	-	132	-	165
Starogardzki	3741	3375	144	3231	3215	285	-	2930	-	16
Sztumski	195	99	-	99	99	-	-	99	-	-
Tczewski	21	3	-	3	-	-	-	-	-	3
Wejherowski	183	75	17	58	45	10	-	35	-	13
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:										
Gdańsk	52811	50951	44530	6421	6252	2037	2559	1403	253	169
Gdynia	1840	968	545	423	330	271	59	-	-	93
Słupsk	315	-	-	-	-	-	-	-	-	-

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including contaminated drainage waters from mines and building structures - data also include cooling waters used by power stations in the tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 8. CHARAKTERYSTYKA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a W 2010 R.
 CHARACTERIZATION OF MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Typ oczyszczalni Type of waste water treatment plants			Wielkość oczyszczalni według projektu Size of waste water treatment plants by project			Ścieki oczyszczane ^b w dam ³ Waste water treated ^b in dam ³
	mechaniczna mechanical	biologiczna biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)	mechanicznych mechanical	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)	
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	5	168	46	145	82629	461086	105177
Powiaty: Powiats:							
Bytowski	1	19	3	17	5158	4140	2203
Chojnicki	-	6	2	-	19455	3998	3614
Człuchowski	-	8	1	-	6145	5400	2250
Gdański	-	9	1	-	1608	430	579
Kartuski	-	4	3	-	3684	13700	2821
Kościerski	-	8	7	-	1335	6207	1833
Kwidzyński	-	14	1	-	1928	2000	770
Lęborski	3	10	2	80	597	20600	4018
Malborski	-	4	1	-	1095	22000	2583
Nowodworski	-	10	-	-	14868	-	1509
Pucki	-	4	7	-	978	99324	25102
Słupski	1	39	3	48	9849	15181	4352
Starogardzki	-	5	7	-	2156	19341	4329
Sztumski	-	12	-	-	8552	-	1317
Tczewski	-	8	3	-	1893	26605	4380
Wejherowski	-	6	3	-	2920	2160	966
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:							
Gdańsk	-	2	1	-	408	180000	35646
Słupsk	-	-	1	-	-	40000	6905

^a Miejskich i wiejskich. ^b Łącznie z wodami opadowymi i infiltracyjnymi; bez ścieków oczyszczanych na oczyszczalniach przemysłowych.

^a Urban and rural. ^b Including precipitation waters and infiltration water; excluding waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 9. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a W 2010 R.EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w t Pollutants emission in t						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych Pollutants retained in reduction systems in % of pollutants produced	
	pyłowych particulates		gazowych gases					
	ogółem total	w tym pyły ze spalania paliw of which particulates from the combustion of fuels	ogółem total	w tym of which			pyłowych particulates	gazowych ^b gases ^b
				dwutlenek węgla carbon dioxide	dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitrogen oxides		
WOJEWÓDZTWO	3357	2354	6523874	6488573	18128	9679	99,1	66,7
<i>VOIVODSHIP</i>								
<i>Powiaty:</i>								
<i>Powiats:</i>								
Bytowski	42	41	25770	25486	96	28	72,4	-
Chojnicki	20	19	41949	41564	140	60	82,6	4,5
Człuchowski	57	57	24943	24640	63	49	76,8	-
Kartuski	69	68	16489	16251	100	28	37,3	-
Kościerski	31	22	42447	42168	44	68	93,9	2,8
Kwidziński	936	121	1688436	1681971	3149	2489	99,6	13,4
Lęborski	41	28	63385	62544	365	73	68,7	0,4
Malborski	135	126	134232	133075	521	166	81,3	-
Nowodworski	23	23	13482	13367	34	18	52,1	47,7
Pucki	49	49	22874	22635	56	40	83,0	-
Słupski	63	59	37076	36636	73	59	69,7	-
Starogardzki	266	261	203814	202536	517	247	96,6	29,4
Sztumski	48	48	53211	52309	100	66	60,0	94,9
Tczewski	68	31	95535	94198	291	170	99,2	-
Wejherowski	143	139	78420	77697	178	172	75,9	-
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>								
<i>Cities with powiat status:</i>								
Gdańsk	830	772	2983630	2968224	9863	4275	99,0	77,2
Gdynia	246	200	816965	813024	2159	1440	99,4	0,1
Sopot	-	-	14348	14326	-	20	-	-
Słupsk	290	290	166868	165922	379	211	81,9	1,0

a W zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. b Bez CO₂.a In plants especially noxious to air purity. b Excluding CO₂.

TABL. 10. POWIERZCHNIA POWIATÓW OBJĘTA RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA OF POWIATS INCLUDING VARIOUS TYPES OF NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value				Pomniki przyrody ^a Monuments of nature ^a
	ogółem total	w tym of which			
		rezerwaty przyrody nature reserves	parki krajobrazowe landscape parks	obszary chronionego krajobrazu protected landscape areas	
	w ha	in ha			
WOJEWÓDZTWO	598064,4	8736,5	167855,3	393720,0	2784
VOIVODSHIP					
Powiaty:					
Powiats:					
Bytowski	45641,2	706,5	20672,0	23304,0	327
Chojnicki	80158,8	455,9	45349,0	30032,0	225
Człuchowski	16677,0	615,8	-	16131,0	92
Gdański	38865,0	86,1	-	38838,0	76
Kartuski	55165,3	809,9	31405,0	22943,0	121
Kościerski	63956,2	45,9	17977,0	45898,0	87
Kwidzyński	25878,2	85,4	-	25874,0	117
Lęborski	19561,9	670,2	-	16131,0	129
Malborski	4080,2	224,2	-	4080,0	78
Nowodworski	16842,6	241,1	4410,0	12301,0	34
Pucki	26272,0	1865,2	7452,0	18525,0	115
Słupski	52294,4	1515,6	16368,0	12036,0	458
Starogardzki	57094,8	420,9	-	57055,0	120
Sztumski	16371,1	33,6	2640,3	13717,0	76
Tczewski	8852,0	57,9	-	8812,0	84
Wejherowski	58819,9	461,3	14228,0	44490,0	289
Miasta na prawach powiatu:					
Cities with powiat status:					
Gdańsk	6469,7	260,8	2450,0	3553,0	166
Gdynia	4359,2	168,5	4200,0	-	62
Słupsk	-	-	-	-	96
Sopot	704,9	11,7	704,0	-	32

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy.

^a Including those created on the basis of gmina resolution.

TABL. 11. POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów leśnych Forest land				Lesistość w % Forest cover in %	Zalesienia gruntów nieleśnych ^a (w ciągu roku) Afforestation of non-forest land ^a (during the year)	Powierzchnia gruntów nieleśnych ^a przeznaczona do zalesienia Area of non-forest ^a land designated to afforestation
	ogółem grand total	w tym lasy of which forests					
		razem total	publiczne public	prywatne private			
	w ha in ha	w % powierzchni lasów in % of forest area					
WOJEWÓDZTWO	680482,0	662732,7	88,9	11,1	36,2	449,3	246,8
VOIVODSHIP							
Powiaty:							
Powiats:							
Bytowski	117483,1	114479,5	89,4	10,6	52,2	128,2	15,7
Chojnicki	72075,3	70335,4	84,0	16,0	51,6	0,3	-
Człuchowski	78758,9	76630,5	98,5	1,5	48,6	9,9	1,7
Gdański	14773,1	14422,8	93,7	6,3	18,2	17,3	-
Kartuski	35167,2	34395,3	70,0	30,0	30,7	0,2	-
Kościerski	53045,0	51920,8	72,4	27,6	44,5	18,7	-
Kwidzyński	19566,0	19002,5	94,3	5,7	22,8	33,5	-
Lęborski	28871,9	28041,9	97,1	2,9	39,7	17,0	6,3
Malborski	1126,4	1091,6	94,7	5,3	2,2	29,1	-
Nowodworski	5614,5	5427,2	99,7	0,3	8,1	-	-
Pucki	18118,8	17633,3	91,1	8,9	30,8	-	-
Słupski	84554,1	82241,8	98,2	1,8	35,7	164,4	204,9
Starogardzki	58405,6	56696,5	84,4	15,6	42,1	15,1	-
Sztumski	12715,3	12403,1	93,0	7,0	17,0	15,6	-
Tczewski	10385,9	10104,3	87,3	12,7	14,5	-	-
Wejherowski	57504,7	56000,4	87,0	13,0	43,6	-	18,1
Miasta na prawach powiatu:							
Cities with powiat status:							
Gdańsk	4688,8	4562,5	97,5	2,5	17,4	-	-
Gdynia	6174,5	5954,3	97,3	2,7	44,1	-	-
Słupsk	522,5	491,7	100,0	-	11,4	-	-
Sopot	930,8	897,6	99,9	0,1	51,9	-	-

^a Użytki rolne i nieużytki przeznaczone do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego.

^a Agricultural land and wasteland designated to afforestation in the spatial development plan.

TABL. 12. POZYSKANIE DREWNA (GRUBIZNY) W LASACH PRYWATNYCH W 2010 R.
 REMOVALS (TIMBER) IN PRIVATE FOREST IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Grubizna iglasta Coniferous			Grubizna liściasta Non-coniferous		
		razem total	drewno dłużycowe logs wood	drewno stosowe short wood	razem total	drewno dłużycowe logs wood	drewno stosowe short wood
		w m ³ in m ³					
WOJEWÓDZTWO	83484	73691	35109	38582	9793	2331	7462
<i>VOIVODSHIP</i>							
<i>Powiaty:</i>							
<i>Powiats:</i>							
Bytowski	19895	18023	9932	8091	1872	291	1581
Chojnicki	16455	15531	7532	7999	924	242	682
Człuchowski	1481	788	579	209	693	409	284
Gdański	372	251	113	138	121	13	108
Kartuski	5866	4541	1800	2741	1325	142	1183
Kościerski	13662	13130	6390	6740	532	184	348
Kwidzyński	467	336	103	233	131	6	125
Lęborski	426	258	126	132	168	54	114
Malborski	7	-	-	-	7	-	7
Pucki	1016	730	400	330	286	34	252
Słupski	1181	845	575	270	336	113	223
Starogardzki	17040	15248	5181	10067	1792	466	1326
Sztumski	518	305	143	162	213	97	116
Tczewski	1354	1101	669	432	253	46	207
Wejherowski	3676	2544	1555	989	1132	233	899
<i>Miasto na prawach powiatu:</i>							
<i>City with powiat status:</i>							
Gdynia	68	60	11	49	8	1	7

TABL. 13. ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA W 2010 R.GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a AND THEIR LANDFILL SITES IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone (w ciągu roku) Waste generated (during the year)				Odpady do- tychczas skła- dowane (na- gromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste land- filled up to now (accumulated ^b ; as of end of year)	Tereny skła- dowania od- padów, nie- zrekultywowa- ne (stan w końcu roku) w ha Landfill sites, non-reclaimed (as of end of year) in ha
	ogółem total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwi- ne treated	magazynowane czasowo temporarily stored		
	w tys. t in thous. t					
WOJEWÓDZTWO	1822,7	1482,2	261,1	79,4	21828,4	174,6
<i>VOIVODSHIP</i>						
Powiaty:						
<i>Powiats:</i>						
Bytowski	59,1	58,6	0,5	-	0,5	-
Chojnicki	24,3	5,9	18,2	0,2	-	-
Człuchowski	183,2	174,3	3,8	5,1	-	-
Gdański	24,9	15,2	9,7	-	-	-
Kartuski	11,9	6,7	5,2	-	-	-
Kościerski	2,9	2,6	0,3	-	6,4	4,5
Kwidziński	587,3	464,0	82,8	40,5	2325,5	33,7
Lęborski	85,7	58,3	26,4	1,0	-	-
Malborski	120,8	116,9	3,1	0,8	-	-
Nowodworski	7,2	7,2	-	-	-	-
Pucki	29,7	3,6	23,4	2,7	17,2	2,2
Słupski	53,6	42,6	11,0	-	15,3	2,3
Starogardzki	46,4	40,1	5,8	0,5	-	-
Sztumski	3,9	3,9	-	-	-	-
Tczewski	57,3	44,5	7,1	5,7	-	-
Wejherowski	28,3	28,3	-	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:						
<i>Cities with powiat status:</i>						
Gdańsk	350,6	282,4	47,2	21,0	17853,4	41,9
Gdynia	116,1	97,9	16,3	1,9	1610,1	90,0
Słupsk	29,5	29,2	0,3	-	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

TABL. 14. ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a W 2010 R.MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady komunalne stałe zebrane ^b Municipal waste collected ^b		Nieczystości ciekłe ^c wywiezione Liquid waste ^c removed		Składowiska kontrolowane czynne ^d Controlled landfill sites in operation ^d	
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	ogółem total	powierzchnia w ha area in ha
	w tys. t	in thous. t	w dm ³	in dm ³		
WOJEWÓDZTWO	637,5	418,3	1209	882	35	163,9
<i>VOIVODSHIP</i>						
<i>Powiaty:</i>						
<i>Powiats:</i>						
Bytowski	10,4	7,4	22	11	2	4,2
Chojnicki	20,1	14,0	35	26	2	6,4
Człuchowski	9,5	6,7	43	34	4	13,4
Gdański	25,8	20,0	61	48	1	1,4
Kartuski	18,7	14,0	148	117	1	4,5
Kościerski	12,1	7,5	57	42	2	7,8
Kwidzyński	17,2	14,7	53	44	1	2,9
Lęborski	15,6	11,0	41	27	-	-
Malborski	15,2	8,9	26	18	1	1,8
Nowodworski	8,6	5,9	43	37	-	-
Pucki	27,4	16,4	65	37	1	8,7
Słupski	17,2	12,9	64	50	3	14,9
Starogardzki	36,4	28,4	141	92	7	21,6
Sztumski	7,1	5,5	65	59	2	3,6
Tczewski	29,7	21,2	29	25	4	43,6
Wejherowski	46,5	33,5	212	169	3	16,9
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>						
<i>Cities with powiat status:</i>						
Gdańsk	164,1	93,8	58	22	1	12,2
Gdynia	88,9	53,1	43	23	-	-
Słupsk	33,0	23,1	3	0	-	-
Sopot	34,0	20,3	0	0	-	-

a Zebrane w ciągu roku; dane szacunkowe. b Bez wyselekcjonowanych. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych. d Stan w dniu 31 XII.

a Collected during the year; estimated data. b Excluding selected. c Collected temporarily in sealed tanks. d As of 31 XII.

TABL. 15. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące) W 2010 R.

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate		Gospodarka ściekowa i ochrona wód Waste water management and protection of water				Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych Waste management, protection of soils, underground and surface waters	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of nature, biodiversity and landscape	Zmniejszenie hałasu i wibracji Noise and vibration reduction	Pozostała działalność Other activities
	razem total	w tym na urządzenia do redukcji zanieczyszczeń of which for devices designated to reduce pollutants	razem total	w tym na of which for		oczyszczanie ścieków waste water treatment				
				kanalizację odprowadzającą sewerage system discharging	ścieki waste water					

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS

WOJEWÓDZTWO	111130,5	9798,2	472468,7	115257,0	274045,6	78219,9	237956,0	672,8	1090,0	10227,1
VOIVODSHIP										
Powiaty:										
Powiaty:										
Bytowski	-	-	15051,2	1837,0	13214,2	-	-	-	-	-
Chojnicki	2637,0	-	24370,0	8987,0	11364,4	4018,6	7,3	-	-	-
Człuchowski ...	3,2	-	20933,5	4443,4	16422,2	67,9	2354,2	-	-	-
Gdański	18711,0	-	31174,1	3449,5	16312,9	11411,7	-	-	-	657,8
Kartuski	-	-	26829,4	6923,5	19810,5	95,4	3340,2	-	-	-
Kościerski	122,0	-	22701,5	7017,1	12251,5	3432,9	-	-	-	532,7
Kwidzyński	516,0	140,0	10852,8	-	9416,9	1435,9	8508,7	-	-	-
Lęborski	117,0	-	4120,7	1385,5	1619,9	1115,3	-	-	-	3766,9
Malborski	19,1	-	8109,1	335,0	7513,2	260,9	-	22,5	-	-
Nowodworski ...	-	-	5402,9	0,5	3007,0	2395,4	-	-	-	4737,4
Pucki	-	-	42461,3	16139,8	24043,8	2277,7	-	-	-	-
Słupski	-	-	29489,4	6103,9	21572,6	1812,9	-	-	-	-
Starogardzki ..	3252,0	3252,0	16893,6	323,8	16377,8	192,0	-	-	-	-
Sztumski	669,0	-	3466,0	1922,3	1281,7	262,0	617,6	-	-	174,8
Tczewski	18,5	-	22484,4	102,7	15840,2	6541,5	9609,0	130,3	-	183,5
Wejherowski	47617,9	-	37734,0	6772,2	28607,7	2354,1	7000,0	-	-	174,0
Miasta na prawach powiatu:										
Cities with powiat status:										
Gdańsk	34809,7	6406,2	128934,1	49513,8	47175,4	27609,8	183054,2	-	1090,0	-
Gdynia	2431,2	-	12540,3	-	1741,1	10799,2	22043,2	-	-	-
Słupsk	206,9	-	1238,1	-	137,8	789,2	1421,6	520,0	-	-
Sopot	-	-	7682,3	-	6334,8	1347,5	-	-	-	-

TABL. 15. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące) W 2010 R. (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate		Gospodarka ściekowa i ochrona wód Waste water management and protection of water				Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych Waste management, protection of soils, underground and surface waters	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Protection of nature, biodiversity and landscape	Zmniejszenie hałasu i wibracji Noise and vibration reduction	Pozostała działalność Other activities
	razem total	w tym na urządzenia do redukcji zanieczyszczeń of which for devices designated to reduce pollutants	razem total	w tym na of which for						
				oczyszczanie ścieków waste water treatment	kanalizację odprowadzającą sewerage system discharging					
				ścieki waste water	wody opadowe precipitation waters					
				W %	IN %					
WOJEWÓDZTWO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
VOIVODSHIP										
Powiaty:										
Powiats:										
Bytowski	-	-	3,2	1,6	4,8	-	-	-	-	-
Chojnicki	2,4	-	5,2	7,8	4,2	5,1	0,0	-	-	-
Człuchowski ...	0,0	-	4,4	3,8	6,0	0,1	1,0	-	-	-
Gdański	16,8	-	6,6	3,0	5,9	14,7	-	-	-	6,4
Kartuski	-	-	5,7	6,0	7,2	0,1	1,4	-	-	-
Kościerski	0,1	-	4,8	6,1	4,5	4,4	-	-	-	5,2
Kwidzyński	0,5	1,4	2,3	-	3,4	1,8	3,6	-	-	-
Lęborski	0,2	-	0,9	1,2	0,6	1,4	-	-	-	36,8
Malborski	0,0	-	1,7	0,3	2,7	0,3	-	3,3	-	-
Nowodworski ...	-	-	1,1	0,0	1,1	3,1	-	-	-	46,4
Pucki	-	-	9,0	14,0	8,8	2,9	-	-	-	-
Słupski	-	-	6,2	5,3	7,9	2,3	-	-	-	-
Starogardzki	2,9	33,2	3,6	0,3	6,0	0,3	-	-	-	-
Sztumski	0,6	-	0,7	1,7	0,5	0,3	0,3	-	-	1,7
Tczewski	0,0	-	4,7	0,1	5,8	8,4	4,0	19,4	-	1,8
Wejherowski	42,8	-	8,0	5,9	10,4	3,0	2,9	-	-	1,7
Miasta na prawach powiatu:										
Cities with powiat status:										
Gdańsk	31,3	65,4	27,3	42,9	17,2	35,3	76,9	-	100,0	-
Gdynia	2,2	-	2,7	-	0,6	13,8	9,3	-	-	-
Słupsk	0,2	-	0,3	-	0,1	1,0	0,6	77,3	-	-
Sopot	-	-	1,6	-	2,3	1,7	-	-	-	-

TABL. 16. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące) W 2010 R.

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ujęcia i doprowa- dzenia wody Water intakes and systems	Stacje uzdatniania wody Water treatment plants	Zbiorniki i stopnie wodne Water reservoirs and falls	Regulacja i zabudowa rzek i potoków Regulation and man- agement of rivers and streams	Obwałowa- nia przeciw- powodziowe i stacje pomp Flood embank- ments and pump stations
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
WOJEWÓDZTWO	242291,0	110746,7	103733,2	2187,5	1348,0	24275,6
VOIVODSHIP						
Powiaty:						
Powiats:						
Bytowski	4033,3	3768,1	265,2	-	-	-
Chojnicki	3835,3	506,6	-	1980,7	1348,0	-
Człuchowski	1250,3	1250,3	-	-	-	-
Gdański	5941,9	3248,9	2693,0	-	-	-
Kartuski	2969,5	1806,8	1162,7	-	-	-
Kościerski	3647,5	3507,5	140,0	-	-	-
Kwidzyński	10762,2	2530,2	2797,9	-	-	5434,1
Lęborski	1253,6	1253,6	-	-	-	-
Malborski	1810,3	1810,3	-	-	-	-
Nowodworski	1016,3	150,9	-	-	-	865,4
Pucki	9200,4	1313,6	509,9	76,8	-	7300,1
Słupski	3890,0	3826,1	63,9	-	-	-
Starogardzki	6177,7	5252,4	925,3	-	-	-
Sztumski	658,8	527,9	130,9	-	-	-
Tczewski	5856,6	5802,0	54,6	-	-	-
Wejherowski	4012,4	3797,4	85,0	130,0	-	-
Miasta na prawach powiatu:						
Cities with powiat status:						
Gdańsk	171072,5	65766,8	94629,7	-	-	10676,0
Gdynia	2605,0	2543,0	62,0	-	-	-
Słupsk	1721,0	1721,0	0,0	-	-	-
Sopot	576,4	363,3	213,1	-	-	-

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące) W 2010 R.

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	Gospodarka wodna Water management				
	ogółem total	w tym na of which for				ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for water intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł		
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodar- kę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodar- kę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					w tys. zł in thous. zł	w tys. zł in thous. zł
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	835580,0	111130,5	472468,7	239990,9	273	242291,0	110746,7	108		
POWIATY: POWIATS:										
Bytowski	15051,2	-	15051,2	-	198	4033,3	3768,1	53		
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:										
Bytów	200,3	-	200,3	-	8	673,5	607,0	28		
Miastko	5224,0	-	5224,0	-	267	266,9	266,9	14		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Borzytuchoń	1948,0	-	1948,0	-	670	-	-	-		
Czarna Dąbrówka	-	-	-	-	-	308,0	308,0	55		
Kolczygłowy	1055,5	-	1055,5	-	247	417,7	219,0	98		
Lipnica	-	-	-	-	-	984,0	984,0	201		
Pąchowo	1059,0	-	1059,0	-	311	48,0	48,0	14		
Studzienice	2620,4	-	2620,4	-	746	-	-	-		
Trzebielino	-	-	-	-	-	906,2	906,2	241		
Tuchomie	2944,0	-	2944,0	-	711	429,0	429,0	104		
Chojnicki	27065,4	2637,0	24370,0	58,4	288	3835,3	506,6	41		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Chojnice	4346,2	1641,0	2646,8	58,4	109	1940,0	-	49		
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:										
Brusy	4942,2	275,0	4667,2	-	365	1302,4	200,4	96		
Czersk	280,0	247,0	33,0	-	13	406,9	120,2	19		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Chojnice	15254,0	474,0	14780,0	-	885	186,0	186,0	11		
Konarzyny	2243,0	-	2243,0	-	1000	-	-	-		
Człuchowski	23290,9	3,2	20933,5	2354,2	411	1250,3	1250,3	22		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Człuchów	3307,3	-	3307,3	-	233	985,0	985,0	69		
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:										
Czarne	2614,0	-	2614,0	-	283	66,0	66,0	7		
Debrzno	4242,0	-	4242,0	-	450	-	-	-		

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	Gospodarka wodna Water management				
	ogółem total	w tym na of which for				ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł		
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodar- kę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodar- kę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					w tys. zł in thous. zł	w tys. zł in thous. zł
POWIATY (cd.): POWIATS (cont.):										
Człuchowski (dok.) (cont.):										
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Człuchów	3615,6	-	3615,6	-	342	195,0	195,0	18		
Przechlewo	2742,8	3,2	385,4	2354,2	444	4,3	4,3	1		
Rzeczonica	6769,2	-	6769,2	-	1844	-	-	-		
Gdański	50542,9	18711,0	31174,1	-	528	5941,9	3248,9	62		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Pruszcz Gdański	5643,9	-	4986,1	-	210	2653,1	893,8	99		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Cedry Wielkie	-	-	-	-	-	221,0	221,0	34		
Kolbudy	1263,4	-	1263,4	-	90	1161,3	1067,6	83		
Pruszcz Gdański	26354,8	18681,0	7673,8	-	1286	1514,0	674,0	74		
Przywidz	91,5	30,0	61,5	-	17	40,6	40,6	8		
Pszczółki	10747,9	-	10747,9	-	1268	30,0	30,0	4		
Suchy Dąb	71,0	-	71,0	-	18	62,0	62,0	15		
Trąbki Wielkie	6370,4	-	6370,4	-	633	259,9	259,9	26		
Kartuski	30169,6	-	26829,4	3340,2	255	2969,5	1806,8	25		
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:										
Kartuzy	17117,7	-	13934,5	3183,2	532	248,2	248,2	8		
Zukowo	996,0	-	996,0	-	34	974,0	974,0	33		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Chmielno	6171,8	-	6171,8	-	892	31,0	31,0	4		
Przodkowo	2149,1	-	2149,1	-	282	1444,0	281,3	189		
Sierakowice	1134,0	-	1134,0	-	64	156,0	156,0	9		
Somonino	71,0	-	71,0	-	7	68,0	68,0	7		
Stężycza	2530,0	-	2373,0	157,0	271	48,3	48,3	5		
Kościerski	23356,2	122,0	22701,5	-	340	3647,5	3507,5	53		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Kościerzyna	4197,6	122,0	3542,9	-	181	1028,2	1028,2	44		

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management					
	ogółem total	w tym na of which for			na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for water intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł		
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodar- kę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodar- kę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					w tys. zł in thous. zł	w tys. zł in thous. zł
POWIATY (cd.): POWIATS (cont.):										
Kościerski										
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Dziemiany	2388,0	-	2388,0	-	567	1002,0	1002,0	238		
Karsin	-	-	-	-	-	54,3	36,9	9		
Kościerzyna	11365,6	-	11365,6	-	797	114,4	114,4	8		
Liniewo	-	-	-	-	-	179,0	179,0	39		
Lipusz	1871,0	-	1871,0	-	526	243,0	243,0	68		
Nowa Karczma	1621,1	-	1621,1	-	250	330,6	208,0	51		
Stara Kiszewa	1912,9	-	1912,9	-	296	696,0	696,0	108		
Kwidzyński	19877,5	516,0	10852,8	8508,7	242	10762,2	2530,2	131		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Kwidzyn	8001,7	516,0	7485,7	-	209	1161,2	1103,3	30		
Gmina miejsko-wiejska: Urban-rural gmina:										
Prabuty	3144,8	-	3144,8	-	239	3654,0	914,0	278		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Gardeja	-	-	-	-	-	31,0	31,0	4		
Kwidzyn	8731,0	-	222,3	8508,7	816	853,5	91,9	80		
Ryjewo	-	-	-	-	-	3149,4	-	539		
Sadlinki	-	-	-	-	-	1913,1	390,0	332		
Lęborski	8004,6	117,0	4120,7	-	125	1253,6	1253,6	20		
Gminy miejskie: Urban gminas:										
Lębork	5236,5	-	1469,6	-	151	418,3	418,3	12		
Łeba	1062,1	-	1062,1	-	283	214,6	214,6	57		
Gminy wiejskie: Rural gminas:										
Cewice	-	-	-	-	-	223,7	223,7	32		
Wicko	1706,0	117,0	1589,0	-	294	397,0	397,0	69		
Malborski	8150,7	19,1	8109,1	-	129	1810,3	1810,3	29		
Gmina miejska: Urban gmina:										
Malbork	611,5	19,1	592,4	-	16	1194,1	1194,1	31		

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management					
	ogółem total	w tym na of which for			na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for water intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł		
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					w tys. zł in thous. zł	w tys. zł in thous. zł
POWIATY (cd.): POWIATS (cont.):										
Malborski (dok.) (cont.):										
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Lichnowy	934,9	-	912,4	-	202	319,7	319,7	69		
Malbork	620,3	-	620,3	-	143	8,7	8,7	2		
Miloradz	3355,1	-	3355,1	-	1012	-	-	-		
Stare Pole	2628,9	-	2628,9	-	562	247,6	247,6	53		
Nowodworski	10153,3	-	5402,9	13,0	284	1016,3	150,9	28		
Gmina miejska:										
<i>Urban gmina:</i>										
Krynica Morska	2315,0	-	2315,0	-	1701	-	-	-		
Gmina miejsko-wiejska:										
<i>Urban-rural gmina:</i>										
Nowy Dwór Gdański	350,8	-	337,8	13,0	20	105,9	105,9	6		
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Stegna	7487,5	-	2750,1	-	772	-	-	-		
Sztutowo	-	-	-	-	-	910,4	45,0	254		
Pucki	42461,3	-	42461,3	-	545	9200,4	1313,6	118		
Gminy miejskie:										
<i>Urban gminas:</i>										
Jastarnia	102,0	-	102,0	-	26	169,0	169,0	43		
Hel	3940,0	-	3940,0	-	1059	-	-	-		
Puck	-	-	-	-	-	17,2	17,2	2		
Władysławowo	6241,7	-	6241,7	-	413	7788,2	488,1	515		
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Kosakowo	15461,8	-	15461,8	-	1592	-	-	-		
Krokowa	4971,9	-	4971,9	-	476	634,6	47,9	61		
Puck	11743,9	-	11743,9	-	493	591,4	591,4	25		
Słupski	29489,4	-	29489,4	-	315	3890,0	3826,1	42		
Gmina miejska:										
<i>Urban gmina:</i>										
Ustka	869,9	-	869,9	-	54	-	-	-		
Gmina miejsko-wiejska:										
<i>Urban-rural gmina:</i>										
Kępice	2668,0	-	2668,0	-	283	1330,0	1330,0	141		

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management					
	ogółem total	w tym na of which for			na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for water intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł		
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					w tys. zł in thous. zł	w tys. zł in thous. zł
POWIATY (cd.): POWIATS (cont.):										
Ślępski (dok.) (cont.):										
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Damnica	921,6	-	921,6	-	145	77,2	77,2	12		
Główczyce	7283,4	-	7283,4	-	772	22,4	22,4	2		
Kobylnica	3085,6	-	3085,6	-	303	525,7	525,7	52		
Potęgowo	1986,4	-	1986,4	-	279	339,3	275,4	48		
Ślępsk	12215,0	-	12215,0	-	857	1390,0	1390,0	98		
Smółdzino	8,0	-	8,0	-	2	11,0	11,0	3		
Ustka	451,5	-	451,5	-	58	194,4	194,4	25		
Starogardzki	20145,6	3252,0	16893,6	-	162	6177,7	5252,4	50		
Gminy miejskie:										
<i>Urban gminas:</i>										
Czarna Woda	1752,0	-	1752,0	-	546	12,0	12,0	4		
Starogard Gdański	7800,9	3252,0	4548,9	-	162	1244,1	1149,1	26		
Gmina miejsko-wiejska:										
<i>Urban-rural gmina:</i>										
Skarszewy	1163,0	-	1163,0	-	81	-	-	-		
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Bobowo	-	-	-	-	-	238,0	238,0	79		
Kaliska	1,0	-	1,0	-	0	568,9	568,9	109		
Lubichowo	2021,4	-	2021,4	-	342	1673,2	894,9	283		
Osiek	-	-	-	-	-	120,0	68,0	48		
Skórcz	418,0	-	418,0	-	92	264,0	264,0	58		
Smętowo Graniczne	196,0	-	196,0	-	37	766,0	766,0	146		
Starogard Gdański	6784,3	-	6784,3	-	458	1291,5	1291,5	87		
Zblewo	9,0	-	9,0	-	1	-	-	-		
Sztumski	4927,4	669,0	3466,0	617,6	119	658,8	527,9	16		
Gminy miejsko-wiejskie:										
<i>Urban-rural gminas:</i>										
Dzierzgoń	997,6	312,0	68,0	617,6	106	248,0	237,0	26		
Sztum	3887,1	357,0	3355,3	-	217	195,0	195,0	11		
Gminy wiejskie:										
<i>Rural gminas:</i>										
Mikołajki Pomorskie	42,7	-	42,7	-	11	36,2	36,2	10		
Stary Dzierzgoń	-	-	-	-	-	179,6	59,7	45		

TABL. 17. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection					Gospodarka wodna Water management			
	ogółem total	w tym na of which for			na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	ogółem total	w tym na ujęcia i doprowa- dzenia wody of which for water intakes and systems	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	
		ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodar- kę ściekową i ochronę wód waste water manage- ment and protection of water	gospodar- kę odpadami, ochronę gleb, wód podziem- nych i po- wierzch- niowych waste manage- ment, protection of soils, under- ground and surface waters					ogółem total
POWIATY (cd.): POWIATY (cont.):									
Tczewski	32425,7	18,5	22484,4	9609,0	285	5856,6	5802,0	51	
Gmina miejska: Urban gmina:									
Tczew	16998,0	18,5	7056,7	9609,0	283	1231,9	1231,9	20	
Gminy miejsko-wiejskie: Urban-rural gminas:									
Gniew	2501,0	-	2501,0	-	161	-	-	-	
Pelplin	5147,2	-	5147,2	-	305	3547,0	3547,0	213	
Gminy wiejskie: Rural gminas:									
Morzeszczyn	1262,9	-	1262,9	-	332	-	-	-	
Subkowy	51,8	-	51,8	-	10	26,6	21,9	5	
Tczew	6464,8	-	6464,8	-	527	1051,1	1001,2	86	
Wejherowski	92525,9	47617,9	37734,0	7000,0	473	4012,4	3797,4	21	
Gminy miejskie: Urban gminas:									
Reda	1461,4	229,2	1232,2	-	70	6,1	6,1	0	
Rumia	5602,3	-	5602,3	-	122	340,5	340,5	7	
Wejherowo	1295,2	-	1121,2	-	27	263,3	263,3	6	
Gminy wiejskie: Rural gminas:									
Choczewo	1883,5	264,0	1619,5	-	337	363,2	278,2	65	
Gniewino	47802,1	47124,7	677,4	-	6738	130,0	-	18	
Linia	4442,2	-	4442,2	-	748	151,0	151,0	25	
Luzino	31,0	-	31,0	-	2	215,0	215,0	15	
Łęczyce	11210,0	-	11210,0	-	962	-	-	-	
Szemud	9814,2	-	9814,2	-	667	335,3	335,3	23	
Wejherowo	8984,0	-	1984,0	7000,0	415	2208,0	2208,0	102	
MIASTA NA PRAWACH POWIATU: CITIES WITH POWIAT STATUS:									
Gdańsk	348132,4	34809,7	128934,1	183298,6	762	171072,5	65766,8	374	
Gdynia	38216,6	2431,2	12540,3	23245,1	155	2605,0	2543,0	11	
Słupsk	3551,6	206,9	1238,1	1586,6	37	1721,0	1721,0	18	
Sopot	8041,8	-	7682,3	359,5	211	576,4	363,3	115	

TABL. 18. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące) W 2010 R.

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING (current prices) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne ^c Ecological funds ^c	Kredyty i pożyczki krajowe ^d Domestic credit and loans ^d	Inne środki ^e Other funds ^e
		własne ^a own ^a	z budżetu from budget				z zagranicy ^b from abroad ^b			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy gmina				
		w tys. zł		in thous. zł						
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION										
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	835580,0	332453,4	396,2	13587,0	706,2	9743,5	279387,1	159829,5	37070,1	2407,0
Powiaty:										
Powiats:										
Bytowski	15051,2	8268,2	-	1500,0	-	-	4286,0	572,0	425,0	-
Chojnicki	27065,4	7308,5	-	-	-	-	7188,7	6697,0	5700,0	171,2
Człuchowski	23290,9	11320,5	-	731,6	-	417,6	5169,9	5027,9	623,4	-
Gdański	50542,9	16878,6	138,4	-	-	-	26800,3	6725,6	-	-
Kartuski	30169,6	6569,5	-	157,0	-	-	18096,7	3620,5	1645,0	80,9
Kościerski	23356,2	4936,7	245,8	-	249,8	37,6	7658,0	7175,0	2160,4	892,9
Kwidziński	19877,5	13608,0	-	-	-	-	-	6269,5	-	-
Lęborski	8004,6	5487,0	-	-	-	-	2512,2	-	-	5,4
Malborski	8150,7	1715,8	-	434,6	-	-	2946,2	256,0	2798,1	-
Nowodworski	10153,3	5097,2	-	-	-	-	2572,9	2483,2	-	-
Pucki	42461,3	23390,9	-	-	-	-	10294,3	8776,1	-	-
Słupski	29489,4	5755,3	-	-	-	-	3466,4	14446,3	5618,4	203,0
Starogardzki	20145,6	10797,3	-	-	-	153,3	3790,4	604,0	4800,6	-
Sztumski	4927,4	3119,6	-	200,0	92,4	-	1383,0	132,4	-	-
Tczewski	32425,7	9016,8	12,0	1433,0	-	-	11897,1	7165,2	2873,5	28,1
Wejherowski	92525,9	62598,5	-	8688,0	364,0	-	7308,2	4000,0	8541,7	1025,5
Miasta na prawach powiatu:										
Cities with powiat status:										
Gdańsk	348132,4	108530,1	-	442,8	-	7830,0	159732,2	70448,4	1148,9	-
Gdynia	38216,6	24413,6	-	-	-	-	-	13803,0	-	-
Słupsk	3551,6	887,6	-	-	-	301,5	-	1627,4	735,1	-
Sopot	8041,8	2753,7	-	-	-	1003,5	4284,6	-	-	-

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych, w tym PHARE, ISPA, pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp. c Obejmują środki uzyskane w formie pożyczek, kredytów lub dotacji z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. d W tym kredyty i pożyczki bankowe. e W tym nakłady niesfinansowane.

a Including funds from budget of gminas, which are investors. b Non-returnable and returnable funds receive from international programs, of which PHARE, ISPA, bilateral assistance, ecological conversion etc. c Including funds received in the form of loans, credits or subsidy from environmental protection fund and water management fund, as well as from Fund of Protection of Agricultural Land. d Of which banks credits and loans. e Of which non-financed outlays.

TABL. 18. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące) W 2010 R. (dok.)
 OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING (current prices) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne ^c Ecological funds ^c	Kredyty i pożyczki krajowe ^d Domestic credit and loans ^d	Inne środki ^e Other funds ^e
		własne ^a own ^a	z budżetu from budget				z zagranicy ^b from abroad ^b			
			centralnego state	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy gmina				
		w tys. zł		in thous. zł						
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT										
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	242291,0	123949,2	7041,4	12,3	150,4	1632,5	50826,9	55196,9	2906,8	574,6
Powiaty:										
Powiats:										
Bytowski	4033,3	1689,9	-	-	-	1443,1	733,3	167,0	-	-
Chojnicki	3835,3	946,6	535,0	-	-	-	853,7	1455,0	-	45,0
Człuchowski	1250,3	1250,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Gdański	5941,9	5581,9	-	-	-	-	-	300,0	60,0	-
Kartuski	2969,5	2883,5	-	-	-	-	-	-	-	86,0
Kościerski	3647,5	2390,9	-	-	150,4	174,4	737,4	-	29,4	165,0
Kwidziński	10762,2	2743,4	2093,8	-	-	-	4624,3	1165,7	-	135,0
Lęborski	1253,6	909,5	-	-	-	-	344,1	-	-	-
Malborski	1810,3	1618,8	182,8	-	-	-	-	-	8,7	-
Nowodworski	1016,3	150,9	865,4	-	-	-	-	-	-	-
Pucki	9200,4	1900,3	3344,4	-	-	-	3955,7	-	-	-
Słupski	3890,0	2350,0	-	-	-	-	-	-	1540,0	-
Starogardzki	6177,7	3422,8	20,0	-	-	-	491,0	1673,2	570,7	-
Sztumski	658,8	558,8	-	-	-	-	-	-	100,0	-
Tczewski	5856,6	4558,5	-	-	-	-	654,5	-	500,0	143,6
Wejherowski	4012,4	3914,4	-	-	-	-	-	-	98,0	-
Miasta na prawach powiatu:										
Cities with powiat status:										
Gdańsk	171072,5	82176,3	-	12,3	-	15,0	38432,9	50436,0	-	-
Gdynia	2605,0	2605,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Słupsk	1721,0	1721,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Sopot	576,4	576,4	-	-	-	-	-	-	-	-

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych, w tym PHARE, ISPA, pomocy bilateralnej, ekokonwersji itp. c Obejmują środki uzyskane w formie pożyczek, kredytów lub dotacji z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. d W tym kredyty i pożyczki bankowe. e W tym nakłady niesfinansowane.

a Including funds from budget of gminas, which are investors. b Non-returnable and returnable funds receive from international programs, of which PHARE, ISPA, bilateral assistance, ecological conversion etc. c Including funds received in the form of loans, credits or subsidy from environmental protection fund and water management fund, as well as from Fund of Protection of Agricultural Land. d Of which banks credits and loans. e Of which non-financed outlays.

DZIAŁ I
WARUNKI NATURALNE

CHAPTER I
NATURAL CONDITIONS

TABL. 1(19). **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Określenie punktu <i>Point specification</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	przylądek Rozewie gm. Władysławowo	54°50'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Stare Gronowo gm. Debrzno	53°29'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Zalesin gm. Ustka	16°42'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Piaski gm. Krynica Morska	19°39'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°21'	150	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°57'	191	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

S o u r c e: data of the Geodesy and Cartography Inspectorate of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 2(20). **POWIERZCHNIA I GRANICE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I 2011
AREA AND BORDERS OF VOIVODSHIP
As of 1 I 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In per cent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	18310 ^a	x	<i>Area in km²</i>
Długość granic w km	948	100,0	<i>Length of borders in km</i>
lądowych	702	74,1	<i>land borders</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	195	20,6	<i>warmińsko-mazurskie</i>
kujawsko-pomorskim	248	26,2	<i>kujawsko-pomorskie</i>
wielkopolskim	66	7,0	<i>wielkopolskie</i>
zachodniopomorskim	192	20,2	<i>zachodniopomorskie</i>
z Rosją	1	0,1	<i>with Russian Federation</i>
morskich (bez półwyspu Helskiego)	246	25,9	<i>sea borders (excluding Hel Peninsula)</i>
Na 1000 km ² powierzchni przypada granic w km	51,8	x	<i>Borders in km per 1000 km² of area</i>

a Powierzchnia ogólna województwa stanowi 5,9% powierzchni Polski.

U w a g a. Powierzchnia ogólna województwa według podziału administracyjnego obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych, tj. część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów graniczących z wodami morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

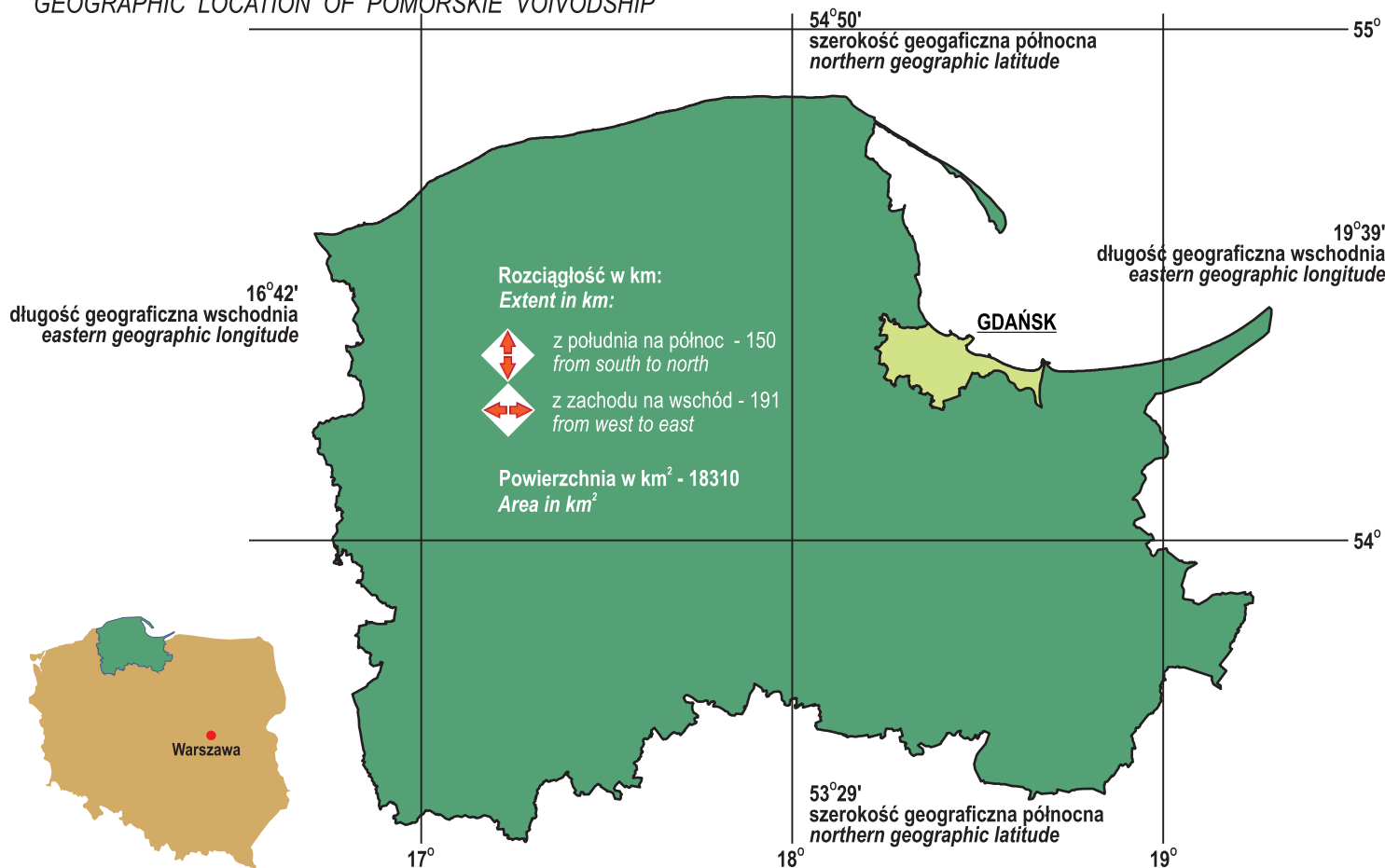
a The total area of the voivodship is 5.9% of the national area.

N o t e. The total area of the voivodship by administrative division comprises land area (including inland waters) as well as a part of internal sea waters, i.e. a part of the Wisła Bay including waters of ports and waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

S o u r c e: data of the Geodesy and Cartography Inspectorate of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

GEOGRAPHIC LOCATION OF POMORSKIE VOIVODSHIP

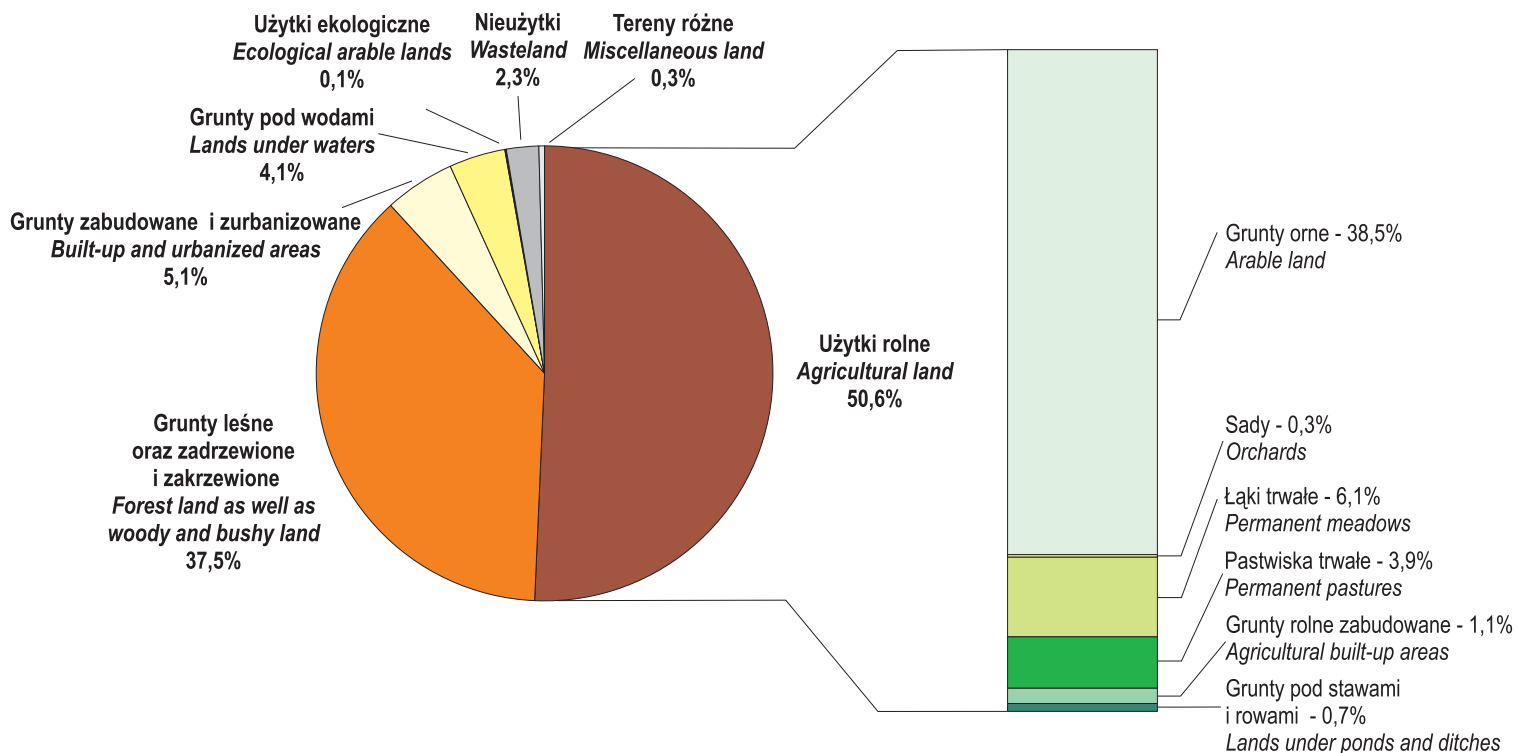

POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTION OF USE IN 2011

As of 1 I

TABL. 3(21). UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa punktu <i>Name of the point</i>	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt	Wieżycza	Stężycza	329	<i>The highest point</i>
Najniżej położony punkt	rów w Cedrach Małych	Cedry Wielkie	-1,5	<i>The lowest point</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Source: data of the Geodesy and Cartography Inspectorate of the Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 4(22). WIĘKSZE RZEKI
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient ^a</i>	Długość całkowita <i>Total length</i>	
		w km	<i>in km</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047,5	95,5
Brdą	Wisła	238,0	127,0
Wda (Czarna Woda)	Wisła	198,0	141,0
Wierzyca	Wisła	151,4	151,4
Słupia	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	138,6	138,6
Łeba	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	117,0	117,0
Wieprza	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	111,7	58,4
Liwa	Nogat	111,4	80,6
Radunia	Motława	104,6	104,6
Łupawa z Obrówką	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	98,7	98,7
Motława	Martwa Wisła	64,7	64,7
Nogat	Zalew Wiślany	62,0	62,0
Czernica	Gwda	53,2	50,2

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5(23). WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Gmina Gmina	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	Objętość w tys. m ³ Capacity in thous. m ³	Głębokość w m Depth in m	
				maksymalna maximum	średnia average
WEDŁUG POWIERZCHNI BY AREA					
Łebsko	Smoldzino, Wicko	7140,0	117521,0	6,3	1,6
Gardno	Smoldzino	2468,1	30950,5	2,6	1,3
Żarnowieckie	Gniewino	1431,6	120841,5	19,4	8,4
Charzykowskie	Chojnice	1363,8	134533,2	30,5	9,8
Wdzydze Południowe	Karsin, Dziemiiany	918,8	180100,0	68,0	18,7
Dzierzgoń	Prabuty	787,9	50952,7	15,0	6,4
Raduńskie Dolne	Chmielno	737,2	82522,7	35,4	11,2
Karsińskie	Chmielno	688,0	73365,0	27,1	10,7
Sarbsko	Wicko	651,7	8074,2	3,2	1,2
Szczytno	Rzeczynica, Przechlewo, Człuchów	645,2	51762,6	21,4	8,0
Wdzydze Północne	Kościerzyna, Dziemiiany	536,8	40700,0	18,8	7,6
Bobięcińskie Wielkie	Miastko	524,6	48985,2	48,0	9,1
Kałębie	Osiek	466,3	11056,4	6,4	2,4
Kruszyńskie	Brusy	461,3	14546,3	7,0	3,1
Somińskie	Brusy	433,1	11368,8	14,0	2,6
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI BY DEPTH					
Wdzydze Południowe	Karsin, Dziemiiany	918,8	180100,0	68,0	18,7
Bobięcińskie Wielkie	Miastko	524,6	48985,2	48,0	9,1
Mausz Duży	Sulęczyno	386,4	49550,5	45,0	12,8
Gwiazdy	Lipnica	210,0	29589,7	43,7	14,0
Raduńskie Górne	Stężycza	387,2	60158,7	43,0	15,5
Borzechowskie Wielkie	Zblewo	237,7	27002,0	43,0	11,0
Ostrowite	Chojnice	280,7	29989,8	43,0	10,7
Wielewskie	Karsin	156,1	18399,7	40,5	11,8
Ocypel Wielki	Lubichowo	114,0	8135,2	40,0	6,7
Piaseczno	Stara Kiszewa	18,7	2449,6	39,8	13,1
Kłodno	Chmielno	128,1	14123,0	38,5	11,0
Płesno	Chojnice	94,6	15097,2	37,0	16,0
Raduńskie Dolne	Chmielno	737,2	82522,7	35,4	11,2
Jeleń	Bytów	88,9	8461,1	33,2	9,5

^a Zwierciadła wody.

Źródło: dane Instytutu Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza w Olsztynie.

^a Water lake level.

Source: data of the Stanisław Sakowicz Inland Fishing Institute in Olsztyn.

TABL. 6(24). TEMPERATURA POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji n.p.m. w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C									
		średnie ^a average ^a							skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		2001-2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	maksimum maximum	minimum minimum	
Chojnice	164	7,9	7,8	8,3	8,7	8,6	7,9	6,6	36,3	-25,7	62,0
Hel	1	8,6	8,5	9,1	9,5	9,3	8,6	7,4	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	8,2	8,2	8,9	9,3	8,9	8,3	7,0	37,2	-22,3	59,5

^a Dane za okres wieloletni dotyczą średnich rocznych z tego okresu.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year period include annual averages from this period.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7(25). ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA W 2010 R.
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES IN 2010

MIESIĄCE	Stacje meteorologiczne Meteorological stations		MONTHS
	Hel	Łeba	
	w °C	in °C	
Styczeń	-4,6	-5,5	January
Luty	-1,2	-1,1	February
Marzec	2,2	2,2	March
Kwiecień	5,7	6,0	April
Maj	9,7	9,0	May
Czerwiec	14,8	14,3	June
Lipiec	20,3	19,9	July
Sierpień	19,0	18,2	August
Wrzesień	13,8	13,3	September
Październik	7,5	6,8	October
Listopad	5,3	4,7	November
Grudzień	-3,4	-4,3	December

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8(26). OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE
I ZACHMURZENIE

ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Roczne sumy opadów ^a w mm <i>Total annual precipitation^a in mm</i>							Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usło- necznie- nie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmu- rzenie w oktan- tach ^b <i>Average cloudi- ness in octans^b</i>
	2001- -2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
Chojnice	664	594	527	834	638	584	800	3,7	1792	5,6
Hel	582	500	562	691	616	673	779	3,6	1856	5,3
Łeba	681	479	579	775	674	682	909	4,4	1797	5,5

^a Dane za okres wieloletni dotyczą średnich rocznych z tego okresu. ^b Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year period include annual averages from this period. ^b Degree of cloudiness: from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 9(27). MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W 2010 R.

TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN 2010

MIESIĄCE	Stacje meteorologiczne <i>Meteorological stations</i>		MONTHS
	Hel	Łeba	
	w mm	in mm	
Styczeń	31	25	January
Luty	24	26	February
Marzec	44	49	March
Kwiecień	13	9	April
Maj	81	123	May
Czerwiec	25	38	June
Lipiec	71	127	July
Sierpień	144	109	August
Wrzesień	135	152	September
Październik	28	39	October
Listopad	108	145	November
Grudzień	75	67	December

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY

Uwagi metodyczne

Informacje o stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.

Dane o **gruntach leśnych** oraz **zadrzewionych** i **zakrzewionych** dotyczą:

- lasów do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 IX 1991 r. o lasach (Dz. U. 2005 Nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami).
- **gruntów zadrzewionych** i **zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych

CHAPTER II USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL

Methodological notes

Information regarding the geodesic status and directions in voivodship land use is classified according to ownership and register groups of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

*Data on the **agricultural land** refer to: arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and food-processing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and manoeuvring yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.*

*Data on **forest, woody and bushy land** refer to:*

- **forests**, including land identified as "forest" in the Act of 28 IX 1991 - on forests (Journal of Laws 2005 No. 45, item 435 with later amendments).

- **woody and bushy land** – land covered with forest plants and whose surface area is under 0.1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and

grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną, strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i guzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku.

Dane o gruntach pod wodami dotyczą:

- gruntów pod morskimi wodami wewnętrznymi, są to grunty pokryte morskimi wodami wewnętrznymi, do których zalicza się: część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego, wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzekę Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin, część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej), część Zalewu Wiślanego znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie, wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
 - gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których cieki biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których cieki wypływają lub do których wpływają.
 - gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej.
- Dane o gruntach zabudowanych i zurbanizowanych dotyczą:
- terenów mieszkaniowych, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe;
 - terenów przemysłowych, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące

shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used and covered with trees and shrubs; with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and relaxation.

Data on land under waters refer to:

- *land under internal marine waters, including: The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon gather with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated east the State frontier between the Republic of Poland and Germany, and the river Odra between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin; The part of the Bay of Gdańsk closed by a baseline running from a point having the coordinates 54°37'36" north geographic latitude and 18°49'18" east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point having the coordinates 54°22'12" north geographic latitude and 19°21'00" east geographic longitude (on the Vistula Sandbar); The part of the Vistula Lagoon situated southwest of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay. Harbor waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbor works which form an integral part of the harbor system.*
 - *land under surface flowing waters, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow.*
 - *land under surface lentic water, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.*
- Data on built-up and urbanized areas refer to:*
- *residential areas which include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses;*
 - *industrial areas include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.;*

- produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.;
- **innych terenów zabudowanych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w pozycjach dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych);
 - **zurbanizowanych terenów niezabudowanych**, do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej;
 - **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**, do których zalicza się niezajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
 - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
 - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
 - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: luna-parki, wesołe miasteczka itp.,
 - ogrody zoologiczne i botaniczne,
 - tereny zieleni nieurządzonej niezaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych;
 - **terenów komunikacyjnych**, do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyladowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanki, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.
 - **użytków kopalnych** dotyczą gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobycie kopaliny.
- **other built-up areas include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art, recreation, communication etc., graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas;**
 - **undeveloped urbanized areas include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production;**
 - **recreational and resting areas comprise the following types of land not put under buildings:**
 - *areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes),*
 - *areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.,*
 - *sport grounds: stadiums, football fields, ski-jumping take-offs, toboggan-run, sports rifle-ranges, public baths etc.,*
 - *area designated for entertainment purposes: amusement, grounds, funfairs etc.,*
 - *zoological and botanical gardens,*
 - *areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery;*
 - **transport areas including land put under:**
 - *roads: national roads; voivodship roads; powiat roads; communal roads; roads within housing estates; access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility; stopping and manoeuvring yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards,*
 - *railway grounds,*
 - *other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport; port equipment, piers, facilities and buildings for water transport; tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport, arranged parking lots outside state forests, bus stations, protective dams fit for road traffic.*
 - **mining grounds comprise land put under active quarries extracting minerals.**

Dane o użytkach ekologicznych dotyczą prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

Dane o nieużytkach dotyczą:

- niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska,
- nieprzeznaczone do rekultywacji wyrobiska po wydobywaniu kopalin.

Dane o terenach różnych dotyczą wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI – najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne) lub PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl tej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstających wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,

Data on ecological areas comprise legally protected the remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by the virtue of a decision of a voivode or a commune council, in compliance with environmental protection regulations.

Data on wastelands comprise:

- land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs); sands (quick sands, non-arranged beaches, coastal sands, dunes); natural physiographical formations such as: crags, steep slopes, faults, rocks, rubble.
- excavations after extraction of minerals not fitted for recultivation.

Data on various areas comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production. Class I corresponds to the highest agricultural value, whereas Class VI to the lowest. Arable land pastures classified in Class VI with an appropriate symbol RZ (arable land) or PsZ (pastures) cover the land, which owing to its low quality were in the course of soil classification process recognized as unsuitable for cultivation and designed for afforestation.

Data regarding agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes for which payment and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 on protection of agricultural and forest land (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266 with later amendments).

The protection of agricultural and forests lands means:

- limiting the conversion of such land to non-agricultural and non-forestry uses,
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural or non-forest activities,
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural and mass earth movements,

- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych nie związanego ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 II 1995 r. chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r. zgodnie z art. 12 ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa i IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast.

Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolnictwu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Melioracje wodne szczegółowe obejmują: ciekły wodne naturalne i sztuczne odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz rurociągi o średnicy do 1 m z wyjątkiem rurociągów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przenośnymi, stawy rybne i inne podobne urządzenia. Melioracje scharakteryzowano powierzchnią zmelirowanych gruntów oraz łąk i pastwisk zagospodarowanych według rodzajów melioracji szczegółowych.

- land reclamation and developing land for agricultural use,
- preservation of peat bogs and small natural water reservoirs,
- enhancing the value of forest lands and preventing decreases in their productivity.

The data do not comprise loss of agricultural land not associated with a change of the owner e.g. loss of land due to development of individual constructions on lands owned by farms.

The Law on Agricultural and Forest Land Protection of 3 II 1995 protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa and IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and the land, the utility value of which has declined due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land) and harmful agricultural activity.

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value for devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads. Reclaimed land is subject to development, i.e., agricultural, forest or other type of utilization.

Detailed meliorations cover: natural and artificial drainage and irrigation water lower courses of the width of 1.5 m and water pipes of a diameter of up to 1 m, except for pipes the diameter of which exceeds 0.4 m at the sections running through villages, towns and cities, dykes on irrigated areas, drainage, sprinkling machines and mobile pumps, fish ponds and similar equipment. Melioration is characterized by the area of meliorated lands, meadows and pastures developed by types of detailed meliorations.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, żłobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp. W zależności od bezpośredniego czynnika sprawczego wyróżnia się erozję: wietrzną (eoliczną), wodną, wodno-grawitacyjną (ruchy masowe) oraz uprawową. Masowo występuje erozja wietrzna oraz wodna (powierzchniowa i wązowowa).

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odsłojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Zagrożenie gleb erozją wietrzną ocenia się przy pomocy 3-stopniowej skali, uwzględniając rzeźbę terenu, pokrycie powierzchni roślinnością (lesistość) oraz rodzaj gleby. Najbardziej narażone na erozję wietrzną są piaski luźne drobnoziarniste i utwory murszowe, na których silne zagrożenie występuje już nawet w terenie płaskim o lesistości 25%.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby. W przypadku, gdy niewielki spływ wody po zboczu powoduje jedynie rozbryzgi i splukiwanie odsłojonych frakcji gleby ma miejsce erozja wodna powierzchniowa, natomiast gdy przy silnym spływie wody powstają rozmywy o głębokości ponad 2 m mówimy o erozji wązowej.

Zagrożenie gleb erozją wodną powierzchniową (skala 3-stopniowa) ustala się w oparciu o rodzaj gleb oraz ekspozycję (nachylenie) terenu. Erozji wodnej w pierwszej kolejności ulegają lessy, utwory lessowe oraz gleby pyłowe i piaski luźne. Przy **erozji wązowej** kryterium wyróżniania poszczególnych stopni zagrożenia (5 stopni) stanowi gęstość sieci wązów wyrażona w km na km²; w pierwszym stopniu zagrożenia (erozja słaba) gęstość wązów wynosi od 0,01 do 0,1 km/km², w drugim (erozja umiarkowana) od 0,1 do 0,5, w trzecim (erozja średnia) od 0,5 do 1,0, w czwartym (erozja silna) od 1,0 do 2,0 i w stopniu piątym (erozja bardzo silna) powyżej 2,0 km/km².

Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych – opracowano zgodnie z ustawą z dnia 25 VI 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975), rozporządzeniem Rady nr 834/2007 z dnia 28 VI 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. Urz. UE L 189 z 20 VII 2007 r., z późniejszymi zmianami) uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91/EWG oraz pozostałymi aktami prawa wspólnotowego wymienionymi w art. 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym. Nadzór nad działalnością upoważnionych jednostek certyfikujących rolnictwo ekologiczne sprawuje od 1 I 2003 r. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Soil erosion is a process of destruction (denudation, gauging, and deflation) of the top surface of soil by forces of wind or flowing water. Erosion may be accelerated by human economic activity: excessive forest-cutting, destruction of flora, inappropriate cultivation of land and inappropriate selection of crops, dewatering of swamps, etc. Depending on the direct factor, we identify the following types of erosion: wind erosion, water erosion, water and gravitational erosion (mass wasting) and crop erosion. The most frequent type of erosion is wind and water erosion (sheet and gully erosion).

Wind erosion (Aeolian process) causes small particles of land to be lifted and therefore moved to another region, sorted and deposited.

Exposure of soils to wind erosion is assessed in 3-degree scale, taking into account the landscape, flora (forestation) and type of soil. The most exposed to wind erosion are: fine-grained loose sands and decay formations, which are highly exposed even on flat area with 25% of forests.

Water erosion means denudation and washing out of soil particles. If a small downhill flow of water causes loose fractions of soil to splash and ash away, it is a sheet erosion, whereas if a strong flow of water causes 2 m deep scours, it is a gully erosion.

A level of threat of sheet soil erosion is specified on the basis of the types of soils and exposure (slope) of terrain. Water erosion in the first place affects loess areas, loess formations and dust soils and loose sands. In the case of gully erosion, the criterion of identification of particular threat levels (5) is the density of ravines expressed in km per km²; In the first threat class (weak erosion) density of ravines is from 0.01 to 0.1 km/km², in the second class (moderate erosion) from 0.1 to 0.5, in the third class (medium erosion) from 0.5 to 1.0, in the fourth class (strong erosion) from 1.0 to 2.0 and in the fifth class (very strong erosion) above 2.0 km/km².

Data on certified organic farms – are compiled on the basis of the Law dated on 25 VI 2009 on organic farms (Journal of Laws No. 116, item 975), the Council Regulation No. 834/2007 of 28 VI 2007 on organic production of agricultural products and labeling and inspection of agricultural products and foodstuffs (Official Journal EU L 189 of 20 VII 2007, with later amendments) and other Community acts listed in the Art. 1 of the law on organic farming. Since 1 I 2003, the Agricultural and Food Quality Inspection has been supervising the activities of authorized bodies certifying organic farming.

TABL. 1(28). STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND DIRECTIONS OF VOIVODSHIP LAND USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010		2011		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w sto- sunku do 2010 r. increase (+) or decrease (-) in ha in re- lation to 2010
	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	
POWIERZCHNIA OGÓLNA ^c TOTAL AREA ^c	1831005	0,82	1831034	0,82	1831034	0,82	-
Użytki rolne	933158	0,42	929232	0,41	927057	0,41	-2175
<i>Agricultural land</i>							
Grunty orne, sady, łąki i past- wiska trwałe	899760	0,40	896456	0,40	894780	0,40	-1676
<i>Arable land, orchards, perma- nent meadows and pastures</i>							
grunty orne	709312	0,32	707083	0,32	705747	0,32	-1336
<i>arable land</i>							
sady	5156	0,00	5008	0,00	4881	0,00	-127
<i>orchards</i>							
łąki trwałe	113002	0,05	112461	0,05	112378	0,05	-83
<i>permanent meadows</i>							
pastwiska trwałe	72290	0,03	71904	0,03	71774	0,03	-130
<i>permanent pastures</i>							
Grunty rolne zabudowane <i>Agricultural built-up areas</i>	21124	0,01	20708	0,01	20418	0,01	-290
Grunty pod stawami	464	0,00	505	0,00	564	0,00	+59
<i>Lands under ponds</i>							
Grunty pod rowami	11810	0,01	11561	0,01	11296	0,01	-265
<i>Lands under ditches</i>							
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	683859	0,31	685717	0,31	686414	0,31	+697
<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>							
Lasy	676165	0,30	677673	0,30	678226	0,30	+553
<i>Forests</i>							
Grunty zadrzewione i zakrze- wione	7694	0,00	8043	0,00	8188	0,00	+145
<i>Woody and bushy land</i>							
Grunty pod wodami	73535	0,03	73925	0,03	74201	0,03	+276
<i>Lands under waters</i>							
Morskimi wewnętrznymi	15107	0,01	15125	0,01	15129	0,01	+4
<i>Internal sea waters</i>							
Powierzchniowymi płynącymi <i>Surface flowing</i>	48797	0,02	49976	0,02	51496	0,02	+1520
Powierzchniowymi stojącymi <i>Surface standing</i>	9630	0,00	8824	0,00	7576	0,00	-1248

a Patrz uwagi metodyczne na str. 91. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2008-2010. c Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych.

a See methodological notes on page 91. b Population as of 31 XII, for 2008-2010, respectively. c Land area (including inland waters) as well as a part of internal sea waters.

TABL. 1(28). STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA (dok.)
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND DIRECTIONS OF VOIVODSHIP LAND USE (cont.)
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010		2011		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w sto- sunku do 2010 r. increase (+) or decrease (-) in ha in re- lation to 2010
	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^b w ha per capita ^b in ha	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	89200	0,04	91282	0,04	92631	0,04	+1349
<i>Built-up and urbanized areas</i>							
Tereny mieszkaniowe	16931	0,01	17782	0,01	18401	0,01	+619
<i>Residential areas</i>							
Tereny przemysłowe	5126	0,00	5219	0,00	5376	0,00	+157
<i>Industrial areas</i>							
Inne tereny zabudowane	6663	0,00	7226	0,00	7637	0,00	+411
<i>Other built-up areas</i>							
Zurbanizowane tereny niezabudowane	5825	0,00	5733	0,00	5757	0,00	+24
<i>Undeveloped urbanized areas</i>							
Tereny rekreacji i wypoczynku	3660	0,00	3605	0,00	3596	0,00	-9
<i>Recreational areas</i>							
Tereny komunikacyjne	50191	0,02	50941	0,02	51109	0,02	+168
<i>Transport areas</i>							
drogi	43265	0,02	43972	0,02	44138	0,02	+166
<i>roads</i>							
tereny kolejowe	6239	0,00	6261	0,00	6246	0,00	-15
<i>railway grounds</i>							
inne ^c	687	0,00	708	0,00	725	0,00	+17
<i>others^c</i>							
Użytki kopalne	802	0,00	775	0,00	755	0,00	-20
<i>Minerals</i>							
Użytki ekologiczne	1871	0,00	1765	0,00	1839	0,00	+74
<i>Ecological arable land</i>							
Nie użytki	42313	0,02	42145	0,02	41945	0,02	-200
<i>Wasteland</i>							
Tereny różne^d	7068	0,00	6968	0,00	6947	0,00	-21
<i>Miscellaneous land^d</i>							

a Patrz uwagi metodyczne na str. 91. b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2008-2010. c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, waly ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Departamentu Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

a See methodological notes on page 91. b Population as of 31 XII, for 2008-2010, respectively. c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of Department of Geodesy and Property Management of the Regional Centre for Geodetic and Cartographic Documentation of Marshal's Office of Pomorskie Voivodship in Gdańsk.

TABL. 2(29). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA TERENÓW MIEJSKICH I WIEJSKICH
Stan w dniu 1 I
URBAN AND RURAL GEODESIC AREA
As of 1 I

LATA YEARS	Ogółem Total		Tereny Areas						Ludność na 1 km ² Population per 1 km ²
	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^a w ha per capita ^a in ha	miejskie urban			wiejskie rural			
			w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^a miast w ha per urban capita ^a in ha	w % ogółem in % of total	w ha in ha	na 1 mieszkań- ca ^a wsi w ha per rural capita ^a in ha	w % ogółem in % of total	
2005	1829288	0,83	109025	0,07	6,0	1720263	2,41	94,0	120
2006	1831425	0,83	110834	0,08	6,1	1720591	2,37	93,9	120
2007	1831036	0,83	110445	0,07	6,0	1720591	2,34	94,0	121
2008	1831022	0,82	110431	0,07	6,0	1720591	2,31	94,0	121
2009	1831005	0,82	110640	0,07	6,0	1720365	2,28	94,0	122
2010	1831034	0,82	111203	0,08	6,1	1719831	2,26	93,9	122

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004-2009.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 XII, for 2004-2009, respectively.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3(30). POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW^a NA GRUNTACH ORNYCH
Stan w czerwcu
AREA OF IDLE AND SET ASIDE LAND^a WITHIN ARABLE LAND
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓŁEM w tys. ha	66,7	56,9	30,1	28,3	31,7
TOTAL in thous. ha					
w tym w gospodarstwach indy- widualnych	45,1	38,1	18,7	18,4	18,5
of which in private farms					
Z ogółem w % powierzchni grun- tów ornych	10,4	8,8	5,0	4,7	5,1
Of total in % of arable land area					

a Od 2007r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”.

a Since 2007 "Area of set aside land within arable land".

TABL. 4(31). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE^a
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND
FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w ha in ha					
OGÓŁEM	667	856	1041	1178	628	578
TOTAL						
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND						
Grunty rolne	623	818	1007	1114	607	559
Agricultural land						

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

TABL. 4(31). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE^a (dok.)
 AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND
 FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w ha in ha					
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW (dok.) BY TYPE OF LAND (cont.)						
Grunty rolne (dok.): <i>Agricultural land (cont.):</i>						
W tym użytki rolne <i>Of which agricultural land</i>	353	492	621	593	285	225
klasy bonitacyjne: <i>quality classes:</i>						
I-III <i>I-III</i>	107	142	145	144	61	67
IV ^b <i>IV^b</i>	211	316	428	435	218	150
V-VI oraz VI RZ i PsZ <i>V-VI or VI RZ and PsZ</i>	35	34	48	14	6	8
Grunty leśne <i>Forest land</i>	44	38	34	64	21	19
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA ^c BY DIRECTION OF DESIGNATION ^c						
wylączone: <i>designated for:</i>						
Na tereny osiedlowe <i>Residential areas</i>	447	566	689	738	414	369
Na tereny przemysłowe <i>Industrial areas</i>	80	107	91	125	52	28
Pod drogi i szlaki komunikacyjne <i>Roads and communications trails</i>	6	42	28	39	22	8
Pod użytki kopalne <i>Minerals</i>	40	35	51	63	32	26
Pod zbiorniki wodne <i>Water reservoirs</i>	1	18	3	2	-	-
Na inne cele <i>Other purposes</i>	93	88	180	211	109	147

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego. c Bez użytków rolnych pod zalesienia i zadrzewienia.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b Agricultural land of mineral and organic origin. c Excluding agricultural land designated for afforestation.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land – data of the Ministry of the Environment.

TABL. 5(32). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
 I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
 DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND
 MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w ha in ha					
Grunty wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^a (stan w dniu 31 XII) ... <i>Land requiring reclamation and management^a (as of 31 XII)</i>	2620	2676	2839	2853	2784	2924
zdewastowane <i>devastated</i>	2319	2337	2348	2352	2298	2374
zdegradowane <i>degraded</i>	301	339	491	501	486	550

a Zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
 a Recorded on the basis of the criteria and principles set out in the relevant laws on the protection of agricultural land and forest land.

TABL. 5(32). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE (dok.)

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w ha		in ha			
Grunty zreklamowane	34	36	61	52	58	43
Land reclaimed						
w tym na cele:						
of which for purposes:						
rolnicze	8	-	39	38	50	29
agricultural						
leśne	17	-	19	4	4	14
forest						
Grunty zagospodarowane	12	2	22	2	3	10
Land managed						
w tym na cele:						
of which for purposes:						
rolnicze	8	2	22	-	-	2
agricultural						
leśne	-	-	-	2	-	-
forest						

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 6(33). POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w dniu 31 XII

AREA OF RECLAIMED AGRICULTURAL LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. ha		in thous. ha			
OGÓŁEM	422,6	422,6	421,8	421,8	421,8	421,8
TOTAL						
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	54,3	53,8	54,8	55,3	54,6	46,4
in % of total area of agricultural land						
Grunty orne	287,1	287,1	286,6	286,6	286,6	286,6
Arable land						
w tym:						
of which:						
zdrenowane	164,3	164,3	164,3	164,3	164,3	164,3
drained						
nawadniane	14,4	14,2	14,2	14,2	14,3	14,3
watered						
Łąki i pastwiska	135,5	135,5	135,2	135,2	135,2	135,2
Meadows and pastures						
w tym:						
of which:						
zdrenowane	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
drained						
nawadniane	33,8	33,7	33,7	33,7	33,7	33,7
watered						

Źródło: dane Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku.

Source: data of the Voivodship Board of Land Reclamation and Water Facilities in Gdańsk.

TABL. 7(34). POŻARY^a UPRAW ROLNYCH, ŁĄK, RŻYSK I NIEUŻYTKÓWFIRES^a OF AGRICULTURAL CROPS, MEADOWS, STUBBLES AND WASTELAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Požary: Fires:						
upraw rolnych, łąk i rżysk <i>of agricultural crops, meadows, stubbles</i>	329	796	89	156	171	102
nieużytków <i>of wasteland</i>	714	174	434	867	687	1667
Powierzchnia pożarów w ha: <i>Area of fires in ha:</i>						
upraw rolnych, łąk i rżysk <i>of agricultural crops, meadows, stubbles</i>	446	721	67	399	145	85
nieużytków <i>of wasteland</i>	732	288	627	367	360	1236

^a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

^a Resulting from the burning of plant remains.

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Service.

TABL. 8(35). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIKCONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS
OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/08	2008/09	2009/10	
	ogółem <i>total</i>		w tym gospodar- stwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
	W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES			
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a (NPK) <i>Mineral fertilizers^a (NPK)</i>	99,4	99,7	98,6	75,2
Azotowe (N) <i>Nitrogen (N)</i>	53,9	62,5	58,2	44,4
Fosforowe (P ₂ O ₅) <i>Phosphorus (P₂O₅)</i>	20,4	16,8	18,7	14,6
Potasowe (K ₂ O) <i>Potassium (K₂O)</i>	25,1	20,4	21,7	16,2
Nawozy wapniowe ^b (CaO) <i>Lime fertilizers^b (CaO)</i>	35,1	28,9	46,2	35,7

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego, łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Including mixed fertilizers. ^b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 8(35). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK (dok.)**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007/08	2008/09	2009/10	
	ogółem total		w tym gospodar- stwa indywidualne of which private farms	
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg	PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg			
Nawozy mineralne lub chemiczne ^a (NPK) Mineral fertilizers ^a (NPK)	130,4	129,2	122,1	119,6
Azotowe (N)	70,7	81,0	72,1	70,7
Nitrogen (N)				
Fosforowe (P ₂ O ₅)	26,7	21,7	23,2	23,2
Phosphorus (P ₂ O ₅)				
Potasowe (K ₂ O)	33,0	26,5	26,8	25,7
Potassium (K ₂ O)				
Nawozy wapniowe ^b (CaO)	46,1	37,4	57,2	56,8
Lime fertilizers ^b (CaO)				

a Łącznie z wieloskładnikowymi. b Przeważnie w postaci wapna palonego, łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Including mixed fertilizers. b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 9(36). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY GLEB**

ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF SOIL PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2010	SPECIFICATION
Pobrane próbki pierwotne	77	162	332	33	Primary samples collected
z tego w ramach:					of which as part of:
kontroli	25	30	14	-	control
akcji związanych z poważnymi awariami	12	13	1	-	activities related to serious breakdowns
prac własnych i pozostałych ^a	40	119	317	33	own works and others ^a
Wykonane oznaczenia	383	2972	472	72	Tests performed
w tym w ramach:					of which as part of:
kontroli	25	154	-	-	control
w tym wskaźników fizykochemicznych	25	142	-	-	of which physiochemical indicators
akcji związanych z poważnymi awariami	12	13	42	-	activities related to serious breakdowns
prac własnych i pozostałych ^a	346	2805	430	72	own works and others ^a
w tym wskaźników fizykochemicznych	346	2805	430	72	of which physiochemical indicators

a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Works commissioned (other than monitoring) and own works conducted in laboratories.

Source: data of the Environmental Protection Inspectorate.

TABL. 10(37). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE

ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania In period of conversion	
	ogółem total	powierzchnia użytków rolnych w ha area of agricultural land in ha	ogółem total	powierzchnia użytków rolnych w ha area of agricultural land in ha
2005	31	1333	149	5852
2006	69	1772	153	6265
2007	109	5696	163	5500
2008	223	5959	169	5407
2009	245	10014	249	8709
2010	348	12048	300	10506

Źródło: dane Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Agricultural and Food Quality Inspection.

TABL. 11(38). POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ŻŁÓŻ TORFÓW

AREA, RESOURCES AND EXPLOITATION OF PEAT RESOURCES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zasoby:						
Resources:						
w tym eksploatowane: w ha	24	12	17	17	17	19
of which exploited: in ha						
w mln m ³	0,1	0,1	0,3	0,5	0,3	0,5
in mln m ³						
udokumentowane w ha	51259	51273	51272	51272	51264	51266
documented in ha						
szacunkowe w mln m ³	1005,3	1005,5	1005,8	1005,5	1003,4	1003,6
estimated in mln m ³						
W tym w ha:						
Of which in ha:						
trwale użytki zielone (z) ^a :						
permanent grassland (g) ^a :						
1 z ^b g	22	22	22	22	22	22
2 z ^c g	25567	25568	25567	25567	25555	25555
3 z ^d g	14263	14263	14263	14263	14262	14264
inne użytki rolne	1605	1614	1614	1614	1619	1619
other agricultural land						
nieużytki rolnicze	9802	9806	9806	9806	9806	9806
wasteland						

^a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa. ^b Użytki zielone w klasie gruntów bardzo dobre i dobre. ^c Użytki zielone w klasie gruntów średnie. ^d Użytki zielone w klasie gruntów słabe i bardzo słabe.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Defined on the basis of the agricultural valorization of production space, developed by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation. ^b Grasslands in the very good and good class. ^c Grasslands in the middle class. ^d Grasslands in the weak and weak class.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

DZIAŁ III ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków, a także stanu czystości wód powierzchniowych (rzek i jezior oraz Morza Bałtyckiego).

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych, mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszenia równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studziennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Informacje o **poborze i zużyciu wody** dotyczą:
1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania.

Od 2003 r. uwzględnia się w województwach nadmorskich wielkość poboru z morskich wód wewnętrznych, które obejmują na terenie województwa pomorskiego:

- część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią łączącą określone punkty geograficzne na Mierzei Helskiej i Mierzei Wiślanej;
- część Zalewu Wiślanego, znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Rosją na tym Zalewie;
- wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego;

CHAPTER III RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes

The chapter presents information on: water resources and major trends in their consumption, industrial and municipal waste waters and their treatment level, water installations in urban and rural areas and waste water treatment plants as well as the state of surface waters (rivers, lakes, the Baltic Sea).

Exploitable underground water resources are those resources, that in observing principles of conservation and their technical condition, may be withdrawn from a given aquifer horizon without disturbing the hydrogeological balance.

The increment of underground water resources means a volume of water documented in the course of hydro-geological research during construction of underground water intakes and their commissioning.

Information regarding water withdrawal and consumption concern:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)”
- organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include drainage waters from mines and construction facilities, discharged to tanks without using it.

Since 2003 is considered in seaside voivodships largeness withdrawal with internal waters, which including in Pomorskie Voivodship area:

- a part of Gulf of Gdańsk enclosed by the line connected specific geographical points on the Hel Peninsula and on the Wisła Peninsula;
- a part of Wisła Bay situated to the south-west of the national border between the Republic of Poland and Russian Federation on the Bay;
- ports' waters defined from the sea side by a line connecting the farthest extended in the sea port stationary installations constituting an integral part of the port system;

2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha. Od 2005 r. do stawów rybnych nie zalicza się pstrągarni;

3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz udziału wody zużytej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegi zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezwrotnych i w sieci – np. zrzutów wód zanieczyszczonych dla odświeżenia obiegu zamkniętego itp.) przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty) do 100 (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegów i braku uzupełniającego poboru wody).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi odprowadzane są ścieki.

Do miast wyposażonych w wodociąg zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do miast wyposażonych w kanalizację zaliczono te miasta, w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane również ścieki gospodarcze.

2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forestry and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area. Since 2005 fish ponds do not include trout farms;

3) in the item “exploitation of water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks, workplaces etc.).

Data on **recirculation of water in the industry** refer to industrial plants equipped with closed circulation of water and a share of used water in closed circulations in the total volume of water used for production purposes.

Closed circulation is a system in which water, which was once used, is not discharged to the receiver but returned to the direct water supply point to be reused and recirculated.

The **indicator of water used to fill closed circulation** was calculated by dividing the volume of water used throughout the year to refill closed circulations due to (non-returnable and network) water losses, contaminated water discharges e.g. to refresh closed circulation etc. by the volume of water used for production purposes within a year. The value of this indicator expressed as a percentage can vary from zero (open circulation) to 100 (theoretical value in the conditions of absolute closure and lack of water intake).

Water supply and sewage networks are water supply and sewage conduits as well as related equipment for water supply and sewage discharge.

The **cities with water supply system** include those cities, where the (street) water-line distribution network was at least 250 m long and at the same time it served 5 residential buildings, with at least 25 flats or 2 street outlets.

The **cities with sewage system** include those cities where the (street) combined sewage network was at least 250 m long and from which there are at least 5 connections to residential buildings or to yard inlets as well as cities with rainwater network, if the network is used for discharge of household waste waters as well.

Do miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków zaliczono te miasta, w których ścieki komunalne przed odprowadzaniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku, gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, to o zakwalifikowaniu miasta do odpowiedniego rodzaju oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

Dane o ludności miast korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Ścieki przemysłowe to ścieki nie będące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek, które według PKD 2007 zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki – w 2010 r. stanowił 3,4%. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze i zużyciu wód oraz wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze nie wymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilość zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie jest większa od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

The urban areas served by waste water treatment plants include those urban areas, from which municipal sewerage, before being drained of to a collector was subjected to mechanical, biological or to increased biogene removal (disposal). When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment the predominate amount of waste treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of waste water treatment plant.

Data on urban population using waste water treatment plants are presented on the basis of a number of people served by waste water treatment plants operating within a sewage system.

Industrial waste water includes sewage which is not residential sewage or precipitation waters produced as a result of commercial, industrial, storage, transportation or service activity as well as mixed with sewage produced by other entities discharged by sewage network owned by this plant.

Data on industrial waste water refer to sewage discharged by the entities which, according to Nace Rev. 2, were included under "Industry" covering "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" as well as other sections, whose share in the volume of discharged sewage is insignificant – in 2010 the value was 3.4%. The same entities are covered by data on water withdrawal and consumption and waste water treatment plants installations.

Industrial waste water requiring treatment means sewage discharged via a network of open canals or ditches directly to waters, earth or sewage network from production entities (including water contaminated as a result of dehydration of mines and contaminated waters used in industry for cooling).

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling waters after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,

- temperatura wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoeffektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszana ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesowi oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczania**. Do 2009 r. dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

- the temperature of cooling waters discharged into lakes and their inflows does not exceed $+26^{\circ}\text{C}$ as well as other waters, except territorial sea, does not exceed $+35^{\circ}\text{C}$.

Data on **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically and biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fat subjects to settlement or floatation through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by micro-organisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogene removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Municipal waste water means residential or municipal sewage including industrial sewage or the mixture of residential sewage with rainwater or the mixture of residential sewage with industrial sewage and rainwater disposed of by a commune through sewage water system and waste water treatment plants.

Data on **municipal waste waters** cover sewage discharged via a sewerage system by the units managed by water supply and sewerage companies and plants established by a voivode (or managed by territorial local self-governments) and all units supervising collective discharge of waste water via sewerage network (including housing co-operatives, water companies, water service plants, enterprises etc.). Prior to discharge to the recipient, all the sewage should be treated. Thus, in the statistics, the waste water was included as the **waste water requiring treatment**. Until 2009 data do not include precipitation waters and infiltration water discharged via sewerage network.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przyzgodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszona substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

Stopień redukcji zanieczyszczeń w ściekach jest to wyrażona w procentach redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach w wyniku zastosowania procesów oczyszczania.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) wyraża wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku w ściekach odprowadzonych od jednego mieszkańca w ciągu doby (określonego jako BZT₅), równego 60g O₂ na dobę.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Za wykorzystanie osadów do celów rolniczych uważa się zastosowanie osadów ściekowych do uprawy wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorkowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów.

Municipal waste water treatment plants cover all waste water treatment plants operating within a sewerage network. The statistical surveys do not include household waste water treatment facilities or plants which treat only transported waste water (i.e. waste water treatment plants which operate outside the sewerage network).

Data on treated waste water discharge via sewerage system include waste water treated in mechanical, mechanical and biological waste water treatment plants and waste water treatment plant with increased biogene removal (disposal).

Pollutants mass in waste water discharged to waste water treatment plant devices in time unit equals a product of intensity of waste water flow and concentration of pollutants in it.

Biochemical oxygen demand (BOD₅) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time for the aerobic oxidation of organic matter, contained in water or sewage, by live bacteria and extracellular enzymes. Biochemical oxidation of organic matters it is the most intensive during the first five days.

Chemical oxygen demand (COD) is a conventional concept referring to the amount of oxygen used in the chemical process of oxidation of waste water by using potassium dichromate.

Suspension in waste water means non-dissolved, suspended substances and materials of various degree of break-up.

Degree of pollutants reduction in waste water is the reduction of charge of pollutants due to treatment expressed as a percentage.

Population equivalent (P.E.) is a number expressing the ratio of the sum of the pollution load produced during 24 hours by industrial facilities and services to the individual pollution load in household sewage produced by one person in the same time. In Poland, the BOD₅ load from 1 person is assumed to be equal 60 g O₂ per 24 hours.

Sewage sludge from waste water treatment plants are understood as sludge from sludge digesters and other installations, used for purifying waste water. The quantity and composition of sludge depend on the method and degree of waste water treatment.

The use of sludge for agricultural purposes means the use of sludge for cultivation of crops sold on the market, including crops used in production of feed.

Sewage sludge treatment means disposal or reduction of burden through combustion, pyrolysis (degasification), wet oxidation, chemical treatment or other methods resulting in reduction or liquidation of the sludge burden.

Przez **osady ściekowe nagromadzone** należy rozumieć osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Informacje o **stanie jednolitych części wód rzek i jezior** prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 VIII 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 162, poz. 1008). Rozporządzenie to dokonuje wdrożenia Ramowej Dyrektywy Wodnej – dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 X 2000 r. (Dz. Urz. WE L 327 z 22 XII 2000, str. 1).

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Stan jednolitych części wód w rzekach ocenia się jako dobry lub zły, porównując wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego jednolitych części wód rzek (na podstawie wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych) z wynikami klasyfikacji stanu chemicznego (na podstawie wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód).

Informacje o **stanie sanitarnym wód w kąpieliskach** opracowano na podstawie wyników badań prowadzonych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Analiza wyników badań wód prowadzona jest w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 X 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530).

Informacje o **zanieczyszczeniach Morza Bałtyckiego** pochodzą z badań realizowanych w ramach „Międzynarodowej Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczeń morza przez statki” zwanej w skrócie MARPOL. Do kontrolowania wód w polskiej strefie ekonomicznej wykorzystywane są samoloty: turbolet SP-MBA i AN-28 BRYZA. Samoloty wyposażone są w specjalistyczny sprzęt do wykrywania zanieczyszczeń morza, niezależnie od pory dnia i warunków pogodowych. Kontrolują one polskie wody wewnętrzne z wyłączeniem wód Zalewu Wiślanego i Szczecińskiego. Samoloty wykrywają zanieczyszczenia olejowe, definiowane jako mieszaninę z zawartością jakiegokolwiek oleju. Śmigłowiec SP-SHO służy do wykrywania zanieczyszczeń (olejowych i innych) w portach nadzorowanych przez Urząd Morski w Gdyni.

Accumulated sludge means sludge at the premises of a waste water treatment plant in the storage yards, fields, lagoons or ponds, in a reporting period and in previous years.

Information on the status of uniform bodies of river and lake waters is presented in accordance with decree of the Minister of the Environment of 20 VIII 2008 on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water (Journal of Laws 2008 No. 162, item 1008). This decree implements the Framework Water Directive – Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 X 2000 (Official Journal EC L 327 of 22 XII 2000, page 1).

The uniform body of surface water means a discrete and significant element of surface waters, such as: a lake, a reservoir, a stream, river or canal, part of stream, river or canal, a transitional water or a stretch of coastal water.

The status of uniform bodies of river waters is evaluated as good or bad by comparing results of the classification of ecological uniform surface water body status (on the basis of research results concerning quality indices of waters constituting physico-chemical, biological and hydromorphological elements) with results of the classification of their chemical status (on the basis of limit values of chemical quality indices).

Information about the sanitary state of water in bathing resorts was developed based on results of research conducted by the sanitary and epidemiological stations. The analysis of the results of water testing is carried out based on the Regulation of the Minister of Health on 16 X 2002 on the requirements to be met by water in bathing resorts (Journal of Laws No. 183, item 1530).

Information on pollutants of the Baltic Sea comes from the research carried out under the "International Convention for the Prevention of marine pollution from ships" called MARPOL. To control the water in the Polish economic zone, the planes SP-MBA Turbolet and AN-28 BRYZA are used. The aircrafts are equipped with specialized equipment for the detection of marine pollution, regardless of time of day and weather conditions. They control Polish internal waters excluding the waters of the Vistula Lagoon and Szczecin. The aircrafts detect oil pollution defined as a mixture with any oil content. The helicopter SP-SHO is used to detect pollutants (oil and others) in the ports controlled by the Maritime Office in Gdynia.

TABL. 1(39). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH
Stan w dniu 31 XII
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	1418,8	1419,5	1429,8	1432,3	1429,5	1431,8
TOTAL						
z utworów geologicznych: from geological formations of the:						
czwartorzędowych	1176,8	1176,9	1183,2	1185,3	1183,0	1185,2
quaternary period						
trzeciorzędowych	136,2	136,4	139,6	139,9	140,3	140,4
tertiary period						
kredowych	105,4	105,8	106,7	106,7	105,8	105,8
cretaceous period						
starszych	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
older						
Przyrost lub ubytek (-) zasobów w stosunku do poprzedniego roku Increase or decrease (-) of resources on the previous year	-1,2	0,7	10,4	2,5	-2,8	2,3

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

Source: data of the State Geological Institute.

TABL. 2(40). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
	w hm ³ in hm ³						w % in %
OGÓŁEM	276,4	270,4	267,4	253,9	224,6	227,0	100,0
TOTAL							
na 1 km ² ^a	15,1	14,8	14,6	13,9	12,3	12,4	x
per 1 km ² ^a							
na cele: for purposes of:							
Produkcyjne ^b (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i ry- bactwem) – z ujęć własnych .	147,9	138,8	140,7	124,9	97,2	99,6	43,9
Production ^b (excluding agricul- ture, forestry, hunting and fishing) – from own intakes							
wody powierzchniowe	46,5	48,6	46,4	46,0	47,9	47,6	21,0
surface waters							
wody podziemne	16,9	16,7	15,5	15,8	14,3	13,0	5,7
underground waters							
morskie wody wewnętrzne internal sea waters	82,5	72,5	78,2	62,9	34,8	39,0	17,2

a W dam³. b Patrz uwagi metodyczne na str. 105.

a In dam³. b See methodological notes on page 105.

TABL. 2(40). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU (dok.)

WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
	w hm ³ in hm ³						w % in %
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych ^a (wody powierzchniowe)	8,8	11,0	10,0	10,9	10,1	9,0	4,0
<i>Irrigation in agriculture and forestry as well as filling up and completing fish ponds^a (surface waters)</i>							
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	119,7	120,6	116,7	118,1	117,4	118,4	52,1
<i>Exploitation of water-line system^b</i>							
wody powierzchniowe	8,5	8,2	8,3	9,1	9,7	10,6	4,7
<i>surface waters</i>							
wody podziemne	111,2	112,4	108,4	109,1	107,7	107,7	47,4
<i>underground waters</i>							

a Od 2005 r. bez pstrągami; patrz uwagi metodyczne na str. 106. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Since 2005 excluding trout farms; see methodological notes on page 106. b Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 3(41). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
	w hm ³ in hm ³						w % in %
OGÓŁEM	249,1	241,8	241,6	228,1	198,0	201,1	100,0
TOTAL							
Przemysł ^a	145,8	136,7	138,7	122,5	94,7	97,6	48,5
<i>Industry^a</i>							
w tym na cele produkcyjne of which for purposes of production	140,2	131,6	134,2	117,6	90,4	93,6	46,5
Rolnictwo i leśnictwo ^b	8,8	11,0	10,0	10,9	10,0	9,0	4,5
<i>Agriculture and forestry^b</i>							
Eksploatacja sieci wodociągowej ^c	94,5	94,1	92,9	94,7	93,3	94,5	47,0
<i>Exploitation of water-line system^c</i>							

a Patrz uwagi metodyczne na str. 107. b Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych; od 2005 r. bez pstrągami; patrz uwagi metodyczne na str. 106. c Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a See methodological notes on page 107. b Water used for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds; since 2005 excluding trout farms; see methodological notes on page 106. c Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 4(42). ZUŻYCIE WODY W ZAKŁADACH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI WODY
CONSUMPTION OF WATER IN PLANTS EQUIPPED WITH CLOSED WATER CYCLES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zużycie wody na cele produkcyjne w hm ³	140,2	131,6	134,2	117,6	90,4	93,6
Consumption of water for production purposes in hm ³ w tym w obiegach zamkniętych w % ogółem	1,0	1,1	1,2	1,2	1,6	1,8
of which in closed cycles in % of total						
Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte: Plants equipped with closed water cycles:						
w % zakładów ogółem ^a in % of all plants ^a	33,3	30,4	29,3	30,3	29,7	33,7
według wskaźnika w obiegach używanej wody: by indicator of withdrawal to fill used water circulation:						
poniżej 10,0% below	28	25	26	24	25	26
10,1-50,0	5	5	6	6	6	5
50,1-90,0	1	2	-	1	2	2
90,1-99,0	1	1	1	1	-	-
99,1% i więcej and more	1	-	1	1	1	1

a Zużywających wodę do produkcji.

a Using water for production.

TABL. 5(43). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ
W 2010 R.

CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY
IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zużycie wody na cele Water consumption for purposes of						
	przemysłowe ^a industrial ^a				eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water-line system ^b		
	ogółem total	w tym do produkcji of which for production		z zakupu from purchase	ogółem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
		z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociągowej from water- line system				
w hm ³ in hm ³						na 1 mieszka- niaka w m ³ per capita in m ³	
OGÓŁEM	90,8	88,3	0,0	0,6	46,5	36,3	x
TOTAL							
Gdańsk	46,1	44,8	0,0	0,3	22,1	17,3	37,9
Kwidzyn	38,7	38,5	-	0,2	1,9	1,2	30,6
Gdynia	2,3	1,7	0,0	0,1	11,3	9,1	36,6

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 5(43). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ
W 2010 R. (dok.)
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY
IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zużycie wody na cele <i>Water consumption for purposes</i>						
	przemysłowe ^a <i>industrial^a</i>				eksploatacji sieci wodociągowej ^b <i>of exploitation of water-line system^b</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym do produkcji <i>of which for production</i>		z zakupu <i>from purchase</i>	ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa domowe <i>of which households</i>	
		z ujęć własnych zakładu <i>from plant's own intakes</i>	z sieci wodociągo- wej <i>from water- -line system</i>				na 1 miesz- kańca w m ³ <i>per capita in m³</i>
						w hm ³	in hm ³
Słupsk	0,4	0,3	0,0	0,0	4,4	3,6	36,8
Starogard Gdański	3,3	3,0	0,0	0,0	1,8	1,4	28,0
Tczew	0,0	0,0	-	-	2,6	2,1	35,5
Sopot	-	-	-	-	2,4	1,6	42,9

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6(44). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE^a
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w hm ³ in hm ³					
Przychód wody	149,4	140,2	142,0	125,9	98,1	100,6
<i>Income of water</i>						
Z ujęć własnych	147,9	138,8	140,7	124,9	97,2	99,6
<i>From own intakes</i>						
wody powierzchniowe	129,0	121,1	124,6	108,9	82,7	86,5
<i>surface waters</i>						
wody podziemne	16,9	16,7	15,5	15,8	14,3	13,0
<i>underground waters</i>						
wody z odwadniania zakładów górnictwowych oraz obiektów budowlanych	2,0	1,0	0,6	0,2	0,2	0,1
<i>from mine drainage and build- -ing constructions</i>						
Z zakupu od innych jednostek ...	1,5	1,3	1,3	1,0	0,9	1,0
<i>From purchase from other entities</i>						

a Patrz uwagi metodyczne na str. 107.

a See methodological notes on page 107.

TABL. 6(44). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w hm ³ in hm ³					
Rozchód wody <i>Outcome of waters</i>	149,4	140,2	142,0	125,9	98,1	100,6
Zużycie na potrzeby zakładów <i>Consumption for plants' needs</i>	145,8	136,7	138,7	122,5	94,7	97,6
w tym do produkcji <i>of which for production</i>	140,2	131,6	134,2	117,6	90,4	93,6
w tym z sieci wodociągowej <i>of which from water-line system</i>	0,6	0,5	0,5	0,4	0,2	0,3
Sprzedaż wody <i>Sale</i>	2,1	1,9	1,8	1,9	1,6	1,6
Straty w sieci <i>Losses in system</i>	1,4	1,6	1,4	1,6	1,8	1,4

a Patrz uwagi metodyczne na str. 107.

a See methodological notes on page 107.

TABL. 7(45). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI
I DZIAŁÓW W 2010 R.
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS
IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody <i>Income of water</i>					Rozchód wody <i>Outcome of water</i>	
	ogółem <i>grand total</i>	z ujęć własnych <i>from own intakes</i>			z zakupu <i>from purchase</i>	zużycie na potrzeby zakładu <i>consumption for plant's needs</i>	sprzedaż <i>sale</i>
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
			powierzchniowych <i>surface</i>	podziemnych <i>underground</i>			
w hm ³ in hm ³							
OGÓŁEM TOTAL	100,6	99,6	86,5	13,0	1,0	97,6	1,6
w tym: <i>of which:</i>							
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	1,2	1,2	1,0	0,0	0,0	1,2	-
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	66,5	65,8	58,4	7,4	0,8	64,3	1,0
w tym: <i>of which:</i>							
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	5,1	4,7	1,8	2,9	0,3	4,9	0,1
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0

a Patrz uwagi metodyczne na str. 107.

a See methodological notes on page 107.

TABL. 7(45). **GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2010 R. (dok.)**
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water				Rozchód wody Outcome of water		
	ogółem grand total	z ujęć własnych from own intakes			z zakupu from purchase	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs	sprzedaż sale
		razem total	w tym of which				
			powierzchniowych surface	podziemnych underground			
		w hm ³ in hm ³					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	39,3	39,2	39,2	-	0,2	38,2	0,0
<i>Manufacture of paper and paper products</i>							
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	4,0	4,0	3,8	0,2	-	3,8	0,1
<i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	9,5	9,4	9,1	0,3	0,0	9,5	0,0
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	0,6	0,6	-	0,6	0,0	0,6	0,1
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>							
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2,3	2,2	0,7	1,5	0,1	1,8	0,5
<i>Manufacture of other transport equipment</i>							
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	28,7	28,7	27,1	1,6	0,0	28,5	0,2
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							

a Patrz uwagi metodyczne na str. 107.

a See methodological notes on page 107.

TABL. 8(46). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sieć rozdzielcza w km: <i>Distribution network in km:</i>						
Wodociągowa	12381,9	12637,5	12909,5	13379,2	13794,0	14163,2
<i>Water-line</i>						
Kanalizacyjna ^a	5612,0	5956,4	6295,9	6764,3	7308,1	7779,2
<i>Sewerage^a</i>						

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 8(46). WODOCIĄGI I KANALIZACJA (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEM (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych^a w tys.: <i>Connections leading to residential buildings^a in thous.:</i>						
Wodociągowe	212,1	205,2	207,3	226,8	237,2	241,4
<i>Water-line system</i>						
miasta	93,0	91,4	92,0	104,5	109,7	111,2
<i>urban areas</i>						
wieś	119,1	113,8	115,3	122,3	127,5	130,2
<i>rural areas</i>						
Kanalizacyjne	122,9	127,4	132,8	143,8	149,5	158,4
<i>Sewerage system</i>						
miasta	78,7	78,6	80,0	86,3	87,7	92,2
<i>urban areas</i>						
wieś	44,2	48,8	52,8	57,5	61,8	66,2
<i>rural areas</i>						
Zdroje uliczne	254	240	217	200	192	192
<i>Street outlets</i>						
Miasta	92	84	59	56	62	72
<i>Urban areas</i>						
Wieś	162	156	158	144	130	120
<i>Rural areas</i>						
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³ <i>Water consumption from water-line system in households (during the year) in hm³</i>						
Miasta:						
<i>Urban areas:</i>						
w hm ³	55,5	54,1	53,8	54,2	53,7	52,8
<i>in hm³</i>						
na 1 mieszkańca w m ³	37,5	36,6	36,4	36,8	36,4	35,8
<i>per capita in m³</i>						
Wieś w hm ³	19,7	20,1	20,0	21,1	21,3	22,0
<i>Rural areas in hm³</i>						

a Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania.

a Including connections leading to collective accommodation facilities.

TABL. 9(47). MELIORACJE PODSTAWOWE

Stan w dniu 31 XII

PRIMARY MELIORATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rzeki i kanały w km	4609	4610	4616	4618	4623	4709
<i>Rivers and canals in km</i>						
w tym rzeki uregulowane	1575	1575	1582	1583	1608	1681
<i>of which regulated</i>						

TABL. 9(47). MELIORACJE PODSTAWOWE (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PRIMARY MELIORATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wały w km	655	657	655	656	653	653
<i>Rollers in km</i>						
obszar chroniony w tys. ha	141,0	141,0	141,0	141,0	141,0	141,0
<i>protected area in thous. ha</i>						
Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³	-	-	-	0	-	-
<i>Usable capacity of water reser- voirs in dam³</i>						
Stacje pomp odwadniających	95	94	95	95	95	95
<i>Drainage pump stations</i>						
obszar oddziaływania w tys. ha	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6
<i>area of interaction in thous. ha</i>						

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 10(48). MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY LUB MODERNIZACJI

Stan w dniu 31 XII

PRIMARY MELIORATION REQUIRING REBUILDING OR MODERNIZATION

As of 31 XII

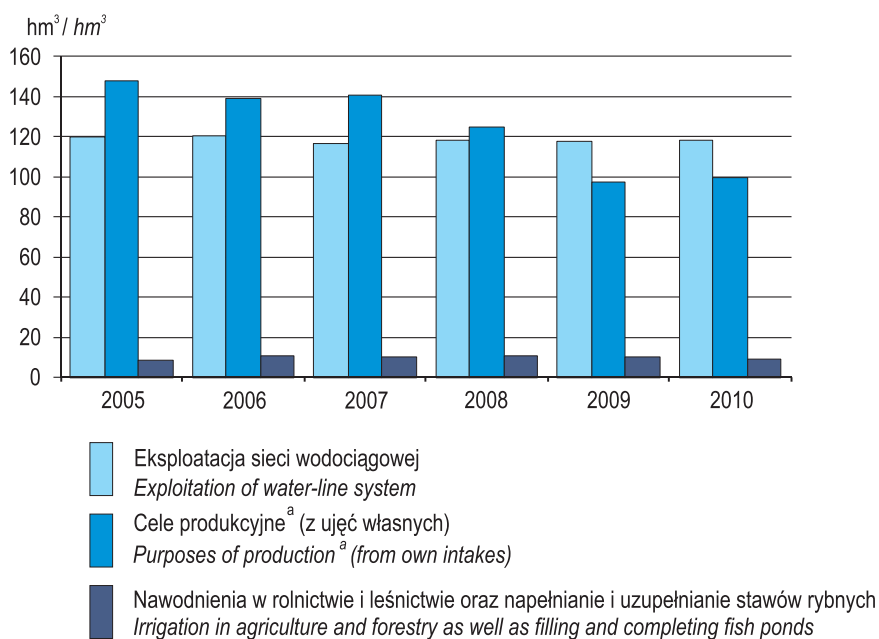
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Melioracje podstawowe: <i>Primary melioration</i>						
rzeki w km	408	387	400	389	389	431
<i>rivers in km</i>						
wały w km	210	237	211	204	204	259
<i>rollers in km</i>						
stacje pomp w szt.	33	37	36	35	35	40
<i>pump stations in units</i>						
Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagają- mi odbudowy lub moderniza- cji w tys. ha	109,2	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6
<i>Area of agricultural land with equipment requiring rebuilding or modernization in thous. ha</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
grunty orne	69,2	71,1	71,1	71,1	71,1	71,1
<i>arable land</i>						
użytki zielone	40,0	40,5	40,5	40,5	40,5	40,5
<i>grassland</i>						

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W LATACH 2005-2010

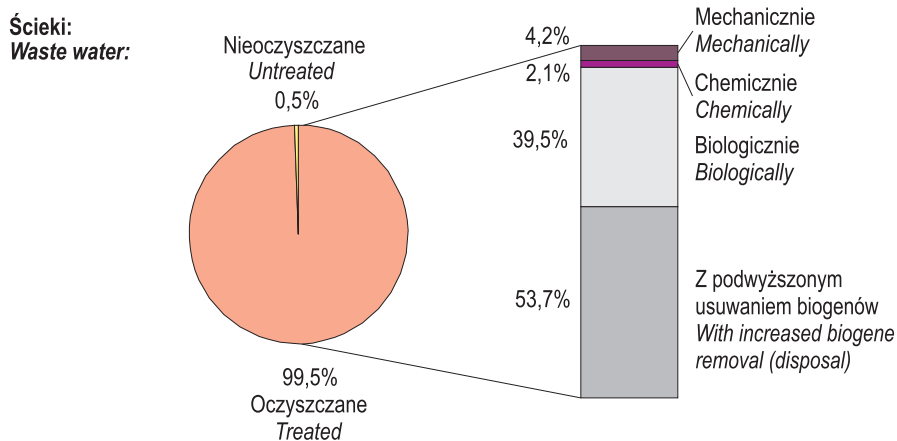
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION IN YEARS 2005-2010

^a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem.
^a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing.

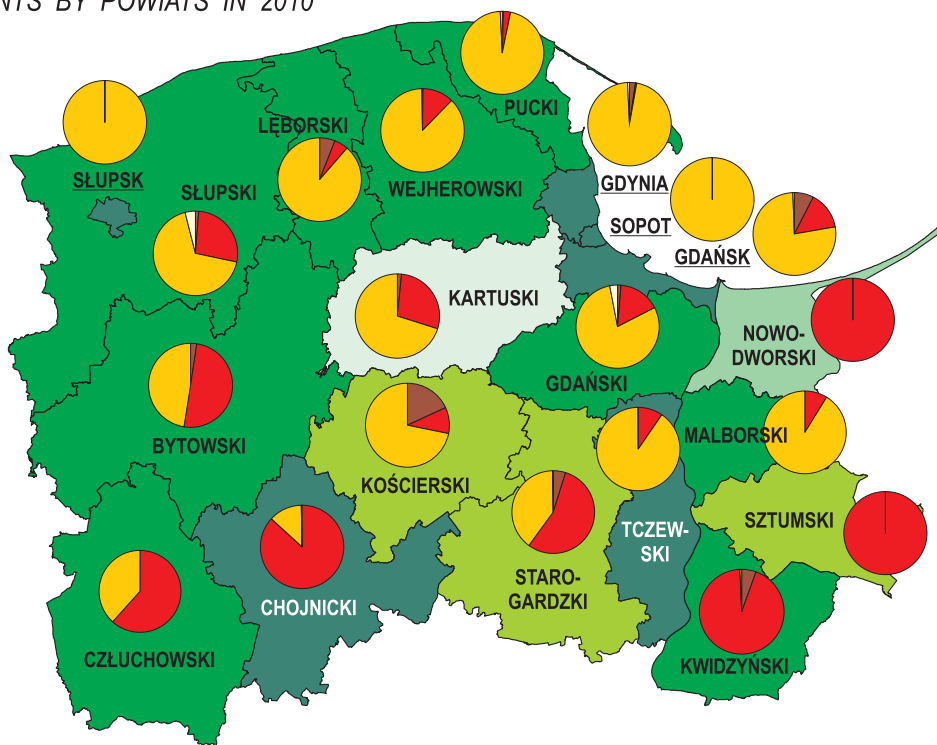
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2010 R.

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2010

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WEDŁUG POWIATÓW W 2010 R.

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER^a AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY POWIATS IN 2010

Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych: Structure of industrial and municipal waste water:

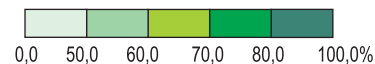
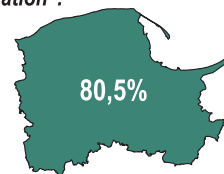
Oczyszczane:

Treated:

- mechanicznie
mechanically
- chemicznie^b i biologicznie
chemically^b and biologically
- z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal (disposal)
- Nieoczyszczane
Untreated

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków
w % ludności ogółem^c:

Population using waste water treatment plants
in % of total population^c:

^a Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków - na podstawie szacunków; ludność ogółem - na podstawie bilansów.

^a Requiring treatment discharged into waters or into the ground. ^b Concerns industrial waste water. ^c Population using waste water treatment plants - estimated data; total population - based on balances.

TABL. 11(49). POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPELNIANIA STAWÓW RYBNYCH
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	7149	7287	7358	7478	7447	7149
<i>Area of irrigated agricultural land and forest land^a in ha</i>						
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	28	123	123	123	95	95
<i>Area of filled fish ponds^b in ha</i>						
Pobór wody ^c w dam ³	8839	10986	10042	10897	10050	9024
<i>Water withdrawal^c in dam³</i>						
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	7739	8136	7192	8047	8300	7274
<i>for irrigation of agricultural and forest lands</i>						
na 1 ha	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,0
<i>per 1 ha</i>						
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	1100	2850	2850	2850	1750	1750
<i>for filling up and completing fish ponds</i>						
na 1 ha	39,2	23,2	23,2	23,2	18,4	18,4
<i>per 1 ha</i>						

ab O powierzchni co najmniej: a – 20 ha; b – 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

ab Area of at least: a – 20 ha; b – 10 ha. c Including waste water withdrawal for irrigation.

TABL. 12(50). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a	
	w hm ³ in hm ³					w %	in %
OGÓŁEM	225,1	215,1	220,9	201,4	168,7	171,4	100,0
TOTAL							
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	132,8	123,5	127,2	109,9	88,8	91,1	53,2
<i>discharged directly from plants^b</i>							
w tym wody chłodnicze	85,2	75,0	79,1	62,0	42,0	46,1	26,9
<i>of which cooling waters</i>							
odprowadzone siecią kanalizacyjną	92,3	91,6	93,7	91,5	80,0	80,3	46,8
<i>discharged by sewerage system</i>							

a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z wodami chłodniczymi, zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Including cooling waters, contaminated water from mines drainage and building constructions, as well as polluted precipitation water.

TABL. 12(50). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI (dok.)
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a	
	w hm ³ in hm ³					w % in %	
W tym ścieki wymagające oczyszczania	139,9	140,1	141,8	139,4	126,7	125,3	100,0
Of which waste water requiring treatment	129,1	130,1	127,9	125,5	125,2	124,7	99,5
oczyszczane	5,3	5,1	5,3	4,9	6,2	5,3	4,2
mechanicznie mechanically	2,1	2,5	3,1	2,7	2,6	2,6	2,1
chemicznie ^b chemically ^b	57,8	58,6	57,3	53,2	49,2	49,5	39,5
biologicznie biologically	63,9	63,9	62,2	64,7	67,2	67,3	53,7
z podwyższonym usuwaniem biogenów	10,8	10,0	13,9	13,9	1,5	0,6	0,5
with increased biogene removal (disposal)	0,4	0,4	0,4	1,9	0,6	0,6	0,5
nieoczyszczane	10,4	9,6	13,5	12,0	0,9	-	-
untreated							
odprowadzone bezpośrednio z zakładów							
discharged directly from plants							
odprowadzone siecią kanalizacyjną							
discharged by sewerage system							

^a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych.

^a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. ^b Concerns industrial waste water.

TABL. 13(51). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2010 R.

CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2010

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne ^a wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi Industrial and municipal ^a waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground						nieoczyszczane untreated
	ogółem grand total	oczyszczane treated				z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)	
		razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie ^b chemically ^b	biologicznie biologically		
	w hm ³ in hm ³						

OGÓŁEM TOTAL

OGÓŁEM	125,3	124,7	5,3	2,6	49,5	67,3	0,6
GRAND TOTAL							

W tym MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA ŚCIEKAMI^c

Of which CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT^c

Razem Total	97,2	97,0	4,3	2,6	39,6	50,4	0,3
-------------------	------	------	-----	-----	------	------	-----

^a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych. ^c 12 miast, które odprowadziły 77,6% wojewódzkiej ilości ścieków wymagających oczyszczania oraz 50,0% ścieków nieoczyszczanych.

^a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. ^b Concerns industrial waste water. ^c 12 cities that discharged 77.6% of the volume of waste water requiring treatment and 50.0% of untreated water in the voivodship.

TABL. 13(51). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2010 R. (dok.)

CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2010 (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne ^a wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal ^a waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>						nieoczyszczane <i>untreated</i>
	ogółem <i>grand total</i>	oczyszczone <i>treated</i>				z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal (disposal)</i>	
		razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie ^b <i>chemically ^b</i>	biologicznie <i>biologically</i>		
w hm ³ in hm ³							

W tym MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA ŚCIEKAMI ^c (dok.)Of which CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT ^c (cont.)

Kwidzyn	35,7	35,7	2,0	-	33,7	-	-
Gdańsk	27,0	26,9	2,0	2,5	1,4	20,8	0,2
Gdynia	11,9	11,8	0,3	0,1	-	11,5	0,1
Słupsk	4,8	4,8	-	-	-	4,8	-
Starogard Gdański	4,7	4,7	-	-	2,9	1,8	-
Tczew	2,4	2,4	-	-	-	2,4	-
Sopot	2,1	2,1	-	-	-	2,1	-
Chojnice	1,6	1,6	-	-	1,6	-	0,0
Lębork	1,7	1,7	-	-	-	1,7	-
Malbork	1,8	1,8	-	-	-	1,8	-
Wejherowo	1,8	1,8	0,0	-	-	1,8	0,0
Rumia	1,7	1,7	-	-	-	1,7	-

^a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych. ^c 12 miast, które odprowadziły 77,6% wojewódzkiej ilości ścieków wymagających oczyszczenia oraz 50,0% ścieków nieoczyszczanych.

^a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. ^b Concerns industrial waste water. ^c 12 cities that discharged 77.6% of the volume of waste water requiring treatment and 50.0% of untreated water in the voivodship.

TABL. 14(52). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE

TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w hm ³ in hm ³					
Ścieki odprowadzone ^a	141,5	132,0	135,4	118,0	96,7	98,0
<i>Discharged waste water ^a</i>						
w tym bezpośrednio do wód lub do ziemi	132,8	123,5	127,2	109,9	88,8	91,1
<i>of which directly into waters or into the ground</i>						
w tym wody chłodnicze	85,2	75,0	79,1	62,0	42,0	46,1
<i>of which cooling waters</i>						

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

^a Including contaminated drainage water from mines and building constructions – data also includes cooling waters used by power stations in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 14(52). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE (dok.)

TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w hm ³		in hm ³			
W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi <i>Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground</i>	47,6	48,5	48,1	47,9	46,8	45,0
oczyszczane <i>treated</i>	47,2	48,1	47,6	46,0	46,1	44,4
mechanicznie <i>mechanically</i>	5,2	5,0	5,3	4,9	6,2	5,2
chemicznie <i>chemically</i>	2,1	2,5	3,1	2,7	2,6	2,6
biologicznie <i>biologically</i>	39,8	40,3	39,0	0,3	37,1	36,3
z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal (disposal)</i>	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
nieoczyszczane <i>untreated</i>	0,4	0,5	0,4	1,9	0,6	0,6

TABL. 15(53). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2010 R.

TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odprowadzone ^a <i>Discharged waste water^a</i>	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi <i>Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground</i>						nie-oczyszczane <i>untreated</i>
		ogółem <i>grand total</i>	oczyszczane <i>treated</i>					
			razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie <i>chemically</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal (disposal)</i>	
		w hm ³		in hm ³				
OGÓŁEM TOTAL	98,0	45,0	44,4	5,2	2,6	36,3	0,3	0,6
w tym: <i>of which:</i> Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	6,5	0,0	0,0	-	-	0,0	-	-
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	60,9	43,3	43,2	4,7	2,3	36,0	0,2	0,1
w tym: <i>of which:</i> Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	5,1	0,4	0,4	0,1	-	0,3	-	0,0

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including contaminated drainage water from mines and building constructions – data also includes cooling waters used by power stations in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 15(53). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG
WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2010 R. (dok.)
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER BY SELECTED
SECTIONS AND DIVISIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odprowa- dzone ^a Dischar- ged was- te water ^a	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi <i>Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground</i>						nie- oczysz- czone untreated
		ogółem grand total	oczyszczone treated					
			razem total	mecha- nicznie mechani- cally	chemicz- nie chemi- cally	biologicz- nie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogene removal (disposal)	
Przetwórstwo przemy- słowe (dok.) Manufacturing (cont.) w tym: of which:								
Produkcja wyrobów z drewna, kórka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	0,3	0,3	0,3	0,3	-	-	-	0,0
Produkcja papieru i wy- robów z papieru Manufacture of paper and paper products	34,2	33,5	33,5	2,0	-	31,5	-	-
Produkcja koksu i produk- tów rafinacji ropy nafto- wej ^Δ Manufacture of coke and refined petroleum pro- ducts	5,2	5,2	5,2	1,6	2,3	1,3	-	-
Produkcja chemikaliów i wy- robów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	9,1	-	-	-	-	-	-	-
Produkcja wyrobów z po- zostałych mineralnych surowców niemetalicz- nych Manufacture of other non- metallic mineral products	0,3	0,3	0,3	0,3	-	-	-	-
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	1,8	0,4	0,4	0,4	-	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wod- ną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	27,2	0,3	0,3	0,0	0,2	-	-	-

^a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych – dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

^a Including contaminated drainage water from mines and building constructions – data also includes cooling waters used by power stations in tank turbine cooling systems of turbine condensers.

TABL. 16(54). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE
TREATED AND UNTREATED WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a
	W hm ³		In hm ³			
OGÓŁEM	92,3	91,6	93,7	91,5	80,0	80,3
TOTAL						
Oczyszczane	81,9	82,0	80,3	79,5	79,1	80,3
<i>Treated</i>						
mechanicznie	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>mechanically</i>						
biologicznie	17,9	18,3	18,3	15,0	12,1	13,2
<i>biologically</i>						
z podwyższonym usuwaniem biogenów	63,9	63,6	62,0	64,5	66,9	67,1
<i>with increased biogene removal (disposal)</i>						
Nieoczyszczane	10,4	9,6	13,5	12,0	0,9	-
<i>Untreated</i>						
	Z OGÓŁEM w %		OF TOTAL in %			
Oczyszczane	88,7	89,5	85,6	86,9	98,9	100,0
<i>Treated</i>						
w tym biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem biogenów	88,6	89,5	85,6	86,9	98,8	99,9
<i>of which biologically and with increased biogene removal (disposal)</i>						
Nieoczyszczane	11,3	10,5	14,4	13,1	1,1	-
<i>Untreated</i>						

a W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years.

TABL. 17(55). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	PRZEMYSŁOWE INDUSTRIAL					
OGÓŁEM	38	37	34	39	51	40
TOTAL						
Mechaniczne	7	6	7	9	12	10
<i>Mechanical</i>						
Chemiczne	4	5	4	4	5	4
<i>Chemical</i>						
Biologiczne	23	22	19	21	30	22
<i>Biological</i>						
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	4	4	4	5	4	4
<i>With increased biogene removal (disposal)</i>						

TABL. 17(55). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WASTE WATER TREATMENT PLANTS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
KOMUNALNE ^a MUNICIPAL ^a						
OGÓŁEM	210	217	215	214	217	219
TOTAL						
Mechaniczne	5	5	3	4	4	5
<i>Mechanical</i>						
Biologiczne	164	166	164	161	165	168
<i>Biological</i>						
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	41	46	48	49	48	46
<i>With increased biogene removal (disposal)</i>						

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; bez oczyszczalni chemicznych; patrz uwagi metodyczne na str. 109.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; excluding chemical waste water treatment plants; see methodological notes on page 109.

TABL. 18(56). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

PLANTS BY HAVING WASTE WATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OGÓŁEM	149	148	142	136	144	133
TOTAL						
Odprowadzające ścieki bezpo- średnio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	44	46	43	52	53	46
<i>Discharging waste water requir- ing treatment directly into wa- ters or into the ground</i>						
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	40	39	36	39	40	37
<i>with waste water treatment plants</i>						
o wystarczającej przepu- stowości	33	30	28	30	31	28
<i>of sufficient capacity</i>						
o niewystarczającej prze- pustowości	7	9	8	9	9	9
<i>of insufficient capacity</i>						
bez oczyszczalni ścieków	4	7	7	13	13	9
<i>without waste water treatment plants</i>						
Odprowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej (bez oczysz- czalni ścieków)	105	102	99	84	91	87
<i>Discharging waste water into the sewerage system (without was- te water treatment plant)</i>						

TABL. 19(57). **CHARAKTERYSTYKA PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI I PODCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
CHARACTERIZATION OF INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS AND PRETREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCZYSZCZALNIE						
<i>WASTE WATER TREATMENT PLANTS</i>						
OGÓŁEM	38	37	34	39	51	40
<i>TOTAL</i>						
Mechaniczne	7	6	7	9	12	10
<i>Mechanical</i>						
Przepustowość projektowa w m ³ /d	25699	26698	29278	7222	36427	17345
<i>Organic design capacity in m³/24h</i>						
Ścieki oczyszczane w m ³ /d	4503	3386	3962	2962	8182	2404
<i>Waste water treated in m³/24h</i>						
Chemiczne	4	5	4	4	5	4
<i>Chemical</i>						
Przepustowość projektowa w m ³ /d	11460	10200	11918	7298	14498	7298
<i>Organic design capacity in m³/24h</i>						
Ścieki oczyszczane w m ³ /d	6143	7262	8334	1437	7295	1175
<i>Waste water treated in m³/24h</i>						
Biologiczne	23	22	19	21	30	22
<i>Biological</i>						
Przepustowość projektowa w m ³ /d	203730	203581	195160	195291	195451	202459
<i>Organic design capacity in m³/24h</i>						
Ścieki oczyszczane w m ³ /d	111430	114825	106848	104821	101893	99500
<i>Waste water treated in m³/24h</i>						
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	4	4	4	5	4	4
<i>With increased biogene removal (disposal)</i>						
Przepustowość projektowa w m ³ /d	2036	2036	2036	2060	960	960
<i>Organic design capacity in m³/24h</i>						
Ścieki oczyszczane w m ³ /d	1709	1851	1762	1902	714	703
<i>Waste water treated in m³/24h</i>						

TABL. 19(57). **CHARAKTERYSTYKA PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI I PODCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
CHARACTERIZATION OF INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS AND PRETREATMENT PLANTS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PODCZYSZCZALNIE <i>WASTE WATER PRETREATMENT PLANTS</i>						
OGÓŁEM	59	60	59	55	62	61
TOTAL						
Mechaniczne	24	24	23	23	26	24
<i>Mechanical</i>						
Ścieki podczyszczane w m ³ /d ... <i>Waste water pretreated in m³/24h</i>	6411	8423	6968	9392	9319	11045
Chemiczne	31	33	34	29	33	33
<i>Chemical</i>						
Ścieki podczyszczane w m ³ /d ... <i>Waste water pretreated in m³/24h</i>	3490	4785	4867	3273	4779	4378
Biologiczne	4	3	2	3	3	4
<i>Biological</i>						
Ścieki podczyszczane w m ³ /d ... <i>Waste water pretreated in m³/24h</i>	2741	1665	1916	1654	2362	2402

TABL. 20(58). **ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH PRZEMYSŁOWYCH ODPROWADZONYCH PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI**
MASS OF POLLUTANTS IN INDUSTRIAL WASTE WATER DISCHARGED AFTER TREATMENT INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w kg/r in kg/y					
BZT ₅	468773	352315	275044	358745	653189	527094
<i>BOD₅</i>						
ChZT	6026067	6554956	6601026	5844476	5399834	5134853
<i>COD</i>						
Zawiesina	322410	125090	117503	77511	164304	160651
<i>Suspension</i>						

TABL. 21(59). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH

SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		SPECIFICATION
	w t suchej masy in t of dry solid				
Osady wytworzone (w ciągu roku)	81,0		26,4		Sewage sludge generated (during the year)
w tym:					of which:
stosowane:					applied:
do rekultywacji terenów, w tym grun- tów na cele rolnicze	41,9		0,1		in land reclamation, including reclama- tion of land for agricultural purposes
w rolnictwie ^a	2,9		0,6		in agriculture ^a
do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	0,0		-		in cultivation of plants intended for compost production
przekształcone termicznie	12,5		19,1		thermally transformed
składowane	22,9		1,5		landfilled
Osady dotychczas składowane (nagro- madzone) na terenie oczyszczalni ^b					Sewage sludge landfilled up to now (ac- cumulated) on the waste water treat- ment plant ^b – as of end of year
– stan w końcu roku	128,9		2,8		
Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagromadzonych)	40,0		0,4		Sewage sludge used from landfilled up to now (accumulated) sewage sludge

^a Do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzonych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. ^b Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych.

^a To cultivation of all crops sold on the market, including crops intended for fodder production. ^b On landfill areas, fields, lagoons and in sludge tanks.

TABL. 22(60). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^aMUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS ^a

LATA YEARS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plants		Ścieki komunalne ^b w dam ³ Municipal waste water ^b in dam ³		
	ogółem total	w tym nie- posiadają- ce pozwo- leń wodno- -prawnych of which not holding water legal permits	przepu- stowość w m ³ /d capacity in m ³ /24h	równoważ- na liczba mieszkań- ców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopływa- jące do oczysz- czalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczone ^c of which treated ^c	
						ogółem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipita- tion and infiltration water
TYPU MECHANICZNEGO MECHANICAL							
2005	5	1	792	4545	80	80	73
2006	5	2	772	4546	101	101	80
2007	3	2	99	890	32	32	30
2008	4	3	95	970	27	27	27
2009	4	4	95	970	27	27	27
2010	5	4	145	1072	30	30	30

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi metodyczne na str. 109. ^b W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^c Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnię przemysłową.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see methodological notes on page 109. ^b In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. ^c Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 22(60). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a (dok.)MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS^a (cont.)

LATA YEARS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31 XII) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plants		Ścieki komunalne ^b w dam ³ Municipal waste water ^b in dam ³		
	ogółem total	w tym nie- posiadają- ce pozwo- leń wodno- -prawnych of which not holding water legal permits	przepu- stowość w m ³ /d capacity in m ³ /24h	równoważ- na liczba mieszkań- ców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopływa- jące do oczysz- czalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczane ^c of which treated ^c	
						ogółem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipita- tion and infiltration water
TYPU BIOLOGICZNEGO BIOLOGICAL							
2005	164	17	126465 ^d	761547	25606	21968	17994
2006	166	19	129030 ^d	776461	25456	22048	18366
2007	164	19	128047 ^d	762125	26624	23299	18333
2008	161	21	110176 ^d	662136	20743	17827	15102
2009	165	17	79723 ^d	453879	14649	14649	12194
2010	168	19	82629 ^d	473047	15993	15993	13280
Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WITH INCREASED BIOGENE REMOVAL (DISPOSAL)							
2005	41	1	492536	2274551	82714	82714	63862
2006	46	-	498629	2362482	79877	79877	63644
2007	48	-	499079	2382746	84690	84652	61966
2008	49	1	518163	3062011	85683	85625	64463
2009	48	-	462302	2603916	88721	88721	66896
2010	46	1	461086	2648917	92592	92592	67086

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi metodyczne na str. 109. ^b W 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^c Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnię przemysłowe. ^d Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; see methodological notes on page 109. ^b In 2010 the methodology of municipal waste water was changed; data are not strictly comparable with data for previous years. ^c Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants. ^d Relates to devices for biological treatment.

TABL. 23(61). MIASTA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA

Stan w dniu 31 XII

CITIES AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS SERVICING CITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MIASTA CITIES						
OGÓŁEM TOTAL	42	42	42	42	42	42
w tym: of which:						
Obsługiwane przez oczyszczal- nie ścieków Served by waste water treatment plants	41	41	42	42	42	42
biologiczne biologically	16	16	17	13	11	11
z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal (disposal)	25	25	25	29	31	31

TABL. 23(61). **MIASTA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

CITIES AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS SERVICING CITIES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA						
<i>WASTE WATER TREATMENT PLANTS SERVICING CITIES</i>						
OGÓŁEM	35	35	35	36	30	32
TOTAL						
Biologiczne	17	17	17	15	12	14
<i>Biologically</i>						
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	18	18	18	21	18	18
<i>With increased biogene removal (disposal)</i>						

LUDNOŚĆ^a W MIASTACH KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^b w tys.POPULATION^a IN CITIES USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS^b in thous.

OGÓŁEM	1464,5	1461,2	1460,0	1454,8	1443,7	1431,4
TOTAL						
Biologiczne	285,9	286,0	287,5	222,8	133,3	133,0
<i>Biologically</i>						
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	1178,7	1175,2	11726,6	1232,0	1310,4	1298,4
<i>With increased biogene removal (disposal)</i>						

a Na podstawie szacunków. b Pracujące na sieci kanalizacyjnej.

a Estimated data. b Working on sewerage system.

TABL. 24(62). **ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH KOMUNALNYCH ODPROWADZONYCH
PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI**MASS OF POLLUTANTS IN MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED AFTER
TREATMENT INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w kg/yr in kg/y					
BZT ₅	868751	847218	889883	812783	776837	654406
<i>BOD₅</i>						
ChZT	5006653	4864522	5026000	4782448	4591316	4555107
<i>COD</i>						
Zawiesina	1469350	1383940	1349796	1245836	1179759	1209375
<i>Suspension</i>						

TABL. 25(63). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

SEWAGE SLUDGE FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	SPECIFICATION
	w t suchej masy in t of dry solid		
Osady wytworzone w ciągu roku	32,9	33,7	Sewage sludge generated during the year of which:
w tym:			applied:
stosowane:			in land reclamation, including reclama-
do rekultywacji terenów, w tym			tion of land for agricultural purposes
gruntów na cele rolnicze	1,8	0,9	in agriculture ^a
w rolnictwie ^a	3,7	4,8	in cultivation of plants intended for
do uprawy roślin przeznaczonych			compost production
do produkcji kompostu	1,1	1,6	thermally transformed
przekształcone termicznie	5,1	4,1	landfilled
składowane	15,6	3,4	Sewage sludge landfilled up to now (ac-
Osady dotychczas składowane (nagro-			cumulated) on the waste water treat-
madzone) na terenie oczyszczalni ^b			ment plant ^b – as of end of year
– stan w końcu roku	16,5	0,2	Sewage sludge used from landfilled up to
Osady wykorzystane z dotychczas			now (accumulated) sewage sludge
składowanych (nagromadzonych)	7,7	1,1	

a Do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzonych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. b Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych.

a To cultivation of all crops marketed, including crops intended for fodder production. b On landfill areas, fields, lagoons and in sludge tanks.

TABL. 26(64). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD

ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF WATER PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Monitoring:						
Monitoring of:						
rzek (stanowiska pomiarowe)	77	70	94	91	78	66
rivers (test stations)						
jezior:						
lakes:						
jeziora zbadane	12	16	10	8	7	16
investigated lakes						
stanowiska pomiarowe	35	61	43	19	39	26
test stations						
wód podziemnych (stanowi-	48	50	-	33	30	50
ska pomiarowe)						
underground waters (test sta-						
tions)						
wód przejściowych, przybrzeż-	•	•	19	19	10	-
nych i Morza Bałtyckiego						
(stanowiska pomiarowe) ...						
transitional, coastal and Baltic						
Sea waters (test stations)						

TABL. 26(64). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA
W ZAKRESIE OCHRONY WÓD (dok.)

ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL
PROTECTION IN THE SCOPE OF WATER PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pobrane próbki	2283	2213	2705	3532	3002	2980
<i>Collected samples</i>						
w ramach: <i>in the framework of:</i>						
monitoringu	1609	1404	1735	2508	1912	1988
<i>monitoring</i>						
kontroli	172	236	266	110	128	102
<i>inspection</i>						
akcji związanych z poważ- nymi awariami	-	6	5	5	3	3
<i>activities resulting from seri- ous technical failures</i>						
prac własnych i pozostałych ^a <i>own and other works^a</i>	•	•	699	909	959	887
Wykonane oznaczenia	56358	51327	49260	53944	32247	43189
<i>Performed markings</i>						
w tym w ramach: <i>of which within:</i>						
monitoringu	43490	38164	35845	38454	25121	31129
<i>monitoring</i>						
z tego wskaźniki: <i>of which indicators:</i>						
fizykochemiczne	40380	34741	32773	36412	22813	30402
<i>physicochemical</i>						
hydrobiologiczne	1559	1366	900	738	1026	411
<i>hydrobiological</i>						
bakteriologiczne	1551	2057	2172	1304	1282	316
<i>bacteriological</i>						
kontroli	1006	1504	2063	867	767	632
<i>inspection</i>						
w tym wskaźników: <i>of which indicators:</i>						
fizykochemiczne	996	1498	2035	867	761	632
<i>physicochemical</i>						
bakteriologicznych	4	6	15	-	6	-
<i>bacteriological</i>						
akcji związanych z poważ- nymi awariami	-	26	29	426	3	3
<i>activities resulting from se- rious technical failures</i>						
w tym wskaźników fizy- kochemicznych	-	24	29	416	3	3
<i>of which physicochemi- cal indicators</i>						

a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Commissioned works (other than monitoring) and works carried out in laboratories.

Source: data of the Environmental Protection Inspectorate.

TABL.27(65). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi o wydajności w m ³ /d <i>Waterworks with a capacity of m³/24 h</i>				SPECIFICATION
	poniżej 100 <i>below</i>	100-1000	1001-10000	10001- -100000	
Ludność ^a – w % ludności ko- zystającej z urządzeń – za- opatrywana w wodę: odpowiadającą wymaga- niom sanitarnym.....	83,8	81,3	95,4	100,0	<i>Population^a – in % of popu- lation using facilities – sup- plied with water: meeting sanitary require- ments</i>
nieodpowiadającą wyma- ganiom sanitarnym	16,2	18,7	4,6	-	<i>not meeting sanitary requi- rements</i>

a Według szacunków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 28(66). **STAN EKOLOGICZNY JEDNOLITYCH CZĘŚCI RZEK^a KONTROLOWANYCH
W 2010 R.**

*ECOLOGICAL CONDITION OF UNIFORM BODIES OF RIVER WATERS^a
CONTROLLED IN 2010*

RZEKI <i>RIVERS</i>	Jednolite części wód rzek <i>Uniform bodies of river waters</i>					
	liczba kontro- lowanych rzek w zlewni <i>number of controlled rivers in the catchment</i>	w tym w stanie <i>of which in condition</i>				
		bardzo dobrym <i>very good</i>	dobrym <i>good</i>	umiarkowa- nym <i>moderate</i>	slabym <i>poor</i>	złym <i>bad</i>
OGÓŁEM	64 jcw					
TOTAL	49 rzek <i>rivers</i>	-	6	21	-	-
w tym rzeki: <i>of which rivers:</i>						
Słupia	4	-	1	2	-	-
Łupawa	2	-	-	2	-	-
Łeba	4	-	-	-	-	-
Brda	4	-	1	3	-	-
Gwda	1	-	-	1	-	-
Wisła	5	-	-	4	-	-
Wieprza	3	-	-	2	-	-
Martwa Wisła	1	-	-	1	-	-
Motława	4	-	-	-	-	-
Nogat	1	-	-	1	-	-
Wierzyca	6	-	1	3	-	-
Przymorze	9	-	1	1	-	-
Reda	4	-	2	1	-	-
Wda	1	-	-	-	-	-

a Łącznie z kanałami, zlewniami itp.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Including canals, drainage areas etc.

S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 29(67). STAN EKOLOGICZNY JEDNOLITYCH CZĘŚCI JEZIOR KONTROLOWANYCH W 2010 R.

ECOLOGICAL CONDITION OF UNIFORM BODIES OF LAKES CONTROLLED IN 2010

JEZIORA LAKES	Powierzchnia jeziora w ha <i>Lake's area in ha</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Volume in thous. m³</i>	Średnia głębokość w m <i>Average depth in m</i>	Stan ekologiczny jednolitych części wód <i>Ecological condition of uniform bodies of waters</i>
Jasień Południowy	336,7	26052,4	7,7	Dobry <i>Good</i>
Jasień Północny	240,5	21996,4	9,1	Bardzo dobry <i>Very good</i>
Laska	70,4	1040,7	1,4	Umiarkowany <i>Moderate</i>
Gwiazdy	210,0	29589,7	14,0	Umiarkowany <i>Moderate</i>
Bobęcińskie Wielkie	524,6	48985,2	9,1	Dobry <i>Good</i>
Trzebielsk	72,0	3685,5	4,8	Dobry <i>Good</i>
Brodno Wielkie	134,1	8823,0	6,6	Dobry <i>Good</i>
Choczewskie	177,7	6345,3	3,6	Dobry <i>Good</i>
Przywidzkie Wielkie	114,0	6311,3	5,3	Umiarkowany <i>Moderate</i>
Sumińskie	95,4	3225,9	3,4	Dobry <i>Good</i>
Tuchomskie	134,7	3802,2	2,8	Umiarkowany <i>Moderate</i>
Klasztorne Duże	57,5	2780,0	4,8	Słaby <i>Poor</i>
Grabowskie	140,7	18711,0	13,3	Zły <i>Bad</i>
Zajezierskie	50,1	3441,9	6,9	Umiarkowany <i>Moderate</i>
Schodno	50,2	1425,6	2,8	Dobry <i>Good</i>
Wierzyisko	57,5	2620,5	4,6	Umiarkowany <i>Moderate</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: data of the Voivodship Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 30(68). STAN SANITARNY WÓD W KĄPIELISKACH

SANITARY QUALITY OF WATER IN BATHING RESORTS

LATA YEARS	Odpowiadające wymaganiom sanitarnym <i>Meeting the requirements of sanitary</i>	Nieodpowiadające wymaganiom sanitarnym <i>Not meeting the requirements of sanitary</i>		
		razem <i>total</i>	pod względem <i>in terms of</i>	
			fizykochemicznym <i>physicochemical</i>	biologicznym <i>biological</i>
KĄPIELISKA MORSKIE SEA BATHING				
2007	76	5	1	4
2008	60	19	16	3
2009	52	23	23	-
2010	59	15	14	1
KĄPIELISKA ŚRÓDLĄDOWE INLAND BATHING				
2007	76	92	89	12
2008	119	53	52	3
2009	111	43	39	4
2010	94	45	43	4

TABL. 31(69). **ZANIECZYSZCZENIA MORZA BAŁTYCKIEGO^a WYKRYTE PRZY WYKORZYSTANIU WYPOSAŻENIA TELEDETEKCYJNEGO**

POLLUTANTS OF THE BALTIC SEA^a DETECTED BY MEANS OF TELEDETECTIVE EQUIPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Loty <i>Flights</i>	42	41	67	48	62	51
Godziny lotu <i>Flight hours</i>	141	131	209	151	184	154
Ustalone obszary zanieczysz- czeń olejowych <i>Established oil-pollution areas</i>	5	3	16	25	44	25

^a Ustalone przy wykorzystaniu samolotu Turbolet SP-MBA i AN-BRYZA; dane dotyczą całego obszaru wód terytorialnych Polski.

Źródło: dane Urzędu Morskiego w Gdyni.

^a Established using Turbolet SP-MBA and AN-BRYZA planes; data regard the whole area of territorial waters of Poland.

Source: data of Maritime Office in Gdynia.

TABL. 32(70). **ZANIECZYSZCZENIA W WYBRANYCH PORTACH WYKRYTE ŚMIGŁOWCEM SP-SHO**

POLLUTANTS IN SELECTED PORTS DETECTED BY SP-SHO HELICOPTER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Loty <i>Flights</i>	Ustalone obszary zanie- czyszczeń <i>Established polluted area</i>
OGÓŁEM	2005	48	73
TOTAL	2006	9	10
	2007	27	48
	2008	13	11
	2009	9	7
	2010	41	34
w tym: <i>of which:</i>			
Gdańsk	2005	48	27
	2006	9	3
	2007	27	23
	2008	12	6
	2009	8	4
	2010	41	9
Gdynia	2005	48	20
	2006	9	2
	2007	27	14
	2008	9	1
	2009	8	1
	2010	39	14
Hel	2005	46	8
	2006	9	-
	2007	23	1
	2008	9	-
	2009	8	-
	2010	28	3

TABL. 32(70). ZANIECZYSZCZENIA W WYBRANYCH PORTACH WYKRYTE ŚMIGŁOWCEM SP-SHO
(dok.)
POLLUTANTS IN SELECTED PORTS DETECTED BY SP-SHO HELICOPTER
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Loty Flights	Ustalone obszary zanie- czyszczeń Established polluted area
Jastarnia	2005	46	3
	2006	9	2
	2007	23	1
	2008	9	-
	2009	7	-
	2010	32	1
Puck	2005	3	-
	2006	9	-
	2007	23	-
	2008	9	-
	2009	7	-
	2010	32	-
Władysławowo	2005	46	15
	2006	9	3
	2007	24	6
	2008	9	2
	2009	7	2
	2010	31	7

Źródło: dane Urzędu Morskiego w Gdyni.

Source: data of Maritime Office in Gdynia.

TABL. 33(71). BIOLOGICZNA ZABUDOWA BRZEGÓW MORSKICH
BIOLOGICAL MANAGEMENT OF COAST

LATA YEARS	Budowa i utrwalanie wydm Building and preservation of dunes			
	plotki wydmotwórcze w m sand-drift fences in m	wykładanie chrustu brush covering w ha	zatrawienie grass sowing in ha	zakrzewianie w tys. szt. shrubs planting in thous. pcs
2005	68940	24,8	16,5	71,1
2006	69197	26,9	9,9	35,0
2007	49060	25,6	8,1	42,1
2008	47070	19,7	6,5	14,4
2009	59990	24,0	9,4	39,4
2010	58884	22,3	9,1	24,0

Źródło: dane Urzędów Morskich w Gdyni i Słupsku.

Source: data of Maritime Offices in Gdynia and Słupsk.

TABL. 34(72). HYDROTECHNICZNE UMOCNIECIA BRZEGÓW MORSKICH^a
HYDROTECHNICAL STABILIZATION OF COAST^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Opaska brzegowa <i>Sea-wall</i>		Sztuczne zasilanie plaży <i>Artificial beach nourishment</i>	
		dlugość <i>length</i>	rzędne korony <i>coping ordinates</i>	dlugość <i>length</i>	objętość odlo- żonego refulatu w dam ³ <i>volume of ex- tracted silt in dam³</i>
		w m in m			
Chalupy	2005	-	-	900	125,0
	2008	-	-	400	76,9
Gdańsk	2005	-	-	640	73,0
	2007	-	-	1350	242,0
	2009	-	-	1500	70,0
	2010	-	-	1500	70,0
Jastarnia	2005	-	-	700	71,0
	2006	-	-	2000	105,0
	2007	-	-	300	16,8
	2009	-	-	1400	225,5
	2010	-	-	2400	220,8
Jastrzębia Góra	2007	611	-	-	-
	2010	48	3,2	-	-
Kuznica	2005	-	-	2400	274,0
	2006	-	-	900	108,0
	2007	-	-	3700	335,7
	2008	-	-	1000	119,8
	2010	-	-	600	41,4
Łeba	2005	-	-	600	97,0
	2006	208	3,5	1000	34,0
	2008	-	-	1000	28,5
	2009	-	-	1000	51,0
	2010	-	-	1000	56,9
Puck	2007	-	-	150	14,0
Rewa	2008	530	2,8	-	-
Sopot	2005	-	-	640	73,0
Ustka	2005	164	3,5	300	52,0
	2007	-	-	600	67,0
	2008	-	-	600	100,0
	2009	-	-	1000	100,0
	2010	-	-	800	58,3
Władysławowo	2005	-	-	900	140,0
	2006	-	-	1800	229,0
	2007	-	-	1300	142,0
	2008	800	4,0	-	-
	2009	-	-	1400	213,0
	2010	-	-	1200	143,0

a Ukończone w danym roku.

Źródło: dane Urzędów Morskich w Gdyni i Słupsku.

a Completed in a given year.

Source: data of Maritime Offices in Gdynia and Słupsk.

DZIAŁ IV ZANIECZYSZCZENIA I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary i strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu jego ochronę przed nadmiernym zanieczyszczeniem, w szczególności stan wyposażenia i efekty eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Przez zanieczyszczanie powietrza rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy lub wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych czy stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń charakterystyczne dla procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu, co znajduje odzwierciedlenie w niniejszej publikacji.

Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych

CHAPTER IV POLLUTION AND PROTECTION OF AIR

Methodological notes

Information presented in this chapter describes sources, sizes and structure of air pollution as well as undertakings targeted at its protection against excessive pollution, in particular condition of equipment and effects of exploitation of equipment installed for the purpose of air protection.

Air pollution means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harms to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of waste water and wastes (e.g. heaps, landfills), agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the characteristic indices of pollution emission for technological processes. The statistics employ both data sources for this period, which is reflected in this publication.

Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne

w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększona jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują całkowitej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji (60-70%). W niniejszej publikacji dla zbiorowości tej przyjęto określenie „zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza”.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hał produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych przez dany zakład do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzy i pozostałe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji.

in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

It must be stressed that the result of the research do not characterize the entire emission of air pollution, but pertain to energy and industrial sector, which accounts for the scale and structure of emission (60-70%). The term “plants especially noxious to air purity” was adopted for this population in the publication.

Data on emission from plants especially noxious to air purity pertain to organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters-chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls, etc.).

The volume of particulate pollution refers to the volume of pollutants discharged by a particular plant to the atmosphere during a year and includes types of these pollutants, i.e. particulates from the combustion of fuels particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot as well as other types of particulates.

The volume of gases emission refers to the volume of gases pollutants discharged by the reporting entity to the atmosphere during a year and includes: sulphur dioxide, nitrogen oxides (expressed as nitrogen dioxide - NO₂), carbon oxide, carbon dioxide, hydrocarbons and other gases pollutants emitted by a particular plant and specified in the decree of the Council of Ministers on fees for using the environment.

The volume of particulate and sulphur dioxide emission is determined through measurements and in the case of measurement equipment, the estimation is made on the basis of the volume emission.

Wielkości emisji **pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych** opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych. Prezentowany w publikacji wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych został wyliczony i przedstawiony bez uwzględnienia wielkości emisji CO₂, ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi wartościami bezwzględnymi.

Jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń** pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Stopień redukcji zanieczyszczeń wskazuje jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj. zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochrony danego źródła zanieczyszczeń.

Dane o emitorach na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

The volume of emission of other types of gases pollutants is based on estimations. Presented in the publication the indicator pertaining to the degree of gases pollution reduction has been calculated and presented without the volume of CO₂ emission, due to the fact that CO₂ emissions is characterized by large absolute values.

Consolidated methodology of determining the emissions of particular types of pollutants, and relatively stable set of plants in consecutive years allows to present an overall assessment of the scale of developments, tendencies and dynamic of changes of threat to the atmosphere from major industrial and energy sources of air pollution.

Air pollution protection means ensuring the highest possible quality of air, in particular through:

- *maintaining the level of substances contained in air below permissible limits or at worst equal to such limits,*
- *reducing the level of substances in the air, at worst to permissible levels, if the level of such substances exceeds permitted levels.*

Data on the volume of contained or neutralized particulates and gases pollution (by type) illustrate volume of pollution reduced in devices designed for protection of atmosphere, installed at plants recognized as especially noxious to air purity.

The level of pollution reduction shows what percentage of the total pollution has been retained in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of retained pollution and the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator is between 0 and 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

Data concerning stationary point-sources located within plants especially noxious to air purity show number of this devices and emission from them according to their high.

Stanowisko pomiarowe w monitoringu jakości powietrza dla potrzeb statystyki publicznej oznacza miejsce poboru próby lub/i pomiaru w celu oznaczenia jednego zanieczyszczenia daną metodą pomiarową. Definicja ma zastosowanie dla danych od 2008 r. Zanieczyszczenia mierzone są za pomocą metod aspiracyjnych (na stanowiskach automatycznych lub manualnych) lub pasywnych.

W dziale zaprezentowano także dane dotyczące wyników monitoringu oraz kontroli wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska w zakresie czystości powietrza oraz działalności Inspekcji Ochrony Środowiska związanej z przeciwdziałaniem poważnym awariom.

Poważna awaria – to zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska w sprawach poważnych awarii jest tworzenie warunków mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu poważnych awarii oraz usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego.

Ustawowym obowiązkiem Inspekcji Ochrony Środowiska jest prowadzenie rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii. Przepisy dotyczące poważnych awarii zawarte są w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287), a także w ustawie Prawo Ochrony Środowiska i uwzględniają postanowienia Dyrektywy Rady 96/82/WE z 9 XII 1996 r. – w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, zwanej dyrektywą o przeciwdziałaniu poważnym awariom lub Dyrektywą Seveso II.

Monitoring site in air quality monitoring for the purposes of public statistics means a site where sample of individual pollutant is taken or measures of individual parameter is carried using individual methods. Definition applies data from 2008 and beyond. Pollutants are measured with the use of aspiration (at automated or manual monitoring site) or passive methods.

The publication presents also the results of monitoring as well as the evaluation of quality of air by the voivodship inspectorate and activity of the Environmental Protection Inspectorate to prevent major accidents.

Major accident – according to the Environmental Protection Law it is an event, in particular emission, fire or explosion, resulting from an industrial process, storage or transport, in which one or more hazardous substances occur, leading to an immediate danger to life or environment or occurrence of such danger with delay.

The basic task of the Inspectorate for Environmental Protection in case of major accidents is creation of conditions targeted at counter-acting major accidents and removal of their effects and restoration of the proper environment conditions.

The Environmental Protection Inspectorate is legally bound to maintain a register of potential initiators of major accidents. Regulations concerning major accidents have been set forth in the Act on the Environmental Protection Inspectorate (uniform text Journal of Laws 2007 No. 44, item 287), and in the Environmental Protection Law taking into consideration the provision of the Directive 96/82/EC of the European Parliament and of the Council of 9 XII 1996 – on the control of major accident hazards involving dangerous substances, a so-called Directive on prevent major accidents or Seveso II Directive.

TABL. 1(73). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY EMITTING AIR POLLUTANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza	76	76	76	72	72	81
<i>Plants especially noxious to air purity</i>						
Zakłady posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:						
<i>Plants possessing pollutants reduction system:</i>						
pyłowych	59	57	56	54	54	56
<i>particulates</i>						
gazowych	9	8	8	9	10	16
<i>gases</i>						
Zakłady nieposiadające wyników pomiarów:						
<i>Plants without measurement results:</i>						
emisji:						
<i>emission of:</i>						
pyłów	28	29	•	32	26	32
<i>particulates</i>						
gazów	27	26	•	25	23	29
<i>gases</i>						
emisji	70	73	•	64	67	74
<i>imission</i>						

TABL. 2(74). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY SIZE OF POLLUTANTS EMISSION

As of 31 XII

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ EMISSION OF POLLUTANTS	Zakłady emitujące <i>Plants emitting</i>											
	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>

ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE

PARTICULATES POLLUTANTS

OGÓŁEM	64	100,0	63	100,0	65	100,0	62	100,0	60	100,0	66	100,0
TOTAL												
25 t/r i mniej	28	43,8	32	50,8	38	58,5	36	58,1	38	63,4	42	63,6
<i>t/y and less</i>												
26-100	28	43,8	22	34,9	19	29,2	18	29,0	14	23,3	17	25,8
101-500	7	10,9	8	12,7	7	10,8	7	11,3	8	13,3	6	9,1
501-1000 t/r t/y	1	1,5	1	1,6	1	1,5	1	1,6	-	-	1	1,5

TABL. 2(74). **ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY SIZE OF POLLUTANTS EMISSION (cont.)

As of 31 XII

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ EMISSION OF POLLUTANTS	Zakłady emitujące <i>Plants emitting</i>											
	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % <i>in %</i>
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE^a <i>GASES POLLUTANTS^a</i>												
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	73	100,0	73	100,0	72	100,0	69	100,0	71	100,0	81	100,0
25 t/r i mniej <i>ty and less</i>	14	19,2	14	19,2	13	18,1	13	18,9	14	19,7	17	21,0
26-100	15	20,5	20	27,4	19	26,4	20	29,0	25	35,2	25	30,9
101-500	36	49,3	32	43,8	32	44,4	28	40,6	26	36,7	31	38,3
501-1000	4	5,5	3	4,1	4	5,5	4	5,8	2	2,8	4	4,9
1001-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001-5000	-	-	-	-	-	-	1	1,4	1	1,4	1	1,2
5001-10000	4	5,5	3	4,1	3	4,2	3	4,3	3	4,2	3	3,7
10001 t/r i więcej <i>ty and more</i>	-	-	1	1,4	1	1,4	-	-	-	-	-	-

a Bez dwutlenku węgla.

a Excluding carbon dioxide.

TABL. 3(75). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emisja zanieczyszczeń w t/r: <i>Pollutants emission in t/r:</i>						
pyłowych <i>particulates</i>	3539	3467	3457	3300	2619	3357
w tym pyły ze spalania paliw <i>of which particulates from the combustion of fuels</i>	2745	2645	2664	2471	2026	2354
gazowych ^a <i>gases^a</i>	41655	40306	40443	34919	30226	35301
w tym: dwutlenek węgla <i>of which: carbon dioxide</i>	6365964	6213531	5979253	5516077	5427818	6523874
dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	6324309	6173225	5938810	5481158	5397592	6488573
tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	25169	23966	23662	19974	16271	18128
tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>	5967	8515	5926	4844	4561	5904
	9084	9097	9136	8493	8271	9679

a W liczniku bez dwutlenku węgla, w mianowniku z dwutlenkiem węgla.

a In the numerator without carbon dioxide, in denominator with carbon dioxide.

TABL. 3(75). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń: <i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i> w t/r: <i>in t/y:</i>						
pyłowe <i>particulates</i>	327838	282625	320103	303591	300000	390124
gazowe (bez dwutlenku węgla)	37845	44374	43101	45122	40587	70708
<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>						
w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>in % of pollutants produced</i>						
pyłowych <i>particulates</i>	98,9	98,8	98,9	98,9	99,1	99,1
gazowych (bez dwutlenku węgla)	47,6	52,4	51,6	56,4	57,3	66,7
<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>						

TABL. 4(76). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW^a W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
BASIC AIR POLLUTANTS REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>		Urządzenia o skuteczności <i>Equipment with efficiency</i>						
			niskiej <i>low</i>		średniej <i>medium</i>		wysokiej <i>high</i>		
	ogółem ^b <i>total^b</i>	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h <i>volatile gases flow in dam³/h</i>	razem ^b <i>total^b</i>	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h <i>volatile gases flow in dam³/h</i>	razem ^b <i>total^b</i>	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h <i>volatile gases flow in dam³/h</i>	razem ^b <i>total^b</i>	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h <i>volatile gases flow in dam³/h</i>	
Cyklony	2005	179	4956	8	99	72	1728	99	3129
	2006	160	4776	8	104	55	1452	97	3220
	2007	152	4666	7	92	57	1517	88	3057
	2008	157	4479	8	180	52	967	97	3332
	2009	157	4462	8	180	52	981	97	3301
	2010	163	4473	8	103	54	993	101	3377
Multicyklony	2005	39	1410	-	-	20	491	19	919
	2006	40	1349	3	25	18	431	19	893
	2007	55	1476	3	25	22	461	30	990
	2008	47	1245	3	44	18	330	26	871
	2009	58	1521	-	-	21	432	37	1089
	2010	49	1445	-	-	12	366	37	1079

^a Szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. ^b Stan w dniu 31 XII.

a Especially noxious to air purity. b As of 31 XII.

TABL. 4(76). **WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW^a W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
BASIC AIR POLLUTANTS REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Urządzenia o skuteczności Equipment with efficiency						
	ogółem ^b total ^b	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h volatile gases flow in dam ³ /h	niskiej low	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h volatile gases flow in dam ³ /h	średniej medium	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h volatile gases flow in dam ³ /h	wysokiej high	przepływ gazów odlotowych w dam ³ /h volatile gases flow in dam ³ /h	
			razem ^b total ^b		razem ^b total ^b		razem ^b total ^b		razem ^b total ^b
Filtry tkaninowe Fabric filters	2005	111	1834	8	5	55	1001	48	828
	2006	116	1249	8	5	44	436	64	808
	2007	112	1254	2	4	40	357	70	893
	2008	113	1377	11	133	33	496	69	748
	2009	116	1327	11	133	35	508	70	686
	2010	123	1478	9	129	43	528	71	821
Elektrofiltry	2005	19	3567	-	-	-	-	19	3567
Electrofilters	2006	19	3258	-	-	-	-	19	3258
	2007	19	3138	-	-	-	-	19	3138
	2008	19	3048	-	-	-	-	19	3048
	2009	18	2907	-	-	-	-	18	2907
	2010	19	3456	-	-	-	-	19	3456
Urządzenia mokre Wet air cleaners	2005	73	552	21	135	28	52	24	365
	2006	73	537	21	135	13	4	39	398
	2007	72	542	14	130	19	10	39	402
	2008	73	588	14	130	19	10	40	448
	2009	73	595	14	130	19	10	40	455
	2010	86	632	14	130	32	45	40	457

a Szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. b Stan w dniu 31 XII.

a Especially noxious to air purity. b As of 31 XII.

TABL. 5(77). **EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI**
EMISSION SOURCES IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY EMISSION SIZE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emitory	1097	1128	1137	1106	1128	1142
Emission sources						
o wysokości: with the height of:						
do 50 m up to	1044	1085	1088	1063	1081	1092
51-99	42	32	41	33	37	42
100 m i więcej and more	11	11	8	10	10	8
Emisja zanieczyszczeń w tys. t/r: Pollutants emission in thous. t/y:						
pyłowych z emitorów o wysokości: particulates from emission sources with the height of:						
do 50 m up to	1,2	1,1	1,0	1,0	0,8	1,0
51-99	0,8	0,7	0,8	0,9	0,6	0,7
100 m i więcej and more	1,5	1,5	1,2	1,3	1,1	1,7

TABL. 5(77). **EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI (dok.)**
EMISSION SOURCES IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY EMISSION SIZE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emisja zanieczyszczeń w tys. t/yr (dok): <i>Pollutants emission in thous. t/yr</i> (cont.): gazowych z emitorów o wysokości: <i>gases from emission sources with the height of:</i> do 50 m up to 841,8 659,9 516,2 451,5 421,5 513,9 51-99 517,0 459,2 470,2 489,6 562,2 981,4 100 m i więcej and more 5000,8 5088,4 3824,2 4568,3 4442,7 5026,0						

TABL. 6(78). **ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH^a**
POLLUTANTS RETAINED AND NEUTRALIZED IN CLEANING DEVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pyły w t/yr 327838 282625 320103 303591 300000 390124 <i>Particulates in t/yr</i> w % zanieczyszczeń wytworzonych 98,9 98,8 98,9 98,9 99,1 99,1 <i>in % of pollutants produced</i> Gazy (bez CO ₂) w t/yr 37845 44374 43101 45122 40587 70708 <i>Gases (excluding CO₂) in t/yr</i> w % zanieczyszczeń wytworzonych 47,6 52,4 51,6 56,4 57,3 66,7 <i>in % of pollutants produced</i> dwutlenek siarki 2823 2127 2229 2391 2184 1441 <i>sulphur dioxide</i> w % zanieczyszczeń wytworzonych 10,1 8,2 8,6 10,7 11,8 7,4 <i>in % of pollutants produced</i> tlenki azotu 80 78 79 77 78 138 <i>nitrogen oxides</i> w % zanieczyszczeń wytworzonych 0,9 0,9 0,9 0,9 0,9 1,4 <i>in % of pollutants produced</i> tlenek węgla 47 47 39 41 40 180 <i>carbon oxide</i> w % zanieczyszczeń wytworzonych 0,8 0,8 0,7 0,8 0,9 3,0 <i>in % of pollutants produced</i>						

^a Zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

^a *Plants especially noxious to air purity.*

TABL. 6(78). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH
OCZYSZCZAJĄCYCH^a (dok.)
POLLUTANTS RETAINED AND NEUTRALIZED IN CLEANING DEVICES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gazy (bez CO ₂) w t/r (dok.): Gases (excluding CO ₂) in t/y (cont.):						
węglowodory hydrocarbons	1014	1117	1257	1410	1648	1206
w % zanieczyszczeń wy- tworzonych in % of pollutants produced	54,1	55,0	51,7	57,2	67,4	48,5
inne ^b others ^b	33881	41005	39497	41203	36637	67743
w % zanieczyszczeń wy- tworzonych in % of pollutants produced	98,3	98,8	98,6	98,7	99,1	99,5

a Zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza

b Głównie amoniak, dwusierczek węgla, flour, siarkowodór, związki chlorogeniczne

a Plants especially noxious to air purity

b Mostly ammonia, carbon disulphide, fluorine, hydrogen sulphide, organochlorine compounds

TABL. 7(79). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE
UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI
EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR
PURITY BY TYPES OF SUBSTANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w t/r in t/y					
OGÓŁEM TOTAL	•	6216998	5982710	5519377	5430437	6554949,4
w tym: of which:						
Benzo(a)piren Benzo(a)pyrene	•	0,4	0,2	0,3	0,3	0,4
Amoniak Ammonia	•	10	9	11	12	18,1
Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	25169	23966	23662	19974	16271	18128,0
Dwutlenek węgla Carbon dioxide	6324309	6173225	5938810	5481158	5397592	6488573,0
Pyły ze spalania paliw Particulates from the combustion of fuels	2745	2645	2664	2471	2026	2354,0
Pyły z przemysłu cementowo- -wapienniczego i materiałów ogniotrwałych Cement and lime particulates as well as fire-resistant materials	38	7	17	12	10	6,0

TABL. 7(79). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE
UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI (dok.)
*EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR
 PURITY BY TYPES OF SUBSTANCES (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
			w t/r	in t/y		
Pyły węglowo-grafitowe, sadza <i>Carbon and graphite particulates, soot</i>	30	25	27	24	20	19,0
Pyły nawozów sztucznych	34	36	43	17	6	13,0
<i>Particulates from artificial fertilizers</i>						
Pyły pozostałe		706	659	744	545	934,0
<i>Other particulates</i>						
Tlenek węgla	5967	5815	5926	4844	4561	5904,0
<i>Carbon oxide</i>						
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	9084	9097	9136	8493	8271	9679,0
<i>Nitrogen oxides (in terms of NO₂)</i>						
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^a	•	122	91	95	189	776,0
<i>Aliphatic hydrocarbons and their derivatives^a</i>						
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	•	523	622	640	444	322,2
<i>Polycyclic, aromatic hydrocar- bons and their derivatives</i>						
Alkohole alifatyczne i ich po- chodne	•	545	625	528	312	216,5
<i>Aliphatic alcohols and their derivatives</i>						
Etery i ich pochodne	•	0,04	0,8	2	1	3,9
<i>Ethers and their derivatives</i>						
Ketony i ich pochodne	•	49	43	35	30	30,4
<i>Ketones and their derivatives</i>						
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	•	10	12	22	16	39,9
<i>Inorganic acids, their salts and anhydrides</i>						
Pierwiastki metaliczne i ich związki	•	41	38	43	9	8,3
<i>Metallic elements and their compounds</i>						

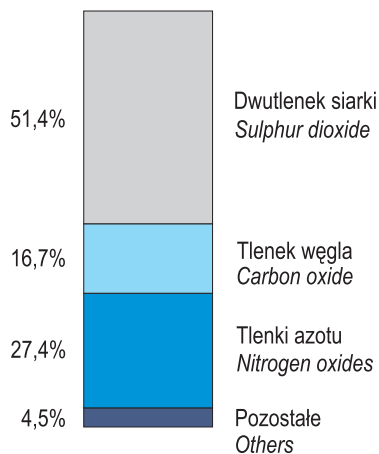
a Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach.

a Excluding listed in other positions.

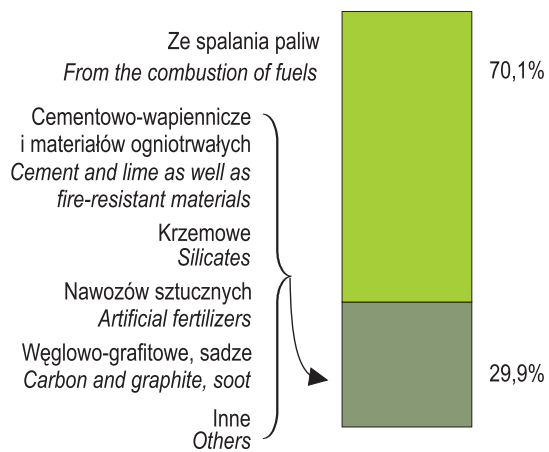
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA W 2010 R.

EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY IN 2010

Zanieczyszczenia gazowe (bez CO₂)
Gases pollutants (excluding CO₂)

Zanieczyszczenia pyłowe
Particulates pollutants

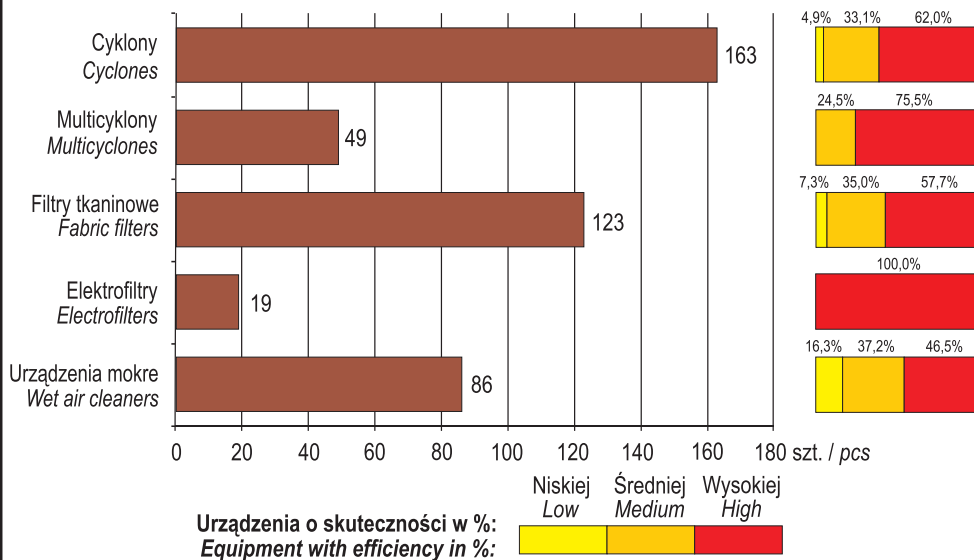

URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

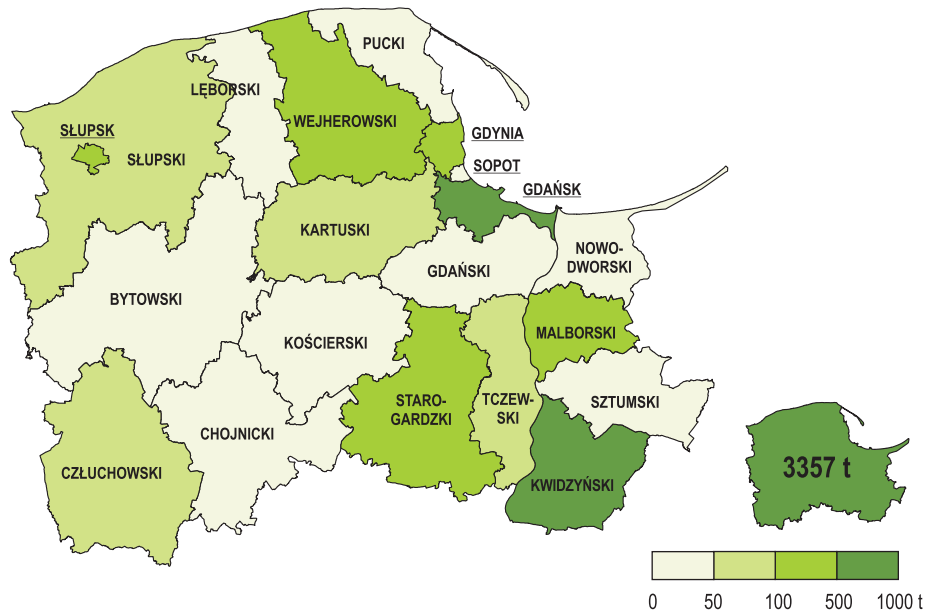
AIR POLLUTANT REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY IN 2010

As of 31 XII

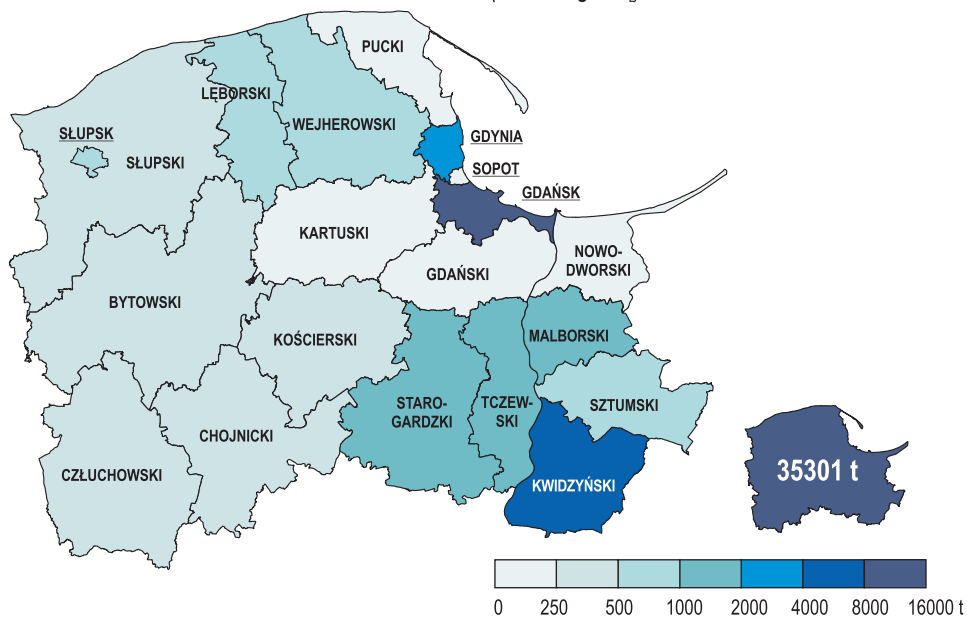

**EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNI
UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG POWIATÓW W 2010 R.**
*EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR
PURITY BY POWIATS IN 2010*

ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE
PARTICULATES POLLUTANTS

ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (bez CO₂)
GASES PARTICULATES (excluding CO₂)

TABL. 8(80). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA W 2010 R.

CITIES WITH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANT EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY IN 2010

MIASTA CITIES	Emisja zanieczyszczeń w t Pollutants emission in t							Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced	
	pyłowych particulates		gazowych gases						
	razem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	razem total	w tym of which				pyło- wych particula- tes	gazo- wych ^a gases ^a
				dwutlenek węgla carbon dioxide	tlenek węgla carbon oxide	dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitrogen oxides		
OGÓŁEM^b TOTAL^b	2500	1568	5916180	5887675	2779	16229	8688	x	x
Gdańsk	830	772	2983630	2968224	802	9863	4275	99,0	77,2
Kwidzyn	936	121	1688436	1681971	782	3149	2489	99,6	13,4
Gdynia	246	200	816965	813024	258	2159	1440	99,4	0,1
Słupsk	290	290	166868	165922	267	379	211	81,9	1,0
Starogard Gdański	63	59	126049	125459	223	158	107	98,9	47,4
Malbork	135	126	134232	133075	447	521	166	81,3	-

a Bez dwutlenku węgla. b 6 miast, na terenie których koncentrowało się 59,2% wojewódzkiej emisji zanieczyszczeń pyłowych i 90,6% zanieczyszczeń gazowych.

a Excluding carbon dioxide. b 6 cities with 59.2% of voivodship particulates pollutants emission and 90.6% of gases pollutants.

TABL. 9(81). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Emisja zanieczyszczeń w tys. t/yr Pollutants emission in thous. t/yr					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń Pollutants retained in pollutant reduction systems				
		pyłowych particulates		gazowych gases			pyłowe particulates		gazowe gases		
		ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem total	w tym of which		w tys. t/yr in thous. t/yr	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tys. t/yr in thous. t/yr	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	
					dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenek węgla carbon oxide					dwutlenek węgla carbon dioxide
OGÓŁEM TOTAL	2005	3,5	2,7	6366,0	25,2	6,0	6324,3	327,8	98,9	37,8	47,5
	2006	3,5	2,6	6213,5	24,0	5,8	6173,2	282,6	98,8	44,4	52,4
	2007	3,5	2,7	5979,3	23,7	5,9	5938,8	320,1	98,9	43,1	51,6
	2008	3,3	2,5	5516,1	20,0	4,8	5481,2	303,6	98,9	45,1	56,4
	2009	2,6	2,0	5427,8	16,3	4,6	5397,6	300,0	99,1	40,6	57,3
	2010	3,4	2,4	6523,9	18,1	5,9	6488,6	390,1	99,1	70,7	66,7
w tym: of which:											
Przetwórstwo	2006	1,6	0,9	3103,2	9,8	2,6	3085,4	119,0	98,6	43,9	71,1
przemysłowe	2007	1,7	0,9	2992,2	10,2	2,8	2973,5	153,9	98,9	42,6	69,5
	2008	1,7	0,9	2934,5	9,9	2,3	2917,0	161,8	99,0	44,7	71,8
Manufacturing	2009	1,3	0,7	2906,9	7,6	2,1	2892,5	186,0	99,3	40,2	73,6
	2010	1,8	0,8	3640,2	9,1	3,0	3622,1	263,6	99,3	70,3	79,5

TABL. 9(81). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tys. t/r Pollutants emission in thous. t/y						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń Pollutants retained in pollutant reduction systems			
	pyłowych particulates		gazowych gases				pyłowe particulates		gazowe gases	
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem total	w tym of which			w tys. t/r in thous. t/y	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tys. t/r in thous. t/y	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced
Przetwórstwo przemysłowe (dok.): Manufacturing (cont.):										
w tym: of which:										
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products										
2006	0,3	0,3	157,0	0,4	0,4	155,9	1,2	77,5	0,1	4,6
2007	0,3	0,3	131,2	0,4	0,5	130,1	1,1	75,9	0,0	3,8
2008	0,3	0,3	143,2	0,4	0,5	142,1	1,2	78,4	0,0	4,1
2009	0,2	0,2	127,2	0,3	0,5	126,2	0,8	76,3	0,0	4,3
2010	0,3	0,3	166,7	0,5	0,6	165,2	0,7	73,8	16,9	89,7
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products										
2006	0,5	0,1	1610,5	3,8	0,7	1604,1	107,0	99,5	5,9	47,9
2007	0,5	0,0	1532,1	4,3	0,6	1525,2	141,4	99,6	3,2	31,6
2008	0,5	0,0	1458,6	3,8	0,5	1452,4	145,8	99,6	2,7	30,6
2009	0,5	0,1	1487,9	2,6	0,5	1482,8	177,2	99,7	2,0	28,7
2010	0,9	0,1	1674,8	3,1	0,7	1668,5	251,2	99,6	1,0	13,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products										
2006	0,1	-	0,6	0,1	0,0	0,1	9,5	99,1	1,7	79,3
2007	0,1	-	0,9	0,1	0,0	0,5	9,4	99,1	1,5	77,9
2008	0,0	-	0,6	0,0	0,0	0,3	5,0	99,1	0,8	73,8
2009	0,0	-	0,3	0,0	0,0	0,1	1,7	98,7	0,7	78,5
2010	0,0	-	0,2	0,1	0,0	0,1	2,0	99,3	0,7	82,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply										
2006	1,4	1,4	2827,6	13,7	2,0	2807,2	154,7	99,1	0,5	2,2
2007	1,4	1,4	2788,7	13,1	1,9	2768,8	157,7	99,1	0,5	2,3
2008	1,5	1,5	2542,3	10,0	2,2	2525,5	141,6	99,0	0,4	2,6
2009	1,1	1,1	2476,4	8,5	2,1	2461,2	113,8	99,0	0,4	2,7
2010	1,3	1,3	2810,0	8,6	2,3	2793,9	126,2	99,0	0,4	2,7

TABL. 10(82). **POWAŻNE AWARIE**
MAJOR ACCIDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Potencjalni sprawcy poważnych awarii (stan w dniu 31 XII)	39	42	44	51	51	53
<i>Potential initiators of major accidents (as of 31 XII)</i>						
zakłady: <i>plants:</i>						
dużego ryzyka	14	14	12	11	11	11
<i>with high risk</i>						
zwiększonego ryzyka	14	14	13	12	11	11
<i>with increased risk</i>						
pozostali	11	14	19	28	29	31
<i>others</i>						
Przypadki wystąpienia poważnych awarii ^a <i>Cases of major accidents ^a</i>	•	16	11	10	10	6

^a Odpowiadające definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami).

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Corresponding to the definition in Art. 3 point 23 of the Act of 27 IV 2001 – Environmental Protection Law (Journal of Laws 2008 No. 25, item 150, with later amendments).

Source: data of the Environmental Protection Inspectorate.

TABL. 11(83). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA**
W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA
*ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL
PROTECTION IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2008	2009	2010
Stanowiska pomiarowe monitoringu jakości powietrza ^a : <i>Air quality monitoring sites ^a:</i>			
metody aspiracyjne	42	64	109
<i>aspiratory methods</i>			
z tego: <i>of which:</i>			
stanowiska automatyczne	6	11	12
<i>automatic sites</i>			
stanowiska manualne	36	53	97
<i>manual sites</i>			
metody pasywne	204	195	195
<i>passive methods</i>			

^a Patrz uwagi metodyczne na str. 143.

^a See methodological notes on page 143.

TABL. 11(83). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA
W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA (dok.)**
*ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL
PROTECTION IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010
Stacje monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych	3	3	3
<i>Monitoring of atmospheric precipitation chemism</i>			
Pobrane próbki pierwotne	10185	9849	11174
<i>Original samples taken</i>			
z tego w ramach:			
<i>of which within:</i>			
monitoringu	9954	9705	10614
<i>monitoring</i>			
kontroli	7	29	12
<i>inspection</i>			
prac własnych i pozostałych ^a	224	115	548
<i>own and other works^a</i>			
Wykonane oznaczenia	13348	18683	14610
<i>Markings conducted</i>			
z tego w ramach:			
<i>of which within:</i>			
monitoringu	12970	18193	13134
<i>monitoring</i>			
z tego wskaźników fizykochemicznych	12970	18193	13134
<i>of which physicochemical indicators</i>			
kontroli	7	85	67
<i>inspection</i>			
z tego wskaźników fizykochemicznych	7	85	67
<i>of which physicochemical indicators</i>			
prac własnych i pozostałych ^a	371	405	1409
<i>own and other works^a</i>			
z tego wskaźników fizykochemicznych	371	405	1409
<i>of which physicochemical indicators</i>			

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a *Commissioned works (other than monitoring) and works conducted in the laboratories.*

S o u r c e: data of the Environmental Protection Inspectorate.

DZIAŁ V OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów, obiektów, gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także zadrzewień, terenów zieleni, parków i ogrodów historycznych oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwale zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona częściowa oznacza ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

CHAPTER V NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION

Methodological notes

The chapter presents statistical description of issues concerning areas, objects, genres of plants and animals protected by law, condition of forest resources as well as environmental threats and environmental protection, and also plantings, green areas, parks, historical gardens and family allotments.

Nature protection consists in preservation, sustainable use and restoration of resources, formations and elements of nature: wild plants, animals and mushrooms; protected species of plants, animals and mushrooms; migratory animals; nature habitats; habitats of endangered, rare and protected species of plants, animals and mushrooms; nature formations of living and animate worlds as well as fossil plants and animals; rural and urban landscapes; afforestation.

Biodiversity means diversity of living organisms inhabiting ecosystems, within a scope of species and among different species as well as diversity of ecosystems.

Landscape protection means preservation of characteristics of a particular landscape.

Strict protection means total and permanent abandonment of direct human interference with the condition of ecosystems, and also formations and elements of nature as well as with the course of natural processes in the areas under protection and in the case of species – an all-year-long protection of their representatives and stages of their growth.

Partial protection means protection of species of plants, animals and mushrooms, allowing for reduction of population number and procurement of these specimen or part of them.

Protection zone means buffer zone bordering on a form of environmental protection and determined individually for the form of environmental protection to protect against external threats stemming from human activity.

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów. Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Polska przyjęła definicję parku narodowego określoną na X (w New Delhi w 1969 r.) i XI (w Beuff w 1972 r.) Ogólnym Zgromadzeniu Światowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN – WCU). Stąd wszystkie polskie parki narodowe, jako odpowiadające wymogom IUCN znalazły się na jej liście.

Rezerwat przyrody obejmuje wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

W zestawieniach tabelarycznych przyjęto klasyfikację rezerwatów zgodnie z dotychczas stosowanym ich podziałem na 9 typów, opracowanym przez Z. Czubińskiego.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Obowiązek podjęcia takich działań wynika z postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej

National park includes protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. A national park is created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats: of plants, animals or fungi. A national park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of the Council of Ministers. National parks are supervised a minister for environmental issues.

Poland adopted the definition of a national park specified during the 10th (New Delhi, 1969) and 11th (Beuff, 1972) meeting of International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN - WCU). Thus, since all the Polish national parks comply with IUCN requirements, have been put on the list.

A nature reserve includes areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly change state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature. An area is recognized as a reserve by the virtue of a local ordinance in the form of the Regional Director for Environmental.

The tables present classification of reserves in accordance with hitherto applied division into 9 types (elaborated by Z. Czubiński).

Landscape park is area protected for natural, historical and cultural values as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development. Creation of a landscaped park, or increase its area by way of a resolution of the voivodship parliament.

A protected landscape area include area protected for the sake of distinguishing landscape characterized by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors. Designation of protected landscape area by resolution of the voivodship parliament.

In terms of functionality Natura 2000 Network is a consistent ecological network created in order to preserve natural habitats and important species within the European Community. The obligation to such a network of protected areas results from the provisions of the Convention on Biological

przyjętej w dniu 5 VI 1992 r. w Rio de Janeiro (tzw. Konwencja z Rio). Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 IV 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasia) oraz Dyrektywa Rady 92/43/EEC z 21 V 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową). Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Jej tworzenie jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE a wybór sposobu ochrony poszczególnych elementów sieci pozostawia się danemu państwu.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

Obszary specjalnej ochrony ptaków – OSO to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, w granicach których ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.

Specjalne obszary ochrony siedlisk – SOO (obszary mające znaczenie dla Wspólnoty – OZW) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków. Obszary OZW są zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji, jednak nie zostały jeszcze wyznaczone aktem prawa krajowego (rozporządzeniem ministra do spraw środowiska, powołującym SOO).

Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami przyrody. Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Diversity (co-called Rio Convention, prepared in Rio de Janeiro of 5 VI 1992). The legal basis for Natura 2000 Network has been stipulated in two legal acts: Council Directive on the conservation of wild birds, called the Birds Directive (Council Directive 79/409/EEC of 2 IV 1979) and Council Directive on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, called the Habitats Directive (Council Directive 92/43/EEC of 21 V 1992). The regulations provide for establishment of areas linked with ecological corridors, i.e., fragments of landscape managed in a way that fosters migration, dissemination and exchange of genetic pool of species. The network is intended to preserve biological diversity through the protection of not only the most valuable and rare elements of nature but also the most typical and still widely common ecosystems characteristic for biogeographical regions (e.g. the Alpine, Atlantic or the Continental region). The obligations bind all the EU Member States but they are relatively free to choose the way the network will be managed and protected.

Natura 2000 Network encompasses:

Special Protection Areas of birds – SPA are the sites established according to the EU regulations for the protection of population of wild birds of one or more species, where the birds enjoy favourable conditions throughout their entire lifecycle, at any stage of their growth.

Special Areas of Conservation of habitats – SAC (Site of Community Importance – SCI) are sites established according to the EU regulations for the preservation of natural habitats or populations of endangered plant and animal species or for the purpose of restoration of a proper condition of natural habitats or proper condition of protection of these species. SCI areas are approved by the European Commission by decision, but have not yet been designated an act of national law (regulation ministers for environment, establishing the SAC).

Natura 2000 sites may overlap other conservation forms. A Natura 2000 site is established, and its borders may be changed the site may be deleted by the virtue of an ordinance of a minister for environmental issues in consultation with a minister for agricultural issues, a minister competent for development of rural areas and minister responsible for water management issues.

Dotychczas zostały wyznaczone 144 obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 I 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. Nr 25, poz. 133) oraz 823 obszary mające znaczenie dla wspólnoty (OZW). Są to dane przekazane we wrześniu 2010 r. przez Rząd Polski do Komisji Europejskiej.

Bez względu na powierzchnię OSO i OZW przekazana do Komisji Europejskiej jest wynikiem przestrzennej analizy sumowania wektorowej warstwy granic w oprogramowaniu należącym do systemów informacji przestrzennej. Natomiast powierzchnie OSO i OZW pochodzą z sumy powierzchni obszarów Natura 2000 leżących w granicach administracyjnych województw, nie uwzględniając obszarów leżących na morzu.

Prace nad doprecyzowaniem przebiegu granic wyznaczonych obszarów Natura 2000 nadal trwają, dlatego powierzchnie wyznaczonych obszarów mogą w przyszłości ulec zmianie.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin itp.

Hitherto, 144 Special Protection Areas of birds (Regulation of the Minister of Environment of 12 I 2011, Journal of Law No. 25 item 133) and 823 Site of Community Importance have been established. These data were passed on to the European Commission by the Polish Government in September 2010.

Absolute SPA and SCI surface area transferred to the European Commission is the result of spatial analysis of vector summation layer boundaries in the software belonging to spatial information system. While the surfaces of the SPA and SCI derived from the sum of the Natura 2000 area lying within the administrative boundaries of provinces, not including the areas lying on the sea.

The work on detailed delimitation of Natura 2000 sites' borders is still being carried out. Therefore, the borders of selected sites may be a subject to change in the future.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature, or special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

A nature monument is specified by the virtue of an ordinance of gmina council.

Documentation sites are scientifically and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings. Documentation sites include also sites of fossil plants or animals.

A documentation site is specified by the virtue of an ordinance of gmina council.

Ecological arable land are worth of protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats or rare or protected species etc.

Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochronę gatunkową roślin i zwierząt wprowadza się w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby wykonywania ochrony oraz stosowane ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane odpowiednimi przepisami. Decyzje dotyczące ochrony gatunkowej mogą być podjęte także zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Do **powierzchni gruntów leśnych w rozumieniu ustawy o lasach**, zalicza się grunty:

- 1) o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji lub stanowiące rezerwy przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem „powierzchnia lasów”.

- 2) związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Lasy ochronne (lasy szczególnie chronione) to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które ochronią glebę przed zmywaniem lub wyjalowaniem; powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; chronią brzogi wód przed obrywaniem się, a źródła rzek przed

An ecological area is specified by the virtue of an ordinance of gmina council.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

A landscape-nature complex is specified by the virtue of an ordinance of gmina council.

Plant, animal and fungi species protection is targeted at ensuring preservation and proper condition of protection of wild plants, animals and fungi as well as habitats, rare endemic endangered or protected species, specified in international agreements, and also preservation of specific and genetic diversity. Species protection of animals and plants is introduced by the virtue of regulation of the minister responsible for environmental issues in consulting with the minister for agricultural issues. The ordinance specifies a list of protected species, ways of protection as well as applied limitations, bans and obligations set forth in relevant regulations. Decision on species protection can be made by the virtue of an regulation of the regional director of environmental protection.

Within the meaning of the law on forest land include:

- 1) *of compact area of at least 0.10 ha covered by forest vegetation (wooded area) or temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).*

These areas are designated for silviculture production or constitute nature reserves comprising portions of national parks or are registered as nature monuments. The category is defined as "forests area",

- 2) *connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.*

Afforested area includes land covered with forestry, young stands and older stands as well as plantations of: poplars, seed trees and fast growing trees.

Protective forests – wood lands which are protected because of their functions. Forests are considered protective if: they protect the soil from eluviation or depletion; they prevent soil removal, slumps or avalanches; they protect the water-sides from falling and the river sources from being

zasypaniem; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu; stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej; mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa; są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk; w strefie górnej granicy lasów.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plązowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wżwyż na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia.

Lesistość jest to stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Odnowienie lasu polega na zakładaniu młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Drzewostan – zbiorowisko drzew rosnących w lesie na określonej powierzchni, różniące się od otoczenia warunkami siedliskowymi i budową.

Grubizna jest to drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe. Drewno wielkowymiarowe jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. Drewno średniowymiarowe jest to drewno o średnicy (mierzonej bez kory): górnej od 5 cm wżwyż i dolnej do 24 cm – mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach.

Użytkowanie rębne to pozyskiwanie drewna związane z odnowieniem drzewostanu lub wylesieniem z powodu zmiany przeznaczenia gruntu. Użytki rębne – to drewno pozyskane w ramach użytkowania rębego. Powierzchnia cięć rębnych – to rzeczywista powierzchnia, na której dokonano wyrębu drzew.

sanded; they reduce formation or expansion of quick sands; they constitute forest stands damaged by industrial activity; they constitute seed stands or wildlife refuge for animal species under conservation; they have critical natural/scientific significance or are critical for defence and security of the State; are located: within the administrative boundaries of urban areas and up to 10 km from administrative boundaries of cities with population larger than 50 thous.; in protective zones around sanatoria and health resorts; in the tree-line.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with planting of up to 0.3 inclusive, or planted with trees in the III or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0.2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Standstills are trees from 2nd class of age and up growing on non-forested forest areas and plantations not included in specific complex and trees above 2nd class of age situated individually or in groups as stands and intended for cutting.

Forest cover is the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Renewals means planting young trees which are to replace removed stands.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Tree stand – a collection of trees growing in the forest on a specific area, differing from the surrounding in habitat conditions and construction.

Timber includes round big-size and medium-size timber wood. Big-size timber is the timber of an upper diameter from 14 cm (without bark) measured individually. Medium-size timber is the timber of a diameter (without bark) of: 5 cm at the top and 24 cm at the bottom – measured individually, in groups or in piles.

Logging use is related to timber harvesting or renewal of trees due to deforestation of land use change. Logging utilities – the wood harvested within logging use. Felling cut surface – is the actual surface on which the trees have been felled.

Użytkowanie przedrębne to pozyskiwanie drewna związane z pielęgnowaniem lasu (czyszczenia późne i trzebieże). Powierzchnia cięć przedrębnych jest to całkowita powierzchnia, na której wykonano cięcia pielęgnacyjne.

Przez pozyskanie drewna należy rozumieć ostateczne pozyskanie sortymentów z drewna pochodzącego z bieżących wyrębów i remanentów.

Zadrzewienia to drzewa i krzewy w granicach pasa drogowego, pojedyncze drzewa lub krzewy albo ich skupiska niebędące lasem w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 IX 1991 r. o lasach (Dz. U. 2000 r., Nr 56, poz. 679, z późniejszymi zmianami) wraz z terenem, na którym występują i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu, spełniające cele ochronne, produkcyjne lub społeczno-kulturowe.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleni przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje zieleni miejskiej o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

Przez **zieleń uliczną** rozumie się pasy zieleni (drzewa i krzewy lub ich skupiska wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej) wzdłuż dróg, ulic, ciągów komunikacji miejskiej itp.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Intermediate logging is harvesting connected with forest cultivation (late cleaning and thinning). The intermediate logging cut surface is the total surface of the nurturing cuts.

Timber harvesting should be understood as obtaining a definitive assortment of wood from logging and current stocktaking.

Plantings are trees and shrubs within the road lane, single trees or shrubs or clumps of trees which are not part of forest as defined by the Article 3 of the Act of 28 IX 1991 on forests (Journal of Laws 2000, No. 56, item 679, with later amendments), together with the land on which they are present and the vegetation of the area, meeting the protection, production and social and cultural objectives.

Strolling-recreational parks are areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. The area of parks includes water areas in these objects (e.g. ponds) and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible.

Lawns are green areas less than 2 ha big, whose predominating function is recreation (e.g. there are alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near public utility buildings (if made available to public use), monuments, etc., boulevards and promenades and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) nearby architectural objects and arrangements of town greenery of park character, with planted trees and bushes.

Green belts means areas located near municipal communication infrastructure – strips of greenery, lawns, bushes, trees, located along roads, arteries, etc.

Public and settlement green areas are adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

TABL. 1(84). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA
 Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010				
	w tys. ha in thous. ha					w % in %	w % po- wierzchni chronio- nej kraju in % of the country's legally protected areas	w % po- wierzchni woje- wództwa in % of area of the voivod- ship	na 1 miesz- kańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM ^a	596,1	594,8	596,0	597,3	598,1	598,1	100,0	5,9	32,7	2670
TOTAL ^a										
Parki narodowe ^b	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2	26,2	4,4	0,3	1,4	117
National parks ^b										
Rezerваты przyrody ^b	7,0	7,4	7,9	8,6	8,7	8,7	1,5	0,1	0,5	39
Nature reserves ^b										
Parki krajobrazowe ^{bc}	152,7	152,4	152,3	152,2	152,2	155,1	25,9	1,5	8,5	692
Landscape parks ^{bc}										
Obszary chronionego kraj- obrazu ^c	394,0	392,4	390,4	390,3	390,4	390,4	65,3	3,8	21,3	1742
Protected landscape areas ^c										
Pozostałe formy ^d	16,2	16,4	19,2	20,0	20,6	17,7	2,9	0,2	1,0	79
Other forms ^d										

a Bez obszarów sieci Natura 2000. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu; w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni. d Użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

a Excluding areas within the Natura 2000 network. b Excluding protection zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection area located within landscape parks and protected landscape areas, in order to eliminate double counting of the same area. d Ecological arable lands, documentation sites, landscape-nature complexes.

TABL. 2(85). OBIEKTY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a
 Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED OBJECTS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a
 As of 31 XII

LATA YEARS	Parki narodowe National parks	Rezerваты przyrody Nature reserves	Parki krajobrazowe Landscape parks	Obszary chronionego krajobrazu Protected landscape areas	Użytki ekologiczne Ecological arable lands	Stanowiska dokumenta- cyjne Documenta- tion sites	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe Landscape- nature complexes	Pomniki przyrody ^b Monuments of nature ^b
2005	2	118	7	53	614	7	10	2619
2006	2	120	7	45	713	7	10	2653
2007	2	125	7	44	729	7	12	2736
2008	2	128	7	44	748	7	15	2728
2009	2	129	7	42	832	5	32	2744
2010	2	129	7	42	842	5	32	2784

a Bez obszarów sieci Natura 2000. b Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy.

a excluding areas within the Natura 2000 network. b Including those created on the basis of gmina resolution.

TABL. 3(86). PARKI NARODOWE
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Rok utworzenia Year of foundation	Kategoria według IUCN Category according to IUCN	Powierzchnia w ha		Area in ha		
			ogółem grand total	w tym lasy of which forests	z liczby ogółem pod ochroną ścisłą of grand total under stricte protection		
					razem total	w tym grunty leśne of which forest land	
OGÓŁEM	2005	x	x	26185,9	10116,9	6253,3	2908,4
TOTAL	2006	x	x	26185,9	10116,9	6253,2	2908,4
	2007	x	x	26185,9	10116,9	6253,2	2908,4
	2008	x	x	26185,9	10116,9	6253,2	2908,4
	2009	x	x	26185,9	10117,2	6253,2	2908,5
	2010	x	x	26185,9	10118,8	6253,2	2908,5
Słowiński	1967		II	21572,9 ^a	6183,1	5928,9	2630,1
Bory Tucholskie	1996		-	4613,0	3935,7	324,3	278,4

a Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

a Excluding coastal waters of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 4(87). PARKI NARODOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS BY LAND CATEGORIES
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem Grand total	Grunty Land				Wody Water	Tereny pozostałe Other areas	
		leśne forest		rolne agricultural	zadrzewione i zakrzewione woody and bushy			
		razem total	w tym niezalesione of which non-wooded areas					
w ha in ha								
OGÓŁEM	2005	26185,9	10116,9	182,7	2046,2	177,9	10749,3	3095,6
TOTAL	2006	26185,9	10116,9	182,7	2046,2	177,9	10749,3	3095,6
	2007	26185,9	10116,9	182,7	2046,2	177,9	10749,3	3095,6
	2008	26185,9	10116,9	182,7	2046,2	177,9	10749,3	3095,6
	2009	26185,9	10117,2	186,6	2046,3	177,9	10749,3	3095,2
	2010	26185,9	10118,8	186,6	2027,9	196,2	10749,3	3093,7
Słowiński		21572,9 ^a	6183,1	181,9	1957,3	195,4	10218,9	3018,2
Bory Tucholskie		4613,0	3935,7	4,7	70,6	0,8	530,4	75,5

a Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

a Excluding coastal waters of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 5(88). PARKI NARODOWE WEDŁUG KATEGORII OCHRONNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS BY PROTECTIVE CATEGORIES

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia w ha Area in ha						
	parku narodowego of the national park					strefy ochronnej (otuliny) of the buffer zones (protection zone)	
	ogółem grand total	w tym pod ochroną of which under protection			częściową partial		krajobrazową landscape
		ściśle stricte	w tym grunty leśne of which forest land				
razem total							
OGÓŁEM	2005	26185,9	6253,3	2908,4	18909,1	214,2	43200,5
TOTAL	2006	26185,9	6253,2	2908,4	18911,5	211,9	43200,5
	2007	26185,9	6253,2	2908,4	18911,6	211,8	43200,5
	2008	26185,9	6253,2	2908,4	18911,6	211,8	43200,5
	2009	26185,9	6253,2	2908,5	18911,6	211,8	43200,5
	2010	26185,9	6253,2	2908,5	18911,6	211,8	43200,5
Słowiński		21572,9 ^a	5928,9	2630,1	14701,8	132,9	30220,0
Bory Tucholskie		4613,0	324,3	278,4	4209,8	78,9	12980,5

a Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

a Excluding coastal waters of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 6(89). PARKI NARODOWE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS BY OWNERSHIP FORMS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem Total	Własność Ownership			
		Skarbu Państwa of the State Treasury		prywatna i pozostała private and other	
		w zarządzie parku in the manage- ment board of the park	w innym zarzą- dzie in a different management board		
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2005	26185,9	25363,1	571,3	251,5
TOTAL	2006	26185,9	25383,9	561,5	240,5
	2007	26185,9	25389,3	556,1	240,5
	2008	26185,9	25389,9	556,1	239,9
	2009	26185,9	25389,9	556,1	239,9
	2010	26185,9	25389,9	556,1	239,9
Słowiński		21572,9 ^a	20790,5	545,1	237,3
Bory Tucholskie		4613,0	4599,4	11,0	2,6

a Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Excluding coastal waters of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 7(90). TURYSTYKA W PARKACH NARODOWYCH
TOURISM IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Szlaki turystyczne w km Tourist routes in km		Turyści Tourists		
	ogółem total	w tym do remontu of which for renovation	w tys. in thous.	na 1 ha per 1 ha	
OGÓŁEM	2005	252,8	40,0	387,9	14,8
TOTAL	2006	252,8	10,0	425,0	16,2
	2007	252,8	25,0	341,3	13,0
	2008	219,3	25,0	335,4	12,8
	2009	219,3	20,0	446,4	17,0
	2010	219,3	27,0	371,4	14,2
Słowiński		144,3	25,0	311,4	14,4
Bory Tucholskie		75,0	2,0	60,0	13,0

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 8(91). PARKI NARODOWE – DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA
NATIONAL PARKS – DIDACTIC ACTIVITY

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Osoby zwiedzające muzea Persons visiting museums	Imprezy dydaktyczne Didactic events	Ścieżki dydaktyczne Didactic routes	Nowe wydawnictwa popularno-naukowe New popular science publications	Biblioteki (księgozbiory) Libraries (collections)	
Słowiński	2005	32811	470	5	2	4656
	2006	27682	192	5	5	4751
	2007	30154	383	5	9	4922
	2008	29932	467	5	13	5100
	2009	49904	557	6	11	5295
	2010	36293	654	6	17	5373
Bory Tucholskie	2005	-	38	4	1	3216
	2006	-	39	4	5	3706
	2007	-	62	4	2	4018
	2008	-	55	4	4	4426
	2009	-	53	4	2	4904
	2010	-	49	4	1	5229

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 9(92). **GLÓWNE GATUNKI ZWIERZĄT ŁOWNYCH I CHRONIONYCH W PARKACH NARODOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

THE MAIN SPECIES OF BEASTS OF THE CHASE AND PROTECTED ANIMALS IN NATIONAL PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Jeleń Deer	Sama Roe deer	Dzik Wild boar	Bóbr Beaver	Wydra Otter	Borsuk Badger	Lis Fox	Orzeł bielik Eagle	Orzeł przedni Golden eagle
Słowiński	2005	490	320	185	40	50	20	90	- ^a
	2006	488	225	109	- ^b	- ^b	- ^b	10 ^c	- ^a
	2007	488	225	109	45	20	12	49	8 ^d
	2008	527	325	194	90	28	26	75	8
	2009	755	256	211	100	- ^b	25	98	- ^d
	2010	674	110	89	100	- ^b	35	73	4 ^d
Bory Tucholskie	2005	87	123	13	16	14	9	30	5
	2006	123	143	82	16	14	9	30	7 ^d
	2007	72	102	31	20	16	14	30	7 ^d
	2008	93	136	51	20	16	14	30	4
	2009	82	143	20	17	- ^b	- ^b	- ^b	3 ^d
	2010	78	150	22	11	20	14	20	4 ^d

a Pojawiające się przechodnio, migrujące. b Występują, brak danych liczbowych. c Liczba stanowisk. d Wyznaczone strefy ochronne.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Transitory, migrating. b Occurring, no numeric data. c Number of posts. d Indicated protection zone.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 10(93). **REGULACJA POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH**

REGULATION OF POPULATION OF BEASTS OF THE CHASE IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Jeleń Deer		Sama Roe deer		Dzik Wild boar	
	odstrzał shot	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded	odstrzał shot	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded	odstrzał shot	stwierdzone upadki (zgony) deaths recorded
Słowiński	2005	8	24	1	5	11
	2006	-	4	-	1	-
	2007	-	2	-	1	-
	2008	-	2	-	-	-
	2009	-	2	-	-	-
	2010	-	79	-	16	-
Bory Tucholskie	2005	9	-	-	-	3
	2006	12	-	-	-	-
	2007	11	-	-	-	-
	2008	19	-	-	-	-
	2009	17	-	-	-	-
	2010	10	2	-	7	-

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 11(94). OCHRONA LASU W PARKACH NARODOWYCH
PROTECTION OF FOREST IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Zabezpieczenie upraw przed zwierzyzną ^a w ha Protecting crops against wild animals ^a in ha	Skrzynki lęgowe Nest boxes		Pułapki Traps		Próbne poszukiwanie owadów w ściółce (liczba prób) Test searching for insects in the bedding (the number of tests)	
		nowe new	istniejące existing	tradycyjne traditional	feromonowe feromone		
OGÓŁEM	2005	12,8	-	-	260	570	220
TOTAL	2006	2,9	344	497	260	292	220
	2007	2,2	-	644	260	250	219
	2008	1,1	200	728	-	250	219
	2009	3,1	-	758	-	120	169
	2010	4,3	10	745	-	120	191
Słowiński		2,9	-	-	-	90	51
Bory Tucholskie		1,4	10	745	-	30	140

a Chemiczne, mechaniczne i grodzenia.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Chemical, mechanical and enclosures.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 12(95). POZYSKANIE DREWNA W PARKACH NARODOWYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ
WOOD HARVEST IN NATIONAL PARKS BY CATEGORIES OF CUTTINGS

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem ^a Grand total ^a	W tym grubizna Of which timber							
		iglasta coniferous				liściasta non-coniferous			
		razem total	w tym cięcia of which felling			razem total	w tym cięcia of which felling		
			rębne chopping	sanitarne sanitary	trzebieże thinning		rębne chopping	sanitarne sanitary	trzebieże thinning
w tys. m ³ in thous. m ³									
OGÓŁEM 2005	6,5	6,1	0,2	2,9	3,0	0,3	-	0,3	-
TOTAL 2006	3,8	3,7	0,1	0,5	3,1	0,1	-	0,1	-
	2007	3,7	3,6	-	0,4	3,2	-	-	-
	2008	4,5	4,3	0,3	0,7	3,2	0,2	-	0,1
	2009	5,0	4,6	1,3	0,1	3,2	0,3	0,1	0,1
	2010	5,1	5,0	0,4	-	4,4	0,1	-	-
Słowiński	2,5	2,4	0,3	-	2,1	0,1	-	-	-
Bory Tucholskie	2,6	2,6	0,1	0,2	2,3	-	-	-	-

a Łącznie z drewnem pozyskanym do mineralizacji.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a Including wood removed for mineralization.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 13(96). SZKODNICTWO I OCHRONA PRZED SZKODNICTWEM W PARKACH NARODOWYCH
 PEST DAMAGE AND PROTECTION AGAINST PEST DAMAGE IN NATIONAL PARKS

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Funkcjona- riusze Straży Parku Narodo- wego National Park guards	Sprawy Cases			Windyka- cja należności w zł Collection of charges in zł	Kradzieże drewna Cases of wood theft			Przypadki klusowni- ków Cases of poaching
		wszczęte started	zakończone closed			liczba przypad- ków the number of cases	skradzione drewno stolen wood		
			razem total	w tym wyrokami skazują- cymi of which with verdicts of guilty			masa w m ³ mass in m ³	wartość w zł value in zł	
Słowiński 2005	4	11	11	8	-	12	23,9	2397,6	2
2006	4	-	-	-	3897,9	20	35,5	2738,9	5
2007	4	-	-	-	3035,9	8	6,4	572,1	4
2008	4	7	6	6	-	7	23,5	2281,4	1
2009	4	34	52	18	500,0	4	8,2	791,5	9
2010	4	40	27	25	200,0	8	14,4	1193,0	5
Bory Tuchol- skie 2005	3	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	2	-	-	-	-	-	-	-	3
2007	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	2	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	2	2	2	2	480,0	-	-	-	2
2010	2	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 14(97). REZERWATY PRZYRODY
 Stan w dniu 31 XII
 NATURE RESERVES
 As of 31 XII

LATA YEARS REZERWATY RESERVES	Ogółem Grand total	Powierzchnia w ha Area in ha		
		ogółem total	w tym rezerwaty ściśle ^a of which stricte reserves ^a	przeciętna 1 obiektu average of 1 establishment
OGÓŁEM 2005	118	7008,6	142,8	59,4
TOTAL 2006	120	7429,4	89,5	61,9
2007	125	7933,5	73,3	63,5
2008	128	8572,5	73,3	67,0
2009	129	8736,5	73,3	67,7
2010	129	8736,5	73,3	67,7
Faunistyczne Fauna	16	1718,6	-	107,4
Krajobrazowe Landscape	13	1446,0	57,1	111,2
Leśne Forest	44	1118,2	-	25,4
Torfowiskowe Peat bog	23	3300,3	16,2	143,5
Florystyczne Flora	18	776,8	-	43,2
Wodne Water	12	340,1	-	28,3
Przyrody nieożywionej Inanimate nature	1	5,0	-	5,0
Stepowe Steppe	1	3,7	-	3,7
Sionoroślowe Halophyte	1	27,8	-	27,8

^a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze.

^a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Kępa Redłowska m. Gdynia	1938	121,9	krajo- brazowy <i>landscape</i>	Urwisty brzeg klifowy i dość silnie przekształcony kompleks leśny na jego wierzcholinie. Dominacja kwaśnych buczyn niżowych i lasów bukowo-dębowych. Stanowisko jarząbu szwedzkiego. <i>Rugged shore cliffs and quite strongly transformed forest complex on its plateau. The dominance of lowland acidic beech and beech-oak forest. Swedish whitebeam position.</i>
Bursztynowa Góra gm. Kolbudy Górne	1954	5,0	przyrody nieoży- wionej <i>inanimate nature</i>	Wyrobiska dawnej kopalni bursztynu w kształcie głębokich lejów na zalesionym wzgórzu. <i>Old mine amber workings in the shape of deep craters on the wooded hillside.</i>
Stare Modrzewie m. i gm. Kartuzy	1954	4,9	leśny <i>forest</i>	Stanowisko modrzewia europejskiego w wieku około 200 lat na siedlisku kwaśnej buczyny i grądu. Prawdopodobnie antropogeniczne pochodzenie głównego przedmiotu ochrony. <i>A position of about 200 year-old European larch in an acid beech and oak-hornbeam forest habitat. The larch trees probably of anthropogenic origin.</i>
Wyspa na Jeziorze Przywidz gm. Przywidz	1954	4,6	krajo- brazowy <i>land- scape</i>	Grąd sub-oceaniczny z około 200-letnim drzewostanem, na wyspie na Jeziorze Przywidzkim. Fragmenty kwaśnej buczyny. Znaczne walory krajobrazowe, prawdopodobnie miejsce po grodzisku. <i>Suboceanic oak-hornbeam forest with about 200 year-old trees, on an island on the Przywidzkie Lake. Fragments of acidic beech. Significant landscape values, probably a settlement site.</i>
Zamkowa Góra m. i gm. Kartuzy	1954	8,9	leśny <i>forest</i>	Kwaśna i żyzna buczyna pomorska z około 250-letnim drzewostanem na szczytach i zboczach wzgórza morenowego. <i>Acidic and fertile Pomeranian beech with approximately 250 year-old trees at the top and slopes of the moraine hills.</i>
Osiedle Kormoranów gm. Przechlewo	1956	22,3 ^a	fauni- styczny <i>fauna</i>	Największa w kraju kolonia kormorana czarnego w momencie utworzenia rezerwatu. Obecnie ochrona żywej buczyny niżowej z pomnikowymi okazami buka. <i>The country's largest black cormorant colony at the time of the creation of the reserve. Currently, the protection of fertile lowland beech wood with beech monumental specimens.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Cisy w Czarnem gm. Rzeczenica	1957	25,2 ^a	leśny forest	Jedno z największych w Polsce stanowisk cisa w drzewostanie bukowo-sosnowym wieku około 200 lat. Ostatnio regres głównego przedmiotu ochrony. <i>One of the largest in Poland yew positions in the stand of beech and pine trees aged about 200 years. Recently a regress in the principal object of protection.</i>
Kąty Rybackie gm. Sztutowo	1957	102,5	fauni- styczny fauna	Kolonia lęgowa kormorana i czapli siwej. Obecnie większość gniazd poza terenem rezerwatu. <i>Cormorant and gray heron breeding colony. Currently, most nests outside the reserve.</i>
Kurze Grzędy m. i gm. Kartuzy, gm. Sierakowice	1957	170,7	fauni- styczny fauna	Obiekt utworzony dla ochrony stanowiska lęgowego głuszca. Obecnie przedmiotem ochrony jest torfowisko przejściowe z szeregiem jezior dystroficznych. Dobrze zachowane fragmenty brzezin bagiennych. Bór bagienny i lasy dębowo-bukowe, stanowisko 27 gatunków mchów i 76 gatunków porostów. <i>The object created to protect the position of breeding capercaillie. Currently the area of protection of transition mire with a number of dystrophic lakes. Well-preserved fragments of birch swamp. Swamp forest and oak-beech forests, the position of 27 species of mosses and 76 species of lichens.</i>
Przyłądek Rozewski m. Władysławowo	1957	12,2 ^a	krajo- brazowy land- scape	Najbardziej wysunięty na północ odcinek wybrzeża. „Martwy” klif porośnięty żyzną i kwaśną buczyną niżową z przeszło 100-letnim drzewostanem. Stanowisko kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. <i>The most northerly section of the coast. "Dead" cliff covered with fertile and sour over 100 year-old lowland beech. A position of several rare and protected species of vascular plants.</i>
Kręgi Kamienne m. i gm. Czernik	1958	16,9	flory- styczny flora	Głazy narzutowe ułożone w kręgi. Najbardziej znany spośród kilku w województwie obiektów tego typu położonych na tzw. Szlaku Gotów. Na głazach liczne gatunki reliktowych mchów i porostów. <i>Erratic blocks arranged in circles. The most famous of several objects of this type in the region located on the so-called Goths' Route. Numerous relict species of mosses and lichens on the boulders.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Ustronie m. i gm. Czernik	1958	9,6	leśny forest	Fragmety grądu subkontynentalnego, kwaśnej dąbrowy i olsu. Jedno z nielicznych stanowisk w województwie jarząbu brekinii. <i>Fragments of subcontinental oak-hornbeam, sour oak and alder forests. One of the few positions of the wild service tree in the voivodship.</i>
Jeziro Turzycowe m. i gm. Kartusy, gm. Sierakowice	1959	11,4 ^a	flory- styczny flora	Rezerwat utworzony dla ochrony stanowiska turzycy skąpokwiatowej, które zaniknęło. Jeziorko dystroficzne otoczone płem torfowiskowym z fragmentami boru bagiennego i brzeziny bagiennnej. Planowana reintrodukcja wyjściowego przedmiotu ochrony. <i>A reserve created to protect the position of Carex pauciflora which has vanished. A dystrophic lake surrounded with peat bog with fragments of forest and swamp birch swamp. The planned reintroduction of the initial object of protection.</i>
Piaśnickie Łąki gm. Krokowa	1959	54,7	flory- styczny flora	Najlepiej zachowany fragment zmiennowilgotnych łąk w widłach rzeki Piaśnicy i jej starorzecza. Bardzo silna mozaika roślinności leśnej i nieleśnej (głównie lasy brzoźowo-dębowe). Stanowisko bardzo licznych gatunków roślin naczyniowych wielokrotnie stanowisko turzycy Buxbauma. <i>The best preserved fragment of fluctuating meadow in the fork of the Piaśnica river and its old bed. A very strong mosaic of forest and non-forest vegetation (mainly birch-oak forests). A position of many species of vascular plants. A multiple Buxbaum sedge position.</i>
Ptasi Raj m. Gdańsk	1959	198,1 ^a	fauni- styczny fauna	Dwa zarastające jeziora eutroficzne w pobliżu ujścia Wisły Śmiałej. Stanowiska lęgowe bardzo rzadkich gatunków ptaków, m.in. wąsatki, sieweczki rzecznej i strumieniówki. Miejsce odpoczynku i żerowania wielu przelotnych ptaków wodno-blotnych. <i>Two overgrowing eutrophic lakes near the mouth of the Vistula Śmiała. The breeding position of rare bird species, including the bearded reedling, little ringed plover and river warbler. Resting and feeding site of many wetland migratory birds.</i>
Czapli Wierch gm. Osiek	1960	5,0 ^a	fauni- styczny fauna	Kolonia czapli siwej nad Jeziorem Słonym. Fragment boru mieszanego z około 200-letnim drzewostanem sosnowym. Około 30 gniazd czapli. <i>Gray heron colony on the Stone Lake. A mixed-forest fragment of approximately 200-year-old pine trees. Approximately 30 heron nests.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Darżlubskie Buki gm. Puck	1960	27,1 ^a	leśny forest	Fragment kwaśnej buczyny pomorskiej z okazałym starodrzewiem. Liczne obniżenia terenu o wysokim poziomie wody gruntowej, niewielki strumień o zatorfionych brzegach. Dość bogata flora roślin naczyniowych, w tym kilka gatunków o podgórskim charakterze zasięgu. <i>A fragment of Pomeranian acidic beech with stately old trees. Numerous depressions with high groundwater level, a small stream of peaty shores. Quite a rich flora of vascular plants, including several species of foothill nature.</i>
Krzywe Koło w pętli Wdy gm. Osiek	1960	10,0	krajo- brazowy land- scape	Grąd subkontynentalny nad rzeką Wdą wykształcony w trzech postaciach wilgotnościowo-troficznych. Okazały 180-letni drzewostan ze znacznym udziałem lipy drobnolistnej. Stanowisko szeregu rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych, m.in. jarzębu. <i>Subcontinental oak-hornbeam forest on the Wda River in three humidity-trophic forms. An impressive 180 year-old stand with a substantial share of the leaved lime. The position of a number of rare and protected species of vascular plants listed, including rowan.</i>
Ostrzycki Las gm. Stężycza	1960	55,1	leśny forest	Zbiorowiska żyznej i kwaśnej buczyny niżowej oraz grądu. Jedyne stanowisko w województwie buczyny nawapiennej. Bardzo bogata flora roślin naczyniowych, liczne gatunki storczyków, w tym najbogatsze stanowisko obuwika w regionie i stanowisko storzana bezlistnego. <i>Communities of the fertile lowland acidic beech and oak-hornbeam forest. The only position of calcareous beech in the voivodship. Very rich flora of vascular plants, many species of orchids, including the richest lady's slipper orchid position in the region and a position of the ghost orchid.</i>
Choczewskie Cisy gm. Choczewo	1961	0,2 ^a	leśny forest	Stanowisko cisa na obszarze byłego parku podworskiego. Silne odnowienie gatunku stanowiącego główny przedmiot ochrony. Stanowiska szeregu gatunków rzadkich i chronionych roślin naczyniowych. <i>The yew position in the site of the former podworski park. A strong renewal of the species which is the main object of protection. Positions of a series of rare and protected vascular plants.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Międzybórz gm. Rzeczenica	1961	1,6	leśny forest	Fragment około 170-letniego drzewostanu bukowego z domieszką dębów i sosny. <i>A fragment of approximately 170 year-old beech tree forest with some oak and pine trees.</i>
Bocheńskie Błoto gm. Rzeczenica	1962	15,9 ^a	torfowi- skowy peat bog	Torfowisko przejściowe, otoczone borami. Ostoja łęgowa żurawia i innych ptaków wodno-błotnych. <i>A transition peat bog, surrounded with forests. A breeding refuge of the crane and other wetland birds.</i>
Buki Mierzei Wiślanej m. Krynica Morska	1962	5,9 ^a	leśny forest	Stanowisko buka w kompleksie drzewostanów sosnowych. <i>A position of the beech in the pine complex.</i>
Lubygość m. i gm. Kartuzy	1962	70,9 ^a	krajo- brazowy land- scape	Rynna jeziora dystroficznego otoczona kwaśną buczyną z około 200-letnim drzewostanem. Stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i owadów. Grota żwirowo-zlepieńcowa. <i>A gutter of dystrophic lake surrounded by the approximately 200 year-old acidic beech. A position of rare and protected plant and insect species. A gravel-conglomerate grotto.</i>
Staniszewskie Błoto m. i gm. Kartuzy	1962	130,4	torfowi- skowy peat bog	Leśne i fragmenty nieleśnych zbiorowisk roślinnych na glebach torfowych (bór bagienny, brzezina bagienna, fragmenty torfowisk przejściowych). Jedna z największych w województwie populacji widłaka jałowcowatego, stanowisko szeregu innych rzadkich i chronionych roślin. <i>Forest and non-forest fragments of plant communities on peat soils (swamp forest, bog birch, fragments of transition mires). One of the largest in the voivodship population of stiff clubmoss, a position of a number of other rare and protected plants.</i>
Szczyt Wieżyca na Pojezierzu Kaszubskim gm. Stężyca	1962	33,6	krajo- brazowy land- scape	Najwyższe wzniesienie niżu polskiego (328,6 m n.p.m.) z około 150-letnim drzewostanem bukowym na siedliskach kwaśnej i żyznej buczyny pomorskiej. Fragmenty lasów dębowo-bukowych. Wybitne walory krajobrazowe, widok na centralną część Pojezierza Kaszubskiego dzięki wieży widokowej. <i>The highest point of the Polish lowlands (328.6 m above sea level) with approximately 150 year-old beech trees on acid and fertile habitats of Pomeranian beeches. Fragments of oak-beech forests. Outstanding landscapes, views of the central part of the Kashubian Lake District from the observation tower.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Mętne m. i gm. Czersk	1963	53,3	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Torfowisko przejściowe i fragmenty torfowiska wyso- kiego. Stanowisko (prawdopodobnie jedno z dwóch w województwie pomorskim) brzozy niskiej. <i>Peatland fragments of transitional and high bogs. A position (probably one of the two in Pomorskie Voivodship) of the low birch.</i>
Orle nad Jeziorem Dużym gm. Liniewo	1963	1,7	leśny <i>forest</i>	Grupa około 200-letnich dębów na siedlisku grądu na brzegu jeziora. Przedmiot ochrony prawdopodobnie pochodzenia antropogenicznego. <i>A group of approximately 200 year-old oaks in the oak-hornbeam forest habitat on the lake shore. The object of protection probably of anthropogenic origin.</i>
Jezioro Orle m. i gm. Miastko	1965	11,8	wodny <i>water</i>	Płytkie jezioro lobeliowe ze stroiczką wodną, porybli- nem jeziornym, grążelem drobnym i elismą pływającą. <i>A shallow lobelia lake with lobelia, lake quillwort, small water lilies and floating water-plantain.</i>
Jezioro Sporackie gm. Człuchów	1965	11,4 ^a	wodny <i>water</i>	Jezioro lobeliowe otoczone borami sosnowymi. Sta- nowisko szeregu rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>A lobelia lake surrounded with pine forests. The position of a number of rare and protected plant species.</i>
Opalenie Dolne m. i gm. Gniew	1965	1,8	flory- styczny <i>flora</i>	Subkontynentalny grąd na terasie strumienia z oka- zami pomnikowych drzew. Stanowisko szeregu ga- tunków ciepłolubnych, np. pluskwicy europejskiej. <i>Subcontinental oak-hornbeam forest on the stream terrace with specimens of monumental trees. The position of a number of thermophilic species, such as the European black bugbane.</i>
Opalenie Górne m. i gm. Gniew	1965	1,6	flory- styczny <i>flora</i>	Wraz z poprzednim rezerwatem pozostałość staro- drzewi grądowych rejonu Opalenia. Szereg gatunków chronionych i rzadkich. Największa rzadkość flory- styczna obu rezerwatów – groszek wielkoprzylistkowy obecnie występuje wyłącznie na przydrożu szosy do Opalenia. <i>Together with the previous reserve, the remnant old oak-hornbeam forest of Opalenia region. A number of protected and rare species. The biggest floristic rarity of both reserves – sweet peas now grows only on the roadside of the road to Opalenia.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Wiosło Małe m. i gm. Gniew	1965	21,9 ^a	flory- styczny flora	Fragment wierzchołku i zbocza Doliny Wisły porośnięte grądem subkontynentalnym. Stanowiska ciepłolubnych gatunków roślin naczyniowych, których populacje ulegają ubożeniu w wyniku rozwoju podszytów drzew. <i>A part of the Vistula Valley plateau and slope, covered with subcontinental oak-hornbeam forest. A position of thermophilous vascular plant species whose populations are impoverished as a result of the development of tree undergrowth.</i>
Kwidzińskie Ostrnice m. Kwidzyn	1966	0,2	flory- styczny flora	Rezerwat utworzony dla ochrony najbardziej wysuniętego na północ stanowiska ostnicy Jana. Nieliczne populacje kilku gatunków roślin ciepłolubnych. <i>A reserve created to protect the northernmost position of the feather grass. A few populations of several species of thermophilic plants.</i>
Jezioro Liwieniec m. i gm. Prabuty	1967	82,8	fauni- styczny fauna	Ostoja ptaków wodno-blotnych. Miejsce gniazdowania łabędzia niemego. Kolonia łęgowa mewy śmieszki. <i>The wetland birds refuge. The mute swan nesting place. A breeding colony of black-headed gulls.</i>
Biała Góra m. i gm. Sztum	1968	3,8	flory- styczny flora	Zbiorowisko roślin kserofitycznych (ciepłolubnych) na fragmentach odśnieżonych zboczy Doliny Wisły. Rezerwat silnie zarasta roślinnością krzewiastą i nalotami drzew. <i>A xerophytic plants community (thermophilic) on the exposed parts of the slopes of the Vistula Valley. The reserve is strongly overgrown with shrub vegetation and self-sown trees.</i>
Parów Węgry m. i gm. Sztum	1968	23,1 ^a	leśny forest	Fragment grądu subkontynentalnego ze stanowiskami kilku gatunków ciepłolubnych. Dawniej bogate stanowisko tych gatunków. <i>A fragment of subcontinental oak-hornbeam forest with the positions of several thermophilic species. Historically, rich position of these species.</i>
Białogóra gm. Krokowa	1972	55,3 ^a	flory- styczny flora	Podmokłe, wypełnione torfem zagłębienia międzywydmowe otoczone borem bażynowym i borem bagiennym. Stanowisko szeregu rzadkości florystycznych, np. ponikła wielolodygowego, przygielki brunatnej i innych. Stanowisko łęgowe żurawia. <i>Wetlands, peat-filled depressions surrounded with crowberry and swamp forests. The position of a number of floral rarities, eg spikerushes, brown beak-rush and others. The crane breeding position.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

^a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Jar Rzeki Raduni gm. Somonino, Kartuzy m. i gm. Żukowo	1972	84,1 ^a	krajo- brazowy landscape	Przełomowy odcinek Raduni ze stromymi brzegami, meandrującą i tworzącą bystrza rzeką. Zbiorowiska grądów i łęgów olszowych oraz buczyn. Bardzo bogata flora roślin naczyniowych z licznymi gatunkami rzadkimi i chronionymi. Bogate skupienie gatunków o podgórskim charakterze zasięgu. <i>The Radunia river gorge with steep banks, meandering and forming rapids. Communities of oak-hornbeam and alder riparian forest and the beech. Very rich vascular plant flora with numerous rare and protected species. A rich concentration of species of a foothill nature.</i>
Staniszewskie Zdroje m. i gm. Kartuzy	1972	37,5	krajo- brazowy landscape	Strome zbocza górnego odcinka doliny Łeby z licznymi, bardzo dobrze zachowanymi źródłiskami. Silna mozaika leśnych zbiorowisk roślinnych – buczyn, grądu, łęgów, w tym także łęgu podgórskiego. Bardzo bogata i zróżnicowana flora roślin naczyniowych, wśród których wyróżnia się rośliny o charakterze podgórsko-górskim: przetacznik górski, skrzyp olbrzymi. <i>Steep slopes of the upper Łeba river valley with numerous, very well preserved wellsprings. Strong forest mosaic of plant communities - beech, hornbeam forest, riparian forests, including the foothill riparian forest. Very rich and varied flora of vascular plants, among which the plants of a foothill-mountain nature: mountain speedwell, giant horsetail.</i>
Wiosło Duże m. i gm. Gniew	1972	29,9	floy- styczny flora	Zbocza i wierzchovina Doliny Wisły oraz fragmenty jej dna ze starorzeczami. Dawniej najbardziej wybitny obszar występowania gatunków ciepłolubnych, których część już wyginęła. Przyczyną tego procesu jest rozwój podszytów drzew, w tym grochodrzewu. <i>The slopes and plateau of the Vistula Valley and parts of its bottom with old beds. Historically, the most prominent area of occurrence of thermophilic species, some already extinct. The reason of this process is the development of tree undergrowths, including locust.</i>
Nawionek m. i gm. Brusy	1974	10,7	wodny water	Jeziorno lobeliowe ze stroiczką wodną. Jeden z najdalej położonych na południe zbiorników wodnych tego typu. Stanowisko kłoci wiechowatej. <i>A lobelia lake with the water lobelia. One of the farthest south reservoirs of this type. The saw-sedge position.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

^a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Jezioro Głęboczko m. i gm. Bytów	1976	24,3	wodny water	Głębokie (28 m) jezioro lobeliowe ze stroiczką wodną, poryblinem jeziornym i brzeżycą jednokwiatową. <i>A deep (28 m) lobelia lake with the water lobelia, lake quillwort and littorella.</i>
Jezioro Krasne gm. Przechlewo	1976	28,0	wodny water	Jezioro lobeliowe otoczone borem sosnowym. Stanowisko szeregu rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>A lobelia lake surrounded by pine forest. The position of a number of rare and protected plant species.</i>
Jezioro Smołowe m. i gm. Miastko	1976	36,8	wodny water	Jezioro lobeliowe z kompletem gatunków roślin ska-pożywych. <i>A lobelia lake with a set of oligotrophic plant species.</i>
Mierzeja Sarbska gm. Choczewo, m. Łeba, gm. Wicko	1976	547,0 ^a	krajo- brazowy land- scape	Poza Słowińskim Parkiem Narodowym jedyny teren na polskim Wybrzeżu z ruchomymi wydhami parabolicznymi. Bardzo cenne, rzadkie zagłębienia między-wydmowe wypełnione torfem. Dobrze zachowane bory bażynowe i olsy. Stanowiska bardzo wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>Apart from Słowiński National Park, the only area on the Polish coast with moving parabolic dunes. Very valuable, rare peat-filled depressions between dunes. Well-preserved crowberry forests and alder. A position of many rare and protected plant species.</i>
Miłachowo m. i gm. Debrzno	1976	3,7	stepowy steppe	Fragment stoku doliny rzeki Debrzynki o ekspozycji południowej z ciepłolubną murawą. Stanowisko gatunków ciepłolubnych na północnej granicy zasięgu. <i>A part of the Debrzynka river valley slope of southern exposure with stenothermal turf. A position of thermophilic species on the northern border of the range.</i>
Bagno Stawek m. i gm. Brusy	1977	40,8	torfowi- skowy peat bog	Jezioro dystroficzne zarastające pyłem torfowym. Stanowisko szeregu reliktowych gatunków roślin naczyniowych, np. skalnicy torfowiskowej i turzycy strunowej oraz rzadkich gatunków mchów. <i>A dystrophic lake overgrowing with peat bog. The position of a number of relict species of vascular plants such as bog saxifraga and string sedge as well as rare species of mosses.</i>
Długosz Królewski w Łęczynie gm. Gniewino	1977	2,0 ^a	flory- styczny flora	Dwa zatorfione zagłębienia terenu z dość liczną populacją długosza królewskiego. Jedno z nielicznych stanowisk tej paproci w województwie. <i>Two peaty recess areas with a fairly large population of the old world royal fern. One of the few positions of this fern in the voivodship.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Jezioro Laska m. i gm. Brusy	1977	70,4	fauni- styczny fauna	Miejsca lęgowe licznych ptaków wodno-błotnych. <i>Breeding sites of many wetland birds.</i>
Czapliniec w Wierzysku gm. Kościerzyna	1980	10,3	fauni- styczny fauna	Kolonia czapli siwej nad Jeziorem Książę. Fragmenty boru mieszanego i kwaśnej buczyny z około 200-letnim drzewostanem. <i>A gray heron colony on the Książę Lake. Fragments of mixed forest and acidic beech with about 200 year-old trees.</i>
Jar Reknicy gm. Kolbudy Górne	1980	67,2 ^a	krajo- brazowy land- scape	Przełomowy odcinek Reknicy o cechach cieku podgórskiego. Liczne osuwiska i wysięki. Dobrze zachowane buczyny, grądy i łęgi. Bardzo bogata flora z udziałem licznej grupy gat. rzadkich i chronionych, w tym o podgórskim charakterze zasięgu. <i>The Reknica river gorge of a foothill stream nature. Numerous landslides and effusions. Well-preserved beech, hornbeam, and riparian forests. A very rich flora with a large group of rare and protected species of a foothill nature.</i>
Strzelnica m. Kościerzyna	1980	3,1 ^a	leśny forest	Grupa dębów o parametrach pomników przyrody na siedlisku kwaśnej buczyny i prawdopodobnie grądu. <i>Groups of oaks with parameters of monuments of nature in acidic beech forest habitat, and probably oak-hornbeam forest.</i>
Gniazda Orła Bielika gm. Czarna Dąbrówka	1981	10,4	fauni- styczny fauna	Starodrzew sosnowy na siedlisku boru bagiennego i boru mieszanego. Miejsce lęgowe orła bielika. <i>Pine ancient forest habitat on swamp forest and mixed coniferous forest. The white-tailed eagle nesting site.</i>
Gołębia Góra m. i gm. Bytów	1981	7,0 ^a	krajo- brazowy land- scape	Skraj wysoczyzny morenowej z kw aśną buczyną pomorską. Pomnikowe okazy sosen i buków. Rzadkie i chronione gatunki roślin naczyniowych. <i>The edge of the moraine plateau with acidic Pomeranian beech. Monumental specimens of pines and beeches. Rare and protected species of vascular plants.</i>
Grodzisko Borzytuchom gm. Borzytuchom	1981	27,0	leśny forest	Fragment moreny czołowej porośniętej kwaśną buczyną niżową z pomnikowymi bukami około 200-letnimi. Torfowisko przejściowe. Domniemane pozostałości grodziska. <i>A fragment of terminal moraine covered with lowland acidic beech forest with monumental approximately 200 year-old beeches. Transition mire. The supposed remains of settlement.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Grodzisko Runowo gm. Potęgowo	1981	29,9 ^a	leśny forest	Żyzna buczyna niżowa, kwaśna buczyna niżowa z pomnikowymi około 200-letnimi okazami buków. Pozostałości obwałowań grodziska, kurhany. <i>A fertile lowland beech forest, lowland acidic beech with monumental 200 year-old specimens of beech trees. Remains of embankment settlement, burial mounds.</i>
Jezioro Bardzo Małe gm. Człuchów	1981	7,4	wodny water	Jezioro lobeliowe w kompleksie borów sosnowych. Fragmenty torfowiska przejściowego. <i>A lobelia lake in the complex of pine forests. Fragments of transitional peat bog.</i>
Jezioro Cęgi Małe gm. Koczala	1981	4,1	wodny water	Jezioro dystroficzne z przylegającym do niego torfowiskiem przejściowym. <i>A dystrophic lake with adjoining transitional peat bog.</i>
Jezioro Małe i Duże Sitno gm. Czarna Dąbrówka	1981	40,7 ^a	wodny water	Dwa jeziora otoczone torfowiskiem przejściowym z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. Dobrze zachowany bór bagienny. Ostoja kilku gatunków ptaków. <i>Two lakes surrounded by peat bog with a number of transitional rare and protected species of vascular plants. Well-preserved swamp forest. A refuge of several species of birds.</i>
Torfowisko Zieliń Miastecki gm. Trzebielino	1981	46,5	torfowi- skowy peat bog	Torfowisko przejściowe zarastające oczka dystroficzne. Dobrze zachowane stadia sukcesyjne formowania się torfowiska. Stanowisko licznych rzadkich i chronionych roślin wodnych i torfowiskowych. <i>A transition mire overgrowing dystrophic ponds. Well-preserved successional stages of peat formation. A position of many rare and protected water and bog plants.</i>
Bagna Izbieckie gm. Głównyzyce	1982	281,2	torfowi- skowy peat bog	Atlantyckie torfowiska wrzoścowe w pradolinie Łeby. Stanowisko bardzo licznych populacji szeregu gatunków rzadkich i chronionych roślin torfowiskowych. <i>Atlantic bog heaths in the Łeba preglacial stream valley. A position of a numerous population of several species of rare and protected bog plants.</i>
Bagnisko Niedźwiady gm. Przechlewo	1982	47,8 ^a	leśny forest	Torfowisko przejściowe i bór bagienny otoczone przez bory sosnowe. Stanowisko kilku rzadkich gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych. <i>Transition mire and swamp forest surrounded by pine forests. A position of several rare species of vascular plants and cryptogams.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Bukowa Góra nad Pyszmem m. i gm. Bytów	1982	6,2	leśny forest	Fragment drzewostanu bukowego (140-170 lat) z pomnikowymi drzewami na wzniesieniu morenowym. <i>Fragment of beech trees (140-170 years) with monumental trees on the moraine hill.</i>
Cisy nad Czerską Strugą m. i gm. Czersk	1982	17,2	leśny forest	Jedno z kilku miejsc występowania cis na obszarze Borów Tucholskich. Prawdopodobnie stanowisko antropogeniczne. <i>One of the few places of occurrence of yew in the area of Tuchola Forest. Probably an anthropogenic position.</i>
Jezioro Modła gm. Ustka	1982	194,8	fauni- styczny fauna	Silnie wypłycone, eutroficzne jezioro z licznymi zbiorowiskami szuwarowymi. Bardzo bogata łąkowa i przelotna awifauna. <i>A strongly shallowed eutrophic lake with numerous rushes. Very rich breeding site and occasional avifauna.</i>
Torfowisko Pobłockie gm. Główny	1982	112,3	torfowi- skowy peat bog	Kopułowate torfowisko wysokiego typu atlantyckiego. Dobrze zachowane zbiorowiska boru bagiennego i brzeziny bagiennej z podszytem woskownicy europejskiej. <i>Atlantic-type domed high peat bog. Well-preserved communities of swamp forest and swamp birch undergrowth of the myrica gale.</i>
Torfowisko Potoczek m. i gm. Kępice	1982	15,2	torfowi- skowy peat bog	Zbiorowiska torfowiskowe i bór bagienno. Bardzo bogata populacja listery sercowatej. <i>Communities of peat and swamp forest. A very rich population of listera cordata.</i>
Brzęczek gm. Liniewo, m. i gm. Skarszewy	1983	25,5	leśny forest	Zbiorowisko żyznej i kwaśnej buczyny pomorskiej z okazałym około 150-letnim drzewostanem. Stanowisko rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. <i>A community of fertile and acidic Pomeranian beech of stately 150 year-old trees. A position of rare and protected species of vascular plants.</i>
Cisowa m. Gdynia gm. Wejherowo	1983	24,8 ^a	leśny forest	Górny bieg strumienia ze źródłami. Dobrze zachowane, dominujące zbiorowisko żyznej buczyny niżowej, fragmenty łągów. Stanowiska kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>Headwaters of the stream with wellstreams. Well preserved dominant community of the fertile lowland beech forest, riparian forest fragments. A position of several rare and protected plant species.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Kacze Łęgi m. Gdynia	1983	9,0	leśny forest	Fragment doliny strumienia w rozcięciu hydroerozyjnym krawędziowej strefy Pojezierza Kaszubskiego. Dominacja łągu wiązowego i grądu pomorskiego. <i>A fragment of a stream valley in the hydro-erosive splitting of the edge zone of Kashubian Lake District. The dominance of elm riparian forest and Pomeranian oak-hornbeam forest.</i>
Zajęcze Wzgórze m. Sopot	1983	11,7	leśny forest	Drzewostan sosnowy w wieku około 200 lat (pojedyncze egzemplarze) na siedlisku kwaśnej buczyny niżowej. Stanowisko kilku gatunków roślin chronionych (częściowo antropogeniczne). <i>Pine trees aged about 200 year-old (single specimens) on the habitat of lowland acidic beech. A position of several species of protected plants (partly anthropogenic).</i>
Zdrojno gm. Osiek	1983	167,6	fauni- styczny fauna	Odcinek dopływu Wdy – strumienia Brzezianek, na brzegach którego występują fragmenty łągów i na wyższych terenach grądu i boru mieszanego. Fragmenty zbiorowisk łąkowych. W 1979 r. wprowadzono tu 5 par bobrów, których potomstwo występuje obecnie w całym dopływie. <i>A part of the Wda river tributary – the Brzezianek stream with fragments of riparian forest on its banks and oak-hornbeam forest in the higher areas and mixed coniferous forest. Fragments of meadow communities. In 1979, 5 pairs of beavers were settled here, whose descendants now live across the tributary.</i>
Zielone gm. Krokowa	1983	17,1	flory- styczny flora	Najbogatsza populacja wiciokrzewu pomorskiego w województwie. Fragmenty brzeziny bagiennej i lasów brzoźowo-dębowych. <i>The richest population of the Pomeranian honeysuckle in the voivodship. Fragments of swamp birch and birch-oak forest.</i>
Źródlika w Dolinie Ewy m. Gdańsk	1983	12,0	leśny forest	Fragment doliny strumienia w strefie krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego. Liczne, bardzo cenne przyrodniczo źródlika, fragmenty lasów łągowych, stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>A fragment of a stream valley in the border zone of the Kashubian Lake District. Numerous, very valuable natural springs, riparian forest fragments, positions of rare and protected plant species.</i>
Jałowce gm. Smoldzino	1984	1,3	leśny forest	Skupienie około 140 jałowców, z których najstarsze osiągają wysokość 8 m. <i>The concentration of about 140 junipers, the oldest of which reach a height of 8 m.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Las Górkowski gm. Wicko	1984	99,4	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Brzezina bagienna i ols w dolinie Łupawy. Ostoja licznych gatunków ptaków i ssaków. <i>Birch and alder swamp in the Łupawa valley. The refuge of numerous species of birds and mammals.</i>
Nowe Wicko gm. Wicko	1984	24,5	flory- styczny <i>flora</i>	Silnie zarośnięte jezioro eutroficzne. Zbiorowiska szuwarowe, zarośla łozowe, oles, łęg i brzezina bagienna. <i>Heavily overgrown eutrophic lake. Rushes, willow scrub, alder, riparian forest and swamp birch.</i>
Przytoń gm. Przechlewo	1984	18,1 ^a	leśny <i>forest</i>	Żyzna i kwaśna buczyna niżowa na skarpie Brdy. Liczne pomnikowe drzewa w wieku około 200 lat. <i>Fertile lowland acidic beech on the escarpment of the Brda river. Numerous monumental trees aged about 200 year-old.</i>
Sosny gm. Człuchów	1984	1,5	leśny <i>forest</i>	Fragment żyznej buczyny z licznymi gatunkami chronionymi i pomnikowymi okazami sosen. <i>A fragment of fertile beech forests with many species of protected and monumental pines.</i>
Jezioro Chośnickie gm. Parchowo	1985	213,6	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	7 dystroficznych jezior otoczonych torfowiskami przejściowymi. Dobrze zachowane bory i brzeziny bagienna. Stanowisko wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych, ostoja kilku gatunków chronionych ptaków. <i>7 dystrophic lakes surrounded by peatlands transition. Well-preserved forests and birch woods. A position of many rare and protected species of vascular plants, refuge of several species of protected birds.</i>
Jezioro Cechyńskie Małe gm. Studzienice	1985	49,1	wodny <i>water</i>	Jezioro lobeliowe z dwoma wyspami otoczone stromymi wzgórzami morenowymi. <i>A lobelia lake with two islands, surrounded by steep hills moraine.</i>
Jezioro Kamień m. i gm. Miastko	1985	50,6	wodny <i>water</i>	Rynnowe jezioro lobeliowe z licznymi populacjami stroiczki wodnej, poryblinu jeziornego i brzeżycy jednokwiatowej. <i>A gutter lobelia lake with numerous populations of lobelia, lake quillwort, littorella uniflora.</i>
Buczyna nad Stupią gm. Ustka	1987	18,9 ^a	leśny <i>forest</i>	Mozaika grądu, łęgu i buczyn na dnie i zboczu doliny Stupi. Stanowisko szeregu rzadkich gatunków roślin. <i>A mosaic of oak-hornbeam, riparian and beech forest at the bottom and on the slope of the Stupia valley. A position of a number of rare plant species.</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

^a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Ostrów Trzebielski gm. Lipnica	1987	8,1	fauni- styczny <i>fauna</i>	Wyspa na Jeziorze Trzebielskim z koloniami lęgowymi m.in. mewy śmieszki, rybitwy zwyczajnej i mewy srebrzystej. <i>An island on the Trzebielskie Lake with riparian colonies such as the black-headed gull, tern and silver gull.</i>
Beka gm. Puck	1988	193,0	fauni- styczny <i>fauna</i>	Ujściowy odcinek Redy z silnie zabagnionymi łąkami i szuwarami. Znaczna mozaika różnych zbiorowisk bagiennych i łąkowych, a także muraw napiaskowych na niskich wydmach nadmorskich. Stanowisko rzadkich i chronionych roślin naczyniowych. Ostoja licznej awifauny. <i>The Reda estuary fragment with heavily bogged meadows and rushes. A large mosaic of different swamp and meadow communities, as well as grassland on low coastal dunes. A position of rare and protected vascular plants. Rich birdlife.</i>
Lewice gm. Wejherowo	1988	22,9	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Torfowisko przejściowe zarastające sosną, otoczone kwaśnymi buczynami i lasami dębowo-bukowymi oraz nasadzeniami drzew iglastych na wyżej wymienionych siedliskach. W skład obiektu wchodzi silna mozaika zbiorowisk nieleśnych, boru i brzeziny bagiennej. Stanowisko przygielki białej. <i>Transitional mire overgrowing with pines, surrounded by acidophilous beech forests and oak-beech and coniferous trees planted in the above habitats. The object includes a strong mosaic of non-forest, pine forest and swamp birch. A position of white beak-rush.</i>
Gałężna Góra gm. Wejherowo	1990	34,1	leśny <i>forest</i>	Kwaśna i żyzna buczyna niżowa z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków roślin. Fragmenty lasów lęgowych i zbiorowisk przejściowych między łąkami i grądami. Pozostałości średniowiecznego grodziska i cmentarzyska kurhanowego. <i>Acidic and fertile lowland beech forest with a number of rare and protected plant species. Fragments of riparian forests and communities in transition between riparian and oak-hornbeam forests. The remains of a medieval settlement and burial mound.</i>
Leśne Oczko m. i gm. Kartuzy	1990	31,7	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Jeziorko dystroficzne otoczone mozaiką zbiorowisk torfowiskowych o strefowym układzie. Stanowisko kilku gatunków chronionych roślin naczyniowych. Obiekt stanowi dopełnienie rezerwatu Staniszewskie Błoto, z którym sąsiaduje. <i>A dystrophic lake surrounded by a mosaic of fen zone system. A position of several protected species of vascular plants. The object complements the adjacent Staniszewskie Błoto Reserve.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Szczelina Lechicka m. i gm. Kartuzy	1990	41,3	leśny forest	Zalesione brzegi Jeziora Kocenko. Dobrze zachowane fragmenty żyznej i kwaśnej buczyny pomorskiej. Nasadzenia gatunków obcych geograficznie, np. daglezi, których okazy osiągają znaczne wysokości i średnice. <i>Wooded shores of the Kocenko Lake. Well-preserved fragments of fertile and acidic Pomeranian beech. Plantings of species geographically alien, such as Douglas fir, whose specimens reach considerable heights and diameters.</i>
Żurawie Błoto m. i gm. Kartuzy	1990	109,1	torfowi- skowy peat bog	Zespół torfowisk przejściowych i zbiorników dystroficznych, dawniej też lobeliowe Jezioro Kamienne. Fragmenty lasów dębowo-bukowych otaczających układy torfowiskowe. Stanowisko kilku gatunków chronionych roślin naczyniowych, ostoja ptaków wodno-błotnych. <i>A complex of transitional mire and dystrophic vessels, formerly a lobelia Kamienne Lake. Fragments of oak-beech forests surrounding the bog systems. A position of several protected species of vascular plants, refuge of wetland birds.</i>
Żurawie Chrusty gm. Sierakowice	1990	21,8	torfowi- skowy peat bog	Jeziorko dystroficzne otoczone torfowiskiem przejściowym zarastającym zbiornik wodny. Stanowisko szeregu rzadkich i chronionych gatunków roślin. Ostoja żurawia, miejsce odpoczynku i żerowania innych gatunków ptaków wodno-błotnych. <i>A dystrophic lake surrounded by transitional mire overgrowing water reservoir. A position of a number of rare and protected plant species. The crane refuge, a resting and feeding place of other species of wetland birds.</i>
Mewia Łacha m. Gdańsk, gm. Stegna	1991	150,5	fauni- styczny fauna	Stożek napływowy w Przekopie Wisły o silnie zróżnicowanej mozaice zbiorowisk roślinnych. Dość bogata flora roślin naczyniowych z udziałem gatunków solniskowych. Bogata awifauna, kolonia lęgowa rybitwy. <i>Alluvial fan in the Vistula Dig of a highly diverse mosaic of plant communities. Quite rich vascular plant flora with halophyte species. Rich avifauna, a breeding colony of terns.</i>
Bór Chrobotkowy m. i gm. Brusy	1993	41,5	flory- styczny flora	Fragment borów świeżych i borów suchych z licznymi gatunkami porostów, w tym z gatunkami rzadkimi i ginącymi. <i>A fragment of coniferous fresh and dry forests with numerous species of lichens, including rare and endangered species.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Jezioro Małe Łowne gm. Chojnice	1993	37,8	torfowi- skowy peat bog	Dobrze zachowane torfowisko przejściowe otaczające jeziora dystroficzne. Stanowisko licznych rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych. <i>Well-preserved transitional mire surrounding dystrophic lakes. A position of many rare and protected species of vascular plants and cryptogams.</i>
Babnica gm. Krokowa	1996	2,0	leśny forest	Fragment czoła wydmy parabolicznej ze starodrzewiem sosnowo-dębowo-bukowym. Stanowisko rzadkich i chronionych gatunków porostów. Rezerwat przyrody w powiększonych granicach obejmuje naturalny kompleks przestrzenny wydmy porośniętych przez zbiorowiska leśne oraz nieleśne, w części zatorfionych obniżień międzywydmowych. <i>A fragment of a parabolic dune face with old pine and oak and beech trees. A position of rare and protected species of lichens. The nature reserve in the enlarged borders covers the natural spatial complex of dunes overgrown by forest and non-forest communities in the peaty depressions between dunes.</i>
Krwawe Doly gm. Stara Kiszewa	1996	13,0	leśny forest	Fragment boru świeżego z drzewostanem około 130-letnim. Stanowisko szeregu gatunków porostów, w tym kilku gatunków chronionych i rzadkich. <i>A fragment of fresh forest with about 130 year-old trees. A position of several species of lichens, including several rare and protected species.</i>
Dolina Gwdy m. i gm. Czarne	1998	428,2	krajo- brazowy land- scape	Dolina rzeki Gwdy z licznymi zakolami, bystrzami i meandrami. Skarpa nad rzeką. Dobrze zachowane bory świeże i mieszane, fragmenty łąk i łęgów. <i>The Gwda river valley with its numerous meanders and rapids. An escarpment above the river. Well-preserved mixed and fresh forests, oak-hornbeam forests and riparian forest fragments.</i>
Las nad Jeziorem Mądrzechowskim m. i gm. Bytów	1998	25,3	leśny forest	Fragment zbocza nad jeziorem z dobrze zachowanym fragmentem łąki i łęgu. Stanowisko skrzyżu olbrzymiego. <i>A fragment of the slope above the lake with well-preserved piece of oak-hornbeam and riparian forests. A position of giant horsetail.</i>
Dolina Kłodawy gm. Trąbki Wielkie	1999	10,4	leśny forest	Przełomowy odcinek rzeki Kłodawy z unikatową florą i roślinnością leśną; fragmenty dobrze zachowanego wysoczyznowego lasu łąkowego. <i>A part of the Kłodawa river gorge with unique flora and forest vegetation, well-preserved fragments of oak-hornbeam plateau forest.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Pelcznica gm. Szemud, gm. Wejherowo	1999	57,5 ^a	wodny water	Dobrze zachowany fragment naturalnego krajobrazu Pojezierza Kaszubskiego ze śródleśnymi jeziorami lobeliowymi Pałsznik i Wygoda oraz Jeziorem Krypko. Stanowiska rzadkich gatunków roślin. <i>A well-preserved fragment of the natural landscape of the Kashubian Lake District with mid-forest lobelia lakes: The Pałsznik, Wogoda and Krypko. Positions of rare plant species.</i>
Ślone Łąki m. Władysławowo	1999	27,8	ślono- roś- lowy halophyte	Łąki halofilne z rzadkimi gatunkami roślin, siedlisko wielu cennych gatunków ptaków. <i>Halophilous meadows with rare plants, habitat for many rare species of birds.</i>
Widowo gm. Krokowa	1999	97,1	leśny forest	Fragment wybrzeża morskiego z zespołem form wydmy (wały i pagóry wydmy, wydmy paraboliczne, niecki i rynny deflacyjne, różnokształtne obniżenia międzywydmowe) wraz z lasami dębowo-sosnowymi i borami nadmorskimi. Stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin. <i>A fragment of the sea coast with a complex of dune forms (dune shafts hills, parabolic dunes, troughs and deflationary gutters, diversiform depressions between dunes) with oak-pine forests and coastal forests. Positions of rare and protected plant species.</i>
Źródła Czarnej Wody gm. Krokowa	1999	50,6	leśny forest	Zachowany w stanie niezmiennym zespół źródeł i rzadkich regionalnie gleb zbliżonych do pararendziny wapiennej, porastających je zbiorowisk leśnych i źródliskowych oraz rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. <i>Unaltered complex of wellsprings and regionally rare soil similar to pararendzina lime soil, overgrown with forest communities and wellspring areas, as well as rare and protected plant and animal species.</i>
Dolina Chłapowska m. Władysławowo	2000	24,8	krajo- brazowy landscape	Nadmorska dolina erozyjna w strefie krawędziowej Kępy Swarzewskiej wraz z charakterystyczną roślinnością. <i>A coastal erosive valley within the border zone of Kępa Swarzewska with its characteristic vegetation.</i>
Jezioro Udzierz gm. Osiek	2000	229,9	fauni- styczny fauna	Jezioro Udzierz wraz z częścią otaczających je szuwarów, torfowisk i łąk jako miejsce występowania zróżnicowanej gatunkowo i ilościowo ornitofauny. <i>The Udzierz Lake together with a part of the surrounding rushes, bogs and meadows as a location of diverse, both in terms of quality and quantity, bird species.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Mechelińskie Łąki gm. Kosakowo	2000	113,5	fauni- styczny <i>fauna</i>	Miejsca lęgowe i bytowania cennych gatunków ptaków wodnych i błotnych, zbiorowisk szuwarowych i łąkowych oraz specyficznych siedlisk halofilnych i typowych dla nich stosunków wodnych. <i>Breeding and dwelling sites of valuable species of water and marsh birds, meadow and rush communities and specific halophilous habitats with their characteristic water relations.</i>
Paraszyńskie Wąwozy gm. Łęczycze	2001	55,2	leśny <i>forest</i>	Biocenozy leśne i źródłiskowe z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt; liczne źródła, silnie urozmaicona rzeźba terenu. <i>Forest and wellspring biota with rare and protected species of plants and animals, numerous springs, highly varied topography.</i>
Piecki m. i gm. Brusy	2001	19,4	flory- styczny <i>flora</i>	Flora i zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla jezior lobeliowych, torfowisk przejściowych, świeżych i bagiennych borów sosnowych, z gatunkami roślin chronionych, rzadkich oraz zagrożonych wyginięciem. <i>Flora and plant communities typical of oligotrophic lakes, transition mires, fresh and wetland pine forests, with species of protected plants, rare and endangered.</i>
Pużyckie Łęgi gm. Łęczycze	2001	4,9	leśny <i>forest</i>	Duży obszar źródłiskowy z całością występujących tam biocenoz i biotopów. <i>A large wellspring area with all occurring biocenoses and biotopes there.</i>
Wielistowskie Łęgi gm. Łęczycze	2002	2,9	leśny <i>forest</i>	Zachowany w stanie niezmienionym kompleks zbiorowisk źródłiskowych i lasów łęgowych wraz z licznymi niszami źródłowymi. <i>Retained unchanged complex of wellsprings and riparian forests with numerous spring niches.</i>
Wielistowskie Źródła gm. Łęczycze	2002	11,7	leśny <i>forest</i>	Biocenozy źródłiskowe i leśne, liczne źródła oraz silnie urozmaicona rzeźba terenu. <i>Wellspring and forest biocenoses, numerous wellsprings and highly varied topography.</i>
Długosz Królewski w Wierzchucinie gm. Krokowa	2003	148,2	flory- styczny <i>flora</i>	Stanowisko długosza królewskiego oraz największa w regionie gdańskim populacja widłaka jałowcowatego, pozostałości torfowiska wysokiego i oprzejskiego wraz z właściwymi dla tych ekosystemów gatunkami i zbiorowiskami roślinnymi. <i>The old world royal fern position and the largest population of the stiff clubmoss in the Gdańsk region, high and transitional mire remnants together with species typical for those ecosystems and plant communities.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Bielawa gm. Krokowa gm. Puck m. Władysławowo	2005	721,4 ^a	torfowi- skowy peat bog	Dobrze zachowane torfowisko wysokie typu atlantyc- kiego z charakterystyczną roślinnością, stanowiącą ostoję ptactwa wodno-błotnego. <i>Well-preserved high peat bog of the Atlantic type with characteristic vegetation, forming a refuge for wetland birds.</i>
Borkowskie Wąwozy gm. Choczewo	2005	40,6	leśny forest	Biocenozy źródliskowe i leśne oraz elementy środo- wiska abiotycznego, przede wszystkim urozmaiconej rzeźby terenu i zespołu źródlisk. <i>Wellspring and forest biota and abiotic elements of the environment, above all, varied terrain and well- spring area.</i>
Las Maławski gm. Miłoradz m. i gm. Sztum	2005	231,8	leśny forest	Pozostałość lasów łęgowych, ongiś rozpowszechnio- nych na Żuławach. Okazały około 150-letni drzewo- stan jesionowo-wiązowy. <i>Remnants of riparian forests, once widespread in Żuławy. The impressive 150 year-old ash and elm trees.</i>
Łęg nad Sweliną m. Gdynia	2005	13,4	leśny forest	Lasy łęgowe i grądowe w dolinie potoku Swelinia oraz stanowisk roślin gatunków chronionych i rzadkich. <i>Riparian and oak-hornbeam forests in the valley of the Swelinia brook, and the positions of rare and protected plant species.</i>
Wąwóz Huzarów m. Gdańsk	2005	2,8	flory- styczny flora	Stanowisko podrzenia żebrowca oraz innych roślin gatunków chronionych i rzadkich. <i>A positions of deer fern and other rare and protected plant species.</i>
Czarne Bagno gm. Nowa Wieś Lęborska	2006	102,9	torfowi- skowy peat bog	Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie frag- mentów rozległego torfowiska wysokiego typu bałtyc- kiego z występującymi na nim mszarami, wrzosowi- skami, zbiorowiskami leśnymi, wodnymi i szuwarowymi. <i>The purpose of the reserve is to protect the fragments of an extensive high bog of the Baltic type with characteristic peat bogs, moorland, forest, water and rush communities.</i>
Helskie Wydmy m. Hel	2006	108,5	flory- styczny flora	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów murawowych, wrzosowiskowych i leśnych, w szczególności bardzo bogaty biotop porostów i grzy- bów naporostowych charakterystycznych dla natural- nego nadmorskiego krajobrazu wydmowego. <i>The purpose of the reserve is to protect the fragments of the grassland ecosystems, moorlands and forest, in particular, a very rich biotope of lichens and fungi characteristic of the natural coastal dune landscape.</i>

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the publication.

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Łebskie Bagno gm. Nowa Wieś Lęborska	2006	111,5	torfowi- skowy peat bog	Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie torfowi- ska wysokiego typu bałtyckiego z występującymi na nim ekosystemami mszarnymi, wrzosowiskowymi i leśnymi. <i>The purpose of the reserve is to preserve the high bog of the Baltic type, including peat bog, forest and moor ecosystems.</i>
Zaleskie Bagna gm. Ustka	2006	287,8	torfowi- skowy peat bog	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowa- nie rozległego torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z występującymi na nim ekosystemami mszarnymi, bagiennymi, wodnymi i leśnymi. <i>The purpose of the reserve is to preserve the extensive high bog of the Baltic type, including peat bog, swamp, water and forest ecosystems.</i>
Dolina Huczka gm. Kołczygłowy	2007	12,0	leśny forest	Teren rezerwatu obejmuje głębokie rozcięcie erozyjne z płynącym w nim potokiem Huczek, dopływem rzeki Ślupia. Na obszarze rezerwatu dominują fitocenozy: kwaśnej buczyny niżowej, żyznej buczyny pomorskiej, građu pomorskiego. Na terenie rezerwatu występują liczne nisze źródłiskowe. <i>The reserve area covers a deep erosion incision of the Huczek stream, a tributary of the river Ślupia. The area of the reserve is dominated by phytocoenoses: lowland acidic beech forests, fertile Pomeranian beech, Pomeranian oak-hornbeam forest. Within the reserve there are numerous wellspring niches.</i>
Dolina Strzyży m. Gdańsk	2007	38,5	leśny forest	Teren rezerwatu obejmuje dno i zbocza wcięcia erozyj- nego na krawędzi Wysoczyzny Gdańskiej. Dnem doliny płynie potok Strzyża. <i>The reserve area covers the bottom and slope of an erosion indentation at the edge of Gdańsk Plateau. The Strzyża brook flows along the bottom of the valley.</i>
Karwickie Źródlika gm. Cewice	2007	3,2	leśny forest	Celem ochrony jest nisza źródłiskowa z licznymi wysiękami i wypływami źródeł oraz fragmenty wyso- czyzny morenowej bezpośrednio ją otaczającej. Cyrk źródłiskowy wypełnia kopuła torfowiska źródłiskowe- go, porozcinana licznymi strumieniami. <i>The purpose of the reserve is to protect the headwaters of numerous niche effusion sources and outflows, and fragments of the surrounding moraine plateau. The wellspring circus is filled with a wellspring bog dome, split up with numerous streams.</i>

TABL. 15(98). REZERWATY PRZYRODY W 2010 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA REZERWATU LOKALIZACJA NAME OF RESERVE LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Powierz- chnia w ha Area in ha	Typ Type	Charakterystyka Characteristics
Mechowiska Czaple m. i gm. Bytów	2008	9,7	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Rezerwat obejmuje granice niewielkiego ciekę, dopływu Słupi. W dolinie wykształciła się mozaika różnorodnych ekosystemów, wśród których za najcenniejsze uznano torfowiska soligeniczne, m.in. źródłiskowe torfowiska wiszące. <i>The reserve covers the area of a small stream, a tributary of the Słupia river. The valley has developed a diverse mosaic of ecosystems, among which soligenous bogs are the most valuable, including springs hanging bogs.</i>
Skotawskie Łąki gm. Czarna Dąbrówka	2008	54,8	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Rezerwat obejmuje obszar źródłiskowy rzeki Skotawy, z jeziorami: Lipieniec Duży, Lipieniec Mały i Spokojne oraz ekosystemami torfowiskowymi, łąkowymi i szuwarowymi. <i>The reserve covers the wellspring area of the Skotawa river, with the lakes: Lipieniec Duży, Lipieniec Mały and Spokojne and peat bog, meadow and rush ecosystems.</i>
Źródłiskowe Torfowisko gm. Dębница Kaszubska	2008	8,2	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Rezerwat obejmuje wiszące torfowisko źródłiskowe wraz z kompleksem źródeł, lasów bagiennych oraz lasów liściastych porastających strome zbocze w sąsiedztwie torfowiska. <i>The reserve covers a hanging wellspring bog with the complex of sources, wetland forests and deciduous forests growing on the steep slope adjacent to the bog.</i>
Dolina Kulawy gm. Lipnica gm. Brusy	2009	155,4	torfowi- skowy <i>peat bog</i>	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu torfowisk, źródeł, mezotroficznych zbiorników wodnych oraz leśnych i nieleśnych ekosystemów łądowych charakterystycznych dla obszaru źródłiskowego i doliny rzeki Kulawy. <i>The purpose of the reserve is to preserve the complex of bogs, wellsprings, ponds and mesotrophic forest and non-forest land ecosystems typical of the wellspring area and the valley of the Kulawa river.</i>
Moczadło m. i gm. Brusy	2010	26,2	wodny <i>water</i>	Jezioro lobeliowe wraz z charakterystyczną roślinnością oraz cennymi gatunkami roślin i zwierząt. <i>A lobelia lake with characteristic vegetation and valuable species of plants and animals.</i>

Źródło: dane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Source: data of the Regional Directorate for Environment Protection in Gdańsk.

TABL. 16(99). PARKI KRAJOBRAZOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS BY LAND CATEGORIES
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b							strefy ochronnej (otuliny) protection zone
	parku krajobrazowego landscape park						z liczby ogółem rezerwy i pozostałe formy ochro- ny przyrody of total re- serves and other forms of nature protection	
	ogółem total		w tym of which			w ha in ha		
	w ha in ha	w % po- wierzchni geograficz- nej woje- wództwa in % of the voivodship geographi- cal area	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody water			
OGÓŁEM	2005	167856,2	9,18	107792,9	38780,2	11820,3	15161,8	193162,9
TOTAL	2006	167856,2	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	15421,4	193162,9
	2007	167855,3	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	15580,5	193162,9
	2008	167855,3	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	15666,4	193278,8
	2009	167855,3	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	15666,4	193278,8
	2010	167855,3	9,17	107792,9	38780,2	11820,3	12785,4	193278,8
Dolina Słupi		37040,0	2,02	26560,0	7700,0	2330,0	170,2	83285,9
Zaborski		34026,0	1,86	21541,0	8008,0	3575,0	468,4	-
Kaszubski		33202,0	1,81	11230,0	16712,0	3430,0	10698,9	32494,0
Trójmiejski		19930,0	1,09	18324,0	1323,0	145,0	240,1	16542,0
Wdzydzki		17832,0	0,97	11370,0	2120,0	1915,0	59,5	15208,0
Tucholski ^c		11323,0	0,62	9570,0	1400,0	210,0	79,6	3887,0
Nadmorski		7452,0	0,41	3518,0	1285,0	-	959,2	17540,0
Mierzeja Wiślana		4410,0	0,24	3330,0	186,0	-	109,5	22703,0
Pojezierza Iławskiego ^c		2640,3	0,14	2349,9	46,2	215,3	-	1618,9

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami przyrody i pozostałymi formami ochrony przyrody. c Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Listed by decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection. c Area of parks within the area of voivodship.

TABL. 17(100). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS IN 2010
As of 31 XII

NAZWA PARKU LOKALIZACJA NAME OF PARK LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Charakterystyka Characteristics
Dolina Słupi gm. Borzytucho m. i gm. Bytów gm. Czarna Dąbrówka gm. Kołczygłowy gm. Dębica Kaszubska gm. Kobylnica gm. Słupsk	1981	<p>Oś parku stanowi dolina rzeki Słupi w jej środkowym biegu. Posiada on silnie rozwiniętą sieć hydrograficzną z licznymi jeziorami (także lobeliowymi) i dopływami Słupi. Lasy zajmują 71,7% powierzchni parku. Dominującym zbiorowiskiem są bory sosnowe, mniejsze powierzchnie porośnięte są lasami liściastymi (głównie buczynami). Dość bogata jest flora parku z udziałem licznych gatunków chronionych i rzadkich. Obszar ten stanowi ostoję szeregu gatunków zwierząt, w tym ryb łososiowatych, około 140 gatunków gniazdujących tu ptaków, stosunkowo licznej wydry.</p> <p><i>The valley of the Słupia river in its middle reaches makes the axis of the park. It has a highly developed hydrographic network of many lakes (including lobelia) and the Słupia tributaries. Forests cover 71.7% of the park. Is a complex with dominating pine forests, smaller areas are covered with deciduous forests (mainly beech). The flora of the park is quite rich in many rare and protected species. This area is a refuge for several species, including salmonids, about 140 species of birds nesting here, a relatively large population of otters.</i></p>

TABL. 17(100). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA PARKU LOKALIZACJA NAME OF PARK LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Charakterystyka Characteristics
Zaborski gm. Brusy gm. Chojnice	1990	<p>Jest to park krajobrazowy o znacznej powierzchni leśnej (około 70%), głównie o drzewostanach sosnowych na siedliskach borów świeżych i mieszanych. Znaczną część mają na jego obszarze wody powierzchniowe (około 13%), w tym Jezioro Charzykowskie, liczne jeziora dystroficzne oraz jeziora lobeliowe. Park posiada interesującą florę z udziałem wielu gatunków rzadkich i chronionych. Bogata fauna, w tym awifauna, m.in. orzeł bielik i puchacz, stanowiska żółwia błotnego i bobrów.</p> <p><i>It is a landscape park with a large forest area (approximately 70%), mainly of pine stands in fresh and mixed coniferous habitats. Surface water has a significant share of its area (approx. 13%), including the Charzykowskie Lake, numerous dystrophic and lobelia lakes. The park has interesting flora with many rare and protected species. The rich fauna, including avifauna, including white-tailed eagle and owl, positions of turtles and beavers.</i></p>
Kaszubski gm. Chmielno m. i gm. Kartuzy gm. Sierakowice gm. Somonino gm. Steżycza gm. Kościerzyna gm. Nowa Karczma gm. Linia	1983	<p>Park obejmuje centralną część Pojezierza Kaszubskiego o bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu z obecnością wysokich wzgórz morenowych (Wieżycza 328,6 m n.p.m.), rynien jeziornych, dolin rzecznych, fragmentów pól sandrowych. Posiada silnie rozbudowaną sieć hydrograficzną ze źródłkowymi odcinkami wielu rzek, np. Łeba, Radunia i szeregiem jezior o skomplikowanej linii brzegowej i znacznej głębokości, w tym także jezior lobeliowych. Na terenie parku występują fragmenty bardzo wartościowej roślinności leśnej i nieleśnej (łąki, torfowiska). Na obszarach leśnych dominują kwaśne buczyny i lasy bukowo-dębowe, w części południowej – bory mieszane.</p> <p><i>The park covers the central part of the Kashubian Lake District of a varied lie of the land with the presence of high moraine hills (Wieżycza 328.6 m above the sea level), gutter lakea, river valleys, sandur field fragments. It has a highly developed hydrographic network of wellspring sections of many rivers, such as the Łeba, Radunia and a number of lakes with a varied coastline and considerable depth, including lobelia lakes. In the park there are very valuable pieces of forest and non-forest vegetation (meadows, peat bogs). The forests areas are dominated by acidic beech and beech-oak forests, in the southern part - mixed forests.</i></p>
Trójmiejski m. Gdańsk m. Gdynia m. Sopot gm. Szemud m. Wejherowo gm. Wejherowo	1979	<p>Park obejmuje strefę krawędziową Pojezierza Kaszubskiego z silnie urozmaiconą rzeźbą terenu i licznymi ciekami wodnymi. Dominują tu kwaśne buczyny niżowe i ubogie lasy bukowo-dębowe. Na terenie parku występują gatunki roślin o podgórskim charakterze zasięgu, zanotowano też stanowisko unikatowego w Polsce poryblina kolczastego (jeziora lobeliowe).</p> <p><i>The Park covers the zone edge of the Kashubian Lake District with the strongly varied lie of the land and numerous waterways. It is dominated by lowland acid beech and poor beech-oak forests. In the park there are species of plants of a foothill nature, also a unique position of quillwort in Poland (lobelia lakes).</i></p>
Wdzydzki gm. Dziemiany gm. Karsin gm. Kościerzyna gm. Lipusz gm. Stara Kiszewa	1983	<p>Jest to północna część Borów Tucholskich z zespołem Jezior Wdzydzkich. Na terenie parku występują rozległe pola sandrowe urozmaicone licznymi wytopiskami wypełnionymi wodą lub złożami torfów oraz „wyspami morenowymi”. Dominują tu bory świeże i mieszane. Fragmenty cennej roślinności nieleśnej, dość bogata flora roślin naczyniowych. Fauna z szeregiem rzadkich gatunków, m.in. wydra, bóbr, szlachar, puchacz, endemiczna odmiana troci – tzw. troć jeziorna (wdzydzka).</p> <p><i>It is the northern part of Tuchola Forest with a complex of the Wdzydzkie Lakes. In the park there are extensivesandur fields varied with numerous depressions filled with water or peat deposits and the "islands of moraine". Dominated by coniferous and mixed fresh forest. Fragments of valuable non-forest vegetation, relatively rich flora of vascular plants. A number of rare species of animals, including otter, beaver, merganser, eagle owl, the endemic variety of trout – the so-called lake (wdzydzka) trout.</i></p>

TABL. 17(100). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2010 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA PARKU LOKALIZACJA NAME OF PARK LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Charakterystyka Characteristics
Tucholski ^a gm. Chojnice m. i gm. Czernikowo	1985	<p>Oś hydrograficzną parku stanowi rzeka Brda z licznymi przełomami i meandrami. Na otaczającym ją sandrze (tzw. Sandrze Brdy) dominują bory sosnowe. Obszar parku obfituje w wytopiskowe, dystroficzne zbiorniki wodne, często zarastane przez polo torfowe. Bogata i różnorodna flora i fauna.</p> <p><i>The hydrographic axis of the park is the river Brda with numerous gorges and meanders. Pine forests dominate in the surrounding sandur (called the Brda outwash). The park abounds in depressions, dystrophic lakes and ponds, often overgrowing with peat. The rich and diverse flora and fauna.</i></p>
Nadmorski m. Hel m. Jastarnia gm. Kosakowo gm. Krokowa m. Władysławowo m. Puck gm. Puck	1978	<p>Park obejmuje wydmy (Mierzeja Helska, część Mierzei Kaszubskiej), klifowe oraz zabagnione odcinki wybrzeża, a także wody zatoki Puckiej. Na terenie parku występują nadmorskie bory bażynowe i lasy dębowo-brzozowe na wydmach oraz buczyny na klifach, a ponadto zbiorowiska słonorośli i bardzo rzadkie zbiorowiska torfowiskowe. Flora roślin naczyniowych jest dość bogata i silnie zróżnicowana. Park jest miejscem koncentracji jesiennych i wiosennych przelotów ptaków, a także miejscem lęgowym licznych gatunków awifauny.</p> <p><i>The park comprises the dune (Hel Peninsula, part of the Kashubian Spit), cliffs and marshy stretches of coastline and waters of the Gulf of Puck. In the park there are coastal crowberry woodlands and birch and oak forests in the dunes and beech on the cliffs, and communities of halophytes and very rare bog communities. Vascular plant flora is quite rich and highly varied. The park is a place of concentration of autumn and spring bird nesting, also a breeding place for many species of birdlife.</i></p>
Mierzeja Wiślana m. Krynica Morska gm. Sztutowo	1985	<p>Jest to wąski pas łądu, między Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym, porośnięty w 75,5% lasami. Przeważają drzewostany sosnowe (nasadzone tu od połowy XIX w. na wylesione siedliska lasów i borów mieszanych). Obszar parku obfituje w zatopione zagłębienia terenu. Od strony otwartego morza występują zbiorowiska wysokich traw i muraw napiaskowych na wydmach wałowych.</p> <p><i>It is a narrow strip of land between the Gulf of Gdańsk and the Vistula Lagoon, overgrown by forests in 75.5%. Pine dominate (planted here since the mid-nineteenth century on the deforested habitats and mixed coniferous forests). The park abounds in peat bog recess area. From the open sea there are communities of tall grasses and grasslands on the dunes.</i></p>
Pojezierza Iławskiego ^a gm. Stary Dzierżgoń	1993	<p>Jest to obszar o pojeziernym krajobrazie młodoglacjalnym z dużym udziałem zwartych kompleksów leśnych. Dominują grądy i bory mieszane. Silnie rozwinięta jest sieć hydrograficzna.</p> <p><i>It is an area of early post-glacial landscape typical of lake district with a large share of compact forest complexes. Dominated by oak-hornbeam and mixed forests. Strongly developed hydrographic network.</i></p>

^a W granicach województwa pomorskiego.

U w a g a. Z dniem 1 VII 2010 r. na mocy uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 31 V 2010 r. parki krajobrazowe województwa pomorskiego zostały połączone w Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych.

Ź r ó d ł o: dane Wydziału Środowiska i Rolnictwa Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

^a Within the borders of Pomorskie Voivodship.

N o t e. Since 1 VII 2010 on the way of a resolution of the Pomorskie Voivodship Parliament, dated 31 V 2010, voivodship landscape parks were connected to Pomerania Complex of Landscape Parks.

S o u r c e: data of the Department of Environment and Agriculture of Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 18(101). **OBZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTED LANDSCAPE AREAS BY LAND CATEGORY
As of 31 XII

LATA YEARS OBZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PROTECTED LANDSCAPE AREAS	Powierzchnia ogółem ^a Total area ^a		W tym Of which			Z liczby ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody Of total number reserves and other forms of nature protection	
	w ha in ha	w % powierz- chni geogra- ficznej woje- wództwa in % of the voivodship geo- graphical area	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody water		
							w ha
OGÓŁEM	2005	397219,1	21,7	213197,5	143272,0	19956,0	3194,0
TOTAL	2006	395617,7	21,6	213453,7	143310,0	19956,0	3266,7
	2007	393722,7	21,5	211596,7	143272,0	19956,0	3338,8
	2008	393722,7	21,5	211596,7	143272,0	19956,0	3393,1
	2009	393720,0	21,5	211594,0	143272,0	19956,0	3359,1
	2010	393720,0	21,5	211594,0	143272,0	19956,0	3359,1
Pas pobraża na wschód od Ustki		3336,0	0,2	1517,0	1786,0	-	-
<i>The coast belt east of Ustka</i>							
Pas pobraża na zachód od Ustki ^b		2500,0	0,14	2000,0	220,0	196,0	194,8
<i>The coast belt west of Ustka^b</i>							
Fragment pradoliny Łeby i wzgó- rza morenowe na południe od Lęborka		16731,0	0,91	9850,0	6500,0	260,0	15,1
<i>A fragment of the Łeba pradalley and moraine hills south of Lębork</i>							
Jezioro Łętowskie i okolice Kępic ^b		5600,0	0,31	4800,0	550,0	120,0	-
<i>The Łętowskie Lake and Kępice region^b</i>							
Fragment Borów Tucholskich <i>A fragment of Tucholskie Forest</i>		16632,0	0,91	12240,0	2782,0	1112,0	28,0
Źródłiskowy obszar Brdy i Wie- przy na wschód od Miastka <i>The Brda and Wieprza wellspring area east of Miastko</i>		11776,0	0,64	4871,0	6323,0	527,0	99,2
Jezioro Bobięcińskie ze Skib- ską Górą		3328,0	0,18	1651,0	1022,0	622,0	-
<i>The Bobięcińskie Lake with Skibska Góra</i>							
Obszar na południowy-wschód od Jeziora Bielsko		388,0	0,02	133,0	249,0	-	-
<i>The area south-east of the Bielsko Lake</i>							

a Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody. b W granicach województwa pomorskiego.

a Including nature reserves and other forms of nature protection. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 18(101). **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTED LANDSCAPE AREAS BY LAND CATEGORY (cont.)
As of 31 XII

LATA YEARS OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PROTECTED LANDSCAPE AREAS	Powierzchnia ogółem ^a Total area ^a		W tym Of which			Z liczby ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody Of total number reserves and other forms of nature protection
	w ha in ha	w % powierzch- ni geogra- ficznej woje- wództwa in % of the voivodship geo- graphical area	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody water	
Okolice Jezior Krępsko i Szczytno <i>The region of the Krępsko and Szczytno Lake</i>	12428,0	0,68	4317,0	7204,0	876,0	51,4
Zespół Jezior Człuchowskich <i>The Człuchowskie Lakes complex</i>	1108,0	0,06	68,0	511,0	446,0	-
Nadwiślański	4676,0	0,26	2360,0	2050,0	32,0	57,9
Północny – część zachodnia <i>Northern – western part</i>	4000,0	0,22	2530,0	1100,0	270,0	50,1
Północny – część wschodnia <i>Northern – eastern part</i>	3800,0	0,21	3338,0	350,0	62,0	18,7
Chojnicko-Tucholski	15000,0	0,82	11136,0	2900,0	864,0	166,8
Rzeki Dzierżoń ^b	4371,0	0,24	541,0	1138,0	927,0	-
<i>The Dzierżoń River^b</i>						
Środkowożuławski	2513,0	0,14	274,0	1889,0	176,0	224,4
Rzeki Nogat ^b	11578,0	0,63	998,0	8356,0	1025,0	38,4
<i>The Nogat River^b</i>						
Białej Góry	3971,0	0,22	2489,0	1021,0	255,0	11,4
Doliny Kwidzyńskiej	1597,0	0,09	30,0	1227,0	193,0	-
<i>The Kwidzyńska Valley</i>						
Ryjewski	3065,0	0,17	2128,0	657,0	46,0	-
Sadliński	6879,0	0,38	4824,0	1573,0	70,0	40,6
Jeziora Dzierżoń	5630,0	0,31	1240,0	3082,0	957,0	-
<i>The Dzierżoń Lake</i>						
Rzeki Liwy ^b	1372,0	0,07	483,0	460,0	341,0	-
<i>The Liwa River^b</i>						
Morawski	10700,0	0,58	5413,0	4175,0	554,0	82,8
Nadmorski	14940,0	0,82	7898,0	5985,0	64,0	1168,6
Choczewsko-Saliński	8684,0	0,47	6387,0	1400,0	358,0	27,7
Puszczy Darżlubskiej	15908,0	0,87	14013,0	1649,0	20,0	127,6
<i>The Darżlubska Forest</i>						
Pradoliny Redy-Łeby	19516,0	1,07	9842,0	7254,0	91,0	86,9
<i>The Reda-Łeba Pravalley</i>						
Doliny Łeby	5525,0	0,30	3987,0	1252,0	118,0	-
<i>The Łeba Valley</i>						
Gowidliński	14736,0	0,80	5145,0	7196,0	1395,0	3,5

a Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody. b W granicach województwa pomorskiego.
a Including nature reserves and other forms of nature protection. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 18(101). **OBZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTED LANDSCAPE AREAS BY LAND CATEGORY (cont.)
As of 31 XII

LATA YEARS OBZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PROTECTED LANDSCAPE AREAS	Powierzchnia ogółem ^a Total area ^a		W tym Of which			Z liczby ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody Of total number reserves and other forms of nature protection
	w ha in ha	w % powierz- chni geogra- ficznej woje- wództwa in % of the voivodship geo- graphical area	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody water	
				w ha	in ha	
Doliny Raduni <i>The Radunia Valley</i>	3340,0	0,18	918,0	1950,0	175,0	84,2
Kartuski	6661,0	0,36	3735,0	2686,0	223,0	4,9
Otomiński	2072,0	0,11	1969,0	30,0	38,0	5,0
Przywidzki	10888,0	0,59	4509,0	5350,0	300,0	70,7
Lipuski	17148,0	0,94	11990,0	3150,0	577,0	2,4
Borów Tucholskich ^b	65780,0	3,59	52290,0	9058,0	2432,0	457,4
Doliny Wietcisy	3352,0	0,18	757,0	2150,0	45,0	-
<i>The Wietcisa Valley</i>						
Polaszkowski	2448,0	0,13	564,0	1140,0	544,0	1,7
Doliny Wierzycy	10784,0	0,59	4669,0	4950,0	949,0	27,7
<i>The Wierzycza Valley</i>						
Gniewski	2336,0	0,13	1420,0	778,0	38,0	0,1
Wyspy Sobieszewskiej	1228,0	0,07	961,0	27,0	90,0	207,4
<i>The Sobieszewska Island</i>						
Żuław Gdańskich	30092,0	1,64	849,0	26092,0	2034,0	-
Dolina Dobrzyńki	1007,0	0,05	458,0	426,0	123,0	3,7
<i>The Dobrzyńka Valley</i>						
Rzeki Szarpawy	4296,0	0,23	2,0	3624,0	411,0	-
<i>The Szarpawa River</i>						

a Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody. b W granicach województwa pomorskiego.
a Including nature reserves and other forms of nature protection. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 19(102). **OBZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010
As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Pas pobrzeża na wschód od Ustki gm. Ustka	1981	Nasadowa część Mierzei Łebskiej oraz klif w rejonie Orzechowo – – Poddąbie. Bory bażynowe na wydmach i buczyny na klifie. <i>The base part of the Łeba Spit and cliff in the region of Orzechowo – Poddąbie. Crowberry woods in the dunes and beech woods on the cliff.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody.
a Established by the Voivode's regulation.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Pas pobrzeża na zachód od Ustki ^b gm. Ustka	1981	Fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu obecnie w większości położonego w województwie zachodniopomorskim. Kryptodepresyjne Jezioro Modła. <i>A fragment of the Protected Landscape Area currently located mostly in Zachodniopomorskie Voivodship. The crypto-depressive Modła Lake.</i>
Fragment pradoliny Łeby i wzgórze morenowe na południe od Lęborka gm. Cewice m. Lębork gm. Nowa Wieś Lęborska gm. Potęgowo	1981	Wysokie wzgórze morenowe rozcinane dolinami szeregu rzek i strumieni, porośnięte głównie kwaśnymi buczynami. <i>High moraine valleys incised by several rivers and streams, mostly covered with acidophilous beech woods.</i>
Jezioro Łętowskie i okolice Kępic ^b m. i gm. Kępice	1981	Przełomy i meandry rzeki Wieprzy. Zwarte kompleksy leśne ze zbiorowiskami ąródów, łęgów i buczyn. <i>The Wieprza river gorges and meanders. Compact complexes with oak-hornbeam and riparian and beech forest communities.</i>
Fragment Borów Tucholskich gm. Lipnica gm. Konarzyny gm. Przechlewo	1981	Bory sosnowe na polach sandrowych, bogata sieć hydrograficzna. <i>Pine forests in sandur fields, rich hydrographic network.</i>
Źródłowy obszar Brdy i Wieprzy na wschód od Miastka gm. Koczala m. i gm. Miastko gm. Trzebielino	1981	Wzgórze morenowe otaczające źródła Brdy i Wieprzy. Liczne jeziora, w tym także lobeliowe. <i>Moraine hills surrounding the Wieprza and Brda wellsprings. Numerous lakes, including lobelia.</i>
Jezioro Bobięcińskie z Skibską Górą m. i gm. Miastko	1981	Największe w kraju jezioro lobeliowe (Bobięcińskie Wielkie 524 ha) otoczone wzgórzami morenowymi. <i>The largest lobelia lake in Poland. (Bobięcińskie Wielkie 524 ha) surrounded by moraine hills.</i>
Obszar na południowy-wschód od Jeziora Bielsko gm. Rzeczenica	1981	Rzeźba terenu o znacznych deniwelacjach. Uzupełnienie Obszaru Chronionego Krajobrazu w województwie zachodniopomorskim. <i>The relief of significant denivelations. Supplementing the Protected Landscape Area in Zachodniopomorskie Voivodship.</i>
Okolice Jezior Krępsko i Szczytno m. Człuchów gm. Człuchów gm. Konarzyny gm. Przechlewo gm. Rzeczenica	1981	Liczne jeziora rynnowe, doliny rzek Brdy, Lipczynki i Czerwonej Strugi. Zwarte kompleksy leśne. <i>Numerous gutter lakes, valleys of the river Brda, Lipczynka and Red Struga. Compact forest complexes.</i>
Zespół Jezior Człuchowskich m. Człuchów gm. Człuchów	1981	Trzy jeziora połączone ze sobą ciekami wodnymi. <i>Three lakes interconnected with water flows.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody. b W granicach województwa pomorskiego.

a Established by the Voivode's regulation. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Nadwiślański m. i gm. Gniew	1994	Wierzchowina, zbocza i fragmenty dna Doliny Wisły. Zwarty kompleks leśny zdominowany przez subkontynentalne grądy. Fragmenty ciepłolubnych dąbrów. Zróżnicowana flora z udziałem gatunków ciepłolubnych. <i>The plateau, slope and fragments of the Vistula Valley bottom. Forest complex dominated by subcontinental oak-hornbeam. Fragments of thermophilous oak forests. Diverse flora with thermophilic species.</i>
Północny – część zachodnia gm. Brusy	1991	Równiny sandrowe na tzw. Sandrze Wdy. Fragmenty grądów nad rzeką. Dominacja borów świeżych i mieszanych. <i>Sandur plains on the so-called the Wda Sandur. Fragments of oak-hornbeam forests by the river. The dominance of fresh and mixed woods.</i>
Północny – część wschodnia m. i gm. Czersk	1991	Równiny sandrowe na tzw. Sandrze Wdy. Fragmenty grądów nad rzeką. Dominacja borów świeżych i mieszanych. <i>Sandur plains on the so-called the Wda Sandur. Fragments of oak-hornbeam forests by the river. The dominance of fresh and mixed woods.</i>
Chojnicko-Tucholski gm. Brusy gm. Chojnice m. i gm. Czersk	1991	Dominacja borów świeżych, mieszanych na równinach sandrowych. Dolina rzeki Brdy. Liczne zagłębienia wytopiskowe z torfowiskami i jeziorami dystroficznymi. <i>The dominance of fresh mixed forests on sandur plains. The Brda river valley. Numerous depressions and bogs melt and dystrophic lakes.</i>
Rzeki Dzierzgoń ^b m. i gm. Dzierzgoń gm. Stary Dzierzgoń gm. Stary Targ	1997	Dolina, skarpy i wierzchowina rzeki nizinnej. Kilka znacznych kompleksów leśnych. <i>The valley, escarpment and plateau of a lowland river. Several major forest complexes.</i>
Rzeki Nogat ^b gm. Malbork gm. Miłoradz gm. Nowy Dwór Gdański gm. Nowy Staw gm. Stare Pole gm. Sztum	1997	Wąski pas terenu wzdłuż rzeki Nogat. Ochrona biotopu rzeki nizinnej. Zabytki etnograficzne dawnego osadnictwa żuławskiego. <i>A narrow strip of land along the river Nogat. Lowland river habitat protection. Ethnographic monuments of the old Żuławy settlement.</i>
Białej Góry gm. Ryjewo gm. Sztum	1997	Sandr ze zwydzieniami na krawędzi Doliny Wisły. Dno doliny. <i>Sandur with dunes at the edge of the Vistula Valley. The bottom of the valley.</i>
Doliny Kwidzyńskiej gm. Kwidzyn gm. Ryjewo gm. Sadlinki	1997	Fragment najbardziej na południe wysuniętej części Żuławy (tzw. „Żuławy Kwidzyńskie”). Dolina Wisły z silnie rozbudowaną siecią hydrograficzną. <i>A fragment of the southernmost part of Żuławy (called "Kwidzyńskie Żuławy"). The Vistula River Valley with an extensive hydrographic network.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody. b W granicach województwa pomorskiego.

a Established by the Voivode's regulation. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Ryjewski gm. Kwidzyn gm. Ryjewo gm. Sztum	1997	Zbocza Doliny Wisły i jej wierzchovina ze zbiorowiskami łąk subkontynentalnych i borów mieszanych. <i>The slopes of the Vistula River Valley and its plateau with the subcontinental oak-hornbeam and mixed forests communities.</i>
Sadliński gm. Gardeja m. Kwidzyn gm. Kwidzyn gm. Sadlinki	1997	Grądy subkontynentalne na zboczach Doliny Wisły. Fragment doliny Liwy. <i>Subcontinental oak-hornbeam forest on the slopes of the Vistula Valley. A fragment of the Liwa river valley sible.</i>
Jeziora Dzierzgoń gm. Mikołajki Pomorskie m. i gm. Prabuty gm. Stary Targ	1997	Eutroficzne Jezioro Dzierzgoń. Fragment rynny jeziornej w krajobrazie morenowym. <i>The eutrophic Lake Dzierzgoń. Fragments of gutter lake in the moraine landscape.</i>
Rzeki Liwy ^b m. i gm. Prabuty	1997	Fragment Pojezierza Iławskiego, dolina rzeki Liwy ze znacznym kompleksem subkontynentalnych łąk. <i>A fragment of Iława Lake District, the Liwa valley with a significant subcontinental oak-hornbeam complex.</i>
Morawski m. Kwidzyn gm. Kwidzyn gm. Gardeja m. i gm. Prabuty	1997	Fragment Pojezierza Iławskiego o łagodnych wzniesieniach morenowych. Zespół jezior morawskich. <i>A fragment of Iława Lake District with gentle moraine hills. The Moravian lakes complex.</i>
Nadmorski gm. Choczewo gm. Krokowa gm. Puck m. Władysławowo	1994	Pasmowy układ typów środowiska przyrodniczego. Odcinki mierzejowe (także z ruchomymi wydmiami) i klifowe na kępach przymorskich. Rozległe torfowiska atlantyckie na zapleczu wydmy. <i>Zonal arrangement of types of natural environment. Sandbar stretches (also with shifting sand dunes) and a cliff on the coastal hummocks. Extensive Atlantic peat bogs at the back of dunes.</i>
Choczewsko-Saliński gm. Choczewo gm. Gniewino gm. Łęczyce	1994	Silnie zróżnicowana rzeźba terenu Pobreża Kaszubskiego z obecnością zbiorników wodnych, w tym jezior lobeliowych. Dominacja buczyn i lasów dębowo-bukowych. <i>Highly varied topography with the presence of Kashubian Embankment, including lobelia lakes. The dominance of beech and oak-beech forests.</i>
Puszczy Darżlubuskiej gm. Krokowa gm. Puck m. Reda m. Wejherowo	1994	Kompleks leśny obejmujący tzw. Sandr Piaśnicki i wzniesienia morenowe Kępy Puckiej. Kwaśne buczyny i lasy dębowo-bukowe oraz bory mieszane i świeże. Fragmenty łąk i bardzo cennych florystycznie łąk olszowych. <i>The forest complex includes the so-called Piaśnicki Sandur and moraine hills of Kępa Pucka. Acidic beech and oak-beech forests and mixed forests. Fragments of oak-hornbeam and floristically valuable alder riparian woods.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody. b W granicach województwa pomorskiego.

a Established by the Voivode's regulation. b Within the borders of Pomorskie Voivodship.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Pradoliny Redy-Łeby gm. Gniewino gm. Luzino gm. Łęczyce m. Wejherowo gm. Wejherowo	1994	Szeroka pradolina wraz ze strefami krawędziowymi Wysoczyzny Żamowieckiej i Pojezierza Kaszubskiego. Dwa znaczące ciek wodne – Łeba i mająca tu swe źródła Reda. Dno pradoliny głównie z użytkami zielonymi, w strefach krawędziowych dominacja buczyn i borów mieszanych na stożkach napływowych. <i>A wide pradaline valley with edge zones of Żamowiecka Plateau and Kashubian Lake District. Two significant waterways – The Łeba and Reda having its source here. The bottom of the valley mainly of grassland, in the edge zones the dominance of beech and mixed forests on alluvial cones.</i>
Doliny Łeby gm. Linia gm. Luzino gm. Łęczyce	1994	Głęboko wcięta dolina Łeby z licznymi przełomami, meandrami i bystrzami. Dominacja kwaśnych buczyn niżowych. Północna część obszaru posiada walory parku krajobrazowego. <i>Deeply indented valley of the Łeba with numerous gorges, meanders and rapids. The dominance of lowland acidic beech. The northern part of the area has the value of a landscape park.</i>
Gowidliński gm. Kościerzyna gm. Lipusz gm. Sierakowice gm. Stężycza gm. Sulęczyño	1994	Urozmaiconą rzeźbą terenu z obecnością wzgórz morenowych i rozległych równin sandrowych. Kilka znaczących powierzchniowo jezior rynnowych (np. Mausz, Gowidlińskie). Odcinki źródłiskowe i przełomy Stupi. Dominacja buczyn i lasów bukowo-dębowych na morenach w części północnej i borów mieszanych i świeżych na sandrach w części południowej. Liczne torfowiska i jeziora lobeliowe. <i>A varied topography with the presence of moraine hills and extensive sandur plains. Several major large gutter lakes (e.g. Mausz, Gowidlińskie). Stretches of the Stupia springs and gorges. The dominance of beech and beech-oak on the moraines in the north and mixed forests and fresh on sandur in the south. Numerous bogs and lobelia lakes.</i>
Doliny Raduni m. i gm. Kartuzy gm. Kolbudy Górne gm. Pruszcz Gdański gm. Somonino m. i gm. Żukowo	1994	Dolina rzeki z licznymi basenami i przełomami, z dobrze zachowanym strefowym układem zbiorowisk roślinnych. Część doliny i charakter cieku wodnego o cechach podgórskich. <i>The valley of the river with numerous pools and gorges with well-preserved zonal arrangement of plant communities. A part of the valley and the character of the watercourse of a foothill nature.</i>
Kartuski m. i gm. Kartuzy gm. Przędzkowo gm. Somonino m. i gm. Żukowo	1994	Młodoglacjalna rzeźba terenu o silnym sfalowaniu. Liczne rynny jeziorne i zbiorniki wodne, w tym jeziora lobeliowe. Zwarte, znaczne powierzchniowo kompleksy leśne zdominowane przez buczyny. <i>Post-glacial relief strongly waved. Numerous lake gutters and water reservoirs, including lobelia lakes. Compact, extensive forests dominated by beech.</i>
Otomiński m. Gdańsk gm. Kolbudy Górne m. i gm. Żukowo	1994	Dość silnie przekształcony kompleks leśny o dominacji buczyn i lasów bukowo-dębowych. Malowniczo położone wśród wzgórz morenowych Jezioro Otomińskie. <i>Quite strongly transformed forest complex with the the dominance of beech and beech-oak forests. The Otomińskie Lake picturesquely lying among the moraine hills.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody.

a Established by the Voivode's regulation.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Przywidzki gm. Kolbudy Górne gm. Nowa Karczma gm. Przywidz gm. Trąbki Wielkie m. i gm. Żukowo	1994	Silnie urozmaicona rzeźba terenu z rynnami jeziornymi, wzniesieniami morenowymi i obecnością licznych jezior. Głębokie doliny dopływu rzeki Raduni – Reknicy. Znaczny kompleks leśny budowany przez buczyny i grądy. <i>Highly varied topography with lake gutters, moraine hills and numerous lakes. The deep valleys of tributary of the rivers Radunia – Reknica. Significant forest complex built by beech and oak-hornbeam.</i>
Lipuski gm. Dziemiany gm. Kościerzyna gm. Lipusz	1994	Zalesione równiny sandrowe reprezentujące w większości tzw. sandr przymorenowy. Dominacja borów mieszanych, enklawy buczyn i lasów dębowo-bukowych, znaczne powierzchnie borów świeżych. Jeziora wytopiskowe i rynnowe. <i>Forested sandur plains representing in the majority the so-called moraine sandur. The dominance of mixed forests, beech forests and forest enclaves of oak and beech, large areas of fresh woods. Kettle holes and gutter lakes.</i>
Borów Tucholskich m. Czarna Woda gm. Kaliska gm. Karsin gm. Kościerzyna gm. Lubichowo gm. Osieczna gm. Osiek m. i gm. Skórcz gm. Smętowo Graniczne gm. Stara Kiszewa gm. Starogard Gdański gm. Zblewo	1994	Równiny sandrowe urozmaicone jeziorami wytopiskowymi i rynnowymi. Oś hydrograficzną obszaru stanowi rzeka Wda, płynąca wąską doliną, silnie meandrująca, tworząca piaszczyste łachy i bystrza. Dominacja borów mieszanych i świeżych, liczne torfowiska. <i>Sandur plains, varied by kettle holes and gutter lakes. The Wda river makes the hydrographic axis of the area, flowing in a narrow valley, strongly meandering, creating sandy shoals and rapids. The dominance of fresh and mixed coniferous forests, numerous bogs.</i>
Doliny Wietcisy gm. Liniewo gm. Nowa Karczma gm. Przywidz m. i gm. Skarszewy	1994	Silnie wcięta dolina meandrującej rzeki Wietcisy. Kompleksy leśne na jej wierzchołku, nieźle zachowane zbiorowiska łąkowe i ziołoroślone na dnie doliny. <i>Strongly indented valley of the meandering Wietcisa river. Forest complexes on its plateau, well preserved and meadow and herb vegetation on the valley floor.</i>
Polaszkowski gm. Kościerzyna gm. Liniewo gm. Stara Kiszewa	1994	Silnie rozbudowany układ płytkich rynien jeziornych, połączonych rzeką Małą Wierzycą. Fragmenty falistej wierzchołkowej morenowej, kilka kompleksów leśnych zdominowanych przez buczyny i grądy. <i>Highly developed system of gutters shallow lakes, interconnected by the Mała Wierzyca river. Fragments of corrugated moraine plateau, a few forests dominated by beech and oak-hornbeam.</i>

a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody.

a Established by the Voivode's regulation.

TABL. 19(102). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^a W 2010 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PROTECTED LANDSCAPE AREAS^a IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

NAZWA LOKALIZACJA NAME LOCATION	Rok utworzenia Year of creation	Walory środowiska przyrodniczego Qualities of the natural environment
Doliny Wierzycy gm. Kościerzyna gm. Liniewo m. i gm. Skarszewy gm. Stara Kiszewa gm. Starogard Gdański	1994	Środkowy odcinek rzeki z licznymi starorzeczami i dopływami łączącymi szereg jezior Pojezierza Kaszubskiego i Starogardzkiego. Fragmenty kompleksów leśnych, wartościowa roślinność nieleśna na dnie doliny i na jej zboczach. <i>The middle section of the river with many oxbow lakes and tributaries joining a number of lakes in the Kashubian and Starogard Lake District. Fragments of forests, valuable non-forest vegetation on the valley floor and on its slopes.</i>
Gniewski m. i gm. Gniew gm. Morzeszczyn m. i gm. Pelplin	1994	Dolina rzeki Wierzycy wraz z jej ujściem do Wisły. Fragmenty łagodnie sfalowanej wysoczyzny morenowej ze zwartymi, lecz silnie przekształconymi kompleksami leśnymi zdominowanymi przez grądy subkontynentalne. Stanowiska szeregu gatunków roślin ciepłolubnych. <i>The Wierzyca river valley and its confluence with the Vistula. Fragments of the moraine plateau gently roughened with tight, but strongly transformed forest complexes dominated by subcontinental oak-hornbeam forest. A position of a range of thermophilic plant species.</i>
Wyspy Sobieszewskiej m. Gdańsk	1994	Fragment Mierzei Wiślanej, miejscami ze strefowym układem roślinności wydymowej. W ujściach Wisły roślinność szuwarowa, stanowiska stonorośli. Bogata awifauna. <i>A fragment of the Vistula Spit, places of the zonal system of dune vegetation. In the mouths of the Vistula rush vegetation, the position of halophytes. The rich avifauna.</i>
Żuławy Gdańskie gm. Cedry Wielkie m. Gdańsk gm. Pruszcz Gdański gm. Pszczółki gm. Suchy Dąb gm. Tczew	1994	Aluwialna delta Wisły ze skomplikowanym systemem hydrograficznym. Krajobraz o charakterze kulturowym z dominacją użytków zielonych i pól uprawnych. <i>Alluvial delta of the Vistula River with a complex hydrographic system. Landscape of a cultural nature with the dominance of grassland and farmland.</i>
Rzeki Szarpawy gm. Nowy Dwór Gdański gm. Stegna gm. Sztutowo	1997	Obejmuje północną część Wielkich Żuław z rzeką Szarpawą stanowiącą prawobrzeżne ujściowe ramię Wisły. Szarpawa rozdziela się na Wisłę Królewiecką i Elbląską, a cały obszar posiada silnie rozbudowaną sieć hydrograficzną. Dominują w nim użytki rolne i zielone oraz szuwary trzcinowe. <i>It covers the northern part of the Wielkie Żuławy with the Szarpawa river which forms the right-bank estuary arm of the Vistula. The Szarpawa separates the Królewiecka Vistula and Elbląska Vistula. The whole area has a highly developed hydrographic network. It is dominated by agricultural land and green and reedbeds.</i>

^a Ustanowione w drodze rozporządzenia wojewody.

Źródło: dane Wydziału Środowiska i Rolnictwa Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

^a Established by the Voivode's regulation.

Source: data of the Department of Environment and Agriculture of Pomorskie Voivodship Office in Gdańsk.

TABL. 20(103). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO)
 NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	powierzchnia w ha ^a area in ha ^a					
OGÓŁEM	156973	156973	149893	424738	362617	362617
TOTAL						
Bielawskie Błota	-	-	1101	1101	1101	1101
Bory Tucholskie	-	-	-	213565	213565	213565
Dolina Dolnej Wisły	-	-	10839	10871	10871	10871
Dolina Słupi	37174	37174	37472	37472	37472	37472
Lasy Itawskie	-	-	2615	2582	2582	2582
Lasy Łębskie	-	-	8565	8565	8565	8565
Lasy Mirachowskie	-	-	8232	8232	8232	8232
Ostoja Drawska	-	-	-	23	23	23
Pobrzeże Słowińskie	37155	37155	21341	21771	21771	21771
Przybrzeżne wody Bałtyku	-	-	-	-	115	115
Puszcza Darżłubska	-	-	6453	6453	6453	6453
Ujście Warty	-	-	856	1748	-	-
Ujście Wisły	19391	19391	-	-	839	839
Wielki Sandr Brdy	1018	1018	37106	37106	37106	37106
Zalew Wiślany	-	-	14447	12817	12817	12817
Zatoka Pucka	62235	62235	866	62430	1103	1103

a Patrz uwagi metodyczne na str. 159.

Źródło: dane generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (do 2007 r. – Ministerstwa Środowiska).

a See methodological notes on page 159.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection (until 2007 – the Ministry of Environment).

TABL. 21(104). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO)
 NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	powierzchnia w ha ^a area in ha ^a					
OGÓŁEM	66781	83365	112614	144343	167085	167085
TOTAL						
Bagna Izbickie	0	786	786	786	786	786
Biała	-	-	-	-	419	419
Białe Błoto	3	43	43	43	43	43
Białogóra	6	1133	1133	1124	1124	1124
Bielawa i Bory Bażynowe	-	-	-	-	1342	1342
Bór Chrobotkowy	10	41	41	41	-	-
Bunkier w Oliwie	-	-	0	0	0	0
Bytowskie Jeziora Lobeliowe	11	2490	2490	2490	2490	2490
Czerwona Woda pod Babilonem	-	-	-	-	821	821
Dąbrówka	-	-	-	-	505	505
Dolina Debrzynki	-	-	-	-	32	32
Dolina Górnej Łeby	16	2550	2550	2550	2550	2550
Dolina Grabowej	-	-	211	48	48	48
Dolina Kłodawy	24	11	11	11	11	11
Dolina Łobżonki	-	-	-	-	21	21
Dolina Łupawy	-	-	5509	5509	5509	5509

a Patrz uwagi metodyczne na str. 159.

a See methodological notes on page 159.

TABL. 21(104). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO)
(cd.)
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	powierzchnia w ha ^a area in ha ^a					
Dolina Reknicy	39	68	68	68	68	68
Dolina Stropnej	-	-	963	963	963	963
Dolina Szczyry	-	-	-	-	310	310
Dolina Środkowej Wietcisy	63	431	431	431	431	431
Dolina Wierpry i Studnicy	-	-	10119	10116	10115	10115
Dolina Wierzycy	-	-	-	-	4618	4618
Dolina Brdy i Chociny	-	-	-	-	1456	1456
Dolna Wisła	-	-	9818	9847	10349	10349
Duży Okoń	-	-	-	-	22	22
Górkowski Las	-	-	-	-	-	99
Górowski Las	-	-	99	99	-	-
Grądy nad jeziorem Zduńskim i Szpęgawskim	-	-	-	-	236	236
Guzy	-	-	-	-	115	115
Hopowo	65	8	8	8	8	8
Huta Dolna	-	-	-	-	66	66
Jar Rzeki Raduni	66	88	88	88	88	88
Jeziora Choczewskie	-	-	-	-	1120	1120
Jeziora Kistowskie	-	-	-	-	367	367
Jeziora Lobeliowe koło Soszycy	-	132	132	132	132	132
Jeziora Wdzydzkie	-	-	12813	12813	13584	13584
Jeziorka Chośnickie	72	214	214	214	214	214
Jezioro Bobięcińskie	-	-	818	801	801	801
Jezioro Dymno	-	-	-	-	115	115
Jezioro Krasne	-	96	96	96	96	96
Jezioro Krąg	-	-	-	-	424	424
Jezioro Piasek	81	55	55	55	55	55
Karwickie Źródlika	-	-	-	-	372	732
Kaszubskie Klify	-	-	-	-	224	224
Klify Poddębские	-	-	-	-	591	591
Krzewiny	-	-	267	266	266	266
Kurze Grzędy	84	1587	1587	1587	1587	1587
Las Wolność	-	-	-	-	335	335
Lasy Rekowskie	-	-	-	-	2289	2289
Leniec nad Wierzycą	-	-	-	-	25	25
Lubieszyn	-	-	-	-	671	671
Lubnia	115	1	1	1	-	-
Łebskie Bagna	-	211	211	211	211	211
Mawra-Bagno Biała	191	295	295	295	-	-
Mechowiska Sulęczyńskie	258	46	46	46	46	46
Mechowiska Zęblewskie	-	-	-	-	108	108
Mętne	-	-	-	-	524	524
Miasteczkie Jeziora Lobeliowe	-	-	1372	1372	1372	1372
Mierzeja Sarbska	273	1883	1883	1876	1876	1876
Mikołajki Pomorskie	-	-	-	-	132	132
Młosino-Lubnia	-	-	-	-	2469	2469

^a Patrz uwagi metodyczne na str. 159.

^a See methodological notes on page 159.

TABL. 21(104). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO)
(dok.)
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	powierzchnia w ha ^a area in ha ^a					
Nowa Brda	-	-	-	-	10021	10021
Nowa Sikorska Huta	-	-	-	-	175	175
Opalińskie Buczyny	-	-	-	-	356	356
Orle	301	270	270	270	270	270
Ostoja Borzyszkowska	-	-	-	-	6454	6454
Ostoja Iławska	-	-	-	-	1927	1927
Ostoja Masłowiczki	-	-	-	-	1680	1680
Ostoja Słowińska	-	32151	21341	31251	21340	21340
Ostoja w Ujściu Wisły	-	-	601	591	591	591
Ostoja Zapceńska	-	-	-	-	3805	3805
Pelcznica	364	253	253	253	253	253
Piaśnickie Łąki	776	1085	1085	1080	1080	1080
Piotrowo	-	-	-	-	483	483
Pływające wyspy pod Rekowem	810	108	108	108	108	108
Pobrzeże Słowińskie	856	-	-	-	-	-
Pomlewo	-	-	-	-	177	177
Prokowo	-	-	-	-	886	886
Przymorskie Błota	1023	1689	1589	1588	1588	1588
Przywidz	1090	3	3	3	953	953
Rynna Dłużnicy	-	-	-	-	353	353
Sandr Brdy	1483	6879	6879	6879	7493	7493
Sandr Wdy	-	-	1603	1605	1605	1605
Sporysz	-	-	-	-	481	481
Staniszewskie Błoto	1597	917	917	917	917	917
Stary Bukowiec	-	-	-	-	3058	308
Studzienickie Torfowiska	2474	175	175	175	175	175
Szczodrowo	-	-	-	-	224	224
Sztumskie Pole	-	-	-	-	572	572
Szumleś	-	-	-	-	976	976
Torfowisko PoblOCKie	-	112	112	112	112	112
Torfowisko Trzebielino	-	-	-	-	100	100
Trzy Młyny	2634	766	766	766	766	766
Twierdza Wisłoujście	6859	16	16	16	16	16
Uroczyska Pojezierza Kaszub- skiego	-	-	-	-	3922	3922
Waćmierz	18571	22	22	22	388	388
Wejherowo	-	-	-	-	0	0
Widowo	-	-	92	92	92	92
Wielki Klincz	-	-	-	-	288	288
Wilcze Błota	-	-	-	-	9	9
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	-	-	18618	16977	16977	16977
Zatoka Pucka i Półwysep Helski	26566	26750	4006	26751	3866	3866
Zielenina	-	-	-	-	644	644

^a Patrz uwagi metodyczne na str. 159.

Ź r ó d ł o: dane generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (do 2007 r. – Ministerstwa Środowiska).

^a See methodological notes on page 159.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection (until 2007 – the Ministry of Environment).

TABL. 22(105). POMNIKI PRZYRODY ^a
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OGÓŁEM	2619	2653	2736	2728	2744	2784
TOTAL						
Pojedyncze drzewa	1965	1996	2048	2036	2179	2190
<i>Single trees</i>						
Grupy drzew	406	407	422	424	335	352
<i>Groups of trees</i>						
Aleje	32	34	35	34	28	33
<i>Alleys</i>						
Głazy narzutowe	167	167	181	184	157	162
<i>Erratic boulders</i>						
Skalki, groty, jaskinie i inne	49	49	50	50	45	47
<i>Stones, grottos, caves and others</i>						

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rady gminy.
^a Including those created on the basis of gmina resolution.

TABL. 23(106). INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY
Stan w dniu 31 XII
INDIVIDUAL FORMS OF NATURE PROTECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Użytki ekologiczne	614	713	729	748	832	842
<i>Ecological arable lands</i>						
Powierzchnia w ha	3097,4	3283,4	3345,4	3440,2	4005,9	4006,1
<i>Area in ha</i>						
Stanowiska dokumentacyjne	7	7	7	7	5	5
<i>Documentation sites</i>						
Powierzchnia w ha	30,1	30,1	30,1	29,8	29,8	29,8
<i>Area in ha</i>						
Zespoły przyrodniczo-krajo- brazowe	10	10	12	15	32	32
<i>Nature-landscape complexes</i>						
Powierzchnia w ha	13056,1	13056,1	15843,2	16590,9	16611,4	13675,3
<i>Area in ha</i>						

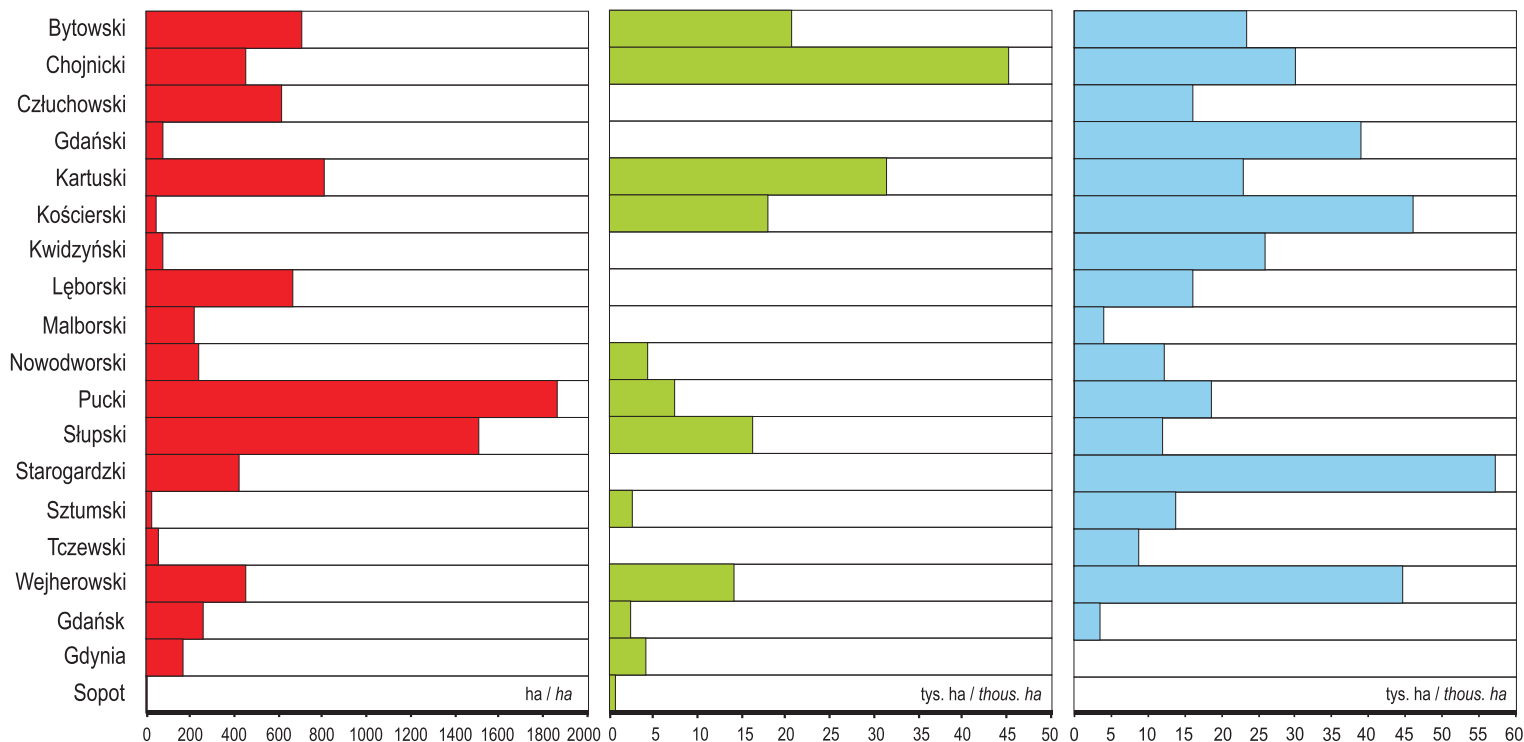
POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a WEDŁUG KATEGORII I POWIATÓW W 2010 R.

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a BY CATEGORY AND POWIATOS IN 2010

REZERWATY PRZYRODY^b
NATURE RESERVES^b

PARKI KRAJOBRAZOWE^{bc}
LANDSCAPE PARKS^{bc}

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU^c
PROTECTED LANDSCAPE AREAS^c

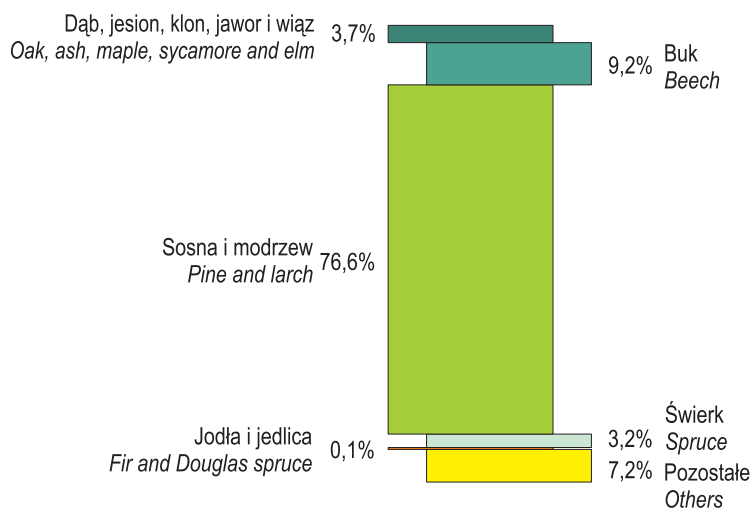
a Bez obszarów sieci Natura 2000. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.
a Excluding areas within the Natura 2000 network. b Excluding protection zone. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection area located within landscape parks and protected landscape areas.

STRUKTURA SKŁADU GATUNKOWEGO LASÓW^a W 2010 R.

Stan w dniu 1 I

SPECIES STRUCTURE OF FORESTS^a IN 2010

As of 1 I

a W zarządzie Lasów Państwowych.

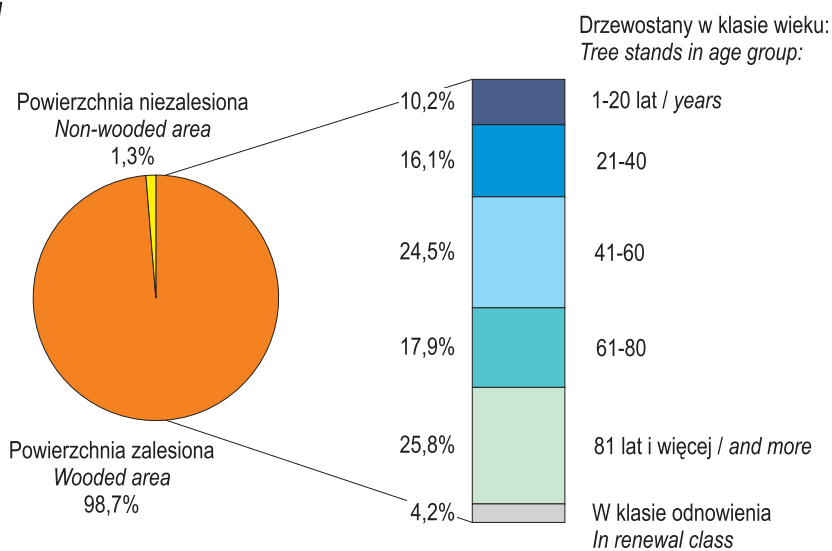
a Managed by the State Forests.

STRUKTURA WIEKOWA LASÓW^a W 2010 R.

Stan w dniu 1 I

AGE STRUCTURE OF FORESTS^a IN 2010

As of 1 I

a W zarządzie Lasów Państwowych.

a Managed by the State Forests.

TABL. 24(107). STAN LICZEBNY^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT CHRONIONYCH

Stan w dniu 31 XII

STATE^a OF MAJOR PROTECTED ANIMALS POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Żubry ^b	7	8	7	6	8	10 ^c
<i>European bison^b</i>						
Bobry	1120	1200	1625	340	1420	1500
<i>Beavers</i>						

a Dane szacunkowe. b W ogrodzie zoologicznym. c Według „Rodowodowej Księgi Żubrów” prowadzonej od 1947 r.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska; od 2009 r. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Estimated data. b At ZOO garden. c According to the European Bison Pedigree Book, conducted from 1947.

Source: data of the Ministry of Environment; since 2009 of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 25(108). DZIAŁALNOŚĆ INSPEKTORATU TOWARZYSTWA OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI

ACTIVITY OF ANIMAL WELFARE SOCIETY INSPECTORATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uprawnieni inspektorzy	18	26	32	25	35	35
<i>Authorized inspectors</i>						
Przestępstwa i wykroczenia przeciwko zwierzętom	933	625	335	193	148	162
<i>Offences against animals</i>						
Sprawy karne skierowane do sądów dotyczące						
znęcania się nad zwierzętami	4	10	19	4	5	-
<i>Criminal cases addressed to the courts for cruelty</i>						
<i>to animals</i>						
Zwierzęta odebrane z powodu okrutnego traktowania:						
<i>Animals received because of cruel treatment:</i>						
psy	3	-	6	-	-	-
<i>dogs</i>						

Źródło: dane Zarządu Głównego Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami.

Source: data of the Board of the Society of Animal Care.

TABL. 26(109). KOŁA I CZŁONKOWIE LIGI OCHRONY PRZYRODY^aCLUBS AND MEMBERS OF THE NATURE PROTECTION LEAGUE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Koła	249	283	227	225	239	205
<i>Circles</i>						
Członkowie kół	6655	6088	5765	4901	4207	3443
<i>Members of circles</i>						
w tym młodzież	6384	5887	5514	4696	3941	3232
<i>of which youth</i>						

a Ewidencja niepełna.

Źródło: dane Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody.

a Incomplete register.

Source: data of the Main Board of the League for Environmental Protection.

TABL. 27(110). PARKI I OGRODY HISTORYCZNE
Stan w dniu 31 XII
PARKS AND HISTORICAL GARDENS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Obiekty ^a <i>Objects^a</i>	658	658	658	658	656	658
w tym: <i>of which:</i> wpisane do rejestru zabytków <i>entered into the register of monuments</i>	261	261	264	265	267	268
według rodzajów: <i>by type:</i>						
Dworskie i folwarczne	139	139	140	140	140	140
<i>Estate and grange</i>						
Palacowe i zamkowe	69	67	69	69	69	69
<i>Palace and castle</i>						
Miejskie i uzdrowiskowe	4	4	5	5	5	5
<i>Urban and healthresort</i>						
Klasztorne i kościelne	4	2	2	2	2	3
<i>Monastic and church</i>						
Ogrody przydomowe	28	30	31	32	35	34
<i>Kitchen gardens</i>						
Inne ^b	17	17	18	17	16	17
<i>Other^b</i>						
Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>	241	239	239	239	239	239

^a Bez obiektów zachowanych szczątkowo w trakcie rozpoznania. ^b Łącznie: ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne, arboreta, parki leśne, zielen towarzysząca itp.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

^a Excluding objects of which only parts remained during the analysis. ^b In total: school gardens, gardens adjoining to companies, botanical, arboreta, accompanying green areas, etc.

Source: data of the National Heritage Board of Poland.

TABL. 28(111). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC AND SETTLEMENT GREEN AREAS IN CITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Parki spacerowo-wypoczynkowe: <i>Strolling-recreational parks:</i>						
obiekty <i>objects</i>	60	62	73	74	74	74
powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	744,8	753,4	817,3	817,3	779,7	780,1
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	12,4	12,2	11,2	11,0	10,5	10,5
<i>average area of 1 facility in ha</i>						
Zieleńce: <i>Lawns:</i>						
obiekty <i>objects</i>	556	533	629	637	654	667
powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	410,7	395,2	497,3	509,5	518,5	526,2
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
<i>average area of 1 facility in ha</i>						
Zieleń uliczna w ha	834,3	854,1	876,9	848,8	707,1	712,7
<i>Street greenery in ha</i>						
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1172,0	1180,9	1152,0	1136,9	1190,8	1190,8
<i>Settlement green areas in ha</i>						

TABL. 28(111). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC AND SETTLEMENT GREEN AREAS IN CITIES (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ha ... <i>The area of parks, lawns and public and settlement green areas</i>	2327,5	2329,5	2466,6	2463,7	2489,0	2497,1
w % powierzchni miast <i>in % of cities area</i>	2,1	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2
na 1 mieszkańca miasta w m ² <i>per capita in m²</i>	15,7	15,8	16,7	16,7	16,9	16,9
Żywopłaty w tys. m bieżących <i>Hedges in thous. current metres</i>	382,3	380,1	387,5	437,8	493,0	494,9
Nasadzenia w tys. szt: <i>Plantations in thous. pieces:</i>						
drzew <i>trees</i>	5,9	5,5	5,0	8,6	4,1	3,5
krzewów <i>bushes</i>	41,1	71,0	46,3	91,5	51,6	34,9
Ubytki w tys. szt: <i>Losses in thous. pcs:</i>						
drzew <i>trees</i>	5,8	4,3	4,8	7,3	4,8	5,3
krzewów <i>bushes</i>	20,9	11,4	15,7	12,0	6,9	12,8
Lasy gminne ^a (mienie komunalne) w ha <i>Gmina forests^a (municipal property) in ha</i>	2519,5	2522,1	2512,9	2515,2	2524,5	2534,5

a Bez gruntów związanych z gospodarką leśną.

a Excluding land related to forest management.

TABL. 29(112). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OGÓŁEM w tys. ha TOTAL in thous. ha	674,3	675,0	676,7	677,7	679,1	680,5
Lasy <i>Forests</i>	657,0	657,5	659,0	659,9	661,4	662,7
Publiczne <i>Public</i>	587,4	587,7	588,6	588,8	589,2	589,1
własność Skarbu Państwa <i>owned by the State Treasury</i>	584,1	584,4	585,4	585,5	585,8	585,7
w tym: <i>of which:</i>						
w zarządzie Lasów Państwowych <i>managed by the State Forests</i>	569,6	570,2	570,8	571,1	571,4	571,4
parki narodowe <i>national parks</i>	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1
własność gmin ^a <i>gmina ownership^a</i>	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4
Prywatne <i>Private</i>	69,6	69,8	70,3	71,1	72,2	73,6
w tym własność osób fizycznych <i>of which natural persons ownership</i>	68,2	68,4	68,9	69,5	70,6	72,0
Grunty związane z gospodarką leśną <i>Land connected with silviculture</i>	17,3	17,5	17,7	17,7	17,7	17,8
LESISTOŚĆ w % FOREST COVER in %	35,9	35,9	36,0	36,0	36,1	36,2

a Dotyczy również gmin mających status miasta na prawach powiatu.

a Also concerning gminas which are cities with powiat status.

TABL. 30(113). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH
WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW

Stan w dniu 1 I

STRUCTURE OF FOREST AREAS MANAGED BY THE STATE FORESTS BY
AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE STANDS

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w %		in %			
WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW <i>BY AGE GROUPS OF TREE STANDS</i>						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
W tym powierzchnia zalesiona <i>Of which forest area</i>	98,6	98,7	98,7	98,8	98,8	98,7
Drzewostany w klasie wieku: <i>Tree stands in age group:</i>						
I (1-20 lat years)	10,2	10,2	10,5	10,4	10,3	10,2
II (21-40 lat years)	18,5	18,1	17,8	17,3	16,6	16,1
III (41-60 lat years)	22,5	22,9	23,8	24,2	24,3	24,5
IV (61-80 lat years)	18,4	18,1	18,3	18,2	18,0	17,9
V i wyższych (81 lat i więcej) <i>and higher (81 years and more)</i>	25,4	25,5	24,3	24,7	25,4	25,8
Drzewostany w klasie odnowie- nia ^b i o budowie przerebowej <i>Tree stands in renewal class^b with a throughfell construction</i>	3,6	3,9	4,0	4,0	4,2	4,2
WEDŁUG GRUP RODZAJOWYCH DRZEW <i>BY TYPE GROUPS OF TREES</i>						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
Drzewa iglaste	80,4	79,5	79,5	79,6	80,0	79,9
<i>Coniferous trees</i>						
Sosna i modrzew	76,9	75,9	76,0	76,2	76,6	76,6
<i>Pine and larch</i>						
Świerk	3,5	3,5	3,4	3,3	3,3	3,2
<i>Spruce</i>						
Jodła i jedlica	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Fir and Douglas spruce</i>						
Drzewa liściaste	19,6	20,5	20,5	20,4	20,0	20,1
<i>Broadleaved trees</i>						
Dąb, jesion, klon, jawor i wiąz <i>Oak, ash, maple, sycamore and elm</i>	3,7	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7
Buk	8,7	9,0	9,1	9,2	9,1	9,2
<i>Beech</i>						
Pozostałe	7,2	7,6	7,6	7,4	7,2	7,2
<i>Others</i>						

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Including regeneration class.

Source: data of the Forests Management and Geodesy Office.

TABL. 31(114). POŻARY LASÓW^aFOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pożary	521	434	286	310	388	277
<i>Fires</i>						
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha	110,8	108,7	239,7	63,0	104,4	53,2
<i>Area of forest burned in ha</i>						
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,2	0,3	0,8	2,1	0,3	0,2
<i>Average forest area burned by fire in ha</i>						

a Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

a Data according to the reporting register.

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Service.

TABL. 32(115). POŻARY LASÓW¹ WEDŁUG PRZYCZYŃ POWSTANIAFOREST FIRES¹ BY CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>						
b – w % <i>in %</i>						

POŻARY FIRES

OGÓŁEM	a	521	434	286	310	388	277
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podpalenie	a	138	78	69	78	93	57
Arson	b	26,5	18,0	24,1	25,2	24,0	20,6
Nieostrożność: <i>Carelessness:</i>							
nieletnich	a	32	15	9	6	21	7
juveniles	b	6,1	3,5	3,1	1,9	5,4	2,5
dorosłych	a	203	170	99	116	135	107
adults	b	39,0	39,1	34,6	37,5	34,8	38,6
Wyładowania atmosferyczne	a	1	5	4	-	4	2
<i>Discharge atmospheric</i>	b	0,2	1,2	1,4	-	1,0	0,7
Wady urządzeń technicznych i ich nieprawidłowa eks- ploatacja	a	1	3	-	2	3	5
<i>Defect and incorrect exploi- tation technical device</i>	b	0,2	0,7	-	0,6	0,8	1,8
Wady środków transportu i ich nieprawidłowa eks- ploatacja	a	-	1	-	-	3	-
<i>Defect and incorrect exploi- tation transport equi- pment</i>	b	-	0,2	-	-	0,8	-
Pozostałe	a	17	31	22	15	19	14
<i>Others</i>	b	3,3	7,1	7,7	4,8	4,9	5,1
Nieustalone przyczyny	a	131	140	83	93	110	85
<i>Undetermined causes</i>	b	25,1	32,3	29,0	30,0	28,3	30,7

1 Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

1 Data according to the reporting register.

TABL. 32(115). POŻARY LASÓW¹ WEDŁUG PRZYCZYŃ POWSTANIA (dok.)FOREST FIRES¹ BY CAUSES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
a – w liczbach bezwzględnych in absolute numbers						
b – w % in %						
POWIERZCHNIA POŻARÓW LASÓW w ha AREA OF FOREST FIRES in ha						
OGÓŁEM	110,8	108,7	239,7	63,0	104,4	53,2
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podpalenie	35,5	29,4	17,3	23,5	24,1	21,6
Arsen	32,0	27,0	7,3	37,3	23,1	40,7
Nieostrożność: Carelessness:						
nieletnich	9,4	2,2	0,3	0,1	6,1	1,6
juveniles	8,5	2,0	0,1	0,2	5,8	3,0
dorosłych	46,2	39,3	11,6	11,5	50,9	16,5
adults	41,7	36,2	4,8	18,3	48,8	31,0
Wyladowania atmosferyczne Discharge atmospheric	0,0	0,2	0,1	-	0,1	0,0
Wady urządzeń technicznych i ich nieprawidłowa eks- ploatacja	0,0	1,2	-	0,2	1,2	0,5
Defect and incorrect exploi- tation technical device	0,0	1,1	-	0,3	1,1	0,9
Wady środków transportu i ich nieprawidłowa eks- ploatacja	-	2,0	-	-	0,1	-
Defect and incorrect exploi- tation transport equip- ment	-	1,8	-	-	0,1	-
Pozostałe	2,5	2,2	2,5	0,9	5,6	1,5
Others	2,3	2,0	1,0	1,4	5,4	2,8
Nieustalone przyczyny	17,2	32,2	207,9	26,8	16,3	11,5
Undetermined causes	15,5	29,7	86,8	42,5	15,6	21,6

¹ Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

¹ Data according to the reporting register.

Source: data of the Forest Research Institute.

TABL. 33(116). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH

PROTECTIVE FOREST AREA

LASY FOREST	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OGÓŁEM w ha	185866	186297	185214	185089	184509	184454
TOTAL in ha						
w % powierzchni lasów	28,3	28,3	28,1	28,1	27,9	27,8
in % of forest area						
W zarządzie Lasów Państwowych ^a Managed by the State Forests ^a	183556	184087	183073	182849	182359	182308
w tym: of which:						
glebochronne	29552	29625	28421	28489	28316	28318
soil-protecting						
wodochronne	79951	80223	80893	80808	80601	80571
water-protecting						
w miastach i wokół miast	56351	56698	56854	56600	56563	56525
in cities and suburbs						

a Stan w dniu 1 I.

a As of 1 I.

TABL. 33(116). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH (dok.)

PROTECTIVE FOREST AREA (cont.)

LASY FOREST	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Prywatne ^a	217	142	103	103	103	104
<i>Private^a</i>						
Gminne ^a	2093	2068	2038	2137	2047	2042
<i>Gmina^a</i>						
w tym w miastach i wokół miast <i>of which in cities and suburbs</i>	2090	2066	2035	2036	1946	1942

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: w zakresie Lasów Państwowych - dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych” - na dzień 1 I).

^a As of 31 XII.

Source: in the scope of State Forests – data of the General Directorate of the State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau “Results of updating of forest area and growing stock in the State Forests” – as of 1 I).

TABL. 34(117). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH

Stan w dniu 1 I

PROTECTIVE FOREST AREA MANAGED BY THE STATE FORESTS

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w ha in ha					
OGÓŁEM	183556	184087	183073	182849	182359	182308
TOTAL						
Glebochronne	29552	29625	28421	28489	28316	28318
<i>Soil-protecting</i>						
Wodochronne	79951	80223	80893	80808	80601	80571
<i>Water-protecting</i>						
Uzdrowskowe	1633	1631	1631	1630	1629	1629
<i>Health resort</i>						
W miastach i wokół miast	56351	56698	56854	56600	56563	56525
<i>In cities and suburbs</i>						
Obronne	4455	4419	4412	4378	4378	4378
<i>Defensive</i>						
Ostoje zwierząt	4558	4434	4467	4555	4564	4575
<i>Animal sanctuaries</i>						
Na stałych powierzchniach bada- wawczych	3865	3834	3831	3828	3742	3746
<i>In the permanent research areas</i>						
Cenne pod względem przyrod- niczym	1849	1885	1252	1238	1237	1237
<i>Environmentally valuable</i>						
Nasienne	1342	1338	1312	1323	1329	1329
<i>Seedling</i>						

Źródło: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Source: data of the Forests Management and Geodesy Office.

TABL. 35(118). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU W LASACH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH
WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW

Stan w dniu 1 I

GROWING STOCK OF STANDING WOOD IN FOREST AREAS MANAGED BY
THE STATE FORESTS BY AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE STANDS

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
O G Ó Ł E M - grubizna brutto^b T O T A L – gross timber^b						
W hm ³	127,4	129,2	128,9	130,7	135,2	136,7
In hm ³						
Na 1 ha powierzchni zalesionej w m ³	227	230	229	231	240	242
Per 1 ha of wooded area in m ³						
WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW w % BY AGE GROUPS OF TREE STANDS in %						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
T O T A L						
W tym powierzchnia zalesiona Of which forest area	99,9	99,9	99,9	99,8	99,6	99,6
Drzewostany w klasach wieku: Tree stands in age group:						
I (1-20 lat years)	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
II (21-40 lat years)	11,2	10,9	10,6	10,1	9,7	9,2
III (41-60 lat years)	23,8	24,1	24,8	25,1	25,2	25,3
IV (61-80 lat years)	23,8	23,5	23,4	23,1	22,9	22,6
V i wyższych (81 lat i więcej) and higher (81 years and more)	37,4	37,5	37,1	37,3	37,5	38,0
Drzewostany w klasie odnowie- nia ^c i o budowie przerębowej Tree stands in renewal class ^c with a throughfell construction	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2
Przestoje ^d	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	0,9
Downtime ^d						
WEDŁUG GRUP RODZAJOWYCH DRZEW w % BY TYPE GROUPS OF TREES in %						
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
T O T A L						
Drzewa iglaste	82,3	81,7	81,3	81,2	81,3	81,4
Coniferous trees						
Sosna i modrzew	77,9	77,4	77,2	77,2	77,5	77,7
Pine and larch						
Świerk	4,3	4,2	4,0	3,9	3,7	3,6
Spruce						
Jodła i jedlica	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fir and Douglas spruce						
Drzewa liściaste	17,7	18,3	18,7	18,8	18,7	18,6
Broadleaved trees						
Dąb, jesion, klon, jawor i wiąz Oak, ash, maple, sycamore and elm	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Buk	9,3	9,5	9,7	9,8	9,7	9,6
Beech						
Pozostałe	5,3	5,6	5,8	5,8	5,8	5,8
Others						

^a określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b W korze. ^c Łącznie z klasą do odnowienia. ^d Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności.

Źródło: dane Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Overbark. ^c Including regeneration class. ^d Trees not felled in the assumed throughfell order.

Source: data of the Forests Management and Geodesy Office.

TABL. 36(119). POZYSKANIE DREWNA ^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I SORTYMENTÓW
 REMOVALS ^a BY FORM OF OWNERSHIP AND RANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
						ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests
							razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w dam ³ in dam ³									
OGÓŁEM	2698	2649	2809	2683	2777	2940	2857	2854	83
TOTAL									
Grubizna	2422	2367	2584	2460	2537	2712	2629	2626	83
Timber									
Grubizna iglasta	1876	1876	2084	1993	2009	2132	2059	2057	73
<i>Coniferous</i>									
w tym drewno: <i>of which:</i>									
wielkowymiarowe	909	920	974	885	877	940	905	904	35
<i>large-size wood</i>									
średniowymiarowe do przerobu przemy- słowego	844	830	963	955	972	1035	1012	1012	23
<i>medium-size wood for</i> <i>industrial uses</i>									
Grubizna liściasta	546	491	500	467	528	580	570	569	10
<i>Non-coniferous</i>									
w tym drewno: <i>of which:</i>									
wielkowymiarowe	186	167	191	156	167	191	189	188	2
<i>large-size wood</i>									
średniowymiarowe do przerobu przemy- słowego	297	270	252	244	268	287	284	283	3
<i>medium-size wood for</i> <i>industrial uses</i>									
Drewno małowymia- rowe	276	282	225	223	239	228	228	228	-
Slash									
Do przerobu przemy- słowego	89	93	66	49	48	44	44	44	-
<i>Slash for industrial</i> <i>uses</i>									
Opałowe	187	189	159	174	191	184	184	184	-
<i>Slash for fuel</i>									

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień.

^a Excluding logging (timber) from plantings.

TABL. 37(120). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
						ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land
Powierzchnia produkcyjna szkótek zadrzewieniowych ^a w ha	16	26	26	18	19	25	-
<i>Production area of nurseries^a in ha</i>							
Sadzenie w szt.: drzew <i>Plantings in units of: trees</i>	76462	39913	33162	54065	43002	43470	21215
krzewów <i>bushes ...</i>	90051	80832	57086	73818	45842	60882	23846
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³ <i>Removals (timber)^b in m³</i>	28740	34023	28740	35166	36186	41633	22500
grubizna iglasta	3519	4957	3740	5876	5320	7490	4545
<i>coniferous</i>							
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	1594	1989	1979	2743	2941	4602	2500
<i>of which large-size general pur- pose wood</i>							
grubizna liściasta	25221	29066	25000	29290	30866	34143	17955
<i>non-coniferous</i>							
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	7178	7816	6794	8293	9089	15192	6284
<i>of which large-size general pur- pose wood</i>							

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględnione w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów; patrz tabl. 38(121).

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber); see table 38(121).

TABL. 38(121). ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
						ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy pry- watne ^a private forests ^a
							razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w ha in ha									
Powierzchnia produkcyjna szkótek leśnych (stan w dniu 31 XII)	240	234	236	237	217	200	200	200	-
<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>									
Odnowienia i zalesienia ^b	4916	5058	4298	4122	3636	3418	2961	2953	457
<i>Renewals and afforestations^b</i>									
sztuczne ^b <i>artificial^b</i>	4466	4785	4140	3555	3235	3203	2758	2753	445
zrębów ^{bc}	3549	3698	3369	3135	2802	2715	2656	2655	59
<i>felling sites^{bc}</i>									

^a Dane szacunkowe. ^b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów.

^a Estimated data. ^b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. ^c Including renewals protected by tree stands.

TABL. 38(121). ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE (dok.)
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
						ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a
							razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w ha in ha									
Odnowienia i zalesienia ^b (dok): Renewals and afforestations ^b (cont.):									
sztuczne ^b (dok.): artificial ^b (cont.):									
halizn i płazowin	62	71	41	78	101	38	36	36	2
blanks and irregularly stocked open stands									
gruntów nieleśnych ^c non-forest land ^c	855	1016	730	342	332	449	65	62	384
naturalne	450	273	158	567	401	215	203	200	12
natural									
Poprawki i uzupełnienia	626	720	613	368	462	325	290	286	35
Corrections and supplements									
Pielęgnowanie lasu ^d	22194	20342	21733	19539	15885	16529	15855	15819	674
Tending ^d									
w tym: of which:									
upraw ^e crops ^e	14388	13485	14747	12817	10809	10876	10459	10447	417
młodników	7315	6606	6436	6304	4994	5238	5238	5238	-
greenwoods									
wprowadzanie podszytów ^f introduction of under-growth ^f	190	138	158	121	70	61	61	61	-
Melioracje leśne	3709	3668	3533	3296	3374	3894	3894	3894	-
Drainage									

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Bez cięć trzebieżowych. e Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Agricultural land unless to agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Without extirpation. e Tending soil and early tree cutting. f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 39(122). RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE
FAMILY ALLOTMENT GARDENS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogrody Gardens	288	282	281	283	277	276
powierzchnia w ha	2961,0	2960,7	2910,6	2952,7	2913,1	2913,1
area in ha						
Działki Parcels	66614	66608	66003	66736	66147	66080
powierzchnia w ha	2347,5	2347,4	2307,5	2335,9	2336,7	2339,9
area in ha						

Źródło: dane Polskiego Związku Działkowców.

Source: data of the Polish Gardeners Association.

TABL. 40(123). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 31 III

MAJOR BEASTS OF THE CHASE^a

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. szt in thous. heads					
Łosie ^b <i>Moose</i> ^b	5	4	18	25	54	55
Muflony ^b <i>Mouflons</i> ^b	60	61	95	108	132	81
Daniele ^b <i>Fallow deer</i> ^b	504	570	575	667	959	1112
Jelenie <i>Deer</i>	10,7	11,4	11,0	12,1	14,0	15,5
Sarny <i>Roe deer</i>	42,2	44,5	42,3	45,6	52,1	50,1
Dziki <i>Wild boars</i>	12,1	12,5	11,9	14,9	17,0	18,4
Lisy <i>Foxes</i>	12,8	13,4	13,1	13,7	11,7	12,4
Zające <i>Hares</i>	11,7	12,7	13,3	14,0	16,3	18,0
Bażanty <i>Pheasants</i>	4,9	4,7	4,9	4,5	5,7	5,8
Kuropatwy <i>Partridges</i>	6,1	7,4	7,7	7,9	8,1	8,0

^a Dane szacunkowe; dotyczą populacji wiosennych; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^b W sztukach.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego oraz Agencji Nieruchomości Rolnych.

^a Estimated data; regard the spring population; do not include game farming centers managed by State Forests. ^b In heads.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment and Board of the Polish Hunting Association and Agricultural Property Agency.

TABL. 41(124). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCHSHOOTING^a OF THE MAIN BEASTS OF THE CHASE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
	w szt in heads				
Muflony <i>Mouflons</i>	5	2	5	6	10
Daniele <i>Fallow deer</i>	90	90	96	141	174
Jelenie <i>Deer</i>	3298	3347	3369	3696	4168
Sarny <i>Roe deer</i>	10018	9323	9098	9800	11353
Dziki <i>Wild boars</i>	9468	7411	10820	14686	14929
Lisy <i>Foxes</i>	8417	7178	8286	6708	6699
Zające <i>Hares</i>	464	301	259	267	322
Bażanty <i>Pheasants</i>	518	419	439	675	692
Kuropatwy <i>Partridges</i>	12	-	12	-	6
Kaczki <i>Ducks</i>	5266	5362	5786	5905	5935

^a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego; nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego oraz Agencji Nieruchomości Rolnych.

^a Data concern the hunting year calculated from 1 IV of a given year to 31 III of the following year; do not include game farming centers managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment and Board of the Polish Hunting Association and Agricultural Property Agency.

DZIAŁ VI ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują ilościową i jakościową skalę zagrożenia dla środowiska oraz uciążliwości spowodowane wytwarzaniem odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych, a także przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom. Uciążliwość dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem odpadami wód i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod składowanie odpadów.

Dane o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010, Nr 185, poz. 1243) oraz od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a z a lata 2000-2001 – na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnie z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Katalog odpadów dzieli odpady na grupy, podgrupy i rodzaje ze względu na źródło ich powstania. Prezentowane w dziale dane o odpadach innych niż komunalne obejmują pierwsze 19 grup katalogu. Dane o odpadach komunalnych (grupa 20 katalogu) są badane i prezentowane w niniejszej publikacji oddzielnie.

Informacje o **ilości i rodzajach** odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów lub nagromadziły 1 mln ton i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Zawarte w dziale informacje o odpadach innych niż komunalne, prezentują ilości i rodzaje:

- ♦ odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, nieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, nieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- ♦ odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

CHAPTER VI WASTES

Methodological notes

Data presented in this chapter portray quantitative and qualitative scale of environmental hazards and burdens caused by production of industrial, municipal and other waste including hazardous waste as well as undertakings targeted at counter-acting these hazards. Environmental burdens manifest themselves mainly as pollution of water and soil by waste, air contamination, degradation of aesthetic and landscape values as well as exemption of rural and forest areas occupied by waste from usage.

Data on waste was compiled on the basis of the Act of 27 IV 2001 on waste (uniform text, Journal of Laws 2010, No. 185, item 1243) as well as since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002 and for the years 2000-2001 – on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

The aforementioned waste classification divides waste into groups, subgroups and types with respect to the formation process. The data presented in this section pertain to the first 19 groups of the catalogue, which encompass waste other than municipal. Data on municipal waste (20 catalogue group) are surveyed and presented in this publication separately.

Information regarding the quantity and type of waste concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

The data on waste other than municipal waste, which are presented in this section, show quantities and types of:

- ♦ waste produced annually, identifying quantities of recycled and disposed waste, including waste deposited in repositories on own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) incinerated, composted and temporarily stored,
- ♦ waste landfilled up to now (accumulated) at the premises of plants i.e. accrued at landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

Ponadto w dziale zamieszczone są informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrekultywowanych i zrekultywowanych w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez odzysk odpadów rozumie się wszelkie działania, nieistwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. **Recykling** to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Przez unieszkodliwianie odpadów rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do procesów unieszkodliwiania odpadów zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów. Przez **termiczne przekształcanie** odpadów rozumie się procesy spalania odpadów przez ich utlenianie, oraz inne procesy, w tym: zgazowywanie, proces plazmowy, rozkład pirolityczny, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach (m.in. spalarniach odpadów) na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

In addition, the section presents information on the area of reclaimed and non-reclaimed landfills within a year.

*Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001, which the holder discards or intends or is required to discard. **Waste producer** means anyone whose activities and existence produce waste and anyone who carries out pre-treatment, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste.*

*Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy. **Recycling** means such recovery as consists in reprocessing of substances or materials contained in waste through a production process to recover substances or materials for their original or different uses.*

*Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. **Processes of waste disposal** include storage at landfills, processing in soil and ground, surface retention (e.g. storage of waste in the fields and lagoons), and incineration of waste. **Incineration of waste** shall mean waste oxidation processes, including burning, gasification or decomposition of waste, including pyrolytic decomposition, performed at dedicated facilities or facilities (including waste incineration plants) on principles set out in detailed regulations.*

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się trzy typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ich ilości do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku. Magazynowanie może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych** (nagromadzonych) dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania** odpadów należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Waste landfill means a built structure designed to landfill waste. We identify three types of waste landfills: hazardous waste landfill, inert waste landfills and a landfill of waste other than hazardous and inert waste. Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment. Waste intended for recovery or treatment, except storage, can be stored if the necessity for storage results from technological or organizational processes and does not violate time limits justified by these processes, however, not longer than for 3 years. Waste intended for storage can be stored only for the purpose of gathering its sufficient quantity for transport to a waste landfill, however, not longer than for 1 year. Waste can be stored at the premises legally owned by the waste holder. Waste storage area does not need to be specified in compliance with land utilization planning regulations.

Data regarding landfilled up to now (accumulated) waste concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste landfills mean areas, the exploitation of which has come to an end, and where the works targeted at creating or restoring their usability through proper relief of the land, enhancement of physical and chemical features as well as regulation of water conditions.

Prezentowane dane o opakowaniach i produktach wprowadzonych na rynek oraz o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych opracowano w oparciu o dane Ministerstwa Środowiska. Wymagane poziomy odzysku i recyklingu regulowane są rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 VI 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. 2007, Nr 109, poz. 752).

Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dane o odpadach komunalnych dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony). Przy ustalaniu ilości odpadów uwzględniono pojemność taboru służącego do wywozu odpadów oraz ilość kursów. Pojemność taboru do wywozu odpadów stałych i nieczystości ciekłych jest określona przez producenta lub ustalona przez przedsiębiorstwo (zakład) oczyszczania. Przedstawiono także dane dotyczące: rodzajów wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, odpadów zebranych z gospodarstw domowych, ilości nieszkodliwionych odpadów w kompostowniach i spalarniach odpadów oraz zdeponowanych na składowiskach, liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych, a także informacje o odgazowywaniu składowisk.

Składowisko z instalacją odgazowywania to takie, na którym zainstalowano urządzenia do ujmowania gazu wysypiskowego w celu jego unieszkodliwienia przez spalanie lub przetworzenie na energię (cieplną, elektryczną).

Data presented in the publication, concerning packages and products launched at the market as well as achieved recovery levels and recycling of packaging and post-usage waste have been prepared on the basis of data from the Ministry of Environment. Required recovery and recycling levels are governed by the Regulation of the Minister of Environment of 14 VI 2007 on annual levels of recovery and recycling of packaging and post-usage waste (Journal of Laws 2007 No. 109, item 752).

Data on municipal waste concern the waste produced in households and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or composition is similar to the waste produced in households.

Data on municipal waste pertain to quantities of collected municipal waste, which have been presented as weight measurement units (tons). In determining the quantity of waste, the capacity of rolling stock used for removal of waste and a number of rides were taken into account. The capacity of a rolling stock for removal of solid waste and is determined by producer or by waste treatment company (plant). There are also data concerning: types of selected municipal waste, household waste, quantities of waste treated at composting and waste incineration plants as well as disposed at landfills, a number and area of working (i.e. the ones where the waste was taken to in the reporting year) and closed landfills as well as in formation on degasification of landfills.

A landfill with a degasification equipment is a landfill where equipment for capturing landfill gas was installed for the purpose of its neutralization through incineration or processing resulting in (thermal, electric) energy production.

TABL. 1(125). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
 GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a AND THEIR LANDFILL SITES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zakłady ^b Plants ^b	89	99	114	118	118	118
Odpady wytworzone w tys. t Waste generated in thous. t	2198	2540	2467	2488	2648	1823
poddane odzyskowi recovered	1677	1918	2097	2033	2234	1482
unieszkodliwione treated	449	549	302	380	178	261
w tym: of which:						
termicznie thermally	38	27	5	31	29	46
kompostowane composted	15	7	11	10	4	24
składowane ^c landfilled ^c	355	399	251	300	109	153
magazynowane czasowo temporarily stored	72	73	68	75	237	79
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d ; stan w końcu roku) w tys. t Waste landfilled up to now (accu- mulated ^d ; as of end of year) in thous. t	22141	22865	23146	22971	21737	21828
Tereny składowania odpadów w ha: Landfill sites in ha:						
niezrekultywowane (stan w końcu roku) not-reclaimed (as of end of year)	161	165	176	197	162	175
zrekultywowane (w ciągu roku) reclaimed (during the year)	2	6	16	4	21	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Stan w dniu 31 XII. c Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych. d Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b As of 31 XII. c On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). d On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

TABL. 2(126). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
WEDŁUG RODZAJÓW
GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone (w ciągu roku) Waste generated (during the year)					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; as of end of year)	
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b			
w tys. t in thous. t							
OGÓŁEM	2005	2197,9	1676,9	449,3	354,5	71,7	22141,4
TOTAL	2006	2539,9	1918,2	548,7	399,3	73,0	22864,5
	2007	2466,9	2096,8	302,4	250,9	67,7	23146,0
	2008	2487,5	2032,6	380,3	300,3	74,6	22970,9
	2009	2647,9	2233,6	177,5	108,8	236,8	21737,1
	2010	1822,7	1482,2	261,1	152,9	79,4	21828,4
w tym: of which:							
Odpady z kory i drewna		280,9	274,6	-	-	6,3	-
Waste from bark and wood							
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów		28,4	27,9	-	-	0,5	-
Bottom ash slag, furnace ash and particulates from boilers							
Popioły lotne z węgla		33,2	33,0	0,2	0,2	-	-
Coal fly ash							
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych		236,5	139,0	75,8	75,8	21,7	5687,0
Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste							
Żelazo i stal		20,2	20,1	-	-	0,1	-
Iron and steel							

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). c On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

TABL. 3(127). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA W WYBRANYCH MIASTACH W 2010 R.
GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a
AND THEIR LANDFILL SITES IN SELECTED CITIES IN 2010

MIASTA CITIES	Odpady wytworzone (w ciągu roku) Waste generated (during the year)				magazynowa- ne czasowo temporarily stored	Odpady dotychczas składowa- ne (nagro- madzone ^c ; stan w koń- cu roku) Waste land- filled up to now (accu- mulated ^c ; as of end of year)	Tereny składowania odpadów, niezrekulty- wowane (stan w koń- cu roku) w ha Landfill sites, non- reclaimed (as of end of year) in ha
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated				
			razem total	w tym składowa- ne ^b of which landfilled ^b			
		w tys. t		in thous. t			
OGÓŁEM	1823	1482	261	153	79	21828	175
TOTAL							
w tym: of which:							
Gdańsk	351	282	47	22	21	17853	42
Gdynia	116	100	16	10	2	1610	90
Kwidzyn	578	455	83	83	41	2326	34
Lębork	81	53	26	26	1	-	-
Słupsk	30	29	0	0	-	-	-
Starogard Gdański	22	16	6	0	1	-	-
Tczew	43	30	7	-	6	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych.
c Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). c On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

TABL. 4(128). ODPADY^a WYTWORZONE DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW
GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Odpady wytworzone (w ciągu roku) Waste generated (during the year)				magazynowa- ne czasowo temporarily stored	Odpady dotychczas składowane (nagromadzo- ne ^c ; stan w końcu roku) Waste land- filled up to now (accu- mulated ^c ; as of end of year)
		ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated			
				razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
		w tys. t		in thous. t			
OGÓŁEM	2005	2197,9	1676,9	449,3	354,5	71,7	22141,4
TOTAL	2006	2539,9	1918,2	548,7	399,3	73,0	22864,5
	2007	2466,9	2096,8	302,4	250,9	67,7	23146,0
	2008	2487,5	2032,6	380,3	300,3	74,6	22970,9
	2009	2647,9	2233,6	177,5	108,8	236,8	21737,1
	2010	1822,7	1482,2	261,1	152,9	79,4	21828,4

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych i innych.
c Na składowiskach (wysypiskach, haldach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). c On own landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

TABL. 4(128). ODPADY^a WYTWORZONE DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)
GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) WASTE^a
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

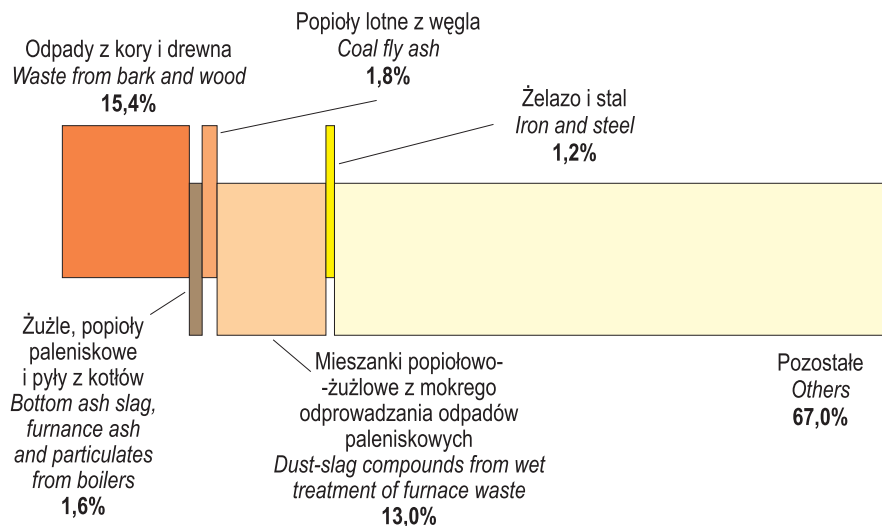
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone (w ciągu roku) <i>Waste generated (during the year)</i>				Odpady dotychczas składowane (nagromadzo- ne ^c ; stan w końcu roku) <i>Waste land- filled up to now (accu- mulated^c; as of end of year)</i>	
	ogółem <i>grand total</i>	poddane odzyskowi <i>recovered</i>	unieszkodliwione <i>treated</i>			magazynowa- ne czasowo <i>temporarily stored</i>
			razem <i>total</i>	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
				w tys. t	<i>in thous. t</i>	
O G Ó Ł E M (dok.): T O T A L (cont.): w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	1257,3	1022,1	187,0	121,2	48,2	18298,2
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych	262,4	215,1	47,3	24,9	-	-
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja napojów	31,5	21,8	9,7	-	-	-
<i>Manufacture of beverages</i>						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	208,9	202,6	6,2	-	0,1	-
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	558,7	437,6	80,6	80,6	40,5	2325,5
<i>Manufacture of paper and pa- per products</i>						
Produkcja chemikaliów i wy- robów chemicznych	8,8	7,6	-	-	1,2	15947,3
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja pozostałego sprzę- tu transportowego	70,9	49,4	20,7	1,0	0,8	3,7
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	182,6	149,4	10,8	10,8	22,4	3512,5
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i in-
nych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks). c On own landfill areas
(landfills, waste dumps, sludge tanks).

ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.

WASTE^a GENERATED BY TYPES IN 2010

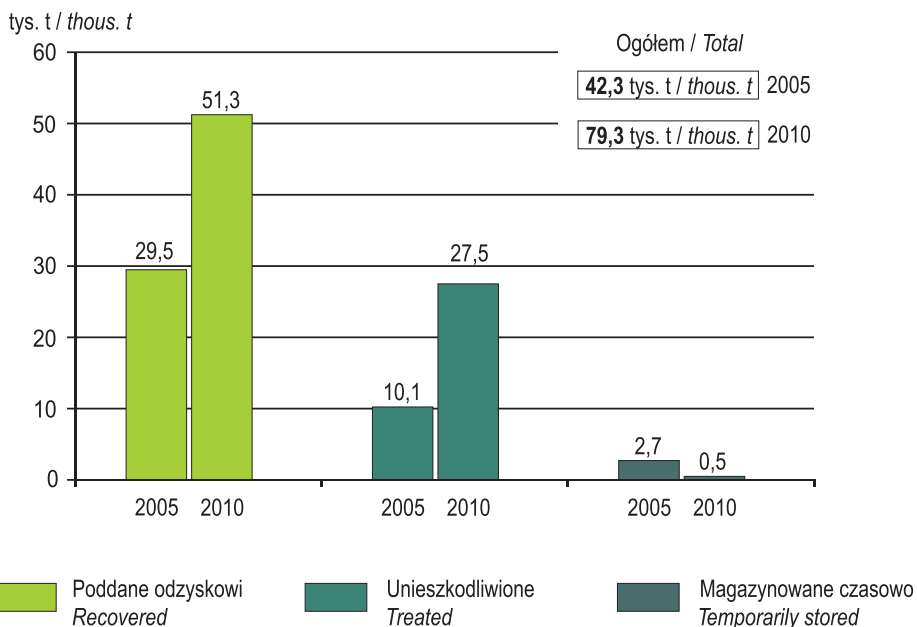

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Excluding municipal waste.

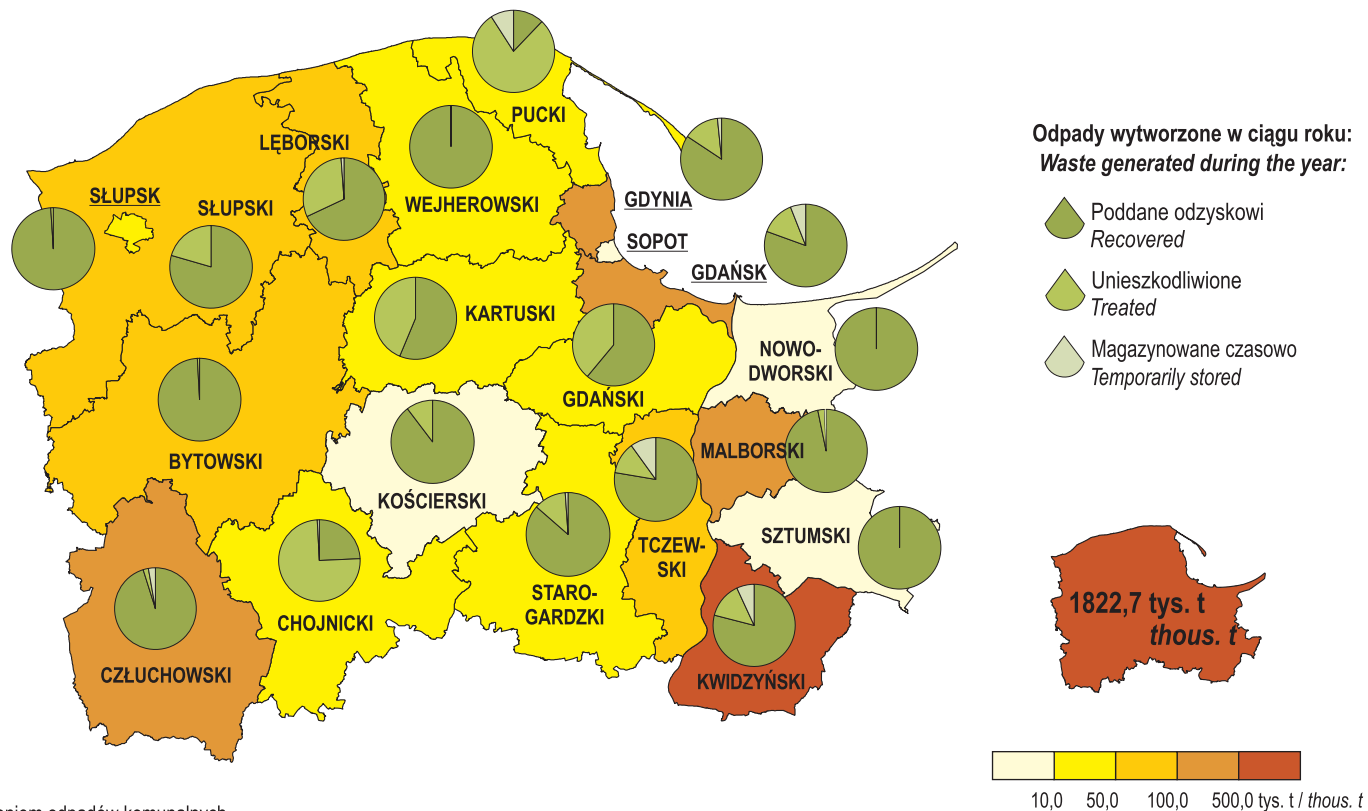
ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE (w ciągu roku)

HAZARDOUS WASTE GENERATED (during the year)

ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG POWIATÓW W 2010 R.

WASTE^a GENERATED BY POWIATS IN 2010

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Excluding municipal waste.

TABL. 5(129). ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE
GENERATED HAZARDOUS WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	SPECIFICATION
	w tys. t	in thous. t	
OGÓŁEM	42,3	79,3	TOTAL
Poddane odzyskowi	29,5	51,3	Recovered
Unieszkodliwione	10,1	27,5	Treated
w tym składowane ^a	0,4	0,3	of which landfilled ^a
Magazynowane czasowo	2,7	0,5	Temporarily stored

a Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

a On own and other landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks).

Source: data from the Inspectorate for Environmental Protection in the scope of the National Environmental Monitoring.

TABL. 6(130). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH
ACHIEVED LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL			
Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek w t	100854	96430	Size of packaging and products launched into the market in t
w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	100854	96430	of which waste exposed to recycling
Odpady przeznaczone do recyklingu w t	70407	72401	Waste designed for recycling in t
w tym faktycznie poddane recyklingowi w roku sprawozdawczym	44000	23482	of which waste actually recycled in the reporting year
Osiągnięty poziom recyklingu w %	43,6	24,4	Achieved level of recycling in %
W tym OPAKOWANIA Z PAPIERU I TEKSTURY Of which PACKAGING MADE OF PAPER AND CARDBOARD			
Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek w t	38622	36682	Size of packaging and products launched into the market in t
w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	38622	36682	of which waste exposed to recycling
Odpady przeznaczone do recyklingu w t	43332	44165	Waste designed for recycling in t
w tym faktycznie poddane recyklingowi w roku sprawozdawczym	23372	10060	of which waste actually recycled in the reporting year
Osiągnięty poziom recyklingu w %	60,5	27,4	Achieved level of recycling in %

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 7(131). ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	SPECIFICATION
Odpady komunalne stałe zebrane ^a w t ..	587350	683470	Municipal waste collected ^a in t
na 1 mieszkańca w kg	267,3	305,1	per capita in kg
w tym z gospodarstw domowych	380194	455303	of which from households
w tym wyselekcjonowane:			of which selected:
papier i tektura	3064	5489	paper and cardboard
szkło	5447	11940	glass
tworzywa sztuczne	4909	8035	plastic
metale	682	760	metals
inne ^b	2948	19730	other ^b
Odpady komunalne unieszkodliwione w tys. t	1	53	Municipal waste treated in thous. t
Odpady komunalne zdeponowane na składowiskach w tys. t	567	455	Municipal waste deposited on landfill sites in thous. t
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione w dam ³	871	1209	Liquid waste ^c removed in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	480	822	of which from households

a Dane szacunkowe. b Od 2006 r. z odpadami biodegradowalnymi. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a Estimated data. b Since 2006 including biodegradable waste. c Collected temporarily in sealed tanks.

TABL. 8(132). SKŁADOWISKA (WYSYPISKA) ODPADÓW KOMUNALNYCH

Stan w dniu 31 XII

LANDFILL SITES OF MUNICIPAL WASTE

As of 31 XII

SKŁADOWISKA KONTROLOWANE	2005	2010	CONTROLLED LANDFILL SITES
Czynne	48	35	In operation
Powierzchnia w ha ^a	283,2	163,9	Area in ha ^a
w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku	-	1,5	of which closed landfill sites during the year
w tym zrekultywowanych	-	-	of which reclaimed landfill sites
O zakończonej eksploatacji	-	3	Exploitation completed
Powierzchnia w ha ^a	-	5,1	Area in ha ^a
w tym zrekultywowana w ciągu roku ..	-	-	of which reclaimed landfill sites during the year

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 9(133). ODGAZOWYWANIE SKŁADOWISK (WYSYPISK) ODPADÓW KOMUNALNYCH
 OUTGASSING OF MUNICIPAL WASTE LANDFILL SITES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	SPECIFICATION
Składowiska (wysypiska) z instalacją odgazowywania	8	22	Landfill sites equipped with outgassing installation
w tym z gazem uchodzącym do atmosfery	8	18	of which with gas escaping to the atmosphere
w tym unieszkodliwionym przez spalanie z odzyskiem energii:			of which those treated through combustion with energy recovery:
cieplnej	-	3	thermal
elektrycznej	-	3	electric

TABL. 10(134). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA
 W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI
 ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE FOR ENVIRONMENTAL
 PROTECTION IN THE SCOPE OF WASTE MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pobrane próbki pierwotne	•	10	31	60	164	17
Original samples taken						
w tym w ramach:						
of which in the framework of:						
kontroli	11	8	25	9	59	11
inspection						
prac własnych i pozostałych ^a	•	2	6	49	105	6
own and other works ^a						
Wykonane oznaczenia w ramach:						
Performer markings in the framework of:						
kontroli	67	41	229	-	286	11
inspection						
prac własnych i pozostałych ^a	•	7	124	809	549	48
own and other works ^a						
w tym wskaźników fizykochemicznych	•	7	124	809	549	48
of which physicochemical indicators						

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Commissioned works (other than monitoring) and own works conducted in laboratories.

Źródło: data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

DZIAŁ VII PROMIENIOWANIE. HAŁAS

Uwagi metodyczne

Przez pojęcie **promieniowanie jonizujące** określa się szczególny rodzaj promieniowania, które przechodząc przez materię wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach – zmiany ich ładunków elektrycznych, czyli tzw. jonizację. Promieniowanie to może mieć postać promieniowania korpuskularnego, do którego zalicza się m.in. cząstki alfa, beta, protony, a także – promieniowania elektromagnetycznego obejmującego promieniowanie gamma oraz promieniowanie rentgenowskie (X) o długości fali mniejszej niż 100 nm (nanometrów).

Aktywność – liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie substancji promieniotwórczej. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy.

Dawka pochłonięta – energia promieniowania jonizującego pochłonięta w jednostce objętości materii uśredniona w tkance lub narządzie. Jednostką dawki pochłoniętej jest grej (Gy). 1 Gy oznacza energię 1 dżula (J) pochłoniętą w 1 kg materii.

Moc dawki – dawka przypadająca na jednostkę czasu.

Opad całkowity – suma opadu mokrego (osadzonego na powierzchni ziemi przez deszcz i śnieg) oraz opadu suchego (suchy pył osadzony na powierzchni ziemi).

Promieniowanie beta – elektrony emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie gamma – promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez jądra atomów w wyniku przemian zachodzących w tych jądrach.

Radionuklid – atom o jądrze promieniotwórczym; nietrwały nuklid ulegający samorzutnej przemianie promieniotwórczej z emisją cząstki lub kwantu promieniowania gamma.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek. W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas: komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy), przemysłowy, osiedlowy oraz domowy.

CHAPTER VII RADIATION. NOISE

Methodological notes

Ionizing radiation is the energy in the form of waves moving subatomic particles depending on its effect on atomic matter. Ionizing radiation has enough energy to ionize atoms and molecules. This radiation can be classified as corpuscular radiation including particles of alpha, beta, protons and electromagnetic radiation including gamma radiation and X-ray radiation of the length of waves less than 100 nm (nanometres).

Activity – the number of intrinsic nuclear changes in a unit of time, in a particular radiation nucleus mass. The unit of radioactive decay is the becquerel (Bq). One Bq is defined as one transformation (or decay) per second.

Absorbed dose – is a measure of the energy deposited in a medium by ionizing radiation. It is equal to the energy deposited per unit mass of medium, and so has the unit J/kg, which is given the special name gray (Gy).

Power dose – a dose per time unit.

Total precipitation – is the sum of wet precipitation (on the ground's surface from rain and snow) and dry precipitation (dry dust on the ground's surface)

Beta radiation – the electrons emitted by radioactive atomic nuclei.

Gamma radiation – electromagnetic radiation emitted by the atomic nuclei as a result of transitions within these nuclei.

Radionuclei – an atom with a radioactive nuclei, enduring and intrinsically transitional with an emission of particle or quantum of gamma radiation.

In common use, the word noise means unwanted sound or noise pollution harmful to human health. Harmfulness or strenuousness of noise depends on its intensity, frequency, changes in time, endurance and the content of inaudible components such as: health condition, mood, age. In relation to the place there are different noises: communication traffic, railway, airport, industrial, neighbourhood and home.

Zjawisku hałasu zwykle towarzyszą: drgania mechaniczne – wytwarzane przez pojazdy, maszyny, urządzenia, **wstrząsy**, **infradźwięki** – dźwięki o niskiej częstotliwości (0-16 Hz) poniżej zakresu słyszalnego (1 Hz = 1 cykl/1 sekundę), **ultradźwięki** – dźwięki o wysokiej częstotliwości (powyżej 20 kHz), powyżej zakresu słyszalnego.

Ze względu na szeroki zakres ciśnień akustycznych wprowadzono logarytmiczną skalę oceny i związane z tym pojęcie **poziomu dźwięku** oznaczonego literą L (ang. level), którego jednostką jest decybel (dB). Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB.

Wszystkie dźwięki charakteryzujące się częstotliwościami z zakresu od około 16 Hz do około 20000 Hz określa się słyszalnymi (są one odbierane jako wrażenia słuchowe). Organ słuchu nie reaguje jednakowo na dźwięki w całym paśmie słyszalnym. Największa wrażliwość ucha ludzkiego występuje w zakresie 1000-4000 Hz. Aby wyniki pomiarów poziomu dźwięku lepiej skorelować z fizjologicznymi właściwościami organu słuchu wprowadzono do mierników specjalną charakterystykę korekcyjną (w funkcji częstotliwości), uwzględniającą wspomniane zakresy czułości słuchu, którą oznacza się indeksem „A” (np. L_A). Hałas w środowisku charakteryzuje się najczęściej zmiennym poziomem w czasie. Dla oceny tego typu zjawisk akustycznych wprowadzono tzw. **równoważny poziom dźwięku A**, oznaczany symbolem L_{Aeq} , w dB, który uśrednia zmienne ciśnienie akustyczne w danym czasie obserwacji.

Wszystkie poziomy hałasu, zestawione w tabelach, przedstawione są w postaci poziomów równoważnych.

Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ wyraża się stopniem przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na danym terenie, w skojarzeniu z ilością osób zamieszkałych na tym terenie. Miara wskaźnika /M/ jest proporcjonalna do wielkości zapotrzebowania na środki ochronne na danym terenie. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 VI 2007 r. (Dz. U. 2007, Nr 120, poz. 826 z późniejszymi zmianami).

Noise is always accompanied by vibrations produced by vehicles, machines and equipment. Shocks, infrasounds – are sounds of low frequency (0-16Hz) below the audible range (1Hz = 1 cycle/1 second). Ultrasounds – are sounds of high frequency (more than 20 kHz) above the audible range.

Due to a wide range of acoustic pressures, logarithmic evaluation scale and sound level (marked by L, measured in decibels dB) were introduced. The acoustic pressure which reflects audibility threshold is – 0 dB, whereas the pain threshold is 130 dB.

*All sounds of frequencies from 16 Hz to about 20000 Hz are audible but the hearing organ does not react the same on sounds from all this audible range. Human ear is the most sensitive to the sounds from 1000-4000 Hz. In order to better correlate the results of sound search level with physiological features of human ear, a special correlating feature was introduced to the measuring instruments (functioning as frequency) taking into account mentioned sound sensitive ranges. This feature is marked by “A” index (for example L_A). The majority of noises in environment is characterised by changeable level in time. For evaluation of these acoustic phenomena a so called **balanced A sound level** was introduced, marked as L_{Aeq} in decibels, which averages the changeable acoustic pressure in particular observation period.*

*All sound levels placed in tables are presented in **balanced levels**.*

Protective Measures Demand Indicator /M/ indicates the exceeded degree of admissible noise level in a particular area in comparison with the number of its inhabitants. The indicator measurement /M/ is proportional to the size of protective measures demand on a particular area. The admissible noise level in the environment is specified by the Regulation of the Minister of Environment of 14 VI 2007 (Journal of Laws 2007, No.120, item 826 with later amendments).

TABL. 1(135). MOC DAWKI PROMIENIOWANIA GAMMA
DOSE RATE OF GAMMA RADIATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Średnia roczna Annual average		Zakres średnich dobowych The range of average daily doses	
		2005	2010	2005	2010
		w nGy/h		in nGy/h	
Stacje PMS ^a	Białystok	84	90	67-106	80-113
<i>PMS stations</i> ^a	Gdynia	92	106	88-103	98-125
	Koszalin	81	90	69-104	78-111
	Kraków	77	105	42-113	90-121
	Lublin	100	100	74-115	86-119
	Łódź	73	87	64-88	79-101
	Olsztyn	81	98	63-94	88-111
	Sanok	87	106	71-100	94-127
	Szczecin	100	97	89-112	87-108
	Toruń	91	90	87-106	79-102
	Warszawa ^b	-	99	-	92-111
	Wrocław	61	82	53-71	72-119
	Zielona Góra	80	90	72-90	81-117
Stacje IMGW ^c	Gdynia	93	83	88-104	70-110
<i>IMGW stations</i> ^c	Gorzów	99	88	89-108	72-101
	Legnica	109	105	87-126	90-140
	Lesko	103	74	75-130	63-91
	Mikołajki	99	103	72-120	83-122
	Świnoujście	85	87	79-96	73-95
	Warszawa	86	81	69-107	69-101
	Włodawa	83	67	65-101	53-90
	Zakopane	114	118	86-139	92-142

^a PMS – Państwowy Monitoring Środowiska. ^b Stacja w Warszawie w 2005 r. nie pracowała ze względu na prowadzone prace modernizacyjne i prace związane z jej przeniesieniem z CLOR do ICHITJ. ^c IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie pomiarów ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

^a PMS – National Environmental Monitoring. ^b The station in Warsaw did not work in 2005 due to the ongoing work and work related to modernization of its transfer from CLOR to ICHITJ. ^c IMGW – the Institute of Meteorology and Water Management.

Source: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of measurements of early detection stations of radioactive contamination.

TABL. 2(136). **STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W OPADZIE CAŁKOWITYM W POLSCE**
*CONCENTRATION OF CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 IN TOTAL FALL-OUT
 IN POLAND*

LATA YEARS	Cez 137	Caesium 137	Stront 90	Strontium 90
	w Bq/m ²		in Bq/m ²	
2005		0,5		0,1
2006		0,6		0,1
2007		0,5		0,1
2008		0,5		0,1
2009		0,5		0,1
2010		0,4		0,1

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników ze stacji podstawowych wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych IMGW.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of basic stations for early detection of radioactive contamination IMGW.

TABL. 3(137). **STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW W POWIETRZU**
RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS IN THE AIR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Polska <i>Poland</i>		Gdynia		
	2005	2010	2005	2010	
	w μBq/m ³		in μBq/m ³		
Cez 137	średnie	1,3	1,1	1,2	0,7
<i>Caesium 137</i>	<i>average</i>				
	min.	<0,1	<0,1	<0,2	<0,2
	max.	11,4	8,7	4,6	2,4
Beryl 7	średnie	3080	3220	3380	2600
<i>Beryllium 7</i>	<i>average</i>				
	min.	590	440	1110	800
	max.	9200	9190	7140	4910
Potas 40	średnie	17,8	17,9	23,3	11,2
<i>Potassium 40</i>	<i>average</i>				
	min.	<2,0	<1,3	2,9	<2,4
	max.	82,2	74,3	65,1	53,9
Ołów 210	średnie	465	464	375	308
<i>Lead 210</i>	<i>average</i>				
	min.	41	78	94	78
	max.	2260	2394	1031	110
Rad 226	średnie	5,6	6,1	7,0	6,4
<i>Radium 226</i>	<i>average</i>				
	min.	<1,6	1,0	<3,5	<3,3
	max.	39,2	86,3	19,4	13,2
Rad 228	średnie	1,1	1,4	1,2	1,5
<i>Radium 228</i>	<i>average</i>				
	min.	<0,2	<0,2	<0,4	<0,6
	max.	5,7	9,6	3,3	5,7

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie wyników dostarczonych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej uzyskanych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych ASS-500.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results provided by the Central Laboratory for Radiological Protection obtained from early detection stations of radioactive contamination ASS-500.

TABL.4(138). HAŁAS PRZEMYSŁOWY
INDUSTRIAL NOISE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002-2006	2007-2010 ^a	SPECIFICATION
Zakłady skontrolowane emitujące hałas ^b	109	123	<i>Inspected companies emitting noise^b</i>
przekraczające poziomy dopuszczalne ^c	57	71	<i>exceeding permissible levels^c</i>
w tym w nocy w %	26	42	<i>of which in night in %</i>
w decybelach (dB):			<i>in decibels (dB)</i>
0,1-5: dzień	28	14	<i>0.1-5: day</i>
noc	8	16	<i>night</i>
5-10: dzień	10	17	<i>5-10: day</i>
noc	4	4	<i>night</i>
10-15: dzień	8	10	<i>10-15: day</i>
noc	-	6	<i>night</i>
15-20: dzień	2	1	<i>15-20: day</i>
noc	1	3	<i>night</i>
Liczba punktów pomiarowych	138	163	<i>Number of measurement points</i>
Zakłady, które dostosowały się do poziomów dopuszczalnych	3	-	<i>Companies which conformed to permissible levels</i>

a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny, 5-letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem. b Będące w ewidencji systemu kontroli klimatu akustycznego PIOS. c Uwzględniono emisję hałasu z zakładów. Dane nie stanowią sumy dla poszczególnych wierszy, ponieważ zdarza się, że dany zakład przekracza poziomy dopuszczalny zarówno w dzień jak i w nocy.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated. b Included in the register of acoustic climate control of PIOS. c The noise emission from plants was taken into account. The figures do not represent the total for individual rows, as the plants happen to exceed acceptable levels, both during the day and night.

Source: data of the Environmental Protection Inspectorate.

TABL. 5(139). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W LATACH 2007-2010^a

TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE CITIES IN THE YEARS 2007-2010^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>					Średnie ważone natężenie ruchu, po- jazdów/godz. <i>Average weighted traffic volume, ve- hicles/hour</i>
	w tym skon- trolowanych of which inspected	przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>				
		razem <i>total</i>	0,1-5 dB	5-10 dB	10-15 dB	
		w km <i>in km</i>				
Chojnice	0,6	0,6	-	0,6	-	•
Czersk	0,1	0,1	-	-	0,1	63
Kartuzy	0,4	0,3	0,3	-	-	314
Kościerzyna	0,6	-	-	-	-	382
Kwidzyn	0,2	0,1	-	0,1	-	•
Malbork	1,8	-	-	-	-	217
Rumia	0,4	0,4	0,4	-	-	•
Słupsk	0,2	0,2	-	0,2	-	•
Starogard Gdański	0,1	0,1	-	0,1	-	•
Wejherowo	1,3	1,3	0,5	-	0,8	•

a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

Source: data of the Environmental Protection Inspectorate.

DZIAŁ VIII EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Całkowite nakłady na ochronę środowiska stanowią sumę nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i kosztów bieżących.

Dane prezentowane są według lokalizacji inwestycji.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Prezentowany podział nakładów inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „SNA 1993”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- nabycie gruntów (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym m.in. na roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe),
- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- inne środki trwałe, których celem jest uzyskanie efektów ochronnych lub efektów w gospodarce wodnej.

Pozostałe nakłady, są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych pro-

CHAPTER VIII ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION

Methodological notes

The chapter provides information in the scope and forms of functioning and efficiency of economic tools and resources in undertakings targeted at environmental protection and water management.

Total outlays on environmental protection cover the amount of expenditures on fixed assets for environmental protection as well as current costs.

The data are presented according to the investment location.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, development, reconstruction, adaptation or upgrade) of existing fixed assets items as well as outlays on so-called initial investments.

The distribution of investment outlays has been presented according to the rules of the System of National Accounts, in line with “SNA 1993” Recommendations. Investment outlays are divided into fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include:

- purchase of land (including usufruct of land),
- buildings, apartments and civil engineering constructions (including outlays on construction and installation works, design and cost estimation documentation),
- technical equipment and machines,
- means of transport,
- tools, accessories, movable goods and equipment,
- other fixed assets for achieving results in environmental protection and water management.

Other outlays encompass so-called initial investment as well as other costs related to performance of investment. The outlays do not increase the value of the fixed assets.

Data on **outlays on fixed assets for environmental protection and water management** refer to: legal persons and organizations without legal identity and natural persons conducting economic activity, where the number of employed persons exceeds 9 (except for individual farmsteads in agriculture and natural persons and partnerships of natural persons conducting business activity – which keep revenue and cost register); budget units conducting economic activity classified according to the Polish Classification of Activity (PKD) as administration of the State and the econo-

wadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w zakresie administracji publicznej oraz polityki gospodarczej i społecznej (grupa 84.1), usług na rzecz całego społeczeństwa (grupa 84.2), obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (grupa 84.3), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Przedsięwzięcia „końca rury” – nie ingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące lub unieszkodliwiające zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji. Nakłady na tego typu przedsięwzięcia – zgodnie z metodologią zalecaną przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej EUROSTAT – w całości zaliczane są do nakładów na ochronę środowiska.

Przedsięwzięcia „zintegrowane” zapobiegające zanieczyszczeniom – prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), co powoduje, że produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku. Jeżeli wprowadzany jest nowy proces technologiczny, nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska obejmują nakłady przewyższające te, które byłyby poniesione na wyposażenie tańsze i sprawne, ale zapewniające produkcję mniej przyjazną środowisku. W przypadku, gdy modernizowany jest zakład już istniejący, nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska są równe całkowitym nakładom poniesionym na dostosowanie do wymagań środowiska.

Dane o nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i ich efektach rzeczowych od 1999 r. prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE), wdrażanego przez Unię Europejską (EUROSTAT). Dane te są porównywalne z danymi prezentowanymi od 1996 r. Wyodróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu,
2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód,
3. Gospodarka odpadami,

mic and social policy of the community (Group 84.1), services of the community as the whole (Group 84.2) and compulsory social security activities (Group 84.3) as well as communes and water and sewage companies, regardless of the number of the employed people.

“End-of-pipe” undertakings – which do not interfere with the production process (the production may be carried out without this investment), but reduce or neutralize pollution from the production process. Expenses for this type of undertakings – in compliance with methodology recommended by the Statistical Office of the European Union EUROSTAT – are all recorded as environmental protection expenditures.

Integrated pollution prevention, which leads to reduction of the amount of produced pollution through modification of technological processes (replacement or upgrade of production line, purchase of additional equipment), which makes the production cleaner and environmental-friendly. If a new technological process is introduced, outlays on fixed assets used for environmental protection encompass expenses exceeding those spent on less expensive and efficient equipment but ensuring less environment-friendly production. In the case of upgrade of existing facilities, outlays on fixed assets used for environmental protection equal total outlays on adjustment to environmental requirements.

Since 1999, data on outlays on fixed assets used for environmental protection and its material effects have been presented in accordance with Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection introduced by the virtue of the Council of Ministers of 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT). These data are comparable with data presented from 1996. 9 areas of the environmental protection were identified:

1. Protection of air and climate,
2. Waste water management and protection of water,
3. Waste management,

4. Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
5. Zmniejszanie hałasu i wibracji,
6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
7. Ochrona przed promieniowaniem jonizującym,
8. Działalność badawczo-rozwojowa,
9. Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Do inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i dezodorujących (odpylających, redukujących, nieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydanych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego) i o podwyższonym usuwaniu biogenów, a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków, urządzenia do gospodarczego wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przy-

4. Protection of soil, underground and surface waters,
5. Protection against noise and vibration,
6. Protection of biodiversity and landscape,
7. Protection against radiation,
8. Research and development activity,
9. Other activities related to environmental protection.

Investments associated with protection of air and climate include: air treatment and deodorizing installations (dust collectors, reducers, devices for neutralization of gaseous pollution) as well as installations using chemical reactions to produce less hazardous substances as well as comprehensive equipment and set of indispensable auxiliary devices for proper operation of installations as well as equipment and devices reducing the quantity or concentration of created or emitted pollution, objectives related to installation of control and measurement equipment for air pollution.

Furthermore, the category includes: new methods and technologies of fuel combustion; upgrade of boiler houses and heating plants in order to reduce pollutants emitted to air as a result of combustion; unconventional sources of energy (e.g. wind power plants, geothermal waters); adjustment of internal combustion engines to gaseous fuel and construction of hydrocracking utilities.

The category does not include: pollution reduction facilities constituting an integral part of technological process ensuring proper quality of raw materials and semi-products for the consecutive stages of production. This refers also to installation of all kinds of auxiliary devices, essential for production plants due to technological or scientific reasons.

Investments associated with waste water management and water protection include facilities for disposal and treatment of industrial waste water, municipal waste water, precipitation water and contaminated mine waters discharged directly to ground waters and to earth. The category includes: wastewater treatment plants or part thereof by wastewater treatment technologies (mechanical, chemical, biological with the increased degree of treatment, as well as individual farmstead wastewater treatment plants and investments referring to pre-treatment of waste water), equipment for use of waste water in agriculture (forest management), for disposal, storage and transport of brine, for waste water collection as well as installation of control and measurement equipment at waste water treatment plants, if they are not included in the costs of construction of

padkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie (w tym selektywne) odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilości odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podszadzenia wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, składowisk odpadów i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrehabilitowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działanie związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji,

waste water treatment plants. The scope of data encompasses also: construction of sanitary sewage system discharging waste water and precipitation water; equipment for processing and management of sediments from waste water treatment plants; current water supply systems; safety devices preventing water transport pollution from entering rivers, seas, and other water reservoirs; establishment of spring protection areas and water intake areas.

Investments associated with waste management, protection of soil, underground and surface waters include:

- *activities related to prevention of pollution through modification of technological processes, including new no- and low- waste methods and technologies,*
- *collection, including selective collection of wastes and transport of waste,*
- *activities targeted at waste recycling,*
- *equipment for processing and management of wastewater treatment plants,*
- *economic use of wastes i.e. methods and equipment for clear quantitative reduction of wastes produced or gathered at storage yards e.g. use of wastes for construction of road and railway embankments, backfilling of excavations and the utilization and processing of wastes by industrial plants,*
- *waste treatment i.e. methods and technologies, which enable to reduce harmful effects for the environment i.e. reduction of the load of pollution entered to the earth surface with waste, including construction and management of waste storage areas and ponds for wastes in the surface area of land, facilities for management of buffer zones around waste storage areas, measures targeted at prevention of dusting from waste storage areas,*
- *reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land, including the stage of accomplished biological land reclamation or transferring of reclaimed land for management,*
- *undertakings associated with prevention of degradation and devastation of soil, benching and levelling of soil unevenness, growing plants to prevent erosion and removal of the effects of erosion.*

- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk – rodzaje działalności związane z ochroną ekosystemów i siedlisk istotnych dla utrzymania gatunków zwierząt i roślin. Obejmuje również ochronę wartości estetycznych krajobrazu, jak również ochronę prawnie chronionych obiektów przyrodniczych,
- ochronę naturalnego i półnaturalnego krajobrazu – każda działalność związana z ochroną lasów i zadrzewień jako naturalnych elementów środowiska, obejmująca m.in. działania mające na celu zapobieganie pożarom na obszarach leśnych.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywopłotów i okien dźwiękoszczelnych itp. działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego a także powodowanego ruchem lotniczym),
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp – zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem jonizującym** zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym wyżej wymienionym kierunku inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska, a także **nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych** oraz na szkolenia.

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną** zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje

- *construction, maintenance and servicing of equipment for neutralization of pollution (contamination) of soil, treatment of underground waters, prevention of infiltration (penetration) of pollution to soil and underground waters,*

- *installation of control and measurement devices for waste management, protection of soil, underground and surface waters.*

The investments associated with protection of biodiversity and landscape include:

- *protection and reconstruction of species and habitats – type of activity related to protection of ecosystems and habitats indispensable for maintenance of various species of fauna and flora. Protection of aesthetic values of a landscape as well as protection of legally protected nature elements,*

- *protection of natural and semi-natural landscape – each activity related to forest and wood protection as well as natural elements of the environment, including measures targeted at prevention of forest areas.*

The investments associated with noise and vibration reduction include:

- *construction or purchase of equipment for general reduction of noise level at the source and at the recipient side,*

- *construction of anti-noise equipment (screens, barriers, embankments, hedges and sound-proof windows etc.; measures reducing burden of road, railway and air traffic noise),*

- *construction and purchase of measurement devices for measuring the level of noise and vibrations (except for OHS measures – reducing noise in workplaces).*

Investments associated with protection against radiation include: purchase of devices or equipment reducing the effects of radiation and equipment for measuring radiation.

The above mentioned directions of investment, include also outlays on construction of particular monitoring subsystems i.e. construction of network of control and measurement stations and posts at a national, regional and local level to meet the needs of the National Environmental Monitoring System as well as outlays on research and development activity and trainings.

The investments associated with water management include:

- *construction of water intakes: for surface, underground and mining water (including power industry sector) together with water treatment facilities and water main and water distribution network (water intakes, wells, water treatment plants, filters, pump stations, water supply excluding water supply pipes for buildings and*

- uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej – bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
 - regulację rzek i zabudowę potoków,
 - budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
 - budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Oplaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód stanowiących własność Państwa. Zasady naliczania i uiszczania opłat określa ustawa „Prawo Ochrony Środowiska” z dnia 27 IV 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2008, Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami).

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy i za wprowadzanie zmian w środowisku.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków – art. 128 prawa geologicznego i górniczego oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i splaw oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Udział poszczególnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dochodach z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar pieniężnych za naruszenie warunków korzystania ze środowiska według obowiązującej ustawy – „Prawo Ochrony Środowiska” kształtuje się następująco:

households), construction of water quality control laboratories, including automatical quality water measurement stations,

- *construction of: storage reservoir (except for fire and equalizing tanks), stages of fall, navigation dams, power dams as well as canal locks and weirs,*
- *river and stream engineering,*
- *construction of fire embankments,*
- *construction of pump stations and development of depression areas.*

Payments for use of natural environment and modification of the environment constitute amounts collected for emission of air pollutants, waste storage, removal of trees or shrubs as well as for intake and use of water from water facilities and entry of waste water to waters and earth as well as for extraction of materials from waters owned by the state. The rules for calculation and payment of fees are laid down in Act on the Environmental Protection of 27 IV 2001 (uniform text Journal of Laws 2008, No. 25, item 150 with later amendments).

Fines for infringement of requirements on environmental protection are the costs imposed for introduction of excessive quantities of pollutants to the environment and making changes to it.

Ecological funds are funds created from income originating from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including abstraction and use of waters and entry of waste water to waters and earth, operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as fees for exemption of rural and forest land for non-agricultural and non-forest purposes as well as for the fines for infringement of requirements on environmental protection, extraction of useful minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – Article 128 of the geology and mining law and another revenues (including revenues from navigation and rafting and extraction of minerals and sand from waters, revenues from financial operations, credit interest, bank accounts, loans). The funds are aimed at financing all or a part of activity related to environmental protection or water management.

The share of particular environmental protection and water management funds in the income from charges for use of the environment and fines for infringement of the terms and conditions of using the environment in compliance with the binding “Environmental Protection Law” is as follows:

ŹRÓDŁO DOCHODÓW SOURCE OF INCOME	Gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>Gmina Funds for Environmental Protection and Water Management</i>	Powiatowe fun- dusze ochrony środowiska i gos- podarki wodnej <i>Powiat Funds for Environmental Protection and Water Management</i>	Wojewódzkie fun- dusze ochrony środowiska i gos- podarki wodnej <i>Voivodship Funds for Environmental Protection and Water Management</i>	Narodowy Fun- dusz Ochrony Środowiska i Gos- podarki Wodnej <i>National Funds for Environmental Protection and Water Management</i>
		w %	in %	
Oplaty i kary za usuwanie drzew i krzewów ... <i>Charges and fines for removal of trees and shrubs</i>	100,0	-	-	-
Oplaty i kary za zrzut zasolonych wód kopal- nianych oraz emisję NOx <i>Charges and fines for discharge of mining salt water and emission of NOx</i>	20,0	10,0	45,5	24,5
Oplaty za składowanie odpadów i kary zwią- zane z niewłaściwym składowaniem <i>Charges for storage of waste and fines for improper storage</i>	50,0	10,0	26,0	14,0
Pozostałe opłaty za korzystanie ze środowi- ska i wprowadzanie w nim zmian oraz szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, a także kary z tytułu naruszania zasad korzystania ze środowiska <i>Other charges for using the environmental and changing it as well as for special use of water and water facilities and penalties for infringe- ment of rules of using the environment</i>	20,0	10,0	45,5	24,5

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały utworzone z dniem 1 VII 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 IV 1989 r. „O zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska” i ustawy – „Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono gminne fundusze **ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. 1998, Nr 133, poz. 872 z późniejszymi zmianami) utworzono powiatowe **fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**.

Przepisy prawne dotyczące funkcjonowania gminnych oraz powiatowych funduszy środowiska obowiązywały do 31 XII 2010 r.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 III 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 II 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami). Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych, a także darowizny i inne dochody.

The National Environmental Protection and Water Management Fund as well as Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds were established on 1 VII 1989 pursuant to the Act of 27 IV 1989 amending the Act on protection and shaping the environment and the Water Act (Journal of Laws No. 26, item 139). Furthermore, in the middle of 1993 Gmina Environmental Protection and Water Management Funds were created, and upon the reform of public administration (Journal of Laws 1998, No. 133, item 872 with later amendments) Powiat Environmental Protection and Water Management Funds were put into existence.

The law acts concerning Gmina and Powiat Environmental Protection Funds were in force until 31 XII 2010.

Agricultural Land Protection Fund was established on the basis of the Act on Protection of agricultural and forest land of 26 III 1982 (Journal of Laws No. 11, item 79) and maintained pursuant to a new Act of 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004, No. 121, item 1266 with later amendments). The income of the fund includes: charges and fees related to the exemption of land from agricultural production, charges for non-compliance with the requirement to remove and use the humus of soil, charges for untimely reclamation of devastated land as well as donations and other income.

Fundusz dzieli się na terenowy i centralny. Środkami funduszu terenowego (80% dochodów) dysponuje samorząd województwa, a środkami funduszu centralnego, tworzonego z 20% dochodów – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

The fund has two divisions: central and local. The resources from local fund (80% of income) are managed by voivodship local government, whereas the resources from the central fund (20% of income) are managed by the Minister of Agriculture and Rural Development.

TABL. 1(140). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł in thous. zł					
Ochrona środowiska	232914,8	294216,3	349300,3	481352,6	680789,1	835580,0
<i>Environmental protection</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	34232,6	46077,0	78549,7	96016,5	67647,7	111130,5
<i>Protection of air and climate</i>						
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	27326,3	21715,4	26046,5	22478,1	33590,4	25337,9
<i>of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>						
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	162428,0	210149,1	231385,5	343236,1	441518,7	472468,7
<i>Waste water management and protection of waters</i>						
w tym nakłady na:						
<i>of which outlays on:</i>						
oczyszczanie ścieków komunalnych	30449,5	39355,2	61347,6	117573,1	131456,1	107888,6
<i>municipal waste water treatment plants</i>						
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	115777,0	142267,7	154939,4	201672,7	286460,7	352265,5
<i>sewerage system for the transport of waste water and precipitation waters</i>						

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

a By investment location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 1(140). NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
			w tys. zł	in thous. zł		
Ochrona środowiska (dok.): <i>Environmental protection (cont.):</i>						
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	27708,1	32223,4	37231,6	14632,2	169617,4	239990,9
<i>Waste management, protection of soils and underground and surface waters</i>						
w tym nakłady na: <i>of which outlays on:</i>						
zbieranie odpadów ^b i ich transport	3779,5	3540,0	4952,4	4483,7	8191,5	4994,8
<i>waste collection^b and transport</i>						
w tym selektywne zbieranie odpadów	654,1	628,5	1981,4	965,6	1165,8	1723,2
<i>of which selective waste collection</i>						
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	18478,7	3882,3	20180,3	5899,2	148212,4	164199,0
<i>removal and treatment of waste^b</i>						
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	2946,1	1150,0	-	4,9	266,0	672,8
<i>Protection of nature, biodiversity and landscape</i>						
Zmniejszanie hałasu i wibracji ...	1794,0	24,4	1739,0	25520,0	601,3	1090,0
<i>Noise and vibration reduction</i>						
Gospodarka wodna	50639,2	87106,0	118069,7	87611,3	157529,3	242291,0
<i>Water management</i>						
nakłady na: <i>outlays on:</i>						
Ujęcia i doprowadzenia wody	28107,8	42278,3	54956,2	44997,3	84334,1	110746,7
<i>Water intakes and systems</i>						
Stacje uzdatniania wody	6678,0	18412,6	18508,3	19124,5	60823,6	103733,2
<i>Water treatment plants</i>						
Zbiorniki i stopnie wodne	4074,4	6497,6	6200,3	2678,2	6921,1	2187,5
<i>Water reservoirs and falls</i>						
Regulację i zabudowę rzek i potoków	362,9	3758,2	8423,0	4290,3	-	1348,0
<i>Regulation and management of rivers and streams</i>						
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	11416,1	16159,3	2991,9	16521,0	5450,5	24275,6
<i>Flood embankments and pump stations</i>						

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 2(141). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	
		w tys. zł	in thous. zł	w %	in %
OGÓŁEM GRAND TOTAL	349300,3	481352,6	680789,1	835580,0	100,0
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU PROTECTION OF AIR AND CLIMATE					
Razem Total	78549,7	96016,5	67647,7	111130,5	13,3
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a <i>Preventing pollution^a</i>	37315,3	89349,1	60404,3	100956,3	12,1
w zakresie ochrony powietrza <i>in the scope of air protection</i>	37099,3	89347,4	60385,0	100956,3	12,1
nowe techniki i technologie spalania paliw <i>new fuel combustion technologies</i>	26046,5	22478,1	33590,4	25337,9	3,0
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni <i>of which the modernization of boiler and thermal energy plants</i>	26046,5	21641,1	33041,9	25337,9	3,0
dostosowanie układów zasilania i silników spalinowych do paliwa gazowego <i>adjusting power supply systems and internal combustion engines to gas fuel</i>	6965,5	154,6	-	-	-
niekonwencjonalne źródła energii <i>unconventional energy sources</i>	4087,3	66714,7	26794,6	75618,4	9,1
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^b <i>in the scope of climate and ozone layer protection^b</i>	216,0	1,7	19,3	-	-
Redukcja zanieczyszczeń <i>Reduction of pollutants</i>	41224,9	6664,3	7243,4	9798,2	1,2
w zakresie ochrony powietrza <i>in the scope of air protection</i>	40613,8	6610,3	7175,6	9798,2	1,2
pyłowych <i>particulates</i>	4630,2	2059,2	628,3	1743,3	0,2
gazów odlotowych ^c <i>exhaust gases^c</i>	35983,6	4551,1	6547,3	8054,9	1,0
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^b <i>in the scope of climate and ozone layer protection^b</i>	611,1	54,0	67,8	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów <i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>	9,5	3,1	-	376,0	0,0

a Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. b Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). c Innych niż gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony).

a Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. b Concerns emission of greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). c Of other than greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons).

TABL. 2(141). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (cd.)
 OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	
		w tys. zł	in thous. zł	w %	in %
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD					
WASTE WATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER					
Razem TOTAL	231385,5	343236,1	441518,7	472468,7	56,6
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a Preventing pollution ^a	1707,3	4543,1	1021,5	323,9	0,0
w tym nowe techniki i technologie produkcji ^b of which new production techniques and technologies ^b	1707,3	4543,1	1021,5	323,9	0,0
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca Sewerage system discharging	154939,4	201672,7	286460,7	352265,5	42,2
ścieki waste water	100435,3	142843,0	175549,8	274045,6	32,8
wody (ścieki) opadowe precipitation water (waste water)	54504,1	58829,7	110910,9	78219,9	9,4
Oczyszczanie ścieków Waste water treatment plants	70612,8	133657,3	152265,8	115257,0	13,8
przemysłowych industrial	1056,0	11520,8	19803,7	3825,3	0,5
komunalnych municipal	61347,6	117573,1	131456,1	107888,6	12,9
indywidualne przydomowe individual farmstead	312,2	1006,4	909,8	1653,7	0,2
podczyszczanie ścieków przemysłowych pre-treatment of industrial waste water	7897,0	3557,0	96,2	1889,4	0,2
Oczyszczanie wód chłodniczych Cooling waters treatment	-	165,0	-	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów Measurements, control, the activity of laboratories	270,0	1377,4	205,9	838,6	0,1
Pozostałe rodzaje działalności Other types of activity	3856,0	1820,6	1564,8	3783,7	0,5
systemy obiegowego zasilania wodą rotary system of water supply	3856,0	1570,0	650,1	-	-
zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do rzek, mórz oraz innych akwenów powstających przy transporcie wodnym protection against permeating of contaminants to rivers, seas and other reservoirs during water transport	-	-	47,3	-	-
utworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody the creation of protection zones of water sources and intakes	-	-	87,9	-	-
inne rodzaje działalności other types of activity	-	250,6	779,5	3783,7	0,5

a Poprzez modyfikację procesów technologicznych. b Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych.

a Through modification of technological processes. b Resulting in reduction of the amount of waste water produced and pollutant concentration and reduction of the amount of sewage sludge.

TABL. 2(141). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	
		w tys. zł	in thous. zł	w %	in %
GOSPODARKA ODPADAMI WASTE MANAGEMENT					
Razem <i>Total</i>	26873,9	12311,4	165795,9	237956,0	28,5
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a <i>Preventing pollution ^a</i>	1108,0	541,8	13,0	2144,0	0,3
Zbieranie odpadów i ich transport <i>Waste collection and transport</i>	4952,4	4483,7	8191,5	4994,8	0,6
w tym odpadów komunalnych <i>of which municipal waste</i>	442,0	885,7	8149,0	4610,3	0,6
selektywne zbieranie odpadów <i>selective collection of waste</i>	1981,4	965,6	1165,8	1723,2	0,2
w tym odpadów komunalnych <i>of which municipal waste</i>	-	62,7	788,0	1338,7	0,2
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych <i>Treatment and disposal of hazardous waste</i>	14179,0	1196,9	7660,9	13,7	0,0
spalanie <i>incineration</i>	18,0	1196,9	7555,0	-	-
składowanie <i>landfilling</i>	14161,0	-	-	13,7	0,0
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne <i>Treatment and disposal of waste other than hazardous waste</i>	6001,3	4702,3	140551,5	164185,3	19,6
spalanie <i>incineration</i>	16,0	15,7	94,1	475,0	0,1
składowanie <i>landfilling</i>	5985,3	4686,6	140334,4	34432,8	4,1
odpadów z wyłączeniem komu- nalnych <i>of waste excluding municipal waste</i>	3174,8	4327,0	69266,2	16165,9	1,9
odpadów komunalnych <i>municipal waste</i>	2810,5	359,6	71068,2	18266,9	2,2
inne metody unieszkodliwiania i usu- wania odpadów <i>other methods of treatment and dis- posal of municipal waste</i>	-	-	123,0	127577,5	15,3
w tym kompostowanie <i>of which composting</i>	-	-	-	34569,8	4,1
Pomiary, kontrola, działalność labora- toriów <i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>	-	-	4,2	-	-

a Poprzez modyfikację procesów technologicznych.

a Through modification of technological processes.

TABL. 2(141). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (cd.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	
		w tys. zł	in thous. zł	w %	in %
GOSPODARKA ODPADAMI (dok.)					
WASTE MANAGEMENT (cont.)					
Pozostałe rodzaje działalności	633,2	1386,7	9374,8	66618,2	8,0
<i>Other types of activity</i>					
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów	633,2	1367,7	1843,2	-	-
<i>related to recycling and waste management</i>					
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	-	19,0	5769,1	53263,7	6,4
<i>reclamation of landfills, waste dumps, sludge tanks and other devastated and degraded land</i>					
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków	-	-	1762,5	13354,5	1,6
<i>equipment for processing and management of sludge from waste water treatment plants</i>					
OCHRONA GLEB, WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH					
PROTECTION OF SOIL, UNDERGROUND AND SURFACE WATERS					
Razem	10357,7	2320,8	3821,5	2034,9	0,2
<i>Total</i>					
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	1721,2	2114,6	516,1	1570,4	0,2
<i>Preventing contamination infiltration</i>					
Oczyszczanie gleb i wód	-	205,0	28,8	359,5	0,0
<i>Treatment of soil and water</i>					
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	8152,5	1,2	3276,6	51,1	0,0
<i>Protection against erosion or other physical degradation</i>					
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	484,0	-	-	53,9	0,0
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>					
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI					
NOISE AND VIBRATION REDUCTION					
Razem	1739,0	25520,0	601,3	1090,0	0,1
<i>Total</i>					
Budowa urządzeń antyhałasowych	1739,0	25520,0	601,3	-	-
<i>Construction of anti-noise equipment</i>					
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	-	-	-	1090,0	0,1
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>					

TABL. 2(141). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (dok.)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2010	
		w tys. zł	in thous. zł	w %	in %
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU <i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE</i>					
Razem Total	-	4,9	266,0	672,8	0,1
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA <i>OTHER ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES</i>					
Razem Total	394,5	1942,9	1138,0	10227,1	1,2
w tym: of which:					
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna <i>Educational, training and information activity</i>	2,9	-	-	-	-
Działalność gdzie indziej niesklasyfi- kowana – oszczędzanie energii <i>Activities not classified elsewhere – energy saving</i>	365,6	1942,9	1138,0	10227,1	1,2
wymiana oświetlenia na energooszczę- dne <i>lighting replacement for energy sa- ving lighting</i>	81,0	57,0	-	-	-
inwestycje energooszczędne doty- czące c.o. i ciepłej wody oraz do- cieplania budynków <i>energy saving investment concerning central heating, hot water and in- sulation of buildings</i>	284,6	772,2	1138,0	10227,1	1,2

TABL. 3(142). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJÓW INWESTYCJI (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY TYPES OF INVESTMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OGÓŁEM w tys. zł TOTAL in thous. zł	232,9	294,2	349,3	481,4	680,8	835,6
„Końca rury” <i>“End-of-pipe”</i>	186,8	236,1	304,6	383,2	617,1	716,3
w tym monitoring of which monitoring	1,7	1,6	1,0	1,4	0,2	2,4
Zintegrowane <i>Integrated</i>	46,1	58,1	44,7	98,2	63,7	119,3
w % ogółem in % of total	19,8	19,7	12,8	20,4	9,4	14,3

TABL. 4(143) **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
*OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł in thous. zł					
Ochrona środowiska	232914,8	294216,3	349300,3	481352,6	680789,1	835580,0
<i>Environmental protection</i>						
Środki własne ^a	145101,4	189647,1	218477,2	237890,4	256214,4	332453,4
<i>Own funds^a</i>						
Z budżetu:						
<i>From budget:</i>						
centralnego	231,6	1255,8	8730,6	1023,1	376,7	396,2
<i>state</i>						
województwa	311,0	512,0	477,6	340,0	3452,5	13587,0
<i>voivodship</i>						
powiatu	100,0	30,0	173,0	-	159,0	706,2
<i>powiat</i>						
gminy	2623,9	1208,2	3511,7	25871,0	68760,6	9743,5
<i>gmina</i>						
Z zagranicy	19502,4	21902,6	23159,2	92545,4	262918,4	279387,1
<i>From abroad</i>						
Fundusze ekologiczne ^b	42846,4	61181,1	45494,6	73705,8	40564,8	159829,5
<i>Ecological funds^b</i>						
Kredyty i pożyczki krajowe ^c	16045,0	16781,0	44249,8	48855,8	46065,3	37070,1
<i>Domestic credit and loans^c</i>						
Inne środki ^d	6153,1	1698,5	5026,6	1121,1	2277,4	2407,0
<i>Other funds^d</i>						
Gospodarka wodna	50639,2	87106,0	118069,7	87611,3	157529,3	242291,0
<i>Water management</i>						
Środki własne ^a	32789,1	55044,2	49780,3	53262,0	64849,1	123949,2
<i>Own funds^a</i>						
Z budżetu:						
<i>From budget:</i>						
centralnego	4509,0	2081,8	6248,3	11433,4	5570,5	7041,4
<i>state</i>						
województwa	6159,0	1821,0	5584,6	2885,2	-	12,3
<i>voivodship</i>						
powiatu	-	-	-	-	-	150,4
<i>powiat</i>						
gminy	746,4	2692,1	2420,1	4851,3	3776,4	1632,5
<i>gmina</i>						
Z zagranicy	357,5	12349,2	29200,6	4170,4	68864,5	50826,9
<i>From abroad</i>						
Fundusze ekologiczne ^b	1788,9	7839,6	10027,1	1390,0	6854,7	55196,9
<i>Ecological funds^b</i>						
Kredyty i pożyczki krajowe ^c	2300,2	2983,5	14186,5	8054,5	7129,7	2906,8
<i>Domestic credit and loans^c</i>						
Inne środki ^d	1989,1	2294,6	622,2	1564,5	484,4	574,6
<i>Other funds^d</i>						

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Obejmują środki uzyskane w formie pożyczek, kredytów lub dotacji z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. c W tym kredyty i pożyczki bankowe. d W tym nakłady niesfinansowane.

a Including budgets of gminas which are investors. b Include funds received in the form of loans or subsidies from the environmental protection and water management funds, as well as from the Protection of Agricultural Land Fund. c Of which bank loans and credit. d Of which non-financed outlays.

TABL. 5(144). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCES

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Środ <i>Fun</i>			
			własne ^a <i>own^a</i>	z bud <i>from</i>		
				centralnego <i>state</i>	województwa <i>voivodship</i>	powiatu <i>powiat</i>
w tys. zł						
1	OGÓŁEM	835580,0	332453,4	396,2	13587,0	706,2
2	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	111130,5	84169,7	12,0	-	190,0
	w tym:					
3	nowe techniki i technologie spalania paliw	25337,9	19304,2	12,0	-	-
4	w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	25337,9	19304,2	12,0	-	-
5	redukcja zanieczyszczeń pyłowych	1743,3	1743,3	-	-	-
6	redukcja zanieczyszczeń gazowych ...	8054,9	7420,5	-	-	-
7	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	472468,7	190871,6	384,2	6230,0	217,1
	w tym:					
8	sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	274045,6	98085,1	-	5936,1	-
9	oczyszczanie ścieków przemysłowych	3825,3	3810,3	-	-	-
10	oczyszczanie ścieków komunalnych	107888,6	34271,5	-	-	-
11	Gospodarka odpadami	237956,0	49061,9	-	7357,0	-
	w tym:					
12	zbieranie odpadów i ich transport	4994,8	4112,2	-	357,0	-
13	składowanie odpadów innych niż niebezpieczne – z wyłączeniem odpadów komunalnych	16165,9	16165,9	-	-	-
14	składowanie odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne	18266,9	5262,9	-	7000,0	-
15	Ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	2034,9	1978,2	-	-	-
16	w tym zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	1570,4	1517,7	-	-	-
17	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	672,8	-	-	-	-
18	Zmniejszanie hałasu i wibracji	1090,0	1090,0	-	-	-
19	Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	10227,1	5282,0	-	-	299,1
	w tym:					
20	inwestycje energooszczędne dotyczące c.o. i ciepłej wody oraz docieplania budynków	10227,1	5282,0	-	-	299,1

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Obejmują środki uzyskane w formie pożyczek, kredytów lub pożyczki bankowe. d W tym nakłady niesfinansowane.

a Including budgets of gminas which are investors. b Include funds received in the form of loans or subsidies from the loans and credit. d Of which non-financed outlays.

ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA ORAZ KIERUNKÓW INWESTOWANIA W 2010 R.

OF FINANCING AND DIRECTIONS OF INVESTING IN 2010

ki ds		Fundusze ekologiczne ^b Ecological funds ^b	Kredyty i pożyczki krajowe ^c Domestic credit and loans ^c	Inne środki ^d Other funds ^d	SPECIFICATION	No.
żetu budget	z zagranicy from abroad					
gminy gmina		In thous. zł				
9743,5	279387,1	159829,5	37070,1	2407,0	TOTAL	1
103,5	24788,3	955,4	911,6	-	Protection of air and climate of which:	2
-	4373,4	852,0	796,3	-	new fuel combustion technologies of which modernisation of boiler	3
-	4373,4	852,0	796,3	-	and thermal energy plants	4
-	-	-	-	-	particulates pollution reduction	5
-	519,1	-	115,3	-	gases pollution reduction	6
9636,0	136371,6	90930,0	35421,2	2407,0	Waste water management and protection of water	7
					of which:	
1714,5	89923,7	49562,5	26416,7	2407,0	sewerage system discharging waste water	8
-	-	15,0	-	-	industrial waste water treatment plants	9
-	27429,9	40312,2	5875,0	-	municipal waste water treatment plants	10
-	115257,7	66046,0	233,4	-	Waste management	11
					of which:	
-	475,6	50,0	-	-	waste collection and transport	12
					landfilling of waste other than hazar- dous-excluding municipal waste	13
-	-	-	-	-	landfilling of waste municipal other than hazardous	14
		6004,0	-	-	Protection of soil, underground and surface waters	15
4,0	17,3	31,5	3,9	-	of which preventing contamination infiltration	16
-	17,3	31,5	3,9	-		
-	152,8	520,0	-	-	Protection of biodiversity and landscape	17
-	-	-	-	-	Noise and vibration reduction	18
-	2799,4	1346,6	500,0	-	Other environmental protection activities of which:	19
					energy saving investment concerning central heating, hot water and insulation of buildings	20
-	2799,4	1346,6	500,0	-		

dotacji z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. c W tym kredyty

environmental protection and water management funds, as well as from the Protection of Agricultural Land Fund. c Of which bank

TABL. 6(145). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2010 R. (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2010 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Ujęcia i do- prowadze- nia wody Water intakes and distribution network	Stacje uzdatniania wody Water treatment plants	Zbiorniki i stopnie wodne Water reservoirs and falls	Regulacja i zabudowa rzek i po- toków Regulation and man- agement of rivers and streams	Obwałowa- nia przeciw- powodziowe i stacje pomp Flood embank- ments and pump stations
OGÓŁEM	242291,0	110746,7	103733,2	2187,5	1348,0	24275,6
TOTAL						
Środki własne ^a	123949,2	50789,9	61791,5	630,3	61,5	10676,0
<i>Own funds^a</i>						
Z budżetu:						
<i>From budget:</i>						
centralnego	7041,4	202,8	-	110,4	424,6	6303,6
<i>state</i>						
województwa	12,3	12,3	-	-	-	-
<i>voivodship</i>						
gminy	1632,5	1632,5	-	-	-	-
<i>gmina</i>						
Z zagranicy	50826,9	28859,7	13817,5	176,3	677,4	7296,0
<i>From abroad</i>						
Fundusze ekologiczne ^b	55196,9	25617,7	28124,2	1270,5	184,5	-
<i>Ecological funds^b</i>						
Kredyty i pożyczki krajowe ^c	2906,8	2906,8	-	-	-	-
<i>Domestic credit and loans^c</i>						
Inne środki ^d	574,6	574,6	-	-	-	-
<i>Other funds^d</i>						

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Obejmują środki uzyskane w formie pożyczek, kredytów lub dotacji z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. c W tym kredyty i pożyczki bankowe. d W tym nakłady niesfinansowane.

a Including budgets of gminas which are investors. b Include funds received in the form of loans or subsidies from the environmental protection and water management funds, as well as from the Protection of Agricultural Land Fund. c Of which bank loans and credit. d Of which non-financed outlays.

TABL. 7(146). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG SEKCJI W 2010 R. (ceny bieżące)
 OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SECTIONS IN 2010 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona środowiska <i>Environmental protection</i>		Gospodarka wodna <i>Water management</i>		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>	
OGÓŁEM	835580,0	100,0	242291,0	100,0	TOTAL
Przemysł	390623,4	46,7	15797,6	6,5	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	39866,0	4,8	-	-	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	138269,5	16,5	301,8	0,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Budownictwo	4923,0	0,6	-	-	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	271,9	0,0	-	-	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	26792,4	3,2	-	-	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	184,0	0,0	-	-	Accommodation and catering ^Δ
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	126446,6	15,1	160682,9	66,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	8021,8	1,0	15,0	0,0	Professional, scientific and technical activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	275983,0	33,0	65795,5	27,2	Public administration and defence; compulsory social security
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2333,9	0,3	-	-	Human health and social work activities

TABL. 8(147). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
 INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
 TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
 AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu: <i>Protection of air and climate:</i>						
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r: <i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/r:</i>						
pyłowych	419	1239	163	485	-	72
<i>particulates</i>						
gazowych	400	-	394	10	-	-
<i>gases</i>						

TABL. 8(147). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCHRONA ŚRODOWISKA (cd.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Gospodarka ściekowa i ochrona wód: <i>Waste water management and protection of waters:</i>						
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca: <i>Sewerage system in km for the transport of:</i>						
ścieki <i>waste water</i>	272,8	304,4	205,5	320,6	406,7	421,3
wody opadowe <i>precipitation waters</i>	27,3	35,3	48,9	30,5	72,3	42,8
Oczyszczalnie ścieków: <i>Waste water treatment plants:</i>						
obiekty <i>facilities</i>	4	5	10	9	2	2
w tym oczyszczalnie komunalne <i>of which municipal</i>	4	5	9	9	2	2
mechaniczne <i>mechanical</i>	-	2	3	-	1	-
biologiczne (bez komór fermentacyjnych) <i>biological (excluding fermentation tanks)</i>	4	1	7	8	1	2
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a <i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>	-	2	-	1	-	-
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d <i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>	5669	2508	3046	7235	10786	1560
w tym oczyszczalni komunalnych <i>of which municipal</i>	5669	2508	2696	7185	10786	1560
mechanicznych <i>mechanical</i>	-	1405	2075	50	650	-
biologicznych (bez komór fermentacyjnych) <i>biological (excluding fermentation tanks)</i>	4512	260	971	6914	10136	720
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a <i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>	1157	843	-	271	-	840

a Bez chemicznych.

a Excluding chemical.

TABL. 8(147). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (cd.)
 TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
 AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)						
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>						
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.): <i>Waste water management and protection of waters (cont.):</i>						
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych: <i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>						
obiekty <i> facilities</i>	2	1	1	1	-	-
przepustowość w m ³ /d <i> capacity in m³/24h</i>	107	20	30	250	-	-
Gospodarka odpadami: <i>Wastes management:</i>						
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów: <i>Treatment systems of waste:</i>						
obiekty <i> facilities</i>	2	-	-	1	1	1
wydajność w t/r <i> capacity in t/y</i>	6500	-	-	16	800	1059
Składowiska dla odpadów komunalnych: <i>Landfill sites of municipal waste:</i>						
obiekty <i> facilities</i>	1	-	1	-	-	1
powierzchnia w ha <i> area in ha</i>	9,7	-	0,2	-	-	12,1
wydajność w t/r <i> capacity in t/y</i>	13500	-	12000	-	-	201187
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r <i>Capacity of waste utilization systems^a in t/y</i>	383	-	45507	-	400	-
GOSPODARKA WODNA						
<i>WATER MANAGEMENT</i>						
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d <i>Capacity of water intakes^b in m³/24h</i>	2077	13382	7929	10549	27946	18184
Uzdatnianie wody w m ³ /d <i>Water treatment in m³/24h</i>	3623	4503	2914	2410	22303	2167

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Bez ujęć w energetyce zawodowej.
 a Excluding municipal waste. b Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 8(147). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
GOSPODARKA WODNA (dok.) WATER MANAGEMENT (cont.)						
Sieć wodociągowa w km <i>Water-line system in km</i>	215,1	252,5	296,0	217,5	247,5	279,3
Zbiorniki i stopnie wodne: <i>Water reservoirs and falls:</i>						
obiekty <i>facilities</i>	-	1	1	-	3	-
pojemność w dam ³ <i>capacity in dam³</i>	-	1,4	4,5	-	0,1	131,1

TABL. 9(148). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE
WODNĄ NA WSI
INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
MANAGEMENT IN RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
WODOCIĄGI ZBIOROWE COLLECTIVE WATER-LINE SYSTEMS						
Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thous. zł</i> w tym ze środków: <i>of which from the funds of:</i>	13725,3	53908,5	33923,2	34620,1	31898,8	36570,7
budżetu państwa <i>state budget</i>	358,7	109,0	1895,6	-	1230,3	563,9
samorządów gmin <i>gmina self-government</i>	9572,4	47286,6	21516,3	27648,2	25371,1	24403,7
mieszkańców wsi <i>rural areas inhabitants</i>	1475,3	581,6	335,8	381,3	312,6	391,9
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>	1366,7	2764,7	7762,9	3062,3	3863,7	1654,7
Efekty rzeczowe inwestycji od- danych do użytku: <i>Tangible effects of completed investments:</i>						
przyłącza do budynków: <i>water connections to buildings</i>						
w szt <i>in units</i>	3267	2584	2798	4127	3015	5804
w km <i>in km</i>	71,7	57,5	85,7	107,1	90,9	650,1
sieć wodociągowa w km <i>water-line system in km</i>	192,1	231,3	256,1	210,7	220,5	655,9
stacje uzdatniania wody <i>water treatment plants</i>	28	34	40	26	30	35

TABL. 9(148). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI (cd.)

INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN RURAL AREAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
KANALIZACJA ZBIORCZA						
<i>COLLECTIVE SEWERAGE SYSTEM</i>						
Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thous. zł</i>	52403,0	59207,8	60131,0	76153,5	84851,3	167643,7
w tym ze środków: <i>of which from the funds of:</i>						
budżetu państwa <i>state budget</i>	176,4	801,3	690,2	190,0	2927,4	-
samorządów gmin <i>gmina self-government</i>	21592,4	18583,0	30098,9	32969,9	53425,2	75403,6
mieszkańców wsi <i>rural areas inhabitants</i>	808,4	1037,1	304,4	2258,7	415,1	603,7
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>	20724,1	24110,5	26589,6	33247,0	16758,4	27542,6
Efekty rzeczowe inwestycji od- danych do użytku: <i>Tangible effects of completed investments:</i>						
sieć kanalizacyjna w km <i>sewerage system in km</i>	257,5	308,8	259,1	174,7	248,6	1293,1
przykanaliki do budynków: <i>sewers to buildings</i>						
w km <i>in km</i>	58,4	45,2	44,4	53,2	50,8	115,8
w szt <i>in units</i>	3927	3428	3221	3617	3622	7634
OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZBIORCZE						
<i>COLLECTIVE WASTE WATER TREATMENT PLANTS</i>						
Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thous. zł</i>	31912,9	22392,2	8907,3	12161,4	21887,7	32646,9
w tym na modernizację <i>of which on modernization</i>	17050,8	8471,5	3699,4	11088,1	12644,4	30460,3
w tym ze środków: <i>of which with the use of funds from:</i>						
budżetu państwa <i>state budget</i>	51,2	274,7	300,0	360,0	-	-
samorządów gmin <i>gmina self-government</i>	2828,9	4217,6	2360,8	3591,7	9760,0	7034,0
mieszkańców wsi <i>rural areas inhabitants</i>	24,8	1,2	-	-	-	1919,8
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>	21175,7	10511,9	5946,5	5321,9	8497,7	9836,2
Efekty rzeczowe inwestycji od- danych do użytku: <i>Tangible effects of completed investments:</i>						
oczyszczalnie (obiekty) <i>waste water treatment plants (facilities)</i>	6	9	6	4	13	9
przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/24 h</i>	11984,0	7679,3	1315,0	475,1	51614,3	1382,5

TABL. 9(148). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI (dok.)

INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN RURAL AREAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^a						
<i>INDIVIDUAL RURAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS^a</i>						
Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thous. zł</i>	151,4	293,6	483,1	1135,1	5,3	2498,5
w tym ze środków: <i>of which from the funds of:</i>						
samorządów gmin <i>gmina self-government</i>	-	156,6	146,3	157,4	1,0	551,2
mieszkańców wsi <i>rural areas inhabitants</i>	20,0	48,7	81,6	456,7	4,3	748,0
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>	131,4	24,0	255,2	521,0	0,0	-
Obiekty oddane do użytku <i>Facilities completed for use</i>	98	162	136	197	199	370
SKŁADOWISKA ODPADÓW						
<i>LANDFILL SITES</i>						
Nakłady inwestycyjne w tys. zł <i>Investment outlays in thous. zł</i>	1284,5	409,7	365,0	60,7	257,6	92,8
w tym ze środków: <i>of which from the funds of:</i>						
samorządów gmin <i>gmina self-government</i>	1269,9	351,3	71,9	18,7	257,6	92,8
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>environmental protection and water management funds</i>	14,6	58,4	293,1	42,0	-	-
Efekty rzeczowe inwestycji od- danych do użytku: <i>Tangible effects of completed investments:</i>						
składowiska (obiekty) <i>landfill sites (facilities)</i>	2	-	-	-	-	-
powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	9,7	-	0,2 ^b	-	-	-

^a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5 m³/d lub 25 LRM. ^b Zwiększenie powierzchni istniejących wysypisk.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Appliances for domestic waste water treatment not transported to collective sewerage system, built for the purpose of farm(s), household(s), a service facility or a general purpose public building, etc. with capacity below 5 m³/24h or 25 LRM. ^b An increase of the existing landfill sites area.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 10(149). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT WITH SOME APPLIANCES AND FACILITIES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN RURAL AREAS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wodociągi zbiorowe: <i>Collective water-line systems:</i>						
przyłącza do budynków: <i>building terminals:</i>						
w km <i>in km</i>	2656,1	2715,8	2818,4	2925,5	3081,7	3731,8
w szt <i>in items</i>	125124	127371	130245	134372	139288	145753
sieć wodociągowa w km <i>water-line system in km</i>	9062,2	9255,6	9594,2	9804,9	10020,0	10666,3
Stacje uzdatniania wody <i>Water treatment stations</i>	686	688	710	710	699	675
Kanalizacja zbiorcza: <i>Collective sewerage system:</i>						
przykanaliki do budynków: <i>building sewage system</i> <i>(building plumb-in system):</i>						
w km <i>in km</i>	679,9	756,8	809,2	862,5	925,3	1035,2
w szt <i>in items</i>	48446	51699	55244	58861	62416	69713
zbiorcza sieć kanalizacyjna w km <i>collective sewerage system in km</i>	2971,5	3261,4	3550,7	3725,4	3978,2	5281,7
Oczyszczalnie ścieków: <i>Waste water treatment plants:</i>						
zbiorcze <i>collective</i>	181	176	180	181	183	173
przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/24h</i>	92943,1	79038,4	80313,9	80730,0	127908,3	136494,6
indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków <i>individual rural waste water treatment plants</i>	481	667	756	1112	1259	1627
Składowiska odpadów: <i>Waste landfill sites:</i>						
obiekty w szt <i>facilities in units</i>	44	43	41	35	31	27
powierzchnia w ha <i>area in ha</i>	160,2	158,0	150,9	145,1	136,6	129,2

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 11(150). MAŁA RETENCJA WODNA
SMALL WATER RETENTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006	2007	2009	2010
NAKLĄDY INWESTYCYJNE w tys. zł INVESTMENT OUTLAYS in thous. zł				
OGÓŁEM	729	524	988	389
TOTAL				
w tym: of which:				
Z budżetu wojewody	177	149	988	213
From the voivodship budget				
Strukturalne	-	375	-	176
Structural				
Inne	552 ^a	-	-	-
Others				
EFEKTY RZECZOWE TANGIBLE EFFECTS				
Obiekty	1	1	6	1
Facilities				
Przyrost pojemności w dam ³	538,3	120,0	466,0	131,0
Capacity increase in dam ³				

a Fundusze strukturalne, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Structural funds, the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 12(151). WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
Z TYTUŁU KAR

RECEIPTS FOR VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER
MANAGEMENT FUNDS FROM FINES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
a – wymierzono imposed b – wpłynęło received	w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	2794,8	510,6	7163,5	3780,3	2050,9	4166,0
TOTAL	490,8	124,1	95,7	26,6	165,6	404,9
w tym za: of which:						
Przekroczenie: Contravention of:						
warunków wprowadzania ścieków do wód lub ziemi	2630,1	433,9	4695,7	3723,8	1706,5	3454,8
conditions of releasing waste water into water or the ground	423,9	94,8	28,3	26,6	156,6	196,4

TABL. 12(151). WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR (dok.)

RECEIPTS FOR VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS FROM FINES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – wymierzono imposed b – wpłynęło received	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł in thous. zł					
Przekroczenie (dok.): Contravention of (cont.):						
dopuszczalnej emisji zanie- czyszczeń do powietrza a	18,0	16,7	2,1	-	8,0	166,7
total acceptable emission b	31,1	16,7	1,2	-	7,1	159,5
of air pollution						
w tym: of which:						
dopuszczalnego poziomu						
dźwięku a	66,4	60,0	28,5	56,5	18,4	44,6
acceptable sound level b	35,7	12,7	41,7	-	-	1,9
Składowanie odpadów niezgod- nie z przepisami a	80,3	-	2437,2	-	312,9	429,9
Waste landfilling inconsistent b	-	-	24,5	-	2,0	-
with legal regulations						

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Environmental Protection Inspection.

TABL. 13(152). GOSPODAROWANIE WOJEWÓDZKIMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

MANAGEMENT OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł in thous. zł					
Stan funduszu na początek roku Funds at the beginning of the year	131676,7	134310,9	139390,9	145151,1	149256,3	160935,7
Wpływy Receipts	30231,8	36471,4	36827,6	40061,4	42382,5	45614,1
opłaty payments	22653,5	27589,2	29665,0	32022,4	34767,1	37861,9
kary fines	80,1	148,1	39,4	9,7	55,6	130,2
pozostałe wpływy other receipts	7498,2	8734,2	7123,2	8029,3	7559,8	7621,5
Wydatki Expenditures	52896,4	80807,2	82166,0	85404,2	66398,9	84495,6
na: for:						
gospodarkę ściekową i ochronę wód waste water management and protection of water	31774,0	55931,0	54630,0	55869,3	37031,8	58875,7
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu protection of air and climate	5238,8	6572,7	5355,2	8486,7	7730,3	8060,0
gospodarkę odpadami waste management	2345,3	2634,3	5616,9	9829,6	8228,6	5358,1
pozostałe dziedziny other fields	13538,3	15669,1	16564,0	11218,6	13408,2	12201,8

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 14.(153) **GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
MANAGEMENT OF THE POWIAT ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł		in thous. zł			
Stan środków pieniężnych na początek roku	5889,8	2043,5	3567,7	4758,4	6497,9	7526,8
<i>Funds at the beginning of the year</i>						
Ogółem przekazane przez zarząd województwa	5404,9	6636,3	7210,0	8246,1	9780,9	10812,9
<i>Transferred by the voivodship board</i>						
wpływy z tytułu: <i>receipts from:</i>						
opłat	5358,9	6553,2	7059,3	8118,4	9658,6	10646,1
<i>payments</i>						
kar	16,6	31,7	9,4	2,7	17,6	36,0
<i>fines</i>						
inne	29,5	51,5	141,4	125,0	104,7	130,9
<i>others</i>						
Środki funduszu ogółem	11294,7	8679,8	10777,8	13004,5	16278,8	18339,7
<i>Total funds</i>						
Wydatki	9251,2	5112,0	6019,4	6506,5	8752,1	15568,8
<i>Expenditures</i>						
na: <i>for:</i>						
gospodarkę ściekową i ochronę wód	1771,9	1086,7	1147,0	930,1	1019,0	2826,3
<i>waste water management and protection of water</i>						
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	2373,7	755,0	798,5	1336,3	1929,1	3976,5
<i>protection of air and climate</i>						
gospodarkę odpadami	1550,0	2253,3	2709,5	2484,0	2165,1	2048,7
<i>waste management</i>						
pozostałe dziedziny	3288,9	819,7	1184,5	1613,9	3315,3	6587,7
<i>other fields</i>						
inne wydatki	266,7	197,4	180,0	142,3	323,6	129,5
<i>other expenditures</i>						
Stan środków pieniężnych na koniec roku	2043,5	3567,7	4758,4	6497,9	7526,8	2770,9
<i>Funds at the end of the year</i>						

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 15(154). **GOSPODAROWANIE GMINNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
MANAGEMENT OF THE GMINA ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł		in thous. zł			
Stan środków na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	12777,2	13052,5	11962,9	18338,5	30460,4	39547,3
Wpływy przekazane przez za- rząd województwa	21241,0	20031,7	27177,9	35977,4	41768,2	45489,9
<i>Receipts transferred by the voi- vodship board</i>						
z tytułu opłat i kar: <i>from payments and fines:</i>						
za usuwanie drzew i krzewów <i>for removal of trees and bushes</i>	3915,7	3454,6	8851,1	23789,7	8143,2	6976,8
pozostałych	13554,2	16507,7	17884,6	11808,3	33223,1	37879,0
<i>others</i>						
inne	3771,1	69,4	442,2	379,4	401,8	634,0
<i>others</i>						
Środki funduszu ogółem <i>Total funds</i>	34018,3	33084,2	39140,8	54315,9	72228,6	130527,0
Wydanki	20965,7	21121,4	20749,9	23804,3	32681,3	63142,6
<i>Expenditures</i>						
na: <i>for:</i>						
gospodarkę ściekową i ochro- nę wód	7721,3	9346,0	5594,1	8528,4	13904,3	34173,3
<i>waste water management and protection of water</i>						
ochronę powietrza atmosf- rycznego i klimatu	2453,5	3081,2	3209,2	3664,4	3777,7	3078,7
<i>protection of air and climate</i>						
gospodarkę odpadami	2240,2	1481,4	2441,2	2660,5	3424,0	8473,3
<i>waste management</i>						
pozostałe dziedziny	6193,8	6161,5	8379,7	7817,6	10621,3	15663,3
<i>other fields</i>						
wpłaty do Wojewódzkiego Fun- duszu z tytułu nadwyżki do- chodów	1084,2	619,4	777,6	617,1	260,9	26,4
<i>payments to the Voivodship Fund for income surpluses</i>						
inne wydatki	1272,8	431,9	348,1	516,4	693,0	1727,6
<i>other expenditures</i>						
Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>	13052,5	11962,9	18390,9	30511,7	39547,3	21894,5

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 16(155). **WPLYWY, GOSPODAROWANIE I WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**
RECEIPTS, MANAGEMENT AND USE OF MONEY FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	w tys. zł		in thous. zł			
Stan środków na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	133,5	215,0	353,2	1262,1	3545,3	2386,5
Wpływy ogółem	2496,9	2673,2	4416,2	7164,4	5229,1	2879,4
<i>Total receipts</i>						
Przekazano na centralny Fundusz <i>Transferred to the central Fund</i>	507,5	485,4	793,0	1305,1	1017,6	572,3
Uzyskano z centralnego Funduszu <i>Received from the central Fund</i>	1670,0	1560,0	1800,0	4689,0	2300,0	1550,0
Umorzono	540,5	114,6	221,4	675,6	1188,0	962,0
<i>Repealed</i>						
Wydatki ogółem	3578,0	3609,7	4514,3	8265,1	7670,3	4495,7
<i>Total expenditures</i>						
na: <i>for:</i>						
rekultywację gruntów na cele rolnicze	65,1	79,5	154,8	-	-	-
<i>land reclamation for agricultural purposes</i>						
budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych	3272,5	3383,0	4163,7	7754,1	7325,2	4325,8
<i>construction and modernization of approach road to agricultural lands</i>						
zakup sprzętu pomiarowego informatycznego wraz z oprogramowaniem do ewidencji i ochrony gruntów rolnych	124,4	49,6	80,9	236,8	65,5	69,3
<i>the purchase of measurement devices with software for recording and protection of agricultural land</i>						
pozostałe ^a	115,9	91,5	114,9	274,2	279,6	100,7
<i>others ^a</i>						
Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>	215,0	353,2	1262,1	3545,3	2386,5	1747,8

a Rekultywacja nieużytków i użyznianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Reclamation of waste land and soil fertilization for the purposes of newly established employee allotment gardens.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17(156). **GROMADZENIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**
ACCUMULATION OF MONEY OF THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2005	2006	2007	2008	2009	2010
a – wymierzono b – wpłynęło	<i>imposed received</i>	w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM	a	2473,9	2797,2	4556,9	7817,4	4474,5	2497,2
TOTAL	b	2496,9	2673,2	4416,2	7164,4	5229,1	2879,4
rodzaje opłat: <i>type of charges:</i>							
Jednorazowe należności	a	138,7	442,1	381,0	808,8	492,5	251,6
<i>One of dues</i>	b	90,6	490,4	168,6	437,7	508,9	766,7
Roczne	a	2331,6	2355,0	4175,9	7008,6	3981,9	2245,5
<i>Annual</i>	b	2280,9	2073,6	4078,3	6380,8	4322,3	1892,9
Inne ¹	a	3,5	-	-	-	-	-
<i>Other¹</i>	b	125,5	109,3	169,3	345,9	397,9	219,7

¹ Łącznie z rocznymi podwyższonymi.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

¹ Including yearly increased charges.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 18(157). **PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH**
WORKS AND UNDERTAKINGS CARRIED OUT WITH THE USE OF MONEY FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rekultywacja gruntów na cele rolnicze w ha	7	2	13	-	-	-
<i>Land reclamation for agricultural purposes in ha</i>						
Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w km	203	163	120	145	141	87
<i>Construction and modernization of approach road to agricultural lands in km</i>						

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

DZIAŁ IX ŹRÓDŁA ODNAWIALNE

Uwagi metodyczne

Energia ze źródeł odnawialnych oznacza energię pochodzącą z naturalnych powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwaną z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).

W warunkach krajowych energia ze źródeł odnawialnych obejmuje energię z bezpośredniego wykorzystania promieniowania słonecznego, wiatru, zasobów geotermalnych (z wnętrza Ziemi), wodnych oraz energię wytworzoną z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych.

Zakres wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych w krajach członkowskich Unii Europejskiej regulują dokumenty i akty normatywne UE, ustalające cele ogólne i szczegółowe dotyczące obowiązków osiągnięcia ustalonych wskaźników udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu tej energii. Podstawowymi dokumentami i aktami prawnymi UE w tym zakresie są:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 IV 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. WE L 140 z 5 VI 2009 r.),
- Biała Księga – Energia dla przyszłości: Odnawialne źródła energii (1997),
- Zielona Księga – Ku europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego (2001),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/77/WE z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. WE L 283 z 27 X 2001 r.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2003/30/WE z dnia 8 V 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych (Dz. Urz. WE L 123 z 17 V 2003 r.).

CHAPTER IX RENEWABLE SOURCES

Methodological notes

Renewable energy is an energy derived from repeating natural processes, obtained from renewable non-fossil energy sources (energy: water, wind, solar, geothermal, waves, currents and tides, and energy produced from solid biomass, biogas and liquid biofuels).

In Polish conditions energy from renewable sources includes energy from direct use of solar energy, wind, geothermal resources (from Earth interior), water, solid biomass, biogas and liquid biofuels.

The scope of use of renewable energy in EU member states is governed by EU documents and regulations, establishing general and detailed aims pertaining to the obligation to obtain certain indicators of share of renewable energy in use of primary energy, as well as that of electricity produced from renewable sources in total use of this energy. The basic EU documents and legal regulations in this respect are:

- *Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council of 23 IV 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC (Official Journal EC L 140 of 5 VI 2009),*
- *White Paper – Energy for the Future: Renewable sources of energy (1997),*
- *Green Paper – Towards a European strategy for the security of energy supply (2001),*
- *Directive of the European Parliament and of the Council No. 2001/77/EC of 27 IX 2001 on the promotion of electricity produced from renewable energy sources in the internal electricity market (Official Journal EC L 283 of 27 X 2001),*
- *Directive of the European Parliament and of the Council No. 2003/30/EC of 8 V 2003 on the promotion of the use of biofuels or other renewable fuels for transport (Official Journal EC L 123 of 17 V 2003).*

Występujące w opracowaniu nośniki energii odnawialnej definiowane są następująco:

Biomasa stała obejmuje organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Podstawowym paliwem stałym z biomasy jest biomasa leśna (drewno opałowe) występująca w postaci polan, okrąglaków, zrębków, brykietów, peletów oraz odpady z leśnictwa w postaci drewna niewymiarowego: gałęzi, żerdzi, przecinek, krzewów, chrustu, karp, a także odpady z przemysłu drzewnego (wióry, trociny) i papierniczego (ług czarny). Odrębną grupę stanowią paliwa z biomasy rolniczej pochodzące z plantacji przeznaczonych na cele energetyczne (drzewa szybko rosnące, byliny dwuliścienne, trawy wieloletnie, zboża uprawiane w celach energetycznych) oraz pozostałości organiczne z rolnictwa i ogrodnictwa (np. odpady z produkcji ogrodniczej, odchody zwierzęce, słoma). Do grupy paliw stałych z biomasy zaliczany jest również węgiel drzewny, rozumiany szerzej jako stałe produkty odgazowania biomasy.

Energia wody (potencjalna i kinetyczna) jest określana przez wielkość energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach wodnych. Do energii odnawialnej zalicza się jedynie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). **Energia wiatru** jest to energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Podobnie jak w przypadku elektrowni wodnych, potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej.

Biogaz to gaz składający się głównie z metanu i dwutlenku węgla, uzyskiwany w procesie beztlenowej fermentacji biomasy. W sprawozdawczości statystycznej, ze względu na sposób pozyskiwania, wyodrębnia się:

- gaz wysypiskowy, uzyskiwany w wyniku fermentacji odpadów na składowiskach,
- gaz z osadów ściekowych, wytwarzany w wyniku beztlenowej fermentacji szlamu kanalizacyjnego,
- pozostałe biogazy:
 - a) biogaz rolniczy uzyskiwany w procesie beztlenowej fermentacji biomasy pochodzącej z upraw energetycznych, pozostałości z produkcji roślinnej i odchodów zwierzęcych;
 - b) biogaz uzyskiwany w procesie beztlenowej fermentacji biomasy pochodzącej z odpadów w rzeźniach, browarach i pozostałych branżach żywnościowych.

Occurring in the publication renewable energy carriers are defined as follows:

Solid biomass includes organic, non-fossil material of biological origin, which can be used as fuel to produce heat or electricity generation.

The basic solid fuel from biomass is forest biomass (firewood) in the form of chunks, round timber, chips, briquettes, pellets, and waste from forestry, wood and paper industry, i.e. branches, poles, thinning, shrubs, brush-wood, rootwood, bark, sawdust, black liquor. A separate group consist of agricultural biomass fuels from energy crops (fast-growing trees, dicotyledonous perennials, perennial grasses, energy cereals) and organic remnants from agriculture and horticulture (e.g. wastes from horticultural production, animal manure, briquettes and pellets of straw). The group of solid biomass fuels also contains charcoal, understood more broadly than solid products of biomass degassing.

Water energy (potential and kinetic) is determined on the basis of the amount of electricity produced in hydro-electric power stations. Renewable energy includes only production of electricity in power stations with natural flow.

Wind energy is a kinetic energy of wind used for production of electricity in wind turbines. Similarly as in the case of hydro-electric power station, the potential of wind power stations is determined by their potential to generate electricity.

Biogas is a gas composed mostly of methane and carbon dioxide, obtained in the process of anaerobic fermentation of biomass. In statistical reporting, due to the method of production, we distinguish:

- landfill gas, obtained from fermentation of wastes in landfills,
- sludge gas, produced in result of anaerobic fermentation of sludge,
- other biogases:
 - a) agricultural biogas obtained from anaerobic fermentation of biomass from energy crops, residues from crop production and animal manure;
 - b) biogas obtained from anaerobic fermentation of biomass from wastes of slaughterhouses, breweries and from other activities in agricultural and food manufacturing.

TABL. 1(158). ELEKTROWNIE
Stan w dniu 31 III 2011
POWER STATIONS
As of 31 III 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ilość instalacji Number of installations	Polska = 100 Poland = 100	Moc w MW Installations power in MW	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
Elektrownie biogazowe	10	6,7	7,7	8,8	Biogas power station
Elektrownie biomasowe ^a	1	5,3	84,6	21,5	Biomass power station ^a
Elektrownie wiatrowe	21	4,6	141,0	10,4	Wind power station
Elektrownie wodne	108	14,7	34,2	3,6	Hydro-electric power station
Elektrownie realizujące technologię współspalania ^b	2	4,8	x	x	Power stations realizing co-fired technology ^b

^a Wytwarzające z biomasy z odpadów przemysłowych drewnopodobnych i celulozowo-papierniczych; w powiecie kwidzińskim.
^b Paliwa kopalne i biomasa; w miastach na prawach powiatu Gdańsku i Gdyni.

Źródło: dane Urzędu Regulacji Energetyki.

^a Biomass power stations fired wood derivatives and pulp-paper industry production waste; in kwidziński powiat. ^b Fossil fuel and biomass; in cities with powiat status Gdańsk and Gdynia.

Source: data of the Energy Regulatory Office.

TABL. 2(159). ELEKTROWNIE BIOGAZOWE
Stan w dniu 31 III 2011
BIOGAS POWER STATIONS
As of 31 III 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ilość instalacji number of installations b – moc w MW installations power in MW	Wytwarzające z biogazu Biogas power stations			
	rolniczego agricultural	mieszanego mixed	składowiskowego dump	z oczyszczalni ścieków sewage treatment plant
Powiaty: Powiats:				
Człuchowski	a 3 b 3,7	1 0,3	- -	- -
Kwidziński	a - b -	- -	1 0,1	- -
Słupski	a - b -	- -	1 0,2	1 0,1
Wejherowski	a - b -	- -	1 2,0	- -
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:				
Gdańsk	a - b -	- -	1 0,4	- -
Słupsk	a - b -	- -	- -	1 0,9

Źródło: dane Urzędu Regulacji Energetyki.

Source: data of the Energy Regulatory Office.

TABL. 3(160). ELEKTROWNIE WIATROWE NA ŁĄDZIE

Stan w dniu 31 III 2011

WIND POWER STATIONS

As of 31 III 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ilość instalacji Number of installations	Moc w MW Installations power in MW
Powiaty: <i>Powiats:</i>		
Bytowski	1	1,1
Gdański	1	0,9
Pucki	5	46,0
Słupski	3	60,0
Sztumski	2	18,3
Wejherowski	8	12,7
Miasto na prawach powiatu: <i>City with powiat status:</i>		
Słupsk	1	2,0

Źródło: dane Urzędu Regulacji Energetyki.

Source: data of the Energy Regulatory Office.

TABL. 4(161). ELEKTROWNIE WODNE

Stan w dniu 31 III 2011

HYDRO POWER STATIONS

As of 31 III 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ilość instalacji number of installations b – moc w MW installations power in MW	Elektrownie wodne przepływowe Hydro-electric power stations			
	do 0,3 MW up to	do 1 MW up to	do 5 MW up to	do 10 MW up to
Powiaty: <i>Powiats:</i>				
Bytowski a	8	-	1	-
b	0,5	-	4,2	-
Chojnicki a	8	3	-	-
b	0,6	2,6	-	-
Człuchowski a	2	-	-	-
b	0,0	-	-	-
Gdański a	5	2	2	1
b	0,7	1,7	4,7	6,7
Kartuski a	5	1	-	-
b	0,3	0,5	-	-

TABL. 4(161). ELEKTROWNIE WODNE (dok.)
Stan w dniu 31 III 2011
HYDRO POWER STATIONS (cont.)
As of 31 III 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – ilość instalacji number of installations b – moc w MW installations power in MW		Elektrownie wodne przepływowe Hydro-electric power stations			
		do 0,3 MW up to	do 1 MW up to	do 5 MW up to	do 10 MW up to
Kościerski	a	6	-	-	-
	b	0,2	-	-	-
Kwidzyński	a	5	-	-	-
	b	0,3	-	-	-
Lęborski	a	4	-	-	-
	b	0,1	-	-	-
Malborski	a	1	3	-	-
	b	0,0	1,4	-	-
Pucki	a	2	-	-	-
	b	0,0	-	-	-
Słupski	a	11	5	1	-
	b	1,0	2,8	2,4	-
Starogardzki	a	9	1	-	-
	b	1,4	0,4	-	-
Sztumski	a	4	-	-	-
	b	0,2	-	-	-
Tczewski	a	4	1	-	-
	b	0,3	0,4	-	-
Wejherowski	a	11	-	-	-
	b	0,5	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:					
<i>City with powiat status:</i>					
Słupsk	a	2	-	-	-
	b	0,2	-	-	-

Źródło: dane Urzędu Regulacji Energetyki.

Source: data of the Energy Regulatory Office.